

P. g. Wodehouse
*Blandings és
videóke*

CICERÓ

P. G. Wodehouse

BLANDINGS
ÉS VIDÉKE

*Ciceró Könyvstúdió
Budapest*

A mű eredeti címe
Blandings Castle and Elsewhere

Fordította *Kövesdi Miklós Gábor*
Az *Idegnyugtató kúra* című elbeszélést
Révbíró Tamás fordította

Fedélillusztráció
Rigler Rigó György

ISBN 978 963 539 964 2
Copyright © by the Trustees of the Wodehouse Estate
© Kövesdi Miklós Gábor és Révbíró Tamás,
Hungarian translation, 2015
© Ciceró Könyvstúdió, magyar kiadás, 2015

Tartalom

BLANDINGS...

- [1]_Az úritök őrzője
- [2]_Lord Emsworth helyesen cselekszik
- [3]_Disznó-héééé!
- [4]_Társaság Gertrude-nak
- [5]_A nagymenő
- [6]_Lord Emsworth kis barátnője

...ÉS VIDÉKE

I. EGY BOBBIE WICKHAM-TÖRTÉNET

- [7]_Idegnyugtató kúra

II. A HOLLYWOODI MULLINEREK

- [8]_Majomparádé
- [9]_A bólogató
- [10]_Egy narancs leve
- [11]_Minna Nordstrom felemelkedése
- [12]_Hajótöröttek

BLANDINGS...

[1]

Az úritök őrzője

Ámbrazáporként hullott alá a reggeli napfény a Blandings-kastélyra. Szívderítő ragyogásba vont a borostyánnal átszőtt falait, hullámzó parkjait, kertjeit, melléképületeit, földjeit, és így óhatatlanul azon lakóit is, akik ebben a percben történetesen levegőztek. Ráesett a zöld pázsitokra, tágas teraszokra, nemes fákra és tarka virágágyásokra. Ráesett Angus McAllister, Emsworht kilencedik grófja főkertészének buggyos nadrágjára is, miközben a skótokra jellemző, makacs elszántsággal lehajolt, hogy eltávolítson egy salátalevél tövében rejtőző meztelen csigát. Ráesett Lord Emsworth második fia, a nagyméltóságú Freddie Threepwood fehér flanelnadrágjára, ahogy a nedves réteken sietett keresztül. Sőt, ráesett magára Lord Emsworthre is és hűséges főkomornyikjára, Beachre. A nyugati szárny fölé emelkedő toronyban álltak. Az előbbi erős látcsövet tartott szeméhez, utóbbi pedig azt a kalapot szorongatta kezében, amiért az imént elszalajtották.

- Beach - szólt Lord Emsworth.
- Uram?
- Engem becsaptak. Ez az átkozott izé nem működik.
- Őlordsága nem lát tisztán?
- Egyáltalán nem látok, az ördögbe is! Minden fekete. A főkomornyik jó megfigyelő volt.

- Talán ha eltávolítaná az eszköz végén lévő kupakot, uram, kielégítőbb eredményt érne el.

- Eh? Kupak? Van kupakja? Valóban! Vegye le, Beach.

- Igenis, uram.

- Á! - Lord Emsworth hangjában elégedettség csengett. Ahogy forgatta és állítgatta a távcsövet, elégedettsége csak fokozódott. - Igen, így már jobb. Ez csodálatos. Beach, látok egy tehenet.

- Csakugyan, uram?

- Lent, a nedves réten. Érdekes. Mintha két méterre lenne. Rendben, Beach. A továbbiakban nincs szükségem magára.

- A kalapja, uram?

- Tegye a fejemre.

- Igenis, uram.

A főkomornyik, miután véghezvitte e jótettet, visszavonult. Lord Emsworth tovább tanulmányozta a tehenet.

Emsworth kilencedik grófja habókos, szeretetreméltó, idős úriember volt, aki szerette az új játékokat. Bár élete fő csapásiránya a kertje volt, mindig is szívesen tett kitérőket. A legújabb kitérő ez a távcső volt. Londonból rendelte hirtelen támadt lelkesedésében, miután egy havi magazinban elolvasott egy cikket az asztronómiáról. Előző este állították a helyére. Most jött el a próbaüzem ideje.

A tehen közönségvonzó ereje halványulni kezdett. Pompás kis tehen volt a maga nemében, de mint oly sok tehenből, belőle is hiányzott a drámai feszültségkeltés képessége. Miután megcsömörlött az üveges tekintettel kérődző jóság látványától, Lord Emsworth úgy döntött, körbefordul eszközével, abban a reményben, hátha sikerül legalább egy hangyányit szenzációsabb látványt találnia. A gondolatot már épp tett követte volna, amikor látóterébe került a nagyméltóságú Freddie. A fehérén ragyogó ifjú úgy vonult

végig a zöld gyepen, mint Theokritosz pásztora, aki siet, nehogy lekésse a nimfával való megbeszélését, és Lord Emsworth derűs homlokára hirtelen a komorság árnya vetődött. Általában elkomorodott, ha meglátta Freidde-t, mert az évek előrehaladtával az ifjú egyre több gondot okozott aggódó atyjának.

A tökehal hímmel ellentétben, amely midőn hirtelen hárommillió-ötszázezer apró tokhal apukájává válik, boldogan öleli keblére mindet, a brit arisztokrácia meglehetősen gondterhelt szemmel méregette fiait. Freddie Threepwood pedig azon ifjak közé tartozott, akik meg is érdemelték a gondterhelt pillantásokat. A családfőnek olybá tetszett, hogy képtelenség boldogulni a fiúval. Ha megengedték neki, hogy Londonban lakjon, adósságokat halmozott fel és bajba került. Ha visszaparancsolták a Blandings-kastély puritánabb keretei közé, céltalanul bolyongott a birtokon, komor mélabúban. Hamlet társasága lehetett olyan hatással a mostohaapjára Helsingörben, mint Freddie Threepwoodé Lord Emsworthre Blandings-ben. Ami mégis arra kényszerítette a lordot, hogy vigyázzon távcsövét fián felejtse, az éppen Freddie rejtélyesen vidám viselkedése volt, melyből meglepő mód hiányzott a szokott búskomorság. Egy belső hang azt súgta Lord Emsworthnek, hogy a mosolygón szökdécselő ifjú rosszban sántikál, és nem árt szemmel tartani.

A belső hangnak tökéletesen igaza volt. Fél percbe se telt, hogy kétségtelenül bebizonyosodjon. Alig volt ideje ölordságának azt kívánni - lévén mindig azt kívánta, valahányszor megpillantotta sarját, Freddie-t -, hogy bárcsak teljesen más lenne a viselkedése, az erkölce, a kinézete és bárcsak valaki más fia lenne, aki jelentős távolságban él Blandingstől, amikor a rét végén lévő kis csalitosból egy lány

szökdécselt elő. Freddie pedig, miután óvatosan hátrapillantott a válla fölött, haladéktalanul forró ölelésbe vonta a nőszemélyt.

Lord Emsworth eleget látott. Egy megtört ember tántorodott hátra a távcsőtől. Kedvenc álmái egyike volt, hogy jön egy kedves, belevaló, jó családból való, némi saját vagyonnal rendelkező leányzó, és megszabadítja őt Freddie gondjától, de a belső hang minden eddiginél határozottabban azt súgta neki, hogy ez a lány nem ilyen. Freddie nem lopakodna ennyire, ha belevaló lányokkal lenne találkája, mint ahogy őlordsága azt se tudta elképzelni, hogy bármely épeszű, belevaló lány ilyen lelkesen vetné magát Freddie karjába. Nem, csupán egyetlen magyarázat volt lehetséges: Blandings kolostori magányában, távol a metropolisz kényelmétől meg minden, Freddie-t behálózták. Lord Emsworth dühtől fortyogva lesietett a lépcsőn, és kilépett a teraszra. Itt járkálni kezdett, mint egy etetési időre váró, idősödő leopárd, mígnem annak rendje-módja szerint valami fehér villant a kocsibehajtót övező fák között, és vidám fűtyörészés jelezte a bűnös közeledését.

Lord Emsworth keserű, ellenséges pillantással nézte fia közeledését. Amikor feltette cvikkerét, látta, hogy a fiatalember arcán buta, önelégült mosoly ül, amitől leginkább egy vigyorgó birkára emlékeztetett. Gomblyukában egyszerű mezei virágokból álló csokor virított, amelyet jártában időről időre szeretetteljes kézzel megpaskolt.

- Frederick! - mennydörögte őlordsága.

A negatív főhős azonnal megtorpant. A rózsaszín ködbe merülve észre se vette az atyját. De annyira rózsás hangulatban volt, hogy még ez a találkozás sem szeghette kedvét. Vidáman felszökkent.

- Hello, főnök! - csiripelte. Próbált az elméje mélyéről valami kellemes társalgási témát előásni. - Szép napunk van, nem?

Őlordsága nem hagyta magát az időjárással eltéríteni.

Közelebb lépett, és pont úgy nézett ki, mint az az úr, aki elpaterolta a kishercegeket a Towerben*.

- Frederick, ki volt az a lány? - tudakolta.

A nagyméltóságú Freddie görcsösen összerándult. Úgy festett, mint aki valami nagy és hegyes dolgot próbál lenyelni.

- Lány? - hebegte. - Lány? Lány, főnök?

- Az a lány, akivel csókolózni láttalak tíz perce a réten.

- Ó! - állapította meg a nagyméltóságú Freddie. Szünetet tartott. - Ó, á! - Ismét elhallgatott. - Ó, á, igen! Már el akartam mondani, főnök.

- El akartad, ugye?

- Tudod, minden a legnagyobb rendben. Ó, de tényleg! Minden a legeslegnagyobb rendben! Úgy értem, semmi sumákság vagy hasonló. Ő a *menyasszonyom*.

Éles üvöltés tört fel Lord Emsworthból, mintha a levendulaágyások közt zümmögő méhecskék egyike idét talált volna rá, hogy nyakon csípje.

- Ki az a lány? - bömbölte a lord. - Ki az a nő?

- A neve Donaldson.

- Ki az a lány?

* IV Edward halála után fiait, Edwardot és Richárdot a védelmükkel megbízott Gloucester grófja a Towerbe vitette, ahonnan rejtélyes módon eltűntek. Pontos sorsuk a mai napig ismeretlen, és sok találgatásra ad okot. A legnépszerűbb vélekedés szerint a gróf megölette őket. Időközben a parlament mindkettejüket törvénytelen gyermekké nyilvánította, és Gloucester grófja ült a trónra III. Richárdként.

- Aggie Donaldson. Az Aggie a Niagara becézése. Azt mondja, a szülei a vízesésnél töltötték a nászútjukat. Amerikai meg minden. Amerikában fura nevet adnak a gyerekeknek - folytatta Freddie erőltetett bőbeszédűséggel. - Most komolyan! Niagara! Mit szólsz?

- Ki az a lány?

- Tudod, szörnyen okos ám! Van gógyija! Szeretni fogod.

- Ki az a lány?

- Szaxofonozni is tud.

- Ki - tudakolta Lord Emsworth immár hatodszor - az a lány? És hol ismerted meg?

Freddie köhintett. Felmérte, hogy tovább nem tarthatja vissza az információt, melyről tudván tudta, hogy aligha esik az örömhír kategóriába.

- Nos, az igazság az, főnök, hogy Angus McAllisternek afféle unokatestvére. Látogatóba érkezett Angliába, tudod, és az öregnél lakik. Így futottunk össze.

Lord Emsworth szemei kidülledtek, és halk gurgulázás tört fel belőle. Sok kellemetlen elképzelése volt már a fia jövőjéről, de az sose szerepelt köztük, hogy a főkertészének afféle unokatestvérét vezeti oltárhoz.

- Ó! - mondta a lord. - Ó, valóban?

- Ez a lényege, főnök.

Lord Emsworth az égnek emelte karját, mintha a mennyeket hívná tanúnak egy igaz ember megpróbáltatásaihoz, és gyors tempóban elhagyta a teraszt. Miután néhány percig a birtokot róttá, kirohanása a tiszafaösvény mellett ért véget.

A főkertész megfordult a lépések zajára. Robusztus ember volt, közepesen magas, olyan szemöldökkel, ami bőven elment volna egy nagyobb homlokon is. Mindez meg a vörös, drótszerű szakáll, ijesztő, kérlelhetetlen kifejezést

kölszönzött neki. Angus McAllister arca kétségtelenül becsületességet árasztott, továbbá intelligenciát; de hiányzott belőle a kedvesség és könnyedség.

- McAllister! - szólt őlordsága, haladéktalanul a tárgyra térve. - Az a lány! El kell küldenie!

Megrökönnyödés felhőzte be McAllister vonásait, legalábbis arca azon részét, amit nem rejtett el a szakáll.

- Leány? (sic)

- Az a lány, aki magánál lakik. El kell mennie!

- Mennie? Huva?

Lord Emsworthnek most nem volt kedve a részletekkel vacakolni.

- Bárhová! - közölte. - Egy nappal se tűröm meg itt tovább!

- Mé? - érdeklődött Mr. McAllister, aki szerette tisztázni az ilyesmit.

- Ne érdekelje, hogy miért. Azonnal el kell küldenie. Mr. McAllister előállt egy legyőzhetetlen érvvel.

- Két fontot fizet níkem hetente - közölte.

Lord Emsworth nem csikorgatta a fogát, mert a sors nem ajándékozta meg őt ezzel az érzelmkifejezési móddal; de vagy huszonöt centit ugrott a levegőbe, és leejtette a cvikkerét. Többnyire normális, igazságos és értelmes ember volt, aki tudván tudta, hogy egy modern grófnak jobb kétszer is meggondolnia, mielőtt kijátssza a földesúri kártyát az alkalmazottai felé. Ám most nem átalott egy norman korból származó, jobbágyokat szidalmazó földesúr vehemenciájával cselekedni.

- Figyeljen, McAllister! Figyeljen rám! Vagy elküldi azt a lányt még ma, vagy maga megy el! Komolyan mondom!

Csodálkozó kifejezés ült ki Angus McAllister arcára - a szőr által elfoglalt területek mindig kivételt képeznek. Egy olyan férfi tekintete, aki nem felejtette el a Bannockburni

csatát, a skót függetlenségi háború egyik legfontosabb győzelmét. Egy olyan emberé, aki tudja, hogy William Wallace és Robert the Bruce hazájának fia. Skót hangokat hallatott a torkából.

- Ű lódsága megkapgya a felmondásom - közölte méltóságteljes hivatalossággal.

- Felmondási idő helyett kifizetem egyhavi fizetését, de még ma délután elmennek! - replikázott Lord Emsworth hevesen.

- Mphm! - mondta Mr. McAllister.

Lord Emsworth fellelkesülve hagyta el a csatateret, még mindig az összecsapás állatias dühének hatása alatt. Hangyányi lelkiismeret-furdalást sem okozott neki a tudat, hogy Angus McAllister tíz éve hűséggel szolgált. Az se jutott eszébe, hogy netán hiányozni fog neki a kertésze.

De aznap este, miközben vacsora utáni cigarettáját szívta, a Józan Ész, kit oly durván száműzött, csendesen visszalopakodott trónjára, és hirtelen egy hideg kéz markolta meg őlordsága szívét.

Most, hogy Angus McAllister elment, mi lesz a tökkel?

Talán némi magyarázatra szorul, miért volt olyan fontos ez a tök Emsworth grófjának az életében. Minden ősi angol család dicsőséglístáján akadnak hiányosságok. Ez alól Lord Emsworth sem volt kivétel. Elődjei generációkra visszamenően követtek el mindenféle nemes tetteket; államférfiakat, harcosokat, kormányzókat és vezetőket bocsátottak útra a Blandings-kastélyból. Csakhogy a cím jelenlegi birtokosa szerint mégse értek el mindent. Bármilyen ragyogónak is tűnhet első ránézésre a család története, akkor is tény, hogy még Emsworth egyetlen grófja sem nyert első díjat az úritökével a Shrewsbury Vásáron. Rózsákkal igen. Tulipánokkal is, igaz. Mogyoróhagymával,

hogyne. Úritökkel azonban soha, és ez mélyen megérintette Lord Emsworthöt.

Sok nyár óta ügködött fáradhatatlanul, hogy letörölje ezt a foltot a család becsületéről, de minden reménye hiúnak bizonyult. Csakhogy idén végre úgy tűnt, diadalmaskodni fog, ez évben ugyanis olyan elképesztő versenyző méltóztatott növekedni Blandingsben, hogy őlordsága, aki lényegében palánta kora óta követte a fejlődését, lehetetlennek tartotta, hogy kudarcot szenvedjen. Nyilvánvaló, mondogatta magában, miközben a tök arany gömbölydedségét nézte, hogy még a Matchingham Hall-i Sir Gregory Parsloe-Parsloe, az elmúlt három év nyertese se képes olyat termelni, ami vetélytársa lehet ennek a felsőbbrendű zöldségnek.

Ez volt az a felsőbbrendű úritök, melynek jövőjét érzései szerint kockára tett lordunk, amikor elküldte Angus McAllistert. Merthogy Angus volt a tök hivatalos trénera. Megértette a tököt. Sőt, a maga visszafogott, skót módján mintha még szerette is volna. Most, hogy Angus elment, mi lesz vele?

Ilyeténképp tépelődött Lord Emsworth, midőn áttekintette a dolgok alakulását. Persze, ahogy teltek a napok, próbálta meggyőzni magát, hogy nem Angus McAllister az egyetlen a világon, aki megérti az úritököket. Hogy teljesen megbízik, tökéletesen és megingathatatlanul megbízik Robert Barkerben, aki az utóbbi időben Angus másodtisztje volt, és aki most előlépett főkertésszé és Blandings Reménye gyámjává. De tudta, hogy ez csak üres dac. Ha úritök-tulajdonos vagy, egy bajnokjelölttel az istállóban, szigorúan ítéled meg az embereket, és napról napra fájdalmasabban vált nyilvánvalóvá, hogy Robert Barker

csupán kényszermegoldás. Egy hétbe se telt, és Lord Emsworth vágyakozni kezdett Angus McAllister után.

Lehet, hogy csak képzelte, de zaklatott elméjének úgy tűnt, a töknek is hiányzik Angus. Már-már búslakodott, és fogyni kezdett. Lord Emsworth nem tudta elúzni magától azt a borzasztó benyomást, hogy a tök zsugorodik. A McAllister távozását követő tizedik napon pedig furcsa álmot látott. György király járt nála vendégségben, és ő kikísérte a kertbe, hogy megmutassa őfelségének a tököt. Élete legnagyobb élményét ígérte a királynak; de amikor odaértek, az ágyás sarkában csak egy borsó méretű izé kucorgott. Őlordsága verejtékben úszva ébredt, a koronás fő csalódott kiáltásai ott zengtek fülében; a büszkesége kilehelte utolsó leheletét, és összerogyott. Angus visszahívása felér egy megadással, de meg kell tenni.

- Beach - mondta Lord Emsworth aznap reggelenél. - Egész véletlenül... izé... nem tudja McAllister címét?

- De igen, lordságod - felelte a főkomornyik. - Londonban lakik, a Buxton Crescent tizenegyben.

- Buxton Crescent? Sose hallottam róla.

Úgy vélem, lordságod, hogy afféle penzió vagy hasonló intézmény, a Cromwell Road közelében. McAllister ott szokott megszállni, valahányszor felkeresi a metropoliszt, mivel közel van a Kensington Palota kertjéhez. Szeret - tette hozzá Beach tiszteletteljes nehezteléssel, Angus ugyanis kilenc éven át a barátja volt - közel lenni a virágokhoz, lordságod.

A következő tizenkét órában váltott két távirat nem kevés pusmogásra adott okot Market Blandings kisvárosi postáján.

Az első így szólt:

*McAllister,
11, Buxton Crescent,
Cromwell Road,
London.*

Azonnal jöjjön vissza - *Emsworth.*

A második:

*Lord Emsworth,
Blandings-kastély,
Shropshire.*

Nem megyek. - *McAllister.*

Lord Emsworth elméje azon fajták közé tartozott, amelyek egyszerre csak egy gondolatnak képesek otthont adni - ha egyáltalán; és az a lehetőség, hogy Angus McAllister elutasíthatja a visszatérést, eddig eszébe se jutott. Nehéz volt alkalmazkodnia az új problémához, de végül sikerült. Még sötétedés előtt elhatározásra jutott. Az a mihaszna Robert Barker a kert élén maradhat még egy-két napig. Ő maga pedig ezalatt felutazik Londonba, és szerez egy igazi főkertészt, a legjobb főkertészt, akit csak pénzen megvehet.

A költő, Samuel Johnson úgy vélte, Londonban megtalálható minden, amit csak az élet nyújthat. Állította, hogy az, aki ráunt Londonra, az életre unt rá. Lord Emsworth hevesen tiltakozott volna eme kijelentés ellen, amennyiben tud róla. Utálta Londont. Gyűlölte a tömeget, a bűzt, a zajt; az omnibuszokat, a taxikat és a betonozott járdákat. Mindennek tetejébe olybá tűnt, hogy ez a nyomorúságos város nem képes egyetlen valamirevaló főkertészt se

felmutatni, aki megfelelne a lord elvárásainak. Egyiknek se tetszett a képe, és nem bízott a referenciáikban.

Csúnya dolog bárkire ilyesmit mondani, de a lord esküdni mert volna rá, hogy a legjobb se ér nyomába még Robert Barkernek sem.

Így hát, miután Lord Emsworth elköltötte mértékletes ebédjét az Agg Konzervatívok Klubjában, sötét, borús hangulatban ácsorgott az intézmény lépcsőjén a napsütésben, és azon töprengett, mi a manóval töltse a délutánját. A délelőtt főkertészek elutasításával telt, a következő adagot pedig csak holnapra várta. De - a főkertészek elutasításán kívül - ugyan mit csinálhat egy jó ízlésű férfiú ebben a reménytelen városban?

Ám ekkor eszébe jutott a megjegyzés, amelyet Beach, a főkomornyik tett a reggelizőasztalnál a Kensington-palota virágairól. Elmehetne a Kensington-palota kertjébe virágokat nézni!

Már épp le akart inteni egy taxit a közeli drosztról, amikor a szemben található Hotel Magnificentből váratlanul egy fiatalember lépett ki. Az ifjú átkelt az úton, és ahogy közeledett, Lord Emsworth számára különösen ismerősnek tűnt. Hosszasan bámulta, mielőtt végre hinni mert a szemének. Aztán szótlan kiáltással levetette magát a lépcsőről, épp amikor a másik fel akart jönni rajta.

- Ó, hello, főnök! - bökte ki a nagyméltóságú Freddie, szemmel láthatóan riadtan.

- Mi... mit keresel te itt? - tudakolta Lord Emsworth. Indulatosan beszélt, és jogosan. London, mint megannyi tüzes kaland színhelye, melyek máig élénken éltek az atya fejében, akinek rendeznie kellett a számlákat, tiltott terület volt Freddie számára.

Az ifjú szemmel láthatóan feszengett. Olyan ember benyomását keltette, akit valami veszélyes gépezet felé löknek, melybe nem szeretne beleesni. Kicsit toporgott, felemelte a bal lábát, és megdörzsölte vele a jobb lábikráját.

- Az az igazság, főnök...

- Tudod, hogy tilos Londonba jönnöd!

- Tökéletesen, főnök, de az az igazság...

- Amúgy is csak egy tökkelütött akar Londonba jönni, ha helyette Blandingsben is lehetne...

- Tudom, főnök, de az az igazság... - Ekkor Freddie, miután kószáló bal lábát visszahelyezte a járdára, a másikat emelte fel, hogy viszonzza a lábikravakarást. - Találkozni akartam veled - közölte. - Igen. Mindenképp találkozni akartam veled.

Ez szigorúan véve nem volt igaz. Semmire se vágyott kevésbé a nagyméltóságú Freddie, mint hogy találkozzon szülejével. Azért jött az Agg Konzervatívok Klubjába, hogy egy gondosan megfogalmazott üzenetet hagyjon. Ezután pedig elspurizott volna, mint a nyúl. Ez a váratlan találkozás felrúgta a terveit.

- Találkozni velem? - kérdezte Lord Emsworth. - Miért?

- Mert, izé, mondanom kell valamit. Afféle újságot.

- Remélem, van annyira fontos, hogy Londonba gyere a határozott kívánságom ellenére.

- Ó, igen... igen, igen-igen. Ó, hogyne. Irtó fontos. Igen, nem győzöm hangsúlyozni, irtóra fontos. Mondd csak, főnök, jó formában vagy - hogy elbírij egy sokkot?

Szörnyű gyanú ébredt Lord Emsworthben. Freddie titokzatos feltűnése... a furcsa viselkedése... különös habozása és feszengése... csak nem...? Izgatottan ragadta meg a fiatalember karját.

- Frederick! Beszélj! Mondd meg! Elkapták a macskák?

Lord Emsworth fixa ideája volt, amiről semmilyen józan érveléssel nem lehetett lebeszélni, hogy a macskák szörnyűségeket képesek tenni az úritökjével, és csöndben lapulva csak az alkalmat várják, hogy meg is tegyék. Egyszer az egyik jószág az istállótól áttévedt a konyhakertbe, ahol meglátván a lordot, amint Blandings Reménységét nézegeti, hozzádörgölözött a lábához. Szegény pára alighanem sokáig emlékezett őrldorsága akkori cselekedetére.

Freddie összerezett.

- A macskák? Miért? Hol? Melyikek? Milyen macskák?

- Frederick! Történt valami az úritökömmel?

Ebben az eldurvult, anyagias világban elkerülhetetlen, hogy akadjanak olyanok, akiket hidegen hagynak az úritökök. A nagyméltóságú Freddie Threpwood is köztük tartozott. Ő rendszeresen lekicsinylően nyilatkozott az úritökökről, sőt, odáig ment, hogy Blandings Reménységét „Percy”-nek hívta. Így hát atyja aggodalmán csupán kacagni tudott.

- Nem tudok róla - közölte.

- Akkor meg mit képzelsz? - mennydörögte Lord Emsworth, akit felpaprikázott a kacagás. - Hogy képzeli, uram, hogy csak úgy idejön, és megijeszt, mi több, halálra rémít azzal a butasággal, hogy sokkolni fog!

A nagyméltóságú Freddie óvatosan szemlélte fortyogó szülejét. Ujjai a zsebébe csúsztatva megmarkolták az ott megbúvó üzenetet. Előhúzta.

- Nézd, főnök - mondta idegesen. - Azt hiszem, az lenne a legjobb, ha elolvasnád ezt. A portásnál akartam hagyni neked. Ez... nos, csak fúsd át. Viszlát, főnök. Találkoznom kell valakivel.

Az üzenetet atyja kezébe nyomta, azzal a nagyméltóságú Freddie sarkon fordult és távozott. Lord Emsworth meghökkenve és bosszúsan nézte, ahogy fia tovasuhan az

úton és beugrik egy taxiba. Tehetetlenül dühöngött. Frederick voltaképp bármilyen viselkedésével képes volt bosszantani őt, de akkor bosszantotta a legjobban, amikor köntörfalazó, titokzatos és követhetetlen volt.

A kezében lévő levélre nézett. Megforgatta, megtapogatta. Aztán - miután hirtelen ráébredt, hogy ha szeretné megismerni a tartalmát, a legjobb lesz elolvasni - feltépte a borítékot.

Az üzenet rövid volt, de velős.

Drága főnök!

Szörnyen sajnálom meg minden, de nem bírom tovább. Felugrottam a kétüléssel Londonba, és ma reggel egybekeltünk Aggie-vel. Eleinte nem ment simán a dolog, de Aggie örege, aki átjött Amerikából, mindent elsimított. Szerzett valami különleges engedélyt vagy mit. Igazán talpraesett fickó. Meglátogat téged. Alaposan el akar beszélgetni veled a szitúról. Fogadd őt szeretettel meg minden, ha lehet, mert tényleg rendes csóka, kedvelni fogod.

Akkor csirió!

Szerető fiad,

Freddie

u.i: Ugye nem baj, ha nálam marad a kétüléses? Jól jön a nápszútra.

Az Agg Konzervatívok Klubja jól megépített, masszív épület volt, Lord Emsworth számára mégis úgy tűnt, amikor a levél gondos elolvasásától kábultan felemelte tekintetét, mintha táncra perdülne. Sőt, mintha az egész környék valami sűrű ködben simmizne. Az eset rendkívül felkavarta. Nem túlzás azt mondani, hogy velejéig megrázta a dolog. Egy atya

se élvezi, ha saját fia, fittyet hányva rá, ellenszegül neki. Ugyanilyen értelmetlen lenne vidámságot várnunk egy atyától, aki azzal az életkilátással szembesül, hogy egész hátralévő életében el kell tartania a kisebbik fiát, a kisebbik fiú feleségét és esetleg a kisebbik unokákat.

Őlordsága huzamosabb ideig állt a járda közepén, földbe gyökerezett lábbal. A járókelők nekimentek vagy morogva kitérőt tettek, hogy elkerüljék az ütközést. Kuttyák szaglászta a bokáját. Ágrólszakadt személyek próbálták felkelteni a figyelmét, hogy az anyagi helyzetükről beszéljenek vele. De Lord Emsworth nem figyelt egyikükre sem. Ott maradt, ahol volt, tátogott, mint egy hal, míg nagy nehezen magához nem tért.

Ekkor a virágok és a zöld iránti leküzdhetetlen vágy fogta el Lord Emsworthöt. A forgalom zaja és a betonjárdáról visszaverődő nap melege valóságos rémálom volt számára. Hevesen intett egy arra járó taxinak.

- A Kensington-palota kertjébe! - mondta, miközben hátradólt a párnázott ülésen.

Valami, nagy vonalakban a békére emlékeztető érzés szállta meg őlordságát, miközben kifizette a taxit és belépett a kert hűvösébe. Már az útról megpillantotta a lelkesítő piros és sárga foltokat. Miután végigbandukolt az aszfalton burkolt utacskán és befordult a sarkon, teljes pompájukban elé tárultak a virágágyások.

- Ah! - sóhajtott Lord Emsworth megrészegülve, és lecövekelt egy csodálatosan pirosuló tulipánágyás előtt.

Tányérsapkát és egyenruhát viselő, hivatalos külsejű férfi torpant meg a közelben, amikor meghallotta a kiáltást. Egyetértően, sőt szeretettel nézte a lordot.

- Szép időnk van - állapította meg.

Lord Emsworth nem felelt. Meg se hallotta. Van valami egy szépen gondozott virágágyásban, ami megbabonázza azokat, akik drogként szeretik a kertjüket. A lord is afféle transzba került. Már rég elfeledte, hol van; úgy tűnt, azt képzei, hogy ismét a blandingsi édenkertjében jár. Tett egy lépést a virágágyás felé, és úgy meredt rá, mint vizsla a vadra.

A hivatalos közeg szimpátiája nőttön-nőtt. Ez a tányérsapkás férfi volt a parkőr, ő felügyelte kicsik, nagyok és közepesek jogait a kertnek ebben a részében. Ő is szerette ezeket a virágágyásokat, és Lord Emsworthben rokonlelket látott. Az átlag járókelők csak gyorsan tovasuhantak, elmerültek saját ügyeikben, ami sokszor bántotta a parkőrt. Lord Emsworthben, úgy vélte, igaz emberre lelt.

- Szép... - kezdte.

A mondatot éles kiáltással szakította félbe. Ha nem a saját szemével látja, el sem hiszi. De sajnos, a tévedés ki volt zárva. Döbbsen konstataálta, hogy a szimpatikus idegen megtévesztette. Ha slamposan is, de előkelően öltözött; tiszta volt; a külső szemlélő kimondottan nagyméltóságúnak látta; ám az idegen valójában veszélyes bűnöző volt, a legsötétebb fajta gonosztevő egy parkőr szemében. Egy Kensington Gardens-i virágszedő!

Ugyanis alig rebegette el a „szép” szót, a férfi átlépett az alacsony korlátón, végigment a füves külső sávon, és mielőtt kimondhatnád, hogy „időnk van”, hozzálátott sötét tettehez. Az alatt a rövid idő alatt, amíg a parkőr hangszálai felmondták a szolgálatot, a haramiának már két tulipán előnye volt, és épp a harmadikért nyúlt volna.

- Hé! - bömbölte a parkőr, akinek hirtelen megjött a hangja.
- Maga!

Lord Emsworth riadtan fordult meg.

- Szavamra! - motyogta bűnbánóan.

Immár teljesen észhez tért, és tudatára ébredt súlyos tettének. Bűnbánóan visszacsoszogott az aszfaltra.

- Kedves barátom... - kezdte sajnálkozva.

A parkőr gyorsan és hosszan beszélt. Lord Emsworth időről időre megmozdította a száját és háritó mozdulatokat tett, de nem volt képes gátat vetni az áradatnak.

Minél hangosabban és ékeesebben szónokolt a parkőr, annál sűrűbb és kíváncsibb lett a gyorsan összeverődő, báméskodó tömeg. Ám ekkor a szóáradaton keresztül megszólalt egy másik hang.

- Mi folyik itten?

Egy nagy termetű, meglett korú közrendőr formájában megjelent a hatóság.

A parkőr megértette, hogy háttérbe szorult. Még mindig beszélt, de már nem úgy, mint mihaszna fiát megfeddő apa. A viselkedése immár jobban emlékeztetett egy bátyra, aki rendre utasítja helytelenkedő öccsét. Rövid, ám megindító monológban ismertette az esetet.

- Aszongya - állapította meg a rendőr, hivatalosan, lassan és hangosan, mintha egy tanulatlan külföldihez szólna -, aszongya, hogy maga virágokat szedett.

- Láttam! Olyan közel álltam hozzá, mint most magához!

Lord Emsworth elgyöngült volt és rémült. Anélkül, hogy bárkit a legkisebb mértékben is fel akart volna bosszantani, minden ártó szándék nélkül, sikerült magára szabadítania a francia forradalom félelmetes indulatait; úgy érezte, igazságtalanság, hogy ilyesmi történik éppen vele - egy emberrel, akit már így is Jób kínjai sújtanak.

- Ee' kell kirjem a nevit és a címit - folytatta a rendőr immár hadarva. Zömök kis ceruzát dugott egy pillanatra szigorú szájába, majd miután kellően megnedvesítette, notesze szűz lapja fölé emelte. A szörnyű jegyzetfüzet, amely láttán a

taxisofőrök is összezsugorodnak, és harcedzett buszkalauzok is megremegnek.

- Én... én... de kedves barátom... Vagyis biztos úr... Emsworth grófja vagyok!

Sok mindent leírtak már a tömegek pszichológiájáról, bemutatandó, mennyire szélsőséges és kiszámíthatatlan, de a legtöbb efféle írás túlzás. A tömegek többnyire teljesen természetesen és intelligensen viselkednek. Amikor például látnak egy férfit zilált tweedöltönyben és kalapban, akinek szégyenkeznie kéne, amiért virágszedésen kapták a parkban, és az illető azt állítja, hogy ő Emsworth grófja, nevetnek. Ez a tömeg is nevetett.

- Ki? - A rendőrnek nem volt szándékában osztozni a báméskodók jókedvében, de a szája kajánul felfelé görbült. - Önnél van a névjegye, őlordsága?

Senki nem kérdezett volna ilyen butaságot Lord Emsworthtól, aki ismeri. A névjegy tartója volt az első használati tárgy, amit abban a pillanatban elvesztett, hogy Londonba érkezett.

- Én... izé... attól tartok...

- Ja! - bökte ki a rendőr. A tömeg ismét vidám hiénaröhögést hallatott. Ez olyan mélységesen sértő volt, hogy őlordsága felszegte fejét, és talált magában annyi lélekjelenlétet, hogy méltatlankodva nézzen rájuk. Mikor ezt tette, hirtelen elpárolgott arcáról a riadalom.

- McAllistar! - kiáltotta.

Két újonnan érkező csatlakozott a tömeghez, akik izmos és elegáns megjelenésüknek köszönhetően máris az első sorba verekedtek magukat. Az egyik magas, jóképű, borotvált úriember volt, tiszteletet parancsoló külsővel, aki ha leveszi a keret nélküli szemüvegét, minden bizonnyal úgy nézett volna

ki, mint egy római császár. A másik alacsonyabb, de robusztusabb férfi volt, szúrós, vörös szakállal.

- McAllister - nyögte ölordtsága esdekelve. - McAllister, drága barátom, kérem, mondja meg ennek az embernek, hogy ki vagyok!

Azok után, ami közte és volt munkáltatója között történt, egy kevésbé erényes ember, mint Angus McAllister, csupán az égi igazságszolgáltatás kezét látta volna a történetekben. Egy kicsinyes ember úgy érezte volna, hogy most eljött a bosszú ideje.

Nem úgy ez a derék glasgow-i.

- Ja - mondta. - Kigyelmed Lorrud Emsworruth.

- Maga ki? - kérdezte a rendőr gyanakodva.

- A kastílya főkertésze vótam.

- Pontosan! - hebegte Lord Emsworth. - így van! A főkertészem!

A rendőrt megrázta a dolog. Lehet, hogy Lord Emsworth nem hasonlít egy grófra, de mégsem tagadhatta a tényt, hogy Angus McAllister ugyanakkor ízig-vérig főkertészes. Mint az arisztokrácia lelkes tisztelője, a rendőr felismerte, hogy túlbuzgósága milyen baklövésre ragadtatta.

Ám mesteri tapintattal viselkedett ebben a krízisben. Komoran ráfőrdmedt a kíváncsi tömegre.

- Menjünk tovább, kérem. Menjünk tovább! - parancsolta szigorúan. - Tudhatnák, hogy nem szabad így elállni egy nyilvános utat! Menjünk tovább!

Azzal távozott, maga előtt terelve a népet. A keret nélküli szemüveget viselő római császár közelebb lépett Lord Emsworthhöz, és kezet nyújtott neki.

- Örülök, hogy végre megismerhetem - mondta. -A nevem Donaldson, Lord Emsworth.

Először semmit nem mondott a név Lord Emsworthnek. De végül felfogta a jelentőségét, és fennhájzva kihúzta magát.

- Bocsáss meg, Angus - fordult Mr. Donaldson a kertészhez.

- Ideje, hogy elbeszélgezzünk, Lord Emsworth!

Lord Emsworth épp szólni akart, amikor elkapta a másik tekintetét. Vesébe látó, éles, teljesen szürke szeme volt Donaldsonnak, és egyfajta furcsa erő áradt belőle, amitől kisebbségi érzései támadnak az embernek. Joggal feltételezhetjük, hogy Mr. Donaldson évekig volt előfizetője azoknak a magazinokban hirdetett személyiségfejlesztő kurzusoknak, amelyek garantálják, hogy akik elvégzik, képesek lesznek a főnökök szemébe nézni, és térdre kényszeríteni őket. Mr. Donaldson Lord Emsworth szemébe nézett, és térdre kényszerítette.

- Hogy van? - kérdezte ölordsága erőtllenül.

- Idefigyeljen, Lord Emsworth! - tért a tárgyra Mr. Donaldson. - Semmi értelme haragot tartani a családon belül. Gondolom, hallotta már, hogy a fia és a lányom fogta magát, és egybekelt. Én, személy szerint, nagyon örülök. A fia csodálatos. Lord Emsworth pislogott.

- Maga az én Frederick fiamról beszél? - kérdezte hitetlenkedve.

- A fiáról, Frederickről. Nem kétséges, hogy ön ebben a pillanatban forrong. Megértem. Minden oka megvan, hogy jobban forrongjon, mint a Bastille utolsó látogatói. De ne feledje - fiatalság, bolondság. Igaz? Biztos vagyok benne, hogy sose bocsátaná meg magának az a nagyszerű ifjú...

- Még mindig az én Frederick fiamról beszél?

- Igen, Frederickről. Mint mondom, sose bocsátaná meg magának, ha úgy érezné, hogy kivívta az ön rosszállását.

Meg kell bocsátania neki, Lord Emsworth. Szüksége van az ön támogatására.

- Az ördögbe is, van más választásom? - kérdezte ölordtsága szomorúan. - Mégsem hagyhatom éhezni a fiút.

Mr. Donaldson széles, grandiózus mozdulatot tett a kezével.

- Emiatt ne aggódjon. Erről a részéről én gondoskodom. Nem vagyok gazdag...

- Ah! - nyögte Lord Emsworth lemondóan. Volt valami a másik nagystílű modorában, ami reményeket ébresztett benne.

- Kétlem - folytatta Mr. Donaldson őszintén, mert afféle ember volt, aki úgy vélte, ilyen ügyekben legjobb az őszinteség -, hogy mindent összevetve tízmillió dollárnál nagyobb vagyonom lenne.

Lord Emsworth megingott, mint nyírfácska a szélben.

- Tízmillió? Tízmillió? Azt mondta, tízmillió dollárja van?

- Azt hiszem, kilenc és tíz között. Nem több. Ne feledje - tette hozzá Mr. Donaldson mentegetőzve -, hogy nagyon sokat változtak a körülmények mostanában Amerikában. Nehéz időkön vagyunk túl, nagyon nehéz időkön. Sok barátom nagyobb csapást szenvedett el, mint én. De kezdek egyenesbe jönni. Úgy bizony, uram, egyenesbe jövök. Szilárdan hiszek Rooseveltnél és a New Dealben! A New Dealben az amerikai kutyák több kutyakekszet fognak enni. Talán említenem kellett volna, hogy ezzel foglalkozom. Én vagyok a Donaldson-féle Kutyakeksz.

- Donaldson-féle Kutyakeksz? Tényleg? Igazán? Ki hinné!

- Hallott már a Donaldson-féle Kutyakekszről? - kérdezte a tulajdonos bizakodva.

- Még soha - felelte Lord Emsworth szívélyesen.

- Ó! Nos, ez vagyok én. Mint mondtam, az üzlet kezd szépen fellendülni a hullámvölgy után. Az üzletkötőink az ország minden pontjáról azt jelentették, hogy az amerikai kutyák ismét kezdenek rákapni a kutyakekszre. Így abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy - természetesen, csak ha ön is beleegyezik - biztos és jövedelmező állást ajánljak Fredericknek. Azt indítványozom, természetesen mindvégig csakis az ön jóváhagyásával, hogy küldjük el Long Island Citybe, ahol megkezdheti kitanulni az üzletet. Nincs kétségem afelől, hogy idővel a cég értékes erőforrásának bizonyul majd.

Lord Emsworth el se tudta képzelni, mi módon képviselhetne Freddie értéket egy kutyakekszes cég számára, hacsak nem kóistolóként, de nem akarta letörni a másik lelkesedését azzal, hogy szóvá teszi. Már a pusztá gondolat is elnémította, hogy a fiatalember nemcsak meg fogja keresi magának a kenyérré válót, de mindezt csaknem ötezer kilométerre teszi a Blandings-kastélytól.

Nagyon lelkesnek tűnik. De véleményem szerint ahhoz, hogy úgy tudja tolni a Donaldson-keksz szekerét, ahogy kell, szüksége lehet az ön erkölcsi támogatására, Lord Emsworth - az atyja erkölcsi támogatására.

- Igen, igen, igen! - vágta rá Lord Emsworth boldogan. Teljesen el volt ragadtatva Mr. Donaldsontól. Ő maga huszonhat éve hiába próbált megszabadulni Freddie-től, ennek az istenszerű kutyakeksz-gyártónak pedig nem egész egy hét alatt sikerült megszabadítania tőle. Micsoda férfi! - gondolta Lord Emsworth.

- Ó, igen, igen, igen! - mondta. - Mi az, hogy! A leghatározottabban.

- Szerdán hajóznak ki.

- Óriási!

- Kora reggel.
 - Nagyszerű!
 - Átadhatom az ön barátságos üzenetét? Egy megbocsátó, atyai üzenetet?
 - Hogyne, hogyne, hogyne. Tudassa Frederickkel, hogy a legjobbakat kívánom neki.
 - Úgy lesz.
 - Tegye hozzá, hogy nagy érdeklődéssel fogom szemlélni jövőbeni előmenetelét.
 - Szó szerint!
 - Mondja meg, hogy remélem, keményen fog dolgozni, és nevet szerez magának.
 - Mindenképp.
 - Végül - tette hozzá Lord Emsworth a komoly pillanathoz illő atyai nyomatékossággal - mondja meg neki... izé... hogy ne siesse el a hazalátogatást.
- Oly érzésekkel szorította meg Mr. Donaldson kezét, melyek túl mélyek voltak bármi további beszédhez. Eztán gyorsan odagaloppozott, ahol Angus McAllister állt merengően a tulipánágyások mellett.
- McAllister!
- A főkertész szakálla komoran lengedezett. Rideg szemekkel nézett egykori munkaadójára. Sosem nehéz különbséget tenni egy sértett skót és egy jókedvben lubickoló skót között, és Lord Emsworth a zord férfiúra pillantva első ránézésre tudta, Angus McAllister melyik kategóriába esik. Úgy érezte, nyelve a szájpadról távozik, de erőt vett magán, hogy meg bírjon szólalni.
- McAllister... Azt szeretném... Azon töprengék...
 - Egen?

- Azon töprengtem... azt szeretném... Azt akarom mondani
- hebegte Lord Emsworth alázatosan -, hogy van már új megbízatása?

- Kettő közt vacillálok.

- Jöjjön vissza hozzám! - könyörgött őlordtsága elcsukló hangon. - Ha azt mondanám, Robert Barker haszontalan, dicséretnek tűnne. Jöjjön vissza hozzám!

Angus McAllister rezzenéstelen arccal meredt a tulipánokra.

- N'egen... - mondta nagy sokára.

- Igen? - kiáltott fel Lord Emsworth boldogan. - Nagyszerű! Óriási! Kitűnő!

- Nem mon'tam, hogy mének.

- Azt hittem, az mondja, „igen” - felelte Lord Emsworth csalódottan.

Nem aszondtam, „igen”; aszondtam, 'N'egen' - helyesbített Mr. McAllister rezzenéstelen arccal. - Asztat jelenti, nu egen. Talán visszagyövk, talán nem.

Lord Emsworth remegő kezét a kertész vállára tette.

- McAllister, megemelem a fizetését.

A szakáll megrezzent.

- Az ördögbe, megduplázom!

A szemöldök ugrott egyet.

- McAllister... Angus... - szólt Lord Emsworth halkán. - Jöjjön vissza! A tőknek szüksége van magára!

Mai rohanó világunkban, amikor mindenkinek olyan sok ügyes-bajos dolog veszi igénybe az idejét, lehetséges, hogy eme krónikák olvasói között akad egy-kettő olyan, aki nem tudott személyesen részt venni Shrewsburyben, a legutóbbi mezőgazdasági vásáron. Az ő kedvükért muszáj ejtenünk róla néhány szót.

A Matchingham Hall-i Sir Gregory Parsloe-Parsloe természetesen ott volt, de a figyelmes szemlélő megállapíthatta, hogy külleméből hiányzott az a dölyfös arrogancia, ami az elmúlt években jellemezte. Néha azt is meg lehetett figyelni, ahogy időről időre elhaladt a zöldségek bemutatásának szentelt sátor előtt, az ajkát harapdálta, és szemében olyan gyászos kifejezés ült, amelyet Napoleon viselhetett Waterloonál.

De Sir Gregorynak helyén volt a szíve. Úriember és sportember volt. A Parsloe-kból hiányzott a kisstílűség és becstelenség. A sátor közepénél járva megállt, és egy gyors, férfias mozdulattal kinyújtotta a kezét.

- Gratulálok, Emsworth! - mondta kurtán.

Lord Emsworth riadtan nézett fel. Mélyen elmerült a gondolataiban.

- Eh? Ó, köszönöm. Köszönöm, drága barátom, köszönöm, köszönöm. Nagyon szépen köszönöm! - Elbizonytalanodott.

- Izé... nem nyerhet mindkettő, mi?

Sir Gregory végiggondolta, és belátta, hogy igaza van.

- Nem - felelte. - Nem. Értem, mire gondol. Nem nyerhet mindkettő. Ez tagadhatatlan.

Biccentett, és tovasétált, s ki tudja, mily keselyük tépték széles mellkasát. Lord Emsworth pedig Angus McAllisterrel oldalán, aki néma, szakáll-lengető tanúja volt az esetnek - visszafordult, hogy tisztelettudóan tovább bámuljon egy ládát, melyhez hasonló nagyságút keveset láttak addig Shrewsburyben, s melynek szalmával bélelt alján ott hevert ő.

A ládára egy kártyát akasztottak. Egyszerű felirat ékeskedett rajta:

TÖKÖK. ELSŐ DÍJ.

Lord Emsworth helyesen cselekszik

A házvezetőnő szobája Blandings-kastélyban, amely egyben a Lord Emsworth igényeiről gondoskodó házi személyzet főhadiszállásaként is funkcionált, többnyire kellemes, vidám helyiség volt. Odasütött a délutáni nap, a falait borító tapétát pedig valószínűleg olyasvalaki találta ki virágos jókedvében, aki azt vallotta, hogy kilencvenhét kék rózsabokron gubbasztó kilencvenhat egyforma rózsaszín madár látványától a szem nem tehet mást, mint hogy felélénkül és felfrissül. Ám Beach, a főkomornyik belépésével mintha némi fagyos kietlenség költözött volna a helyiségbe; Mrs. Twemlow, a házvezetőnő leeresztette a kötését, és riadtan nézett a férfirra:

- Döntöttem, Mrs. Twemlow.

- Miről?

- Amióta csak őlordsága növeszteni kezdte, egyre világosabban és világosabban láttam az írást a falon, és most döntöttem. Abban a percben, hogy őlordsága visszatér Londonból, beadom a felmondásomat. Tizennyolc éve szolgálok őlordsága háztartásában. Inashelyettesként kezdtem, és onnan emelkedtem a jelenlegi pozíciómba, de most itt a vége.

- Ugye nem akarja azt mondani, hogy felmond, csak mert őlordsága szakállat növesztett?

- Nincs más megoldás, Mrs. Twemlow. Az a szakáll az egész környéken aláássa őlordsága pozícióját. Van fogalma arról, hogy a vasárnapi iskolásoknak tartott gyermekzsúron valakik azt kiabálták a fülem hallatára, hogy „hód”?

- Nem!

- De! Tartok tőle, hogy ez a gúnyolódó, tiszteletlen szellemiség elterjed. Mi több, az a szakáll elidegeníti tőlünk a megye krémjét. Láttam, hogy Sir Gregory Parsloe-Parsloe milyen ellenségesen nézte, amikor múlt pénteken nálunk vacsorázott.

- Nem valami szép szakáll - ismerte el a házvezetőnő.

- Bizony nem. Tudatni kell ölordtságával. Amíg ölordtsága alkalmazásában állok, lehetetlen megszólalnom, így be kell adnom a felmondásomat. Miután megtörtént, ajkaimon többé nem lesz pecsét. Az ott vajjas piritós a bura alatt?

- Igen, Mr. Beach. Parancsoljon egy szeletet. Jobb kedvre deríti.

- Jobb kedvre! - A főkomornyik keserű kacaja lélekharangként kongott.

Még szerencse, hogy Lord Emsworth, aki ezekben a percekben az Agg Konzervatívok Klubjának dohányzójában ült, mit sem sejtett a rá leselkedő csapásról; már így is épp elég gond terhelte.

Mi tagadás, az elmúlt napokban úgy tűnt, minden balul ütött ki. Angus McAllister, a főkertésze aggasztó levéltetű-inváziót jelentett a rózsaaágysokból. Kedvenc, nagy becsben tartott tehene, amelyet a fejős Jersey tehének kategóriája vitathatatlan esélyesének tartott a közelgő marhavásáron, rejtélyes betegséget kapott, amely meghaladta a helyi állatorvos képességeit. Mindezek tetejébe sürgönyt kapott kisebbik gyermekétől, a nagyméltóságú Freddie Threepwoodtól, melyben bejelentette, hogy visszatért Angliába, és azonnal látni óhajtja atyját.

Lord Emsworth úgy érezte, miközben barátságatlanul bámult az előtte ülő agg konzervatívok kicsiny csoportjára, hogy minden csapás közül ez a legkegyetlenebb. Mi az ördögöt keres Freddie Angliában? Nyolc hónappal korábban

nőül vette az egyesült államokbeli Long Islanden székelő Donaldson-féle kutyakeksz egy szem lányát. Most tehát Long Island Cityben kéne lennie, és a kutyakeksz-ipar érdekeiért munkálkodnia. Ám ehelyett nemcsak, hogy itt van, Londonban - de ráadásul, ha hihet a sürgönyének, még bajba is került.

A gondolkodás serkentésére Lord Emsworth végighúzta kezét az arcán, és bosszúsan tapasztalta, hogy valami akadály került az ujjai elé. Minden tehetségét - már amennyi volt neki - az akadályra összpontosította, és rájött, hogy a szakálla az.

Idegesítette. Azelőtt mindig megnyugtatóan hatott rá simára borotvált arca érintése. Most úgy érezte, mintha hínárt simogatna, és fölöttébb igazságtalan módon - elvégre nem a fiatalember tehetett róla, hogy őlordsága úgy döntött, szakállat növeszt - ettől még bosszúsabban gondolt a nagym. Freddie-re.

Ekkor vette észre, hogy gyermeke közeledik a dohányzón keresztül.

- Hahó, főnök! - köszönt Freddie.

- Nos, Frederick? - kérdezte Lord Emsworth.

Csönd következett. Freddie-nek eszébe jutott, hogy akkor találkozott utoljára apjával, amikor a kezébe csúsztatott egy üzenetet, melyben bejelentette házasságát egy olyan lánnyal, akit Lord Emsworth sose látott - kivéve egyszer, teleszkópon keresztül, amikor Freddie-vel csókolózott a Blandings-kastélyt övező birtokon. Lord Emsworth a maga részéről a „bajban” kifejezésen merengett, amely oly jelentőségteljes részét képezte a fia sürgönyének. Tizenöt éven keresztül, vonakodva bár, de mindig kisegítette Freddie-t a bajból. Most pedig, amikor végre úgy tűnt, hogy egyszer s mindenkorra megszabadult tőle, kezdődik minden előlről.

- Ül le - hadarta a lord.

Lord Emsworthöt idegesítette, ahogy Freddie fél lábon állva téblábolt.

- Rendicsek - felelte Freddie, és leült. - Mondd csak, főnök, mióta van ez az aljnövényzet?

- Micsoda?

- A szakáll. Alig ismertelek meg.

Újabb dühroham fogta el őlordságát.

- Ne zavarjon a szakállam!

- Engem nem zavar, ha téged sem - mondta Freddie engedékenyen. - Irtó rendes tőled, főnök, hogy ilyen gyorsan felugrottál a fővárosba.

- Azért jöttem, mert a sürgönyödben az állt, bajban vagy.

- Brit - közölte Freddie elismerően. - Igazi brit.

- Bár el se tudom képzelni, miféle bajban lehetsz. Remélem, nincsenek megint anyagi gondjaid?

- Ó nem. Nem anyagi. Ha ilyesmiről volna szó, csak szólnék a drága apósomnak. Az öreg Donaldson csúcs. Odavan értem.

- Tényleg? Csak egyszer találkoztam Mr. Donaldsonnal, de akkor teljesen beszámítható fickónak tűnt.

- Én is ezt mondom. Rajongásig szeret. Ha csak egy kis tőkére lenne szükségem, gond nélkül megválnám. De nem pénzről van szó, éppen ez a baj. Aggie-ről van szó. Tudod, ő a feleségem.

- Szóval?

- Elhagyott.

- Elhagyott!

- Mint a szél! Elszelelt, és csak egy üzenetet hagyott a tűpárnára tűzve. Most a Savoyban lakik, és látni se akar. Én pedig egy lakást bérek a King Streeten, ellátással, és csak emészttem magam, ha érted, mire gondolok.

Lord Emsworth nagyot sóhajtott. Szomorúan nézte a fiát. Azon tűnődött, miért van, hogy az összes fiatalembernek, még az olyan sajátos eseteknek is, mint Freddie, ekkora tehetsége van a dolgok elszúrásához. Csodával határos módon ifjabb sarja rávette egy milliomos lányát, hogy hozzámenjen, de úgy tűnik, most sikerült elveszítenie. Évekkel korábban, kisfiúként, lévén éppoly romantikus lélek, mint a legtöbb kisfiú, őlordsága szörnyen sajnálta, hogy az Emsworthök, bármilyen ősi dinasztia is, nem rendelkeznek semmilyen családi átokkal. Akkor még nem sejtette, hogy hamarosan az apja lesz egynek.

- Gondolom, az egész a te hibád - jegyezte meg a lord őszintén.

- Bizonyos értelemben igen. De...

- Pontosan mi történt?

- Elmondom, mi volt, főnök. Tudod, hogy mindig is imádtam a filmeket. Ha csak tudtam, megnéztem az ősz-szes új filmet, meg minden. Egyik éjjel, amint álmatlanul feküdtem, eszembe jutott egy saját történet. Komolyan mondom, nagyon jó volt! Egy szegény emberről szólt, aki balesetet szenved, és a pasik a kórházban azt mondják neki, csak műtéttel menthetik meg az életét. De nem műtik meg, ha nem fizet ötszáz dollárt előlegbe, neki pedig nincs ötszáz dollárja, ezért a felesége elkap egy milliomost.

- Mi ez a halandzsa? - kérdezte Lord Emsworth.

- Halandzsa, főnök? - méltatlankodott Freddie. - Csak elmesélem a történetemet.

- Nem óhajtom hallani. Viszont nagyon szeretném megtudni - olyan tömören, ahogy csak lehet -, hogy mi vezetett a szakításhoz közted és a feleséged között?

- Épp azt mondom. Minden a történettel kezdődött. Miután megírtam, természetesen el akartam adni valakinek. Pauline

Petite pont akkoriban költözött a keleti partra. Kivett egy házat Great Neckben, és egy barátom bemutatott neki.

- Ki az a Pauline Petite?

- Te jó ég, főnök! - nézett Freddie az apjára hitetlenkedve. - Ugye nem akarod azt mondani, hogy még sose hallottál Pauline Petite-ről!? A filmszillagról!? Nem láttad A szenvedély rabszolgáit!

- Nem én!

- Sem a *Selyembéklyókat!*

- Soha.

- Sem a *Bíbor szenvedélyű Sem az Aranyköteleket*. Sem a *Csábítást!* Te jó ég, főnök, akkor te még nem éltél!

- Mi van azzal a nővel?

- Szóval egy haver bemutatott neki, érted, és próbáltam kikövezni az utat, hogy felkeltsem az érdeklődését a történetem iránt. Mert ha tetszene neki, minden sínen lenne. Ehhez sokat kellett találkoznom vele, érted, és egy nap Jane Yorke belénk botlott, amikor kettesben haraptunk valamit egy vendéglőben.

- Te jó ég!

- Minden teljesen rendben volt, főnök. Szigorúan a jó erkölcs mentén. Pusztán üzleti kapcsolat. Csakhogy eltitkoltam a dolgot Aggie elől, mert meg akartam lepni. Szerettem volna, ha úgy állhatok elé, hogy a történetet elfogadták, és megmondhatom, hogy mégsem vagyok olyan ostoba, mint amilyennek látszom.

- Bármely nő, aki képes ezt elhinni...

- A legsajnálatosabb, hogy azt mondtam, Chicagóba megyek aznap este üzleti ügyben. Szóval egyik dolog jött a másiktól... Ahogy említettem, ő most a Savoyban van, én pedig...

- Ki az a Jane Yorke?

Freddie kisimult vonásai elkomorultak.

- Egy sorscsapás, főnök. A rosszabb fajtából. Egy jebuzita! Egy amálekita! Ha ő nem lenne, szerintem mindent rendbe tudnék hozni. De behálózta Aggie-t, elvitte, és telebeszélte a fejét. A nő bátyja áll a háttérben, főnök, Jane ugyanis azt akarta, hogy a bátyja vegye el Aggie-t. Szerintem rá akarja beszélni Aggie-t, hogy ugorjon át Párizsba, adja be a válást, hogy az a mihaszna bátyja újra próbálkozhasson, hogy az ördög vinné! Úgyhogy, főnök, cselekednünk kell! Még sose volt ennyire itt az ideje zászlót bontani! Számítok rád!

- Rám? Mégis, mi az ördögöt vársz tőlem?

- Természetesen azt, hogy elmész hozzá, és beszélsz vele. A filmekben így csinálják. Vagy ezer filmben láttam, hogy az ősz hajú, idős atya...

- Badarság! - vágta rá lord Emsworth mélyen megbántva, ugyanis oly sok jó karban lévő, élemedett korú férfiúhoz hasonlóan ő is abban a meggyőződésben volt, hogy épp csak egy kicsit deresedik. - Te kerested magadnak, főj benne!

- Mi?

- Úgy értem, főj a saját levedben. Te kerested magadnak a bajt az idióta viselkedéssel, szembe kell nézned a következményekkel.

- Úgy érted, nem beszélsz vele?

- Nem!

- Úgy érted, beszélsz?

- Úgy értem, nem.

- Nem beszélsz? - kérdezte Freddie, hogy egészen világos legyen a dolog.

- Nem hagyom, hogy belekeverj az ügybe.

- Felhívni se vagy hajlandó?

- Dehogya!

- Ó, ne már, főnök! Segíts! A hatvanhetes lakosztályban lakik. Egy pillanat alatt kapcsolják, és előadhatod neki az ügyemet, mindössze két pennyért. Próbáld meg!

- Nem.

Freddie elszánt arccal állt fel.

- Így is jó - közölte feszülten. - Akkor tudd meg, főnök, hogy az életemnek gyakorlatilag vége. A jövő nem tartogat számomra semmit. Nekem annyi. Ha Aggie elmegy Párizsba és beadja a válást, visszavonulok egy csendes zugba, és ott töltöm életem hátralévő néhány évét, mint egy nyomorult ronc. Isten veled, főnök.

- Isten veled.

- Töff-töff! - tette hozzá Freddie rosszkedvűen.

Lord Emsworth általában korán lefeküdt és remek alvó volt. Viszonylag kevés tulajdonságában hasonlított Bonaparte Napóleonra. Ezek egyike, hogy képes volt elaludni abban a pillanatban, hogy a feje a párnához ért. De aznap éjjel, a bajok súlyával a vállán, hiába kereste az öntudatlanságot. Valamikor éjfél után reszketve felült az ágyában. Hirtelen szörnyű gondolata támadt.

Freddie azt mondta, hogy amennyiben a felesége elválik tőle, visszavonul egy csendes zugba. Mi van, ha „csendes zugon” a Blandings-kastélyt értette? Ettől az eshetőségtől Lord Emsworth remegni kezdett, mint egy maláriás. Freddie gyakran töltött hosszabb időszakot Blandingsben azelőtt, és ölordsága határozottan azon a véleményen volt, hogy a fiú nagyobb csapás a boldog, angol vidéki életre nézve, mint a böglyök, levéltetvek vagy a száj- és körömfájás. Az a kilátás, hogy meghatározatlan ideig Blandingsben rontja a levegőt, úgy hatott Lord Emsworthre, mintha fültövön csapták volna.

Ez egészen új gondolatmenetet nyitott. Biztos, hogy a tőle telhető legkedvesebben viselkedett az iménti beszélgetés

során? Nem volt kicsit goromba? Nem volt egy hangyányit tapintatlan? Úgy cselekedett, ahogy egy atyától várható?

A kérdésekre adott válaszok a feltevésük sorrendjében: Nem. De. De. És nem.

A hiányos alvásmennyiség után ébredve, reggeli teáját szürcsölve Lord Emsworth új elhatározásra jutott. Meggondolta magát. Most már el szándékozott menni a menyéhez, hogy úgy győzködjön, ahogy még soha nem győzködött após menyet.

Egy zaklatott éjszaka után senki sincs a legjobb formájában. Lord Emsworth egészen ebéd utánig túlságosan kótyagosnak érezte magát ahhoz, hogy sikeres meggyőzőként tekintsen magára. De egy látogatás a Kensington-kert virágágyásaihoz, majd egy kapitális bordaszelet a Regent Grillben, fél üveg bordeaux-ival, megfelelő formába hozta. A kótyagosság eltűnt, ébernek és gyors felfogásúnak érezte magát.

Olyannyira, hogy a Savoy Hotelbe érve olyan ravaszsággal cselekedett, amire nem is hitte, hogy képes. Az utolsó pillanatban, mielőtt megadta volna a nevét a recepciónak, megtorpant. Könnyen lehet, okoskodott, hogy a menyé az egész Emsworth családra kiterjesztette a viszályt, és ha meghallja, hogy ő van idelent, az egész programnak keresztbe tesz azzal, hogy nem hajlandó fogadni. Úgy érezte, jobb nem kockáztatni. A recepciót hátrahagyva a lift felé indult, és immár a hatvanhetes lakosztály ajtaja előtt találta magát.

Kopogott az ajtón. Nem jött válasz. Ismét kopogott, és miután újfent nem érkezett válasz, kicsit elbizonytalanodott. Nem volt túlságosan előrelátó ember, épp ezért fel se merült benne, hogy esetleg a menyé nincs itthon. Már épp távozott volna, amikor az ajtóra pillantva észrevette, hogy nyitva van.

Benyitott, és lakajos szalonban találta magát. Ahogy az női szalonokhoz illik, tele volt mindenféle virágokkal.

A virágok mindig vonzották Lord Emsworthöt, és néhány boldog percig vázától vázáig járva szagolgatta őket.

Körülbelül a huszadik szippantásnál tarthatott, amikor arra lett figyelmes, hogy a szoba furcsán visszhangos. Úgy tűnt, valahányszor szimatol egyet, valaki más is szimatolni kezd. Pedig a helyiség látszólag üres volt. Hogy végső próbának vesse alá az akusztikát, ölordsgága még egy utolsó szippantott. Ám az a hang, ami ezt követte, már sokkal vészjósóbb jelleget öltött. Éppen úgy hangzott Lord Emsworth számára, mint a vicsorgás.

Az is volt. A padló felé nézve azonnal észrevette, hogy a bokájához aggasztó közelségben egy női muffra hasonlító valami tartózkodik. De miután verőfényes délután volt, a lord csaknem azonnal rájött, hogy nem muff az, hanem azon ölebek egyike, amelyeket a nők sajnálatosan gyakran szeretnek a nappalijukban hagyni.

- Istenem, ments meg! - kiáltott Lord Emsworth, ájtatosan a teremtő oltalmát kérve, mint azt oly sok őse tette már hasonló körülmények között a középkori csatamezőkön.

Feszengve hátrált. A kutya követte. Úgy tűnt, nincs is lába, csak a buzgalom hajtja.

- Menjen innen, uram! - mondta Lord Emsworth.

Utálta a kiskutyákat. Megkapnak. Téveszd csak szem elől őket, mire észbe kapsz, a bokádnak rontanak. Miután a lord észrevette, hogy hátrálása során egy ajtó elé jutott, úgy döntött, fedezékbe vonul. Kinyitotta az ajtót, és mögé csusszant. A vér nem válik vízzé. Egyszer egy Emsworth elbújt az azincourt-i csata alatt.

Egy hálószobába jutott, és ahogy a dolgok álltak, valószínűnek tűnt, hogy itt is marad egy ideig. A kis szörmők

nem leplezte csalódottságát, amiért a magasabb rendű intelligencia így kijátszotta. Lerázta a fegyveres semlegesség minden látszatát, és ijesztő elszántsággal csaholni kezdett. Időnként tehetetlen dühében az ajtót kaparászta.

- Menjen innen, uram! - mennydörögte őlordsága.

- Ki van itt?

Lord Emsworth akkorát ugrott, mint egy bolha. Teljes mértékben meg volt győződve róla, hogy a szoba üres, így a hang, melynek nem lett volna szabad itt megszólalnia, bombatalálatként csapódott az idegközpontjaiba.

- Ki van itt?

A rejtély, amely már-már kezdett természetfölötti jelleget ölteni, megoldódott. A szoba túlsó végéből ajtó nyílt, és e mögül szólt a hang. Lord Emsworth a sors általános rosszindulatának tudta be, hogy épp azt az időpontot választotta hivatalos apósi látogatásra, amikor a menyé fürdik.

Közelebb araszolt az ajtóhoz, és igyekezett megnyugtató hangot megütni.

- Ne ijedjen meg, kedvesem.

- Ki maga? Mit keres a szobámban?

- Félelemre semmi oka...

Hirtelen elhallgatott, mert szavai abban a pillanatban elvesztették minden igazságtartalmukat. Nagyon is jó ok volt a félelemre. A szoba ajtaja kinyílt, és a muffszerű kutya a dűhtől tajtékozva, a maga különös, láb nélküli közlekedési stílusával egyenesen a lord bokája felé vette az irányt.

A veszély mindenkiből nem várt tulajdonságokat hoz elő. Lord Emsworth nem volt hivatásos akrobata, de akkora szökkenést mutatott be ebben a krízisben, hogy joggal nézhették volna annak. Úgy szelte át a levegőt, mint egy fecske. Ugyanis onnan, ahol tartózkodott, az ágy jelentős

távolságra helyezkedett el, mégis simán elérte, és most ott állt rajta, remegve. A szörmók úgy tombolt alatta, mint a szikla tövét ostromló óceán.

Ölordsága ekkor jött rá, hogy egy fiatal nő áll az ajtóban, amelyen az imént ő is belépett.

Sok minden volt ezen a nőn, ami a női szépség kritikus szemlélőinek nem nyerné el a tetszését. Túl alacsony volt, túl szögletes, és túl zömök. Túlságosan elszánt tekintettel nézett. A hajának pedig bántóan vörös árnyalata volt. De ami Lord Emsworthnek a legkevésbé tetszett benne, az a pisztoly volt, amivel egyenesen a fejére célzott.

Panaszos hang szűrődött át a fürdőszoba ajtaján.

- Ki van itt?

- Egy férfi - felelte a pisztolyt tartó lány.

- Tudom, hogy egy férfi. Beszéltem hozzá. De ki az?

- Nem tudom. Egy gyanús külsejű pasas. Láttam, hogy az ajtód előtt ácsorgott a folyosón, fogtam a pisztolyomat, és átjöttem. Gyere ki.

- Nem tudok. Vizes vagyok.

Nem túl könnyű egy ágy tetején álló embernek megőriznie a méltóságát, de Lord Emsworth megtette, ami csak tellett tőle.

- Drága hölgyem!

- Mit keres itt?

- Nyitva találtam az ajtót...

- És besétált, hátha talál néhány nyitott ékszeres dobozt is. Azt hiszem - tette hozzá a fiatal nő megemelve a hangját, hogy a láthatatlan fürdőző is hallja -, Mákony Smith az.

- Ki?

- Mákony Smith. A pasi, aki a zsaruk szerint New Yorkban megpróbálta ellopni az ékszereidet. Biztosan idáig követett.

- Nem vagyok Mákony Smith, hölgyem - kiáltotta örlordsága. - Emsworth grófja vagyok.

- Tényleg?

- Az vagyok.

- Na persze!

- A menyemhez jöttem.

- Itt van.

A fürdőszobaajtó kinyílt, és bájos teremtés lépett elő kimonóba bugyolálva. Lord Emsworth figyelmét még ebben a feszült pillanatban sem kerülte el a döbbenet, hogy egy ilyen lány valaha is frigyre léphetett a fiával, Frederickkel.

- Mit mondtál, kicsoda? - kérdezte a lány, aki még jobban kivívta apósa elismerését, amikor felemelte a kiskutyát, és a karjába zárta.

- Azt állítja, ő Emsworth grófja.

- *Tényleg* Emsworth grófja vagyok.

A lány alaposan szemügyre vette, amíg a lord lekászálódott az ágyról.

- Tudod, Jane - mondta bizonytalanul -, talán tényleg az. Nagyon hasonlít Freddie-re.

Ettől a küllemére tett durva sértéstől örlordságának elállt a szava. Mint minden férfinál, nála is előfordult, hogy összességében nem volt megelégedve a külsejével, de még sose jutott eszébe, hogy az arca olyan lenne, mint Freddie-é.

A pisztolyos lány döbbenet felsikkantott.

- Szent szalmaszál! - kiáltotta. - Hát nem látod?

- Micsodát?

- Hiszen ez Freddie! Álruhában. Így akar a közeledbe jutni. Ez pont olyan filmes húzás, amiket olyan nagyra tart. Vegye csak le, Ralph Vandeleur - felismertem!

Azzal ádázul megmarkolta ölordsaága szakállát, és a kiskoruktól kezdve hokin, teniszen és svédturnán edződött modern lányok minden erejével megrántotta.

Egy pillanattal korábban Lord Emsworth nem hitte volna, hogy van bármi, ami még kellemetlenebbé teheti a helyzetét. De már belátta, hogy tévesen ítélt. Legsötétebb álmaiban sem tapasztalt fájdalom járta át törékeny testét.

A lány csodálkozva nézett rá.

-Hm! - mondta csalódottan. - Igazinak tűnik. Kivéve... - folytatta valamivel derülátóbban -, ha valami különösen erős ragasztóval rögzítette oda. Jobb, ha még egyszer megpróbálom...

- Nem kell - vágott közbe ölordsaága menyé. - Ez nem Freddie. Azonnal megismertem volna.

- Akkor mégis betörő. Legyen szíves belépni a szekrénybe, amíg hívom a rendőrséget.

Lord Emsworth megtántorodott.

- Nem lépek be semmilyen szekrénybe. Ragaszkodom hozzá, hogy hallgassanak meg. Nem tudom, ki ez a nő...

- A nevem Jane Yorke, ha tudni akarja.

- Á! A nő, aki telebeszélte a menyem fejét a fiam ellen! Mindent tudok magáról. - A kimonós lány felé fordult.

- A fiam, Frederick, tegnap sürgönyileg könyörgött nekem, hogy jöjjek Londonba. A klubomban találkoztunk. Mondja meg a kutyának, hogy ne ugasson!

- Miért ne ugathatna? - kérdezte Miss Yorke. - Otthon van.

- Freddie azt mondta - folytatta Lord Emsworth felemelt hangon -, hogy volt egy kis félreértés önök között...

- Még hogy egy kis félreértés! - mondta Miss Yorke.

- Jó oka volt azzal a nővel vacsorázni.

- Amint megláttam őket - szólt közbe Miss Yorke -, azonnal tudtam, mi az oka.

A Nagym. Mrs. Threepwood tétovázva nézett barátnőjére.

- Szerintem igazat mond - vélekedett -, és tényleg Lord Emsworth. Úgy tűnik, tudja, mi történt. Honnan tudhatná, ha nem Freddie mondta el neki?

- Ha ez a pasi egy betörő odaátról, még szép, hogy tudja. Benne volt az egész a *Broadwayi Susmusokban* és a *Városi Pletykákban*, nem igaz?

- Akkor is...

Élesen megszólalt telefon.

- Biztosíthatom... - kezdte Lord Emsworth.

- Jó! - mondta a kellemetlen Miss Yorke a kagylóba. - Küldje fel azonnal. - Diadalmasan csillogó szemmel nézett ölordságára. - Nincs szerencséje, barátom - közölte. - Lord Emsworth most érkezett meg, úton van felfelé.

Vannak bizonyos helyzetek, amikor megbocsátható, hogy az emberi agy kerekai megdöccennek kicsit. Lord Emsworth kerekai nemcsak megdöccentek, de egyenesen vitustáncot jártak és kisiklással fenyegettek. A gróf, aki mindig is álmodozó, szórakozott ember volt, és nem bírt lépést tartani a rohanó élettel, olyan megpróbáltatáson esett át, ami a legtalpraesettebbeket is kizökkentené. Ez a hihetetlen bejelentés mindazok után, amin addig át kellett esnie, már túl sok volt a számára. Kitántorgott a nappaliba, és lehuppant egy székre. Úgy érezte, egy rémálomba került.

Szó se róla, a kisvártatva belépő figura semmit sem tett azért, hogy eloszlassa ezt a benyomást. Nyugodtan megjelenhetne bárki rémálmában, azonnal otthon érezné magát benne.

Az ismeretlen magas, sovány ember volt, ősz hajjal és hasonlóan tiszteletreméltó árnyalatú, hosszú, lengedező

szakállal. Furcsának tűnhet, hogy egy ilyen alakot nem lőttek le első pillantásra, de szemmel láthatóan szép kort élt meg. Vagy százötven éves aggastyán volt, aki korához képest fiatalos, vagy száztíz éves, akit megöregített az élet.

- Drága gyermekem! - sipította az alak gyenge, remegő hangon.

- Freddie! - kiáltotta a kimonós lány.

- Az ördögbe! - felelte az alak.

Kis szünet állt be, amit egy Lord Emsworth felől érkező elképedt nyögés tört meg. Őlordsága percről percre nehezebben viselte a megpróbáltatásokat.

- Te jó ég, főnök! - mondta az alak, amikor megpillantotta őt.

A neje Lord Emsworthre mutatott.

- Freddie, ő az apád?

- Igen. Hogyne. Persze. Teljes mértékben. De azt mondta, nem jön el.

- Meggondoltam magam - közölte Lord Emsworth halk, sértett hangon.

- Ugye megmondtam, Jane! - mondta a lány. - Végig azt gondoltam, hogy ő Lord Emsworth. Remélem, most már látod a hasonlóságot!

Furcsa jajgatás tört fel őlordságából.

- Így nézek ki? - kérdezte megtörten. Megint a fiára pillantott, és becsukta a szemét.

- Nos - közölte Miss Yorke a maga utálatos módján, erőszakos személyét az újonnan érkezett felé fordítva -, most, hogy itt vagy, Freddie Threepwood Téalapónak öltözve, mit akarsz? Aggie megmondtá, hogy soha többé ne keresd!

Egy gyengébb jellemű fiatalember talán hanyatt-homlok megfutamodott volna ettől a támadástól, de a szerelem, úgy tűnt, megacélozta Frederick Threepwood jellemét.

Eltávolította a szakállát és a szemöldökét, és megsemmisítő pillantást lövellt Miss Yorke felé.

- Veled nem beszélek! - jelentette ki. - Te egy keblen melengetett kígyó vagy! A légy a levesünkben!

- Ó, csakugyan?

- Bizony ám! Te fordítottad Aggie-t ellenem. Miattad nem beszélhettem vele négyszemközt, hogy elmondjam a történetemet, mint férfi a férfinak.

- Akkor halljuk most. Rengeteg időd volt begyakorolni.

Freddie széles kézmozdulattal a feleségéhez fordult. - Én...

- Elhallgatott. - Húha, Aggie, főnök, csuda pópec vagy abban a kimonóban.

- Maradj a lényegnél! - mondta Miss Yorke.

-Ez a lényeg! - közölte Mrs. Freddie nem minden gyöngédségtől mentesen. - De ha azt gondolod, hogy csuda pópecül nézek ki, akkor miért mászkálsz répafejű színésznőcskékkal?

- Vörösesszőke - jegyezte meg Freddie tiszteletteljesen.

- Répafejű!

- Tényleg répafejű. Tökéletesen igazad van. Soha nem is tetszett.

- Akkor miért vacsoráztál vele?

- Igen, miért? - kérdezte Miss Yorke.

- Örülnék, ha nem kotyognál bele - zsörtölődött Freddie. - Nem hozzád beszélek.

- Akár hozzám is beszélhetnél, az eredmény ugyanaz!

- Maradj csöndben, Jane. Szóval, Freddie?

- Aggie - vette át ismét a szót a nagym. Freddie -, elmondom, hogy történt.

- Sose higgy olyan férfinak, aki így kezdi a történetét! - szólt közbe Miss Yorke.

- Nagyon kérlek, maradj csöndben, Jane. Igen, Freddie?
- Egy forgatókönyvet akartam eladni a répafejű nőnek, és azért titkoltam el előled, mert meglepetésnek szántam.

- Freddie, drágám! Ennyi az egész?

- Ugye nem akard azt mondani... - kezdte Miss Yorke hitetlenkedve.

- Ennyi bizony! Ahhoz, hogy jó viszonyt alakítsak ki a nővel - aki, elárulhatom, az első perctől ellenszenves volt nekem -, időről időre meg kellett itatnom kicsit.

- Persze.

- Ezekkel a sztárokkal így kell.

- Magától értetődik.

- Sorsdöntő lehet beléjük tolni egy kis ennivalót az üzleti megbeszélés előtt.

- Ezen áll vagy bukik!

Miss Yorke, akinek úgy tűnt, átmenetileg elállt a szava, most magához tért.

- Ugye nem akard azt mondani - kiáltotta bőszen a sértett feleséghez fordulva -, hogy elhiszed ezt a badarságot?

- Persze hogy elhiszi - közölte Freddie. - Ugye, egyetlenem?

- Persze hogy el, tündibündi!

- Ráadásul - tette hozzá Freddie, és egy sárgásbarna papírlapot húzott elő a mellzsebéből úgy, mint aki a zakója ujjából varázsolja elő a játékot eldöntő adu ászt -, be is tudom bizonyítani. Itt egy távirat, amely ma reggel érkezett a Szuper-Ultra-Művészfilm Társaságtól, amelyben ezer ropogós dollárt kínálnak a forgatókönyvemért. Úgyhogy máskor legyél kedves, ne ítélj meg a te... ö... felebarátodat a te... ah... mocskos képzelőerőd fényében.

- Igen - mondta a felesége -, meg kell mondjam, Jane, hogy te is épp annyi rossz fát tettél már a tűzre, mint

bármelyikünk. Szeretném, ha a jövőben nem ütnéd más dolgába az orrod.

- Lényegre törő és fölöttébb mélyenszántó megfogalmazás - vélte Freddie. - Hadd tegyem hozzá...

- Ha engem kérdezel - szolt közbe Miss Yorke -, hamis.

- Mi hamis?

- A távirat.

- Hogy érted azt, hogy hamis? - kiáltott Freddie méltatlankodva. - Olvasd el magad!

- Semmiből nem áll táviratot táviratoztatni magadnak, ha táviratozol a New York-i barátaidnak, hogy táviratozzanak neked.

- Ezt nem értem - vallotta be Freddie zavartan.

- Én igen! - közölte a felesége, és olyan tűz gyúlt a szemében, amely csak azon asszonyok szemében gyúl, akik bevették a férjük történetét, és sértőnek érznek bármely kívülállótól érkező kritikát. - Soha többé nem akarlak látni, Jane Yorke!

- Szintúgy - helyeselt Freddie. - Törökországban az ilyen lányokat zsákba kötik és a Boszporuszba dobják.

- Akár el is mehetek - válaszolta Miss Yorke.

- És vissza se gyere! - javasolta Freddie. - Mögötted van az ajtó!

Ekkor elmúlt az a transzszerű állapot, amely az iménti beszélgetés alatt Lord Emsworthre szállt. Miután megértette, hogy Miss Yorke szemmel láthatólag éppoly népszerűtlenné vált a többieknel is, mint nála, szép lassan magához tért. A felépülését siettette az ajtó csapódása és a látvány, hogy a fia, Frederick, a karjába szorítja a feleségét. A feleségét, aki, mint azt őlordsága egy pillanatra sem feledte, alighanem az egyetlen olyan milliomos lánya, aki hajlandó megszabadítani őlordságát Freddie-től.

Márpedig Lord Emsworth szemében ez a legnemesebb erény, amivel csak egy milliomos rendelkezhet.

Felült, és bágyadtan pislogott. Bár sokkal jobban volt, még mindig gyöngének érezte magát.

- Miről szól a forgatókönyved, édesem? - kérdezte Mrs. Freddie.

- Elmesélem, angyalkám. Vagy előbb hozzuk rendbe a főnököt. Kicsit letörtnek tűnik.

- Jobb, ha hagyjuk kicsit pihenni. Ez a Jane Yorke nevű nőszemély felzaklatta.

- Ó bárkit felzaklatna. Ha van valaki, akit ki nem állhatok, az olyan léhűtők, akik férj és feleség közé állnak. Úgy értem, nincs joguk férj és feleség közé állni. A forgatókönyvem egy férjről és feleségről szól. A pasi, tudod, egy szegény csóka - nincs pénze, érted, hogy értem -, és baleset éri. A kórházban azt mondják, nem operálják meg, ha nem perkál le ötszáz dollárt előre. De honnan szerezze meg? Érted a szituációt?

- Ó, igen.

- Kemény, mi?

- Irtó kemény!

- De ez még semmi ahhoz képest, milyen kemény lesz később. A csóka felesége talál egy milliomos pasit, behálózza, felcsalja a lakására, és szavát veszi, hogy kiköhögi a lóvét. Közben átvágunk az orvosra a kórházba, amint épp telefonál. A nő pedig nevet, nehogy a milliomos rájöjjön, hogy megszakad a szíve. Elfelejtettem mondani, hogy a csókat azonnal meg kell operálni, vagy beadja a kulcsot. Drámai, mi?

- Szörnyen!

- Na, és akkor a milliomos pasi kéri a fizetését. Az lesz a címe, „Egy nő ára”.

- Csodálatos!

- De most jön a fordulat. Bemennek a hálósobába, és... Ó, hello, főnök! Jobban érzed magad?

- Sokkal jobban, köszönöm.

- Ismered a feleségemet, mi?

- Ó, Lord Emsworth - mondta Mrs. Freddie -, borzasztóan sajnálom! A világért se hagytam volna, hogy ilyesmi történjen, de...

Lord Emsworth atyaián megpaskolta a menyé kezét. Ismét magával ragadta a döbbenet, hogy a fia, Frederick elnyerhette egy ilyen szép, rokonszenves és elképesztően gazdag lány kezét.

- Teljes mértékben az én hibám, gyermekem. Viszont...

Elhallgatott. Szemmel láthatóan nyomasztotta valami.

- Mondja meg őszintén, amikor Frederick azt a szakállat viselte... amikor Frederick... amikor... azt a szakállat viselte, tényleg úgy nézett ki, mint én?

- Ó, igen. Nagyon is.

- Köszönöm, drágám. Csak ezt akartam tudni. Most magatokra hagylak, fiam. Nyilván szeretnétek kettesben maradni. Gyermekem - fordult a menyéhez -, az első adandó alkalommal le kell jönnie Blandingsbe.

Elgondolkozva sétált ki a szobából.

- Van ebben a hotelben borbély? - kérdezte a lord a férfitől, aki levitte őt a lifttel.

- Igen, uram.

- Volna kedves útbaigazítani oda? - kérte őlordtsága.

Lord Emsworth a Blandings-kastély könyvtárában ücsörgött, és az aznapi utolsó, pihentető whiskyjét itta. A nyitott ablakon keresztül virágillat szűrődött be, és a nyári éj apró zörejei. Csoda, hogy nem tudott nyugovóra térni, hiszen csaknem minden jóra fordult, amióta hazaérkezett, megédesítve az életét. Agnus McAllister jelentette, hogy a

levéltetvek meghajoltak a bálnaolaj-oldatos kezelés előtt, a beteg tehén is hirtelen a gyógyulás útjára lépett, és a régi étvággal fogadta a táplálékot. Ráadásul, amint sima arcát simogatta, őlordsága jobb, könnyedebb embernek érezte magát, akinek nagy teher hullott le a válláról.

De mégis, amint ott ült, ráncok redőzték homlokát.

Csöngetett.

- Őlordsága?

Lord Emsworth elismeréssel nézett hűséges főkomornyikjára. Beach pokoli régen szolgált a kastélyban, és kétségtelen, hogy még sok-sok évig így is lesz. Remek fickó. Lord Emsworthnek tetszett, ahogy a főkomornyik szeme felcsillant, amikor hazaért, mintha munkaadója pusztá látványától nagy kő esett volna le a szívéről.

- Ó, Beach - mondta őlordsága -, legyen oly jó, kezdeményezzen távolsági hívást Londonba.

- Igenis, lordságod.

- Kérje a Savoy Hotel hatvanhetes lakosztályát, és beszéljen Mr. Frederickkel.

- Igenis, lordságod.

- Mondja meg neki, hogy nagyon szeretném tudni, mi a forgatókönyve vége.

- Forgatókönyv, lordságod?

- Forgatókönyv.

- Igenis, lordságod.

Lord Emsworth tovább merengett. Telt-múlt az idő. A főkomornyik visszatért.

- Beszéltem Mr. Frederickkel, lordságod.

- Igen?

- Arra kért, adjam át lordságodnak jókívánságait, és mondjam meg, hogy amikor a milliomos és Mr. Csóka

felesége belép a hálósobába, egy fekete jaguár van az ágyhoz kötözve.

- Egy jaguár?

- Egy jaguár, lordságod. Mrs. Csóka azt mondja, azért van ott, hogy megvédje a becsületét. A milliomos ettől meghatódik, odaadja a pénzt, és együtt eléneklik duettben a főcímdalt. Mr. Csóka a műtét után kielégítően felépül, lordságod.

- Á! - mondta Lord Emsworth fellelegezve. - Köszönöm, Beach, ez minden.

[3]

Disznó-hééééé!

Hála a publicitásnak, amit a *Bridgenorthi, Shifnali és Albrightoni Figyelő* (mely egybeolvadt a *Búzatermesztők Híradójával* és az *Állattenyésztők Magazinjával*) adott az ügynek, mára az egész világ értesült róla, hogy a nyolcvanhetedik Shropshire-i Mezőgazdasági Vásár Hízó kategóriájában az ezüstérmes Emsworth grófjának fekete berkshire emsége, Blandings Császárnője nyerte.

Ám azt csak kevesen tudják, milyen kevesen múltott, hogy a dicső jószág nem maradt le a hön áhított dicsőségről.

Most azonban már el lehet mondani.

A történelem eme titkos kis fejezete alighanem július tizenhatedikén este kezdődött, amikor is George Cyril Wellbelovedot (huszonkilenc éves), Lord Emsworth kondását letartóztatta a Markét Blandings-i Evans rendőr, amiért részegen randalírozott a Zergetoll söntésében. Július tizenkilencedikén, miután elnézést kért, elmagyarázta, hogy születésnapja volt, és végül megpróbált alibit igazolni,

George Cyrilt annak rendje és módja szerint tizennégy napra ítélték, bírságfizetés lehetősége nélkül.

Július huszadikán Blandings Császárnője, aki mindaddig örömmel, sőt zajosan evett, életében először megtagadott mindenféle táplálkozást. Július huszonegyedikén reggel pedig az állatorvos, akit kihívtak, hogy állapítsa meg e különös aszketizmus okát, és vessen neki véget, kénytelen volt beismerni Lord Emsworthnek, hogy az eset meghaladja a képességeit.

Mielőtt továbbmennénk, összegezzük még egyszer pontosan ezeket a dátumokat:

Július 18. - Cyril Wellbeloved születésnapja.

Július 19. - Ugyanő leültetése.

Július 20. - A disznó fogyózni kezd.

Július 21. - Az állatorvos csődöt mond.

Helyes.

Az állatorvos bejelentése letaglózta Lord Emsworthöt. Összetett, modern életünknek megannyi nyüge s nyilai nagy általánosságban véve érintetlenül hagyták ezt a bizonytalan, szeretetreméltó főnemest. Amíg elegendő napsütést, rendszeres étkezést kapott és távol tarthatta magát kisebbik fia, Frederick baráti körétől, tökéletesen boldog volt. Ám neki is voltak gyengéi, és aznap reggel sikerült rátapintani az egyikre. A rossz hírtől megszedülve állt a Blandings-kastély könyvtáráblakában, és távolba révedő tekintettel bámult ki.

Ahogy ott állt, kinyílt az ajtó. Lord Emsworth megfordult. Pislogott párat, mint mindig, ha történt valami. A belépő csinos, királynői megjelenésű hölgyben a húgát, Lady Constance Keeble-t vélte felismerni. Óladysége viselkedése, fivérééhez hasonlóan, mély megrendültséget árult el.

- Clarence - kiáltotta -, valami szörnyűség történt!

- Lord Emsworth tompán bólintott.
 - Tudom. Épp most mondta el.
 - Hogyan? Tehát itt járt?
 - Épp ebben a percben távozott.
 - Miért engedted el? Tudhattad volna, hogy beszélni akarok veled.
 - Mire volna az jó?
 - Legalább biztosíthatnám együttérzésemről - felelte Lady Constance kimérten.
 - Hacsak arra nem - ismerte el Lord Emsworth némi mérlegelés után. - Nem mintha megérdemelné az együttérzést. Az az ember egy pancser.
 - Szó sincs róla. Ahhoz képest, hogy milyen fiatal, roppant intelligens.
 - Fiatal? Ő neked fiatal? Ötvenévesnél egy nappal sem fiatalabb.
 - Elment az eszed? Heacham ötvenéves?
 - Dehogyan Heacham. Smifhers.
- Mint fivérével folytatott beszélgetései során annyiszor, Lady Constance enyhe szédülést érzett.
- Clarence, lennél oly kedves elmondani néhány egyszerű szóval, szerinted miről beszélünk éppen?
 - Én Smithersről beszélek. Blandings Császárnője nem akar enni, Smithers pedig azt mondja, semmit sem tehet. Még ő nevezi magát állatorvosnak!
 - Tehát te még nem hallottad? Clarence, valami szörnyűség történt. Angéla felbontotta az eljegyzését Heachammal.
 - A Mezőgazdasági Kiállítás pedig szerdához egy hétre lesz.
 - Hogy az ördögben jön ez most ide? - tudakolta Lady Constance, miközben ismét rátört a szédelgés.

- Hogy jön ide? - kérdezte Lord Emsworth hevesen. - A bajnok emsémnek kevesebb mint tíz napja van, mielőtt tetőtől talpig tüzetesen átvizsgálják, hogy versenyre keljen a megye legderekabb sertéseivel, erre nem hajlandó enni!

- Ne hantázz nekem arról az utálatos disznóról. Volnál szíves a valódi problémákra figyelni? Mondom, Angéla - az unokahúgod, Angéla - szakított Lord Heachammal, és abbéli vágyának adott hangot, hogy hozzá akar menni ahhoz a semmirekellő James Belfordhoz!

- Az öreg Belford tisztelendő fiához?

- Igen.

- Nem mehet. Amerikában van.

- Nincs Amerikában. Londonban van.

- Dehogy - ellenkezett Lord Emsworth, és megfontoltan ingatta a fejét. - Tévedés. Emlékszem, két évvel ezelőtt összefutottam az apjával Meeker húszholdas földje mellett az úton, és ő maga mondta, hogy a fia másnap Amerikába hajózik. Mostanra már biztos odaért.

- Hát nem érted? Visszajött.

- Ó? Visszajött? Értem. Visszajött?

- Tudod, régebben volt valami buta, szentimentális románca Angélával, de egy évre rá, hogy elment, az unokahúgunk Heacham jegyese lett, és azt hittem, túltette magát a fiún. De most úgy tűnik, a múlt héten találkozott Belforddal Londonban, és kezdődött minden előlről. Angéla azt mondja, megírta Heachamnek, hogy felbontja az eljegyzésüket.

Csönd telepedett közékük. Fivér és húga egyaránt gondolataiba merült. Lord Emsworth szólalt meg elsőként.

- Még makkot is kapott - közölte. - Lefölözött tejet. Próbálkoztunk krumpli hajával. De hozzájuk sem nyúlt!

Aztán ráeszmélt, hogy izzó szempár éget lyukat a bőrébe, és ettől magához tért.

- Abszurd! Nevetséges! Képtelenség! - hadarta. - Felbontani az eljegyzést? Piha! Ugyan! Micsoda badarság! Majd én elbeszélgetek a fiatalemberrel. Ha azt hiszi, kedvére cicázhat az unokahúgommal, és elhagyhatja csak úgy...

- Clarence!

Lord Emsworth pislogott. Úgy tűnt, valami nem stimmel, de nem tudott rájönni, mi az. Ő úgy érezte, sikerült megütnie a megfelelő hangnemet - erős, energikus, méltóságteljes.

- He?

- Angéla bontotta fel az eljegyzést.

- Ja, Angéla?

- Belebolondult ebbe a Belfordba. Arról beszéljünk, hogy mit akarunk tenni.

Lord Emsworth eltöprengett.

- Kemények leszünk! - jelentette ki határozottan. - Majd mi megmutatjuk nekik! Nem küldünk nászajándékot!

Ha ideje engedi, Lady Constance kétségtelenül megtalálta és ki is mondta volna a megfelelő sértő kifejezéseket erre az agyalágyult javaslatra, de még hozzá sem kezdhetett, amikor kinyílt az ajtó, és egy lány lépett be.

Csinos teremtés volt, a haja szőke, a szeme pedig kék, ami nyugodtabb pillanatokban a legtöbb embert biztosan trópusi ég alatt kéklő lagúnára emlékeztette volna. Ám ez nem ilyen pillanat volt. Lord Emsworthnek például autogénhegesztő-pisztoly jutott az eszébe, amikor belenézett, és bár nehezen hozta zavarba bármi, ami nem a kisebbik fiával, Frederickkel kapcsolatos, most mégis zavarbajött. Angélát szemmel láthatóan felbosszantotta valami, és őlordsága sajnálta ezt. Kedvelte Angélát.

A feszültség oldása kedvéért Lord Emsworth azt mondta:

- Angéla, kedvesem, értesz valamit a disznókhöz?

A lány felnevetett. Olyan éles, keserű nevetéssel, amely annyira kellemetlen közvetlenül reggeli után.

- Igen, érték. Te is disznó vagy.

- Én?

-Igen, te. Constance néni szerint, ha hozzámegyek Jimmyhez, nem adod ide a pénzem.

- A pénzedet? A pénzedet? - kérdezte Lord Emsworth csodálkozva. - Milyen pénzedet? Sose kértem tőled kölcsön.

Lady Constance egy túlforrósodott radiátorra emlékeztető hangon adta ki érzelmeit.

- Clarence, ez a te szenilitásod szerintem csak nevetséges pöz! Nagyon jól tudod, hogy mielőtt szegény Jane meghalt, rád bízta Angéla örökségét.

- Én pedig huszonöt éves koromig nem nyúlhatok a pénzhez.

- Hány éves vagy most?

- Huszonegy.

- Akkor meg mit idegeskedsz? - tudakolta Lord Emsworth.

- Még négy évig nem kell aggódnod. Az ég szerelmére, a pénz tökéletes biztonságban van. Kiváló értékpapírokba fektettük.

Angéla toppantott egyet. Kétségtelenül méltatlan egy úri kisasszonyhoz, de még mindig sokkal jobb, mint felrúgni a bácsikáját, ahogy a rosszabbik énje tanácsolta.

- Megmondtam Angélának - vette át a szót Lady Constance -, hogy bár természetesen nem kényszeríthetjük hozzá Lord Heachamhez, de legalább megóvhatjuk a pénzt ettől a pazarló semmirekellőtől, akinek oda akarja dobni magát.

- Nem pazarló. Elég pénze van ahhoz, hogy feleségül vegyen. Csakhogy tőkére van szüksége, mert részesedést szeretne vásárolni egy...

- De pazarló. Vagy talán nem azért küldték a tengerre, mert...

- Annak már két éve. Azóta...

- Angéla, kedvesem, addig vitatkozol, amíg...

- Én nem vitatkozom. Csupán közlöm, hogy feleségül megyek Jimmyhez, még ha az árokparton kell is éhezünk.

- Melyik árok partján? - kérdezte ölordtsága, átmenetileg elszakítva csapongó elméjét a makk témakörétől.

- Bármelyik megfelel.

- Kérlek, Angéla, hallgass rám!

Lord Emsworth feje zsongott ettől a borzasztó sok beszédétől. Úgy érezte magát, mint uszadék a női hangok tengerében. A húgának és az unokahúgának egyaránt sok mondanivalója volt, amit egyszerre fejtettek ki, egyforma hangerővel. Ölordtsága sóvárogva sandított az ajtóra.

Sima ügy volt. Egy fordítás a kilincsen, és máris maga mögött hagyta a hangzavart. Vidáman galoppozott le a lépcsőn, ki a napsütésbe.

Vidámsága nem tartott soká. Most, hogy végre az élet igazán fontos kérdésére összpontosíthatott, elméjére komor felleg ült. Ismét eszébe jutott a vállára nehezedő gond, ami a Heacham-Angela-Belford-ügy kipattanása előtt marta a lelkét. Minden egyes lépés nehezebbnek tűnt, ahogy Császárnő ólja felé közeledett. Elérte az ólat, és kedvtelenül nézett a kerítés felett az odabent elterülő disznóra.

Mert annak ellenére, hogy az utóbbi napokban diétázott, Blandings Császárnője messze nem volt alultáplált sertés. Egy földhöz rögzített léggömbre hasonlított fülekkel és farkkal, és annyira gömbölyded volt, amennyire egy disznó gömbölyded lehet anélkül, hogy szétrobbanna. Am Lord Emsworth ennek ellenére gyászosan, vigasztalhatatlanul mustrálta. Még néhány kiadós étkezés, és egyetlen

shropshire-i disznó sem maradhat állva Császárnő jelenlétében. Ám így, az étkezések hiányában ezt a felsőbbrendű állatot alighanem egyszerű „Kiemelt résztvevővé” degradálják. Szomorú, nagyon szomorú.

Őlordsága hirtelen ráébredt, hogy valaki beszél hozzá. Megfordulva egy komoly fiatalembert pillantott meg lovaglónadrágban.

- Mondom... - szólt a fiatalember.

Bár Lord Emsworth magányra vágyott, vigasztalta a felismerés, hogy háborgatója legalább a saját neméből való. A nők hajlamosak csipcsupságokra terelni a beszélgetést, a férfiak viszont gyakorlatiasak, és nem rugaszkodnak el a földtől. Az ifjú Heacham pedig alighanem maga is tart disznókat, és talán van néhány használható trükk a tarsolyában.

- Mondom, átlovagoltam, hátha tehetek valamit ebben a szörnyű ügyben.

- Szokatlanul kedves és figyelmes öntől, drága barátom - mondta Lord Emsworth meghatva. - Félek, hogy a helyzet rendkívül súlyos.

- Tökéletes rejtély számomra.

- Akárcsak számomra.

- A múlt héten még semmi baja nem volt.

- Még tegnapelőtt is pompásan érezte magát.

- Vidám volt, jókedvű, meg minden.

- Ahogy mondja.

- Erre tessék, egyik pillanatról a másikra, ahogy mondani szokás.

- Pontosan. Felfoghatatlan. Minden tőlünk telhetőt elkövettünk, hogy felkeltsük az étvágyát.

- Az étvágyát? Angéla beteg?

- Angéla? Nem hinném. Néhány perce még teljesen egészségesnek tűnt.

- Tehát találkozott vele a délelőtti folyamán? Mondott bármit is erről a szörnyűségről?

- Nem. Valami pénzről beszélt.

- Az egész olyan borzasztóan váratlanul történt. - Mint derült égből a villámcsapás - helyeselt Lord Emsworth. - Még sosem fordult elő ilyesmi. A legrosszabbtól tartok. A Wolff-Lehmann étetési modell szerint egy egészséges disznónak naponta ötvenhétezer-nyolcszáz kalóriát kell fogyasztania, ebben legyen két kiló protein, tizenkét kiló szénhidrát...

- Mi köze mindennek Angélához?

- Angela?

- Azért jöttem, hogy kiderítsem, miért bontotta fel Angela az eljegyzésünket.

Lord Emsworth összeszedte a gondolatait. Halványan rémlett neki, hogy hallott erről valamit. Végre eszébe jutott.

- Ja, igen, hát persze. Felbontotta az eljegyzést, ugye? Azt hiszem, azért, mert valaki másba szerelmes. Igen, most, hogy visszagondolok rá, határozottan ezt mondta. Most már tisztán emlékszem mindenre. Angela úgy döntött, máshoz megy feleségül. Tudtam, hogy létezik kielégítő magyarázat. Mondja, drága barátom, miként vélekedik a lenmaglisztről?

- Miféle lenmaglisztről?

- Hát a lenmaglisztről - mondta Lord Emsworth, mert nem talált jobb meghatározást. - Mint disznótápról.

- Ó, pokolba a disznókkal!

- Hogy? - Döbönt rémület csengett őlordsága hangjában.

Sosem kedvelte különösebben az ifjú Heachamet, nem sok jót örökölhettek tőle majd a sarjai, de mégsem feltételezett volna róla ilyen anarchisztikus kijelentéseket.

- Mit mondott?

- Azt mondtam, pokolba a disznókkal! Másról sem tud beszélni! Nem érdekelnek a disznók! Nem akarok róluk társalogni! Pokolba az összes disznóval!

Lord Emsworth felháborodással vegyes megkönnyebbüléssel nézett a távozó ifjú után. Felháborodással, amiért egy shropshire-i földbirtokos és szomszéd képes volt ilyen borzalmas szavakra ragadtatni magát, és megkönnyebbüléssel, amiért egy magát ilyen borzalmas szavakra ragadtató ember nem házasodik be a családjába. A maga bolondos módján mindig is szerette az unokahúgát, Angélát, és jólesett arra gondolni, hogy a gyermek ennyi ésszel és józan ítélőképességgel rendelkezik. Sok korabeli lányt magával ragadna az ifjú Heacham pozíciójának és vagyonának talmi csillogása, Angéla viszont korát meghazudtoló éleslátással megsejtette a fiú közönyösségét a disznókkal szemben, és elállt a házasságtól, mielőtt még késő lett volna.

Kellemes melegség támadt Lord Emsworth keblében, amit néhány perc múlva hűga, Constance felbukkanása hűtött le. Lady Constance gyönyörű asszony volt, ám bájos arcát időnként különös arckifejezés torzította el. Őlordsága pedig már gyerekkorában megtanulta, hogy ez az arckifejezés semmi jót nem jelent. Most is úgy nézett.

- Clarence - mondta a lady -, elegendem van ebből a számságból Angélával és Belforddal. Nem hagyhatjuk tovább fajulni a dolgokat. El kell érned a kétórás londoni vonatot.

- Tessék? Miért?

- Meg kell keresned ezt a Belfordot, hogy megmondd neki, ha Angéla mindenáron hozzá akar menni, egyetlen pennyt

sem kap még négy évig. Igazán meglepne, ha ez az információ nem vetne véget az egész ügynek.

Lord Emsworth elgondolkozva vakargatta Császárnő tankszerű hátát. Dacos kifejezés ült az arcán.

- Nem látom be, miért ne mehetne hozzá a fickóhoz - motyogta.

- Hogy hozzáméjjen James Belfordhoz?

- Nem látom be, miért ne. Úgy tűnik, igazán szereti.

- Világéletedben ilyen tökfej voltál, Clarence. Angéla Heacham felesége lesz.

- Ki nem állhatom a pasast. Utálja a disznókat.

- Clarence, nem akarok több vitát hallani erről. Londonba mész a kétórás vonattal. Megkeresed Mr. Belfordot, és tájékoztatod Angéla pénzéről. Megértetted?

- Jaj, jól van - felelte őlordsága kedvetlenül. - Jól van, jól van, jól van.

Nem éppen kellemes érzelmek kavartak Emsworth grófjában, amikor másnap az ebédvendégével, James Bartholomew Belforddal szemben ült az Agg Konzervatívok Klubjában. Már az is elég kellemetlen volt, hogy Londonban kellett lennie egy ilyen szép, napsütéses napon. De hogy ráadásul parancsra érkezett ide azzal a kellemetlen küldetéssel, hogy rondítson bele két, felettébb szimpatikus fiatal románcába, egyenesen elviselhetetlennek tűnt.

Miután kicsit gondolkozott a dolgon, Lord Emsworth rájött, hogy mindig is kedvelte ezt a Belford gyereket. Nagyszerű fickó, emlékezett vissza, aki egészséges ragaszkodást mutatott az őlordsága által annyira kedvelt vidéki élet iránt. A legkevésbé sem olyan alak, aki Blandings Császárnője jelenlétében becsmérő szavakat engedne meg magának a disznókról. Lord Emsworth - mint előtte már oly sokan - ráébredt, hogy a pénzelosztás meglehetősen igazságtalan a

világban. Miért van az, hogy egy Heacham-féle disznógyűlölőnek annyi a kisbérlője, mint égen a csillag, miközben ennek a derék ifjúnak nincs semmije?

Ezek a gondolatok nemcsak elszomorítónak ölordságát, de zavarba is hozták. Gyűlölte a feszélyezettségét, és hirtelen ráébredt, amennyiben elmondja, hogy Angéla járandósága még vagy négy évig le lesz kötve, nehézségekbe ütközhet továbbra is gördülékeny társalgást folytatni ifjú barátjával az ebéd hátralévő részében.

Elhatározta, hogy elhalasztja a bejelentést. Amíg esznek, kellemesen elcseveg mindenféléről, aztán később, búcsúzkodás közben kiböki a dolgot, majd visszamenekül a klub oltalmazó falai közé.

Orcája felderült, miután ilyen frappánsan megoldotta ezt a kényes problémát, és trécselni kezdett.

- A blandingsi kertek - mondta - különösen szépek ezen a nyáron. Nem mindig értünk egyet a főkertésszel, Angus McAllisterrel, különösen a mályvarózsák kérdésében, amivel kapcsolatban szerintem igencsak felforgató nézeteket vall. De azt el kell ismerni, hogy ért a rózsákhoz. A rózsakert...

- Nagyon jól emlékszem a rózsakertre - sóhajtott James Belford, és újra szedett a kelbimbóból. - Ott találkoztunk Angélával nyári estéken.

Lord Emsworth pislogott egyet. Ez nem valami biztató kezdet, gondolta, de az Emsworthök harcos nemzetség. Újból próbálkozott.

- Nem sokszor láttam olyan színekavalkádot, mint most júniusban. McAllisterrel egyetértésben igen szigorúan lépünk fel a csigákkal és levéltetvekkkel szemben. Ennek köszönhetően a kert megtelt damaszkuszi és ayrshire rózsákkal...

- Egy rózsakert - vetette közbe James Belford - tökéletes háttér egy olyan lánynak, mint Angéla. Ahogy szőke haja fénylik a zöld levelek között, a rózsakertet valóságos földi paradicsommá változtatja.

- Hogyne - felelte Lord Emsworth. - Hogyne. Örülök, hogy tetszett a rózsakertem. Blandingsben persze nagy előnyt jelent a termékeny föld, amely gazdag növényi táplálékban és humuszban. De mint azt gyakran mondom McAllisternek, és ebben sose volt vita köztünk, a termékeny talaj önmagában kevés. Trágya is kell. Ha minden ősszel kellő mennyiségű istállótrágyát terítünk szét a virágágyásokon, és aztán tavasszal időben eltávolítjuk a kellemetlen maradványokat, még mielőtt...

Angéla szerint - szúrta közbe James Belford - ön megtiltotta, hogy összeházasodjunk.

- Lord Emsworth csaknem félrenyelte a csirkéjét. Hirtelen támadt önsajnálattal megállapította, hogy ezt a fajta egyenességet Amerikában szedik fel az angol fiatal emberek. A diplomatikus köntőrfalazás csak a lassabb civilizációkban dívik; abban az energetikus, nyomulós környezetben az ember mást sem tanul, mint hogy beszélj gyorsan, cselekedj azonnal, és ehhez hasonló, nyugtalanító dolgokat.

- Izé... Na, igen, ha már szóba hozta, azt hiszem, ilyen szellemű félhivatalos döntés született az ügyben. Tudja, kedves barátom, a húgom, Constance határozottan meg van róla győződve, hogy...

- Értem. Nyilván úgy véli, szórom a pénzt.

- Dehogysis, kedves barátom. Sose mondott ilyet. Azt hiszem, a pazarló kifejezést használta.

- Jó, lehet, hogy egykor tényleg az voltam. De nekem elhiheti, ha az ember váratlanul egy nebraskai farmon találja magát alkalmazásban egy almapálinkán felnőtt mormon

pátriárkánál, aki határozott elveket vall a munkáról, és igen gazdag a szókincese, akkor kénytelen megtanulni, mi az az élelmesség.

- Egy farmon dolgozik?

- Egy farmon dolgoztam.

- Disznók? - kérdezte Lord Emsworth halk, izgatott hangon.

- Többek között.

A lord nyelt egy nagyot. Ujjai a terítőt markolták.

- Akkor, kedves barátom, talán maga tud tanácsot adni. Az elmúlt két napban a díjnyertes kocám, Blandings Császárnője elutasított minden ennivalót. A Mezőgazdasági Kiállítás pedig szerdához egy hétre lesz. Kétségbe vagyok esve.

James Belford elgondolkozva ráncolta a homlokát.

- Mit szól a dologhoz a kanásza?

- A kanászomat két napja lecsukták. Két napja! - Most először tűnt fel neki az egybeesés. - Csak nem gondolja, hogy ennek köze lehet a jószág étvágytalanságához?

Dehogynem. Szerintem hiányzik neki, epekedik utána, mert nincs ott.

Lord Emsworth meglepődött. Csak felületesen ismerte George Cyril Wellbelovedot, de amit látott belőle, annak alapján nem feltételezett róla ilyen végzetes vonzerőt.

- A disznó biztosan hiányolja a kanász délutáni hívását. Őlordsága ismét elképedt. Fogalma sem volt róla, hogy a disznók ennyire adnak a társasági formalításokra.

- A hívását?

- Biztos volt valamilyen különleges hívószója, amivel jelzett a disznónak, hogy vacsora van. Egy farmon az első dolgok egyike, amit megtanulsz, a disznóhívás. A disznók temperamentumosak. Ha nem hívod őket, inkább éhen

halnak, semhogy a vályúba túrjanak. Ha megfelelően hívod őket, a világ végére is követnek nyáladzó szájjal.

- Te jóságos ég! Mik vannak!

- Biztosíthatom, hogy ez tény. Ezek a hívások Amerika-szerte különböznek. Wisconsinban például a „Poig, poig, poig” szavak viszik el a pálmát. Illinois-ban, ha jól tudom, úgy hívják a disznókat, hogy „Böff, böff, böff”, Iowában pedig a „Kusz, kusz, kusz” dívik. Ha továbbhaladunk Minnesotába, a „Píga, píga, píga” váltakozik a „Röf, röf, röf” használatával. A német leszármazottak által benépesített Milwaukeeban a jó öreg német „Komm Schweine, Komm Schweine” hallható. Na, igen, rengetegféle disznóhívás létezik a massachusettsi „Fjú, fjú, fjú”-tól kezdve az Ohióban zengő „Úi, úi, úi”-ig, nem is szólva a helyi segédeszközökről, mint a baltával ütött konzervdoboz vagy a kofferben zörgetett golyók. Ismertem egy embert Nebraskában, aki úgy jelzett a disznóinak, hogy a falábalával rugdosta a vályút.

- Komolyan mondja?

- Aztán sajnos valami nagyon balszerencsés dolog történt. A disznók valamelyik este meghallottak egy harkályt a fa tetején, és utánaindultak. Mire a gazda kijött, mind ott feküdt nyakát törve a fa alatt.

- Ne tréfáljon most velem - kérte Lord Emsworth fájdalmasan.

- Nem tréfálok. Ezek tények. Kérdezzen meg bárkit odakint.

Lord Emsworth lüktető homlokára tette a kezét.

De ha ilyen sokféle hívás létezik, esélyünk sincs kideríteni, melyiket használta Wellbeloved...

- Á - mondta James Belford -, várjunk csak. Még nem mondtam el mindent. Van egy vezényszó.

- Egy micsoda?

A legtöbb ember nem ismeri, én magam Fred Patzel szájából hallottam, aki a nyugati államok disznóhívó bajnoka. Micsoda ember! Még a rántott szeletet is felugratta a tányérról. Ő árulta el nekem: függetlenül attól, hogy egy állatot az illinoisi „Böff-re, vagy a minnesotai „Böff '-re idomítottak be, azonnal engedelmeskedik ennek a varázslatos vezényszónak. Ez a disznók szabadkőműves kézfogása. Mondja azt, hogy „Óink" Illinoisban, vagy „Börp" Minnesotában, és a jószágnak a szeme sem rebben, üres tekintettel bámul. De menjen el bármelyik államba, és mondja azt, „Disznó-hééééé!"...

Lord Emsworth olyan arcot vágott, mint egy fuldokló, aki meglát egy mentőkötelet.

- Ez az a vezényszó, amiről beszélt?

- Pontosan.

- Disznó...!

- ...héééé!

- Disznó-hééééé!

- Nem jó a kiejtése. Az első szótag rövid staccato, a végét pedig nyújtja el, és emelje felfelé. Különös, de igaz.

- Disznó-hééééé!

- Disznó-hééééé!

- Disznó-hééééé! - jódlizta fejét hátravetve Lord Emsworth olyan erőteljes tenorban, amitől a kilencvenhárom közelben ebédelő agg konzervatív kővé dermedt rémületében és felháborodásában.

- Legyen testesebb a „héééé" - javasolta James Belford.

- Disznó-hééééé!

Az Agg Konzervatívok Klubja azon kevés helyek közé tartozott Londonban, ahol az ebédelők nem szoktak hozzá, hogy zenés kíséretet kapjanak az étel mellé. A fehér

pofaszakállú bankárok bambán néztek a kopasz politikusokra, mintha szótlanul azt kérdeznék a szemükkel, mi ilyenkor a teendő. A kopasz politikusok visszaneztek a fehér pofaszakállas bankárookra azt felelve a szemükkel, hogy fogalmuk sincs. A többség magában elhatározta, hogy ír az igazgatóságnak.

- Disznó-hééééé! - zengte Lord Emsworth.

Közben a kandallópárkányon álló órára esett a tekintete. A mutatók úgy tájékoztatták, miszerint húsz perc múlva két óra.

Görcsösen felugrott. A legjobb vonat Market Blandingsbe pontban két órakor indult a Paddington állomásról. Utána öt óra öt percgig semmi.

Olyan ember volt, aki ritkán gondolkodott. Ám ha mégis, a gondolatait mindig tett követte. Egy pillanattal később végigrohant a szőnyegen, és a főlépcsőhöz vezető ajtó felé vette az irányt.

A helyiségben, amelyből távozott, mostanra mindenkiben megfogalmazódott a szándék, hogy a lehető leghatározottabban tiltakozzon az igazgatóságnál. Ám ahogy lenni szokott, Lord Emsworth agyából a történetek, a Disznó-hééééé szó kivételével, teljesen kitörlődtek.

A varázsigt suttozva sietett a ruhatárba a kalapjáért. Újra és újra elismételte, miközben beugrott egy taxiba. Még akkor is azt kántálta, amikor elindult a vonat, és kétségtelenül egészen Market Blandingsig hajtogatta volna, ha el nem alszik tíz perc múlva, mint mindig, ha vonaton utazott.

Akkor riadt fel, amikor a vonat megállt Swindon Junctionben. Felült és szokás szerint elgondolkozott, ki ő és hol van. Lassan visszatért az emlékezőképessége, de sajnos csak részben. Emlékezett a nevére. Azt is tudta, hogy hazafelé tart londoni látogatásából. De hogy mit kell

mondani egy disznónak, ha meg akarjuk invitálni egy kiadós vacsorára, az teljesen kiment a fejéből.

Lady Constance Keeble arra az álláspontra helyezkedett, hogy fivére, Clarence komplett idiótát csinált magából londoni látogatása során, amikor James Belforddal kellett volna közölnie a rideg valóságot. Ebbeli meggyőződését többször is kifejezte a vacsora során szóban, ha rövid időre kettesben maradtak, illetve telepatikus módon, amikor Beach is jelen volt.

Teljességgel fölösleges volt meghívni ezt a Belfordot ebédre. De ha már meghívta, hagyni ücsörögni anélkül, hogy világosan megmondaná neki, Angéla nem kap pénzt még négy évig, az veleszületett elmebajról árulkodik. Lady Constance gyerekkoruk óta sejtette, hogy fivérének annyi esze van, mint...

Ekkor belépett Beach, hogy felügyelje az utóétel felszolgálatát, így őladysége kénytelen volt magába fojtani a megjegyzéseit.

Egy érzékeny ember nem szíveli az efféle beszélgetéseket, és őlordsága az első adandó alkalommal megszökött a veszélyzónából. Most a könyvtárban ült, portóit szopogatott, és erőltette az agyát, mellyel a természetnek sosem voltak nagyra törő tervei, hogy felidézze a varázsigét, amelytől rossz szokása, miszerint elalszik a vonaton, megfosztotta. - Disznó...

Ennyire emlékezett; de mit ért egyetlen előtaggal? Ráadásul, gyenge memóriája ellenére annyira emlékezett, hogy az utolsó szótag volt az egész lényege. A „disznó” csupán bemelegítés.

Lord Emsworth megitta a portóit, és felkelt. Nyugtalan volt, izgatott. Úgy hívogatta a nyári este, mint ahogy egy ezüsthangú disznópásztor hívja a disznókat. Talán egy kis

friss levegő megmozgatja az agysejtjeit, gondolta. Lesétált a földszintre. Ijesztően öreg szombrerót halászott elő a szekrényből - ahová azért rejtette, nehogy a húga, Lady Constance megtalálja és elégesse -, aztán kiment a kertbe.

Céltalanul bóklászott a kastély mögötti területen, amikor karcsú nőalak tűnt fel előtte. A felismerés nem okozott örömet őlordtságának. Minden pártatlan szemlélő úgy ítélte volna, hogy a lord unokahúga, Angéla a félhomályban állva földiekkel játszó égi tüneményre hasonlít. Ám Lord Emsworth nem volt pártatlan szemlélő. Angéla az ő szemében inkább a Téli bút testesítette meg. A civilizáció útján a modern lányok olyan szókincsre és beszélőkére tettek szert, amilyen a nagymamájuknak sosem volt. Lord Emsworth sokkal szívesebben találkozott volna Angéla nagymamájával.

- Te vagy az, kedvesem? - kérdezte a lord nyugtalanul.

- Igen.

- Nem láttalak vacsoránál.

- Nem akartam vacsorázni. Torkomon akadt volna a falat. Nem tudok enni.

- Akárcsak a disznóm - mondta őlordtsága. - Az ifjú Belford szerint...

Angéla királynői gögje hirtelen érdeklődéssé változott.

- Találkoztál Jimmyvel? Mit mondott?

- Épp erre nem emlékszem. Úgy kezdődött „disznó”...

- Na, és amikor nem rólad beszéltek? Nem említette, hogy lejön ide?

- Emlékeim szerint nem.

- Biztos nem figyeltél. Megvan az a bosszantó tulajdonságod, Clarence bácsi - magyarázta anyáskodóan Angéla -, hogy kikapcsol az agyad, és csak tovább fecsegsz,

mikor valaki beszél hozzád. Sok ellenérzést váltasz ki ezzel mindenkiben. Mondott rólam valamit Jimmy?

- Gondolom. Igen, majdnem biztos vagyok benne.

- De mit?

- Arra nem emlékszem.

Éles, csattanó hang verte fel a sötétség csendjét. Az idézte elő, hogy Angéla felső fogai találkoztak az alsókkal; ezt egyfajta szótlan felkiáltás követte. Teljesen nyilvánvaló volt, hogy az a szeretet és tisztelet, amit egy unokahúgnak illik éreznie nagybátyja iránt jelen esetben igen alacsony szinten mozgott.

- Kérlek, ne csináld ezt - siránkozott Lord Emsworth.

- Micsodát?

- Ne csattogj rám.

- De csattogni fogok. Nagyon jól tudod, Clarence bácsi, hogy úgy viselkedsz, mint egy bumburnyák.

- Egy mi?

- A bumburnyák - magyarázta unokahúga hűvösen -, egy borzasztóan alsórendű féregféle. Nem az a féreg, amit a pázsiton lát az ember, mert azokat tudod tisztelni, hanem egy borzasztóan alantas fajta.

- Most már menj be, kedvesem - javasolta Lord Emsworth.

- Megfázol a hűvös, éjszakai levegőn.

- Nem megyek be. Azért jöttem ki, hogy a holdat nézzem, és Jimmyre gondoljak. Ha már itt tartunk, te mit csinálsz idekint?

- Gondolkozni akartam. Sok fejtörést okoz nekem a disznóm, Blandings Császárnője. Két napja nem eszik, és az ifjú Belford szerint nem is fog, amíg nem hallja a megfelelő hívószót. Igen előzékenyen megtanított rá, de sajnos elfelejtettem.

- Meglep, hogy volt merszed megkérni Jimmyt, tanítson neked disznóhívó szavakat, azok után, ahogy bánsz vele.

- De...

- Mint egy leprással. De annyit mondhatok, ha eszedbe jut a hívószó, amit mondott, és Császárnő újra enni fog, szégyenletes lenne továbbra is ellenezned az esküvőnket.

- Kedvesem - felelte Lord Emsworth megfontoltan -, ha az ifjú Belford közreműködésével Blandings Császárnőjét sikerül rávenni, hogy ismét egyen, nincs a világon semmi, amit megtagadnék tőle - semmi!

- Nem ugratsz?

- A szavamat adom rá.

- Nem engeded, hogy Constance néni eltántorítson?

Lord Emsworth kihúzta magát.

- Az ki van zárva - közölte öntudatosan. - Mindig kész vagyok meghallgatni a te Constance nénikéd nézeteit, de vannak dolgok, amelyekben fenntartom magamnak a jogot, hogy saját belátásom szerint cselekedjek. - Elmerengett. - Úgy kezdődött, „Disznó.

Valahonnan a közelből zene hallatszott. A személyzet ebédlőjéből jött, ahol a szolgálók, napi munkájuk végeztével, a házvezető gramofonjával kapcsolódtak ki. Lord Emsworth számára azonban ez csupán újabb bosszúságot jelentett. Nem szerette a zenét. A kisebbik fiára, Frederickre emlékeztette, aki hamisan, de annál lelkesebben énekelgetett a kádban és azon kívül egyaránt.

- Ennyire határozottan emlékszem. Disznó... Disznó...

- Hé...

Lord Emsworth a levegőbe szökött. Mint akit áramütés ért.

- Hé, add vissza szívemet - bömbölte a gramofon.

- Hé...

A nyári éjszaka békéjét diadalmas kiáltás rázta meg.

- Disznó-hééééé!

Kinyílt egy ablak. Nagy, kopasz fej tűnt fel. Méltóságteljes hang szólalt meg.

- Ki van ott? Ki csap ilyen lármát?

- Beach - kiáltotta Lord Emsworth. - Azonnal jöjjön ide!

- Ahogy óhajtja, lordságod.

Így a már amúgy is szép estét a főkomornyik jelenléte tette még csodálatosabbá.

- Ezt hallgassa, Beach.

- Ahogy óhajtja, lordságod.

- Disznó-hééééé!

- Ahogy óhajtja, lordságod.

- Most maga.

- Én, lordságod?

- Igen. Így kell hívni a disznókat.

- Én nem hívok disznókat, lordságod - mondta a főkomornyik hűvösen.

- Miért akarod, hogy Beach is megtanulja? - kérdezte Angéla.

- Két fej több, mint egy. Ha mindketten tudjuk, nem baj, ha megint elfelejtem.

- Nahát, tényleg! Gyerünk, Beach. Préselje ki magából - sürgette a lány mohón. - Ön nem tudja, de élet-halál kérdése. Legyen jó fiú, Beach! Szívja tele a tüdejét, és rajta!

A főkomornyik eredetileg úgy tervezte, megemlíti, hogy tizennyolc éve szolgál a kastélyban, majd felvilágosítja Lord Emsworthöt, miszerint nem tartozik a kötelességei közé a disznóhívás gyakorlása holdfényes éjszakákon. Azt is hozzátette volna, hogy amennyiben őlordsága másként látja a dolgot, akkor Beach fájdalmas kötelessége beadni a

felmondását, mely a mai naptól egy hónap múlva válik aktuálissá.

Ám Angéla közbelépése után nem tehetett ilyet egy lovagias férfi, akinek helyén a szíve. Atyai ragaszkodást érzett a lány iránt, mely azokra az időkre nyúlik vissza, amikor - testi adottságait maximálisan kiaknázva - vízilovat játszott a kis Angéla szórakoztatására. Így torkán akadtak a szavak. A lány csillogó szemébe nézve még a disznóhívogatás sem tűnt túl nagy áldozatnak.

- Ahogy óhajtja, lordságod - mondta sápadt, merev arccal. - Igyekszem megfelelni az elvárásnak. Csupán azt javasolnám lordságodnak, hogy távolodjunk el kissé a személyzeti étkező közeléből. Jelentősen csökkentené fegyvelmezőképességemet, ha a nálam alacsonyabb pozícióban lévő szolgálok meghallanak.

- Milyen ostobák vagyunk! - kiáltotta Angéla. - Császárnő ólja elé kell mennünk. Akkor az is kiderül, hogy működik-e.

Lord Emsworth kicsit nehezen fogadta be ezt az ötletet, ám hamarosan megértette.

- Angéla - mondta -, milyen okos lány vagy! Fogalmam sincs, kitől örökölted az eszedet. Az biztos, hogy nem az én családomtól.

Blandings Császárnője csinos rezidenciája meghitt és barátságos képet nyújtott a holdfényben. Ám még a legszebb dolgok mögött is ott lapul a bánat. Ezt jelen esetben a hosszú, alacsony, érintetlen moslékkal és makkal teli vályú képviselte. A böjt szemmel láthatóan még mindig tartott.

Az ól tisztos távolban állt a kastélytól, így Lord Emsworthnek bőven volt ideje kicsiny kompániájával gyakorolni útközben. Mire megálltak a disznóól kerítése előtt, a lord két asszisztense kívülről tudta a szerepét.

- Rajta! - vezényelte őlordsága.

Különös hangegyveleg harsant a nyári estében, amitől a fákon szundikáló madarak úgy lóttek ki, mint a rakéták. Angéla tiszta szopránja úgy csengett, mint Brünhildáé. Lord Emsworth vékony tenorja is elég bántó volt, de alighanem Beach basszusa hatott a legriasztóbban szegény szárnyasokra.

Elhallgattak és vártak. Császárnő budoárjából egy nagy test mozgása hallatszott, majd kíváncsi röffenés következett. Ezután a bejáratot fedő zsákot odébb tolták, és a nemes jószág előjött.

- Rajta! - adta ki a parancsot ismét Lord Emsworth.

A dallamos kiáltás ismét felzavarta az éjszaka nyugalját. De semmilyen reakciót nem váltott ki Blandings Császárnőjéből. Mozdulatlanul állt ott, felhúzott orral, lecsüngő füllel. Mindenhová nézett, csak a vályúra nem, ahol eddigre elvileg zabálnia kéne. Hűvös csalódottság szállt Lord Emsworthre, amely átváltozott ingerültséggé.

- Tudhattam volna - mondta keserűen. - Az ifjú csibész rászedett. Gúnyt űzött belőlem.

- Nem igaz - kiáltotta Angéla felháborodottan. - Ugye, Beach?

- A körülmények ismerete nélkül, kisasszony, nem ragadtatnám magam véleményalkotásra.

- De akkor miért nem működik? - kérdezte Lord Emsworth.

- Nem várhatod, hogy azonnal hasson. Most biztos felkavartuk. Átgondolja a dolgot, nem? Még egyszer bevetjük a trükköt. Készen áll, Beach?

- Teljes mértékben.

- Akkor, ha hármat számolok. Clarence bácsi, az isten szerelmére, most ne vonyíts úgy, mint az előbb. Minden disznót elűzöl. Könnyedén és méltóságteljesen mondjad. Akkor hát... Egy, két, há!

Elült a visszhang. Ekkor valaki megszólalt:

- Kóruspróba?

- Jimmy! - kiáltotta Angéla sarkon fordulva.

- Hello, Angéla. Hello, Lord Emsworth. Hello, Beach.

- Jó estét, uram. Örülök, hogy újra láthatom.

- Köszönöm. A parókián töltök néhány napot az apámnál.

Az öt-ötössel érkeztem.

Lord Emsworth zsémbesen félbeszakította az udvariaskodást.

- Fiatalember - szólt -, miért hitette el velem, hogy a disznó reagál arra a hívásra? Meg sem mozdul.

- Biztos rosszul csinálták.

- Pontosán úgy csináltuk, ahogy kitanított. Sőt, mi több, igénybe vettem Beach és Angéla unokahúgom segítségét is...

- Hadd halljam!

Lord Emsworth megköszöri a torkát.

- Disznó-hééééé!

James Belford megrázta a fejét.

- Ez nagyon messze van tőle - közölte. - A „hé”-t mély negyedhangon mondjuk, négyszer-négyszer. Ebből meggyünk fokozatosan fel magasra, míg az utolsó hang magasba röppenő crescendo és fiszbe emelkedik, azután két letartott félhanggá teljesedik, végül véletlenszerű díszítőhangok özöne következik.

- Te jóságos ég! - nyögte Lord Emsworth rémülten. - Soha az életben nem leszek képes rá.

- Majd Jimmy helyettesít - szólt közbe Angéla. - Most, hogy a jegyese vagyok, családtag lesz, és gyakran megfordul majd nálunk. Akár mindennap segíthet neked a kiállítás végéig.

James Belford bólintott.

- Azt hiszem, ez a legokosabb megoldás. Kétlem, hogy egy amatőr képes valós eredményt elérni. A nyílt préríken edzett hang kell hozzá, amely olyan erős és telt, hogy képes túlkiabálni a tornádót. Férfiás, napsütötte, szélfúttá hang kell, melyben benne van a kukoricahéj zörgése és a takarmányt borzoló esti szellő susogása. Mint ez!

Kezét a karámra téve James Belford a szemük láttára felpuffadt, mint egy léggömb. Arcizmai megfeszültek, a homlokán kidagadtak az erek, a fülei remegtek. Aztán, mikor már majd szétpattant, kiengedte, mint örült, ki letépte láncát, ahogy a költő oly szépen mondja.

- Disznó-héééééééééé!

A többiek áhítattal néztek rá. Lassan elhalt a bömbölés hegyen át, völgyön át. Ám ahogy elhalt, egy másik, halkabb hang lépett a helyébe. Olyan kurtyogó, gurgulázó, hortyogó, bugyogó, harsogó hang, mintha ezer mohó ember inná a levesét egy külföldi étteremben. Amint meghallotta, Lord Emsworth elragadtatott kiáltást hallatott.

Császárnő evett.

[4]

Társaság Gertrude-nak

A Nagym. Freddie Threepwoodot, aki feleségül vette a New York állambeli Long Island Cityben leledző Donaldson Kutyakeksz bájos leányát, az apósa hazaküldte, hogy serkentse kicsit a cég termékeinek eladását Angliában. Freddie-nek magától értetődően azonnal a nagynénje, Georgiana jutott az eszébe. Íme, gondolta Freddie, egy asszony, aki gyakorlatilag kutyakekszen él. Amikor Freddie

utoljára az országban járt, a rokon négy palotapincsi, két spicc, egy Yorkshire terrier, öt Sealyham terrier, egy orosz agár és egy Airedale gazdája volt: ha ez nem jelent ígéretes piacot a Donaldson-féle Ebek Öröme számára („Tanítsa meg a kutyáját donaldsonul gondolkodni”), akkor semmi. Úgy vélte, a derék Georgiana Alcester rokonnál legalább heti tíz el fog fogyni a félkoronás, celofánba burkolt csomagból.

Épp ezért a megérkezése után egy vagy két nappal a felső Brook Streetre sietett üzleti tárgyalásra. Amikor a megbeszélés után elgondolkozva kilépett a házból, összefutott Cupák Binghammel, akivel együtt jártak Oxfordba. Sok-sok év telt el azóta, hogy Cupák, még harmadéves evezős edzőként a parton kerékpározva megafonon keresztül gorombaságokat kiabált Freddie hasáról, de azonnal felismerte. Annak dacára, hogy úgy tűnt, az eltelt évek papot csináltak az öreg Cupiból. Ugyanis Bingham kolosszális termete komor feketébe volt burkolva, és azon gallérok egyikét viselte, amelyek gombok nélkül is a helyükön maradnak, pusztán akaraterővel.

- Cupi! - kiáltotta Freddie, akinek komorságát elfújta a vizionlátás öröme.

Bár őszintén viszonzta a köszöntést, a Tiszt. Rupert Bingham jókedvét mégsem nevezhetnénk túlradónak. Visszafogottnak tűnt, szomorúnak, mint aki hitszakadásra bukkant a nyájában. Hangja, amikor beszélt, olyan emberé volt, mint akinek titkos fájdalma van.

- Ó, hello, Freddie. Évek óta nem láttalak. Jó egészségnek örvendez?

- Makkegészséges vagyok, Cupi, öregem, makkegészséges. És te?

- Ó, megvagyok - felelte Rupert tiszt., változatlanul furcsa búskomorsággal. - Mit csináltál ebben a házban?

Kutyakekszet próbáltam eladni.

- Te kutyakekszet adsz el?

- Igen, olyankor, ha az embereknek van annyi esze, hogy belássák: a Donaldson-féle Ebek Öröme egyedülálló. De meg tudtam győzni azt a csökevényes nénikémet? Nem, Cupi, pedig egy órán át beszéltem neki, és úgy szórtam rá a prospektusokat, mint...

- A nénikéd? Nem is tudtam, hogy Lady Alcester a nénikéd.

- Tényleg nem, Cupi? Azt hittem, egész Londonban ezt beszélik.

- Nem beszélt rólam?

- Mi van veled? Te jó ég! Te lennél a nincstelen nyikhaj, aki feleségül akarja venni Gertrude-ot?

- Igen.

- Nézzenek oda!

- Szeretem őt, Freddie - mondta Rupert Bingham tiszt. - Úgy szeretem, mint férfi még soha...

- Persze. Hogyne. Ahogy mondod. Tudom. A szokásos dolgok. Ő is szeret téged?

- Igen. De most elküldték Blandingsbe, hogy ne legyen a szemem előtt.

- Övön aluli. Mélyen övön aluli. De miért vagy nincstelen? Mi van a tizeddel? Mindig azt hittem, hogy a magadfélék a tizedből élnek.

- Ott, ahol én vagyok, nincs semmilyen tized.

- Nincs tized?

- Nincs.

- Hm. Az nem jó. Na és mit akarsz csinálni, Cupi?

- Arra gondoltam, felkeresem a nénikédet, és megpróbálok szót érteni vele.

Freddie együttérzően karolt régi barátjába.

- Semmi értelme, öregem. Annak a nőnek, aki nem vásárol Donaldson-féle Ebek Örömét, nyilvánvalóan mentális problémái vannak, ezért kár is érzévekkel próbálkozni nála. Más megközelítést kell kitalálnunk. Szóval Gertrude Blandingsben van? Biztosan. A család valamiért úgy tekint arra a helyre, mint a Bastille-ra. Valahányszor az ifjak valamelyike megbotlik, például rossz emberbe szeret bele, mindig Blandingsbe küldik gyógyulni. A főnök sokszor panaszkodik is miatta. Hadd gondolkozzak.

Továbbmentek a Park Streetre. Néhány szorgos munkás épp légkalapáccsal túrta fel a járdát, de Freddie agya úgy berregett, hogy szinte meg se hallotta.

- Megvan! - közölte végül, és arca ellazult a feszült erőlködés után. - Nagy szerencséd, pajtikám, hogy tegnap este elmentem megnézni azt a szuper filmet, a *Szétsodort, ifjú szíveket*, Rosalie Nortonnal és Otto Bynggel. Cupi, főnök, még ma délután lemész Blandingsbe!

- Micsoda?!

- Ebéd után az első vonattal. Mindent elterveztem. Abban a szuper filmben, a *Szétsodort, ifjú szívekben* egy szegény, de rendes fiatalember beleszeret a gazdag és döllyfős szülők lányába. A lányt elviszik vidékre, hogy elfelejtse a fiút, és néhány nappal később egy különös idegen jelenik meg náluk, a szülők bizalmába férkőzik, és megkéri a lányuk kezét. A szülők beleegyeznek, megtartják az esküvőt, mire a pasi letépi az álszakállát, és kiderül, hogy Jim az...!

- Na, igen, de...

-Ne vitatkozz! El van intézve. Alaposan meg kell leckéztetni a nénikémet. Azt hinnéd, egy nő boldogan köt üzletet a hozzá legközelebb állókkal, főleg, ha mintákat mutat, és kéthetes ingyenes kipróbálást kínál. De nem! Ragaszkodik a Peterson-féle Kutyatáphoz, ehhez az alantas

portékához - amelyből, mint tudomásom van róla, rengeteg alapvető vitamin hiányzik -, ezért mostantól, főnök, szívvel és lélekkel az ügyed mellé állok.

- Álszakáll? - kérdezte Rupert tiszteletes tamaskodva. - Nem kell álszakállat viselned. A főnök sose látott.

- Vagy igen?

- Nem, még nem volt szerencsém Lord Emsworthhoz.

- Akkor rendben.

- De mi hasznom abból, ha a te megfogalmazásoddal élve, az apád bizalmába férközöm? Ő csupán Gertrude nagybátyja.

- Mi hasznod? Drága főnök, van fogalmad róla, hogy arrafelé kilométereken keresztül a főnöké a környék? Dugig van tömve plébániákkal... Plébániákkal, amiket majd szétvet a tized... Azt nevez ki az élükre, akit csak akar. Onnan tudom, mert egy időben felmerült az ötlet, hogy plébánost csinál belőlem. De én hallani se akartam róla.

Rupert tiszteletes arca felderült.

- Freddie, mondasz valamit!

- Még szép, hogy mondok!

- De hogy férközhetnék az apád bizalmába?

- Nagyon könnyen. Telepedj rá. Csüggj minden szaván. Mutass érdeklődést a dolgai iránt. Tégy neki apró szívességeket. Segítsd fel a székéből... Te jó ég, én még Sztálinnak is a bizalmába tudnék férközni, ha rászánnám magam! Ugorj haza a jó öreg fogkefedért, én pedig felcsörgetem a főnököt.

Körülbelül ugyanabban az időben, amikor erre a gyümölcsöző beszélgetésre sor került London közepén, messze, a távoli Shropshire-ben Clarence, Emsworth kilencedik grófja szomorúan ücsörgött a Blandings-kastély könyvtárában. A végzet, mely általában kegyes volt eme

álmodozó alattvalójához, hirtelen páfördulással hatalmas öv alatti ütést vitt be neki.

Azt mondják, Nagy-Britannia még mindig világhatalom, remekül prosperál és kivívja a nemzetek megbecsülését: ha így van, természetesen ennek csak örülni tudunk. De mit hoz a jövő? Ezt kérdezte magától Lord Emsworth. Lehetséges, hogy örökké tartson ez a boldog állapot? Úgy vélte, nem. Bármennyire is nem akart pesszimista lenni, el nem tudta képzelni, hogy reménykedhet a túlélésben egy olyan ország, amely olyan embereket foglal magában, mint Sir Gregory Parsloe-Parsloe Macthingam Hallból.

Erős szavak? Kétségtelen. Keserűek? Valóban. Ám vélekedésünk szerint nem elég erősek és - a körülményeket figyelembe véve - nem ok nélkül keserűek. Lássuk a tényeket.

Mint emlékezhetünk, Lord Emsworth kiváló kocája, Blandings Császárnője diadalt aratott a nyolcvanhetedik, éves Shropshire-i Mezőgazdasági Vásáron a hízó kategóriában. Amikor nem sokkal ezután őlordtsága kondása, George Cyril Wellbeloved abbéli vágyát fejezte ki, hogy beadja a felmondását és másutt keres alkalmazást, az öreg bár szomorú volt, nem érzett haragot. A Wellbelovedok nyughatatlan vérének tudta be a dolgot. Feltételezte, hogy George Cyril megunta Shropshire-t, és levegőváltásra vágyik, valahol a déli vagy keleti megyékben. Kellemetlen, az vitathatatlan, mert amikor józan volt, tagadhatatlanul nagy segítséget jelentett a disznóól körül. Volt kisugárzása és egyénisége. A disznók szerették. Mégis, ha egyszer fel akar mondani, nincs mit tenni.

De amikor egy hétre rá Lord Emsworth fülébe jutott, hogy a kondás egyáltalán nem vándorolt el sem Sussexbe, sem Norfolkba, de még csak Kentbe sem, csupán a sarokig jutott,

a szomszédos Much Matchingham faluig, és a Matchingham Hall-i Sir Gregory Parsloe zászlaja alatt szolgál, lehullott a hályog a szeméről. Ráébredt, milyen sötét árulás húzódik a háttérben. George Cyril Wellbeloved eladta magát harminc ezüstért, és Sir Gregory Parsloe-Parsloe, akit eddig nagybecsű barátjának tartott, és kollégának a békebíráskodásban, a teremtett világ legaljának bizonyult: egy kondáscsaklizonak.

Ráadásul nem tehetett semmit.

Gyalázatos!

Mégis igaz.

Lord Emsworth olyan mélyen elmerült a vérlázító fejlemények elemzésében, hogy a kopogtatás csak többszöri ismétlés után jutott el a tudatáig.

- Szabad - mondta letörten.

Remélte, hogy nem az unokahúga, Gertrude az. Mélabús ifjú hölgy. Kétkedett benne, hogy most képes lenne elviselni Gertrude társaságát.

Nem Gertrude volt az, hanem Beach, a főkomornyik.

- Mr. Frederick óhajt beszélni önnel, lordságod, telefonon.

Lord Emsworth hangulata még egy árnyalattal komorabbá vált, miközben lecsoszogott a nagylépcsőn a hallban lévő telefonhoz. Tapasztalata szerint ha Freddie jelentkezett, az majdnem mindig bajt jelentett. Ám a fia hangjában, amint átáramlott a dróton keresztül, nem volt semmi, ami azt sugallta volna, hogy valami nincs rendben.

- Helló, főnök!

- Nos, Frederick?

- Hogy mennek a dolgok Blandingsben?

Lord Emsworth nem olyan ember volt, aki kimutatja egy olyan locsi-fecsi előtt, mint a nagym. Freddie, ha keselyűk

lakmároznak a májából. Bármennyire is fáj neki, azt válaszolta, hogy Blandingsben minden csodás.

- Jo-hó! - felelte Freddie. - Mondd csak, dugig van a vén fogadó?

- Amennyiben a Blandings-kastélyra célzol - válaszolta ölordsa -, akkor jelenleg nem tartózkodik itt más, csak Gertrude unokahúgod. Miért? - tette hozzá hirtelen támadt rémülettel. - Le akarsz jönni?

- Isten ments! - kiáltotta a fia épp oly rémületen. - Akarom mondani, jó lenne, persze, de most túl elfoglalt vagyok az Ebek Örömeivel.

- Ki az a Beck Reumes?

- Beck Reumes? Beck Reumes? Ó, á, igen. Egy cimborám, és mivel olyan sok szobád van, szeretném, ha befogadnád egy időre. Kedves fickó, meg fogod kedvelni. Akkor rendben. Leküldöm a negyed négyessel.

Lord Emsworth olyan arckifejezést öltött, hogy a fia fölöttébb örülhetett, amiért az angol telefonokat nem látták még el televíziókészülékekkel. Mire visszanyerte a lélegzetét annyira, hogy velősen közölje, látni se akarja Freddie semelyik nyomorúságos barátját a ház ötven kilométeres körzetében, beszélgetőtársa ismét megszólalt.

- Jó társaság lesz Gertrude-nak.

Ezektől a szavaktól figyelemreméltó változás ment végbe Lord Emsworthön. Az arca kisimult. A baziliszkuszt tekintet eltűnt róla.

- Szavamra! Ez igaz! - kiáltotta. - Ez tényleg igaz! Az lesz. A negyed négyest mondtad? Kiküldöm elé a kocsit Market Blandingsbe.

Társaság Gertrude-nak? Kellemes gondolat. Illatos, üde, lelkesítő gondolat. Amióta csak a húga, Georgiana a nyakába

sózta Gertrude-ot, arra vágyott, bárcsak lenne valaki, aki időnként megszabadítaná tőle.

Az egyik legnagyobb hátulütője annak, ha egy olyan lányt látsz vendégül otthonodban, akit megfosztottak a szerelmétől, hogy hajlamos jótetteket elkövetni, amerre csak jár. Az élet immár nem tartogat számára mást, mint hogy kedves legyen a többiekkel, és kedves is lesz velük, ha bele is pusztulnak. Lord Emsworth unokahúga mást sem csinált két hete, mint nyúzott arccal járkált a kastélyban, és úton-útfélen jót tett. Miután pedig ölordsgága esett legjobban kézre, ő kapta a legjavát. Aznap először mosolygott szívből, amikor kilépett a telefonszekrényből*, és gondolatai tárgya épp ekkor jelent meg a hallban.

- Lám, lám, lám, kedvesem - szólt a lord vidáman. - Merre jártál?

Az unokahúga arcán nem villant mosoly válaszként. Ha ránéztél, egy olyan lányt láttál, aki elfelejtett mosolyogni. Mint egy Maeterlinck-műből kilépett, szimbolikus alak.

- Rendet raktam a dolgozószobádban, Clarence bácsi - válaszolta a lány egykedvűen. - Szörnyű rendtelenség volt.

- Lord Emsworth összerendezte. A szokások embere volt, aki azonban könnyelműen hagyta önjelölt pótanyját beszabadulni a dolgozószobájába, amíg nem figyelt oda. De bátran megőrizte a vidám hangnemet.

* Divat volt Angliában a telefonkészüléket egy szekrényben elhelyezni, a kabátok társaságában. A „hivatalos” indoklás szerint azért, hogy a telefonáló a szekrényben diszkrétan tudjon beszélgetni, valójában ez azt a célt szolgálta, hogy a kényelmetlen körülmények miatt a beszélő ne nyújtsa túl hosszúra a hívást.

- Frederickkel beszéltem telefonon.

- Tényleg? - sóhajtott Gertrude, és mintha rideg szellő söpört volna át a halion. - Ferde a nyakkendőd, Clarence bácsi.

- Ferdén szeretem - közölte őlordsága hátrálva. - Újságom van! Frederick egyik barátja jön ma este látogatóba. Ha jól értettem, úgy hívják, Beck Reumes. Végre lesz fiatal társaságod.

- Nem akarok fiatal társaságot.

- Ó, ugyan, kedvesem!

A lány elgondolkozva nézett bácsikájára nagy, bánatos szemeivel. Újabb sóhaj tört fel belőle.

- Csodálatos lehet olyan öregnek lenni, mint te vagy, Clarence bácsi!

- Mi? - kérdezte őlordsága riadtan.

- Azt érezni, hogy már csak kevés van hátra, egy kis lépés választ el a csöndes sírtól, a föld kimondhatatlan békéjétől. Előttem végtelenül terül el az élet, mint egy hosszú, homokos sivatag. Huszonhárom! Még csak ennyi vagyok. Csak huszonhárom. És az összes rokonunk hatvan évig él.

- Hogy érted, hogy hatvan évig? - méltatlankodott őlordsága az olyan ember hevületével, aki jövőre tölti be az imént említett életkort. - Szegény atyám hetvenhét volt, amíg le nem lőtték vadászat közben. A nagybátyám, Robert majdnem kilencvenkilenc évig élt. Claude kuzinom nyolcvannégy volt, amikor nyakát törte, mert megpróbált átugrani egy karámajtót. Anyám bátyja, Alistair...

- Ne! - kiáltott fel a lány borzongva. - Ne! Így csak még borzalmasabb és reménytelenebb.

Igen, ez volt Gertrude, és Lord Emsworth meggyőződése szerint társaságra volt szüksége.

Lord Emsworthnek azonnal szimpatikus volt Beck Reumes, amikor először találkozott vele a társalgóban, kevéssel vacsora előtt. A fia barátja különösen nagy és erős ember volt, őszinte, nyílt, becsületes arccal, melynek színe a lazac belsejére hasonlított, és kicsit izgult. Ám ez is javára vált. Őlordsága úgy érezte, kellemes meglepetés olyan ritka érzelmet találni a fiatalabb generáció egy tagjában, mint a féltékenység.

Épp ezért szemet hunyt, amikor a másik hisztérikus nevetésben tört ki az olyan, ellenállhatatlanul humorosnak nem nevezhető témák esetén is, mint a rózsakertben garázdálkodó levéltetvek. Megbocsátotta neki, amiért szemmel láthatóan rendkívül viccesnek találta azt a megállapítást, hogy drágul az üveg. Amikor pedig a fiatalember Gertrude belépésekor talpra szökkenve néhány bonyolult lépést mutatott be egy porcelánnal és bekeretezett fényképekkel teli asztal tőszomszédságában, a lord is osztozott a derűben, amit a mutatvány váltott ki nemcsak a vendégből, de magából Gertrude-ból is.

Igen, bármilyen hihetetlennek is tűnt, az unokahúga, Gertrude az ifjú Beck Reumes látványától boldog kacagásban tört ki. Az elmúlt két hét komorsága egy csapásra odalett. Gertrude nevetett. A fiatalember is nevetett. Tökéletesen vidám hangulatban mentek le vacsorázni. Mint a mulatózok kórusa, amint távozik a színről egy többszólamú betétszám után valamely régimódi vígoperában.

Vacsora közben a fiatalember kiöntötte a levesét, eltört egy borospoharat, és csaknem megint látványosan fellökte az asztalt, amikor a vacsora végén felpattant, hogy ajtót nyisson. Amin Gertrude nevetett, és az ifjú is nevetett, és őlordsága is nevetett - bár talán nem annyira felhőtlenül, mint a fiatalok, mert a borospohár egy nagyra becsült készlet része volt.

Ám miután a portóiját kortyolgatva Lord Emsworth egyenleget vont veszteség és nyereség között, arra jutott, hogy a mérleg a megfelelő irányba leng ki. Szent igaz, hogy úgy látszik, egy félkegyelmű akrobatát fogadott az otthonába, de végtére is valószínűleg Frederick összes barátja gyengeelméjű, és a legfontosabb, hogy Gertude szemmel láthatóan örül az újonnan érkezett társaságnak. Elégedetten nézett elébe a napfényes, békés napoknak. Tökéletes nyugalom várt rá, távol szeretteitől. Olyan napok, amikor végre nem kell attól félnie, hogy unokahúga egyszer csak nesztelenül felbukkan mellette, és sápadtan azt kérdezi, vajon bölcs dolog-e a tűző napon álldogálni. Végre volt társasága, aki másutt fogja lekötni.

Aznap este, később, ölordtsága véleménye csak megerősödött vendége mentális hiányosságairól, amikor lépéseket hallva a teraszról kidugta a fejét, és ott találta az ifjút az ablaka alatt, amint csókokat dobál feléje.

Reumes a vendéglátója látványától zavarba jött.

- Csodás este - mondta szokásos, hiénaszerű kacagásával. - Én ö... azt hittem... vagy inkább... akarom mondani.... Ha, ha, ha!

- Talán baj van?

- Nem, nem! Nem! Nem, köszönöm, nem! Nem, nem! Én,... ö... ho, ho, ho! Csak kijöttem sétálni, ha, ha!

Lord Emsworth némileg gondterhelten tért vissza az ágyába. Talán tudat alatt megsejtette, mi vár rá, mert miközben a takaró alá bújt, megborzongott. De ahogy lassan álomba merült, helyreállt a lelki egyensúlya.

Ha úgy nézi, lehetett volna rosszabb is. Elvégre, morfondírozott a lord, mivel az alvás köde kezdte kifejteni jótékony hatását, vendégeskedhetne Blandings-kastélyban valamelyik unokaöccse is vagy az egyik húga, sőt -

bármilyen morbid is a gondolat - akár kisebbik fia, Frederick is.

Olyan ügyekben, ahol különböző árnyalatú érzelmek szerepelnek, nem mindig könnyű a krónikásnak olyan világosan írni, ahogy szeretne. Igyekszik pontosan visszaadni az eseményeket, mégse tud kiemelni egy bizonyos pillanatot, és rámutatni az utókor előtt, mondván: „Ez volt az a pillanat, amikor Lord Emsworth először kapta magát azon, hogy arra vágyik, bárcsak vendége kiesne az egyik emeleti ablakból, és nyakát szegné.” Őlordságának olybá tűnt, hogy a legelső naptól fogva erről ábrándozott, de ez nem igaz. Amikor látogatása második délelőttjén, midőn az ebédre hívó gong a könyvtárban társalogva találta őket, és az ifjú sonkaszerű karjával házigazdája hóna alá nyúlva felsegítette, Lord Emsworth nagyon elégedett volt az udvarias figyelmességgel.

De amikor a fickó napról napra, estéről estére megismételte ugyanezt, valahányszor ülve találta; amikor a karját nyújtotta, hogy átsegítse a szobákon; amikor felsegítette őt a lépcsőn, átkísérte a folyosókon, elkísérte az ösvényeken, kikísérte a szobákból és rásegítette az esőkabátját; amikor kivett mindent a kezéből, hogy cipelje neki; amikor harmatos reggeleken futva jött ki a házból takarókkal, kesztyűkkel, kalapokkal, és egy alkalommal gázálarccal felszerelve... Lord Emsworth büszke szelleme bizony fellázadt. Szívós, idős úriember volt, és mint a szívós, idős úriemberek többsége, nem szerette, ha a fiatalok úgy tekintenek rá, mint egy szárnalmas, magatehetetlen alakra, aki a földön csúszva-mászva várja a véget.

Már az is eléggé bosszantotta, amikor Gertrude anyáskodott fölötte. De ez még annál is sokkal rosszabb volt. Szemmel

láthatóan az ifjú Beck Reumesben egyfajta megmagyarázhatatlan rajongás alakult ki iránta; olyan barát volt, aki ragaszkodóbb a testvérnél. Őlordsága kezdte megérteni, milyen érzések tombolhattak a kis Maryben, aki hasonló ragaszkodást váltott ki báránya szájában. Úgy érezte magát, mint egy aggastyán, akivel egyszerre próbál jót tenni egy egész cserkészcsapat, és fölöttébb rossz néven vette. Legjobban úgy tudnánk szemléltetni lelkiállapotát, ha elmondjuk: amennyiben döntenie kellett volna, hogy a vendégével vagy Sir Gregory Parsloe-Parsloe-val megy nyári sétára az erdőbe, Sir Gregoryt választja.

És ha mindez még nem lett volna elég, ekkor történt az az incidens a kis létrával.

A nagym. Freddie Threpwood, aki úgy döntött, leszalad a kastélyba megnézni, hogy mennek a dolgok, unokatestvérétől, Gertrude-tól értesült a szerencsétlen eset részleteiről. A lány Market Blandingsben várta, és Freddie látta, hogy Gertrude-ot bántja valami. Azt nem mondanánk, hogy ismét maeterlincki mélységekbe süllyedt, de fájdalom ült szépséges szemében. Freddie úgy vélte, miután egy magafajta agytröszt vette kezébe a lány sorsát, csak örömet és napsütést kéne látnia, így érthetően zavarba jött.

- Azt ne mondd, hogy légy került a levesbe - mondta izgatottan.

Gertrude sóhajtott.

- Igen is, és nem is.

- Hogy érted, hogy igen is, és nem is? Megfelelő megvalósítás esetén a tervem nem vallhat kudarcot. Csakis mulasztásról lehet szó. Az öreg Cupák megkedveltette magát?

- Igen.

- Csügg a főnök minden szaván? Érdeklődést mutat a dolgai iránt? Tesz neki apró szívességeket? Tett az elmúlt két hétben megállás nélkül? Te jó ég! Mostanra a főnöknek úgy kéne rátekinteni, mint egy díjnyertes disznóra! Miért nincs így?

- Nem mondtam, hogy nincs így. Ma délutánig legalábbis így volt szerintem. Mindenesetre Rupert azt mondja, gyakran kapta azon Clarence bácsit, hogy sóvárgó, szinte vágyakozó tekintettel néz rá. De attól tartok, a mai történéseknek nem örült a bácsikám.

- Milyen történések?

- A kislétra-ügy. A következő történt. Ruperttel sétálni mentünk ebéd után, és mire sikerült meggyőzőnöm, hogy most már menjen és keresse meg Clarence bácsit, hogy bevágódjon nála, Clarence bácsi eltűnt. Rupert jó sokáig kereste. Végül nyisszantó hangokat hallott, és megtalálta a bácsit innen több kilométerre, amint egy kislétrán állt egy fa tövében, és metszett. Rupert azt mondta: „Ó, szóval itt van!” Amire Clarence bácsi azt felelte, hogy igen, itt van. Mire Rupert: „Muszáj fárasztania magát? Nem engedné, hogy megcsináljam maga helyett?”

- Ez a jó hangnem - helyeselt Freddie. - Szorgalmas. Buzgó. És?

- Clarence bácsi azt felelte: „Köszönöm, nem!” - legalábbis Rupert szerint „Köszönöm” volt. Aztán Rupert még téblábolt ott egy kicsit, beszélgettek. De hirtelen eszébe jutott, hogy azt telefonáltad, ma este lejössz, és megmondta a bácsinak. Clarence bácsi alighanem görcsöt kapott, mert Rupert szerint hirtelen élesen felkiáltott, és egész testében reszketni kezdett. Ettől persze a létra is megremegett, ezért Rupert odasietett, hogy megfogja. Ő maga se tudja, hogy történt, de a létra összecsukódott, mint egy olló, a következő pillanatban pedig

Clarence bácsi a fűvön ült, és Rupert szerint nem tűnt túl boldognak. Megrándult a bokája, és nagyon megrázta a baleset. Összességében Rupert szerint nem volt valami jó kedve. Rupert szerint kicsit talajt veszített.

Freddie összevont szemöldökkel töprengett. Az olyan tábornok bosszúságát érezte, aki, miután vért izzadva kidolgozott egy remek hadjáratot, azzal szembesül, hogy a seregei nem képesek végrehajtani.

- Nagy kár érte. Az egyik közeli tiszteletessel most közölte az orvosa, hogy Dél-Franciaországba kell mennie, és a parókia Clarence bácsihoz tartozik. Ha Rupert megkapná, összeházасodhatnánk. Mondjuk, vett Clarence bácsinak borogatóvizet.

Freddie összerezett. Egyből jókedvre derült komor, gondterhelt ábrázata.

- Borogatóvizet?

- A bokájára.

- Jobbat nem is tehetett volna - közölte Freddie lelkesen. - Amellett, hogy érző szívről tett tanúbizonyságot, gyógyszer adott a főnöknek. Márpedig a gyógyszer a főnöknek olyan, mint macskamenta a macskának. Mindennél jobban szeret egy kis amatőr kuruzslást. Persze mindig máson próbálja ki - két éve az egyik szobalányon kísérletezett egy fagyás elleni új balzsammal, aki utána sikoltozva rohángált a házban. De nem kétséges, most, hogy vészhelyzet van, hajlandó lesz önmagát kezelni. A jó öreg Cupi helyesen cselekedett.

Amikor Freddie megjósolta, hogy Lord Emswroth örülni fog az ajándék borogatóviznek, tanúbizonyságát adta, milyen csalhatatlanul ismeri apja jellemét. Blandings ura azon habókos öregurak közé tartozott, akik akkor voltak a legboldogabbak, ha furcsa gyógyszerekkel kísérletezhettek. Őlordsága egy kevésbé kritikus korban valószínűleg Borgia

lett volna. Csak lefekvéskor fedezte fel a papírba csomagolt üveget az éjjeli szekrényen. Eszébe jutott, hogy az az istencsapása Beck Reumes motyogott valamit vacsoránál arról, hogy vett neki gyógyírt a sérült bokájára. A lord letépte a papírt, és elégedetten vizsgálgatta az üveg tartalmát. A folyadék piszkosszürke volt, és kellemesen lötyögött, ha megrázta. A címkén szereplő név - Blake-féle balzsam - új volt számára, ami már önmagában remek ajánlólevélnek számított.

Már rég nem fáj a bokája, és bizonyára vannak, akik emiatt letennének róla, hogy balzsamot kenjenek rá. Nem úgy Lord Emsworth! Jelentős adagot öntött a tenyerére. Megszagolta. Erős, átható, frissítő illata volt. A következő öt percet azzal töltötte, hogy alaposan magára dörzsölte. Aztán eloltotta a villanyt, és elaludt.

Közhely, hogy a világban kevés dolognak van olyan messzemenő következménye, mint annak a véletlennek, hogy minek születtünk. Alighanem Lord Emsworth is sejtette ezt. Mindenesetre most közvetlen bizonyítékot kapott róla. Ha gróf helyett lónak születik, a borogatóvíz tökéletes lett volna neki. Rupert Bingham tiszt, ugyanis elhallgatta azt a tényt, hogy Blake a balzsamját lovaknak tervezte; márpedig bárki, aki találkozott már lovakkal és grófokkal, tudja, hogy az utóbbiaknak sokkal érzékenyebb a bőre. Hajnali háromnegyed kettőkor Lord Emsworth rémes álomból ébredve, melyben máglyán égették meg az indiánok, azt tapasztalta, hogy borzasztóan fáj a jobb lába.

Kicsit csodálkozott. Nem gondolta, hogy a létráról való leesés ilyen súlyos sérülést okozott. De mint rendes amatőr orvos, bátran szembenézett vele, és azonnal megoldást keresett a problémára. Addig rázta az üveget, amíg habzani kezdett, és újabb adagot kent a lábára. Arra gondolt, az előző

kezelés talán túl felületes volt, úgyhogy most alaposabb munkát végzett. Vagy húsz percig dörzsölte és masszírozta. Azután megpróbált elaludni.

A természet egyeseket gyorsabb észjárással áldott meg, mint másokat. Lord Emsworth a komótosabb elmék közé tartozott. Csupán négy óra magasságában ébredt rá a valóságra. Épp akkor, amikor készült egy ötödik réteg balzsamot is a lábára kenni. Hirtelen abbahagyta, visszatette a dugót, az ágyból kiugorva a hideg vizes csaphoz szökdécselt, és olyan sokat gyömöszölt alá önmagából, amennyit csak bírt.

Bár enyhülést hozott, csupán átmenetit. Ötkor ismét kiment, és fél óra múlva újfent. Háromnegyed hatkor végre sikerült elaludnia. Jólesett a szunyókálás, amit időnként cápaharapások zavartak meg, és ami néhány perccel nyolc után ért véget. Akkor felébredt, mintha csak megszólalt volna egy ébresztőóra, és tudta, hogy tovább aludni kizárt dolog.

Felkelt az ágyból, és kinézett az ablakon. Gyönyörű reggel volt. Az éjszaka esett, és a világ, mintha most jött volna vissza a tisztítóból, csillogott a ragyogó napsütésben. A cédrusok hosszú árnyékot vetettek a zöldellő pázsitokra. Varjak károgtak nyugtatóan; rigók csicseregtek a maguk áradó, dallamos módján; a levegő megtelt nyári zümmögéssel. A rovarvilág jelenlévő képviselői között Lord Emsworth számos szúnyogot fedezett fel.

A terasz mögött a fák között ott csillogott a tó vize. Olyan hívogató volt a lord számára, mint a kúrtszó. Bár mostanában elhanyagolta ezen szokását, Lord Emsworth semmit se szeretett jobban, mint reggeli előtt mártózni egyet. Ma ráadásul a víz minden formája különösen csábítóan hatott rá. A bokáját kízó fájdalom mostanra tompa lüktetésé enyhült,

és úgy vélte, egy kiadós úszás teljesen elmulasztaná. Felhúzta köntösét és papucsát, elővette fürdőruháját a megfelelő fiókból, és lement.

Egy igazán kellemes, angol nyári nap oly sok előnyt tartogat, hogy megbocsátható, ha az emberfia nem ismeri fel mindet azonnal. Csak az első csobbanás metsző kínja csillapodtával ébredt rá Lord Emsworth, hogy különös módon megfélekedezett arról a vitathatatlanul legjobb dologról, amit ez a tökéletes reggel nyújthat neki. A szobája ablakából kipillantva észrevette a napot, az árnyékokat, a madarakat, a fákat és a rovarokat, de elmulasztotta értékelni a tényt, hogy az előtte elterülő varázslatos világban nyoma sincs sehol ifjú vendégének, Reumesnek. Két hét óta először tűnt úgy, hogy teljesen egymaga van; megszabadult tőle.

Lord Emsworth háton lebegve, a türkizkék eget bámulva izlelgette a gondolatot. A rátörő boldogságrohamtól pajkosan rugdálni kezdett. De úgy érezte, ez kevés. Nem fejezi ki kellőképpen a boldogságát. Ennek az aranyat érő pillanatnak az eksztázisát csakis a zene - a lélek titokzatos nyelve - képes hűen visszaadni. A következő pillanatban a Blandings-kastély kertjeinek nyári békéjét hirtelen éles vonítás törte meg, mintha valaki halálos veszedelembé került volna. Lord Emsworth dalra fakadt.

Ijesztő hang volt, mely számításaink szerint a legbátrabbakat is megrémítené. A levendulák közt zümmögő két méhecske egy méhként megállt, egymásra nézett, és felvonta a szemöldökét. De eme hang nem csak rájuk volt hatással. Csigák húzódtak vissza a házukba; a cédrusfákon szertornázó mókusok majdnem leestek az ágról; és - egy lépcsőt feljebb lépve az állatvilágban - Rupert Bingham tiszt., aki a rododendron bokrok mögött ácsorgott és azon töprengett, vajon mennyit kell várnia, míg szíve hölgye

megérkezik a légyottra, vadul összerezzen, eldobta a cigarettáját, és köpenyét letépvé magáról a vízpartra rohant.

Odabent, a tó közepén, Lord Emsworth jókedve mit sem csillapodott. Táncoló lábai habosra taposták a vizet. Rövidlátó, de csillogó szeme a kékséget bámulta. Hangja lüktető sikítássá erősödött.

- Szeress - énekelte Lord Emsworth -, és enyé-hé-hé-hém a vilá-á-á-ág!

- Semmi baj - mondta egy hang a fülébe. - Nyugodjon meg. Legyen teljesen nyugodt.

Egy semmiből megszólaló hang még manapság, a rádió korában is ijesztő. Ha a szárazföldön van, Lord Emsworth felugrik. De miután három méter mély vízben volt, lesüllyedt, mintha egy kéz nyomta volna le. Egy pillanatra úgy érezte, megfullad, aztán egy kéz fájdalmasan belemarkolt a karja húsos részébe, és köpködve megint a felszínre került.

- Maradjon nyugton - suttogta a hang. - Nincs semmi baj!

Végre felismerte a hangot.

Van egy pont, amelyen túl az emberi agy elveszti kapcsolatát a Végtelennel, és nem marad belőle más, csak veszélyes indulatok forrongó masszája. A malájok, amennyiben túljutnak ezen a ponton, lekasztják a szögről a *krist*, és lekaszabolják a szomszédokat. A nőknek ott a hisztéria. A grófok, mint azt Lord Emsworth remekül példázza, hátrahúzzák a jobb öklüket, és akkora erővel lendítik előre, amennyire csak koruk és fizikumuk engedi. Mindig az elfojtott érzelmek a legveszedelmesebbek. Ólordsága lépésről lépésre, napról napra, szép lassan em beri vulkánná változott, és ez az utolsó bosszúság kivágta nála a biztosítékot.

Engesztelhetetlen düh tombolt benne. Nem elég, hogy a szárazföldön nem tudja levakarni magáról ezt a gipszként tapadó fiatalembert? Még ide, a márványként gyűrűző vízbe is követnie kellett, hogy idéetlenkedjen meg fogdossa, amikor az idei nyár legjobb lubickolását élvezzi? Lord Emsworth ősi családjának történetében még soha senki nem feledkezett meg annyira a vendéglátó szent kötelezettségeiről, hogy behúzzon egyet a vendégnek. Igaz, nem is volt ilyen vendégük. Lord Emsworth egy éles, szenvedélyes horkantással kihúzta jobb kezét a habokból, ökölbe szorította, hátralendítette, és szabadjára engedte.

Ennél megfontolatlanabb nem is lehetett volna. Ha van valami, amit Rupert Bingham tiszt. tudott - miután annak idején Oxford színeiben úszott -, az az, hogy mit kell tenni, ha egy fuldokló ellenszegül. Valami, ami leginkább egy nagyon kemény, Butykos birkalábra emlékeztetett, keményen fültövön csapta Lord Emsworthöt. A napot mintha kikapcsolták volna; feljöttek a csillagok. Közülük sok éppolyan ragyogó volt, mint a nap. Vízcsobogást hallott. Aztán már nem tudott semmiről.

Amikor Lord Emsworth magához tért, az ágyban feküdt. Mivel úgy érezte, jobb helyen nem is lehetne, ott maradt. Rettenetesen fáj a feje, de szinte észre se vette, annyira lekötötték a benne tülekedő gondolatok. Eltöprengett az ifjú Beck Reumesön. Elmeditált Sir Gregory Parsloe-Parsloe-n. Időről időre pedig azt latolgatta, melyiket utálja jobban. Olyan probléma, aminek eldöntése már-már meghaladja az emberi teljesítőképesség határait. Egyfelől adott egy férfiú, aki két hete zaklat, és végül kis híján megöl fürdőzés közben, ugyanakkor nem kondáscsaklizó. Ott van ugyanakkor az, aki ellopta a kondásodat, de nem tört a testi épségedre. Ki lenne képes igazságosan ítélni erről a párosról?

Épp eszébe jutott a borogatóvíz, és azon gondolkozott, hogy talán épp ez lehet a mérleg nyelve, amely dönt az emberiség legnagyobb szégyene címért folytatott versenyben, amikor nyílt az ajtó, és a nagym. Freddie Threepwood furakodott be a szobába.

- Helló, főnök!
- Nos, Frederick?
- Hogy érzed magad?
- Nagyon rosszul.
- Tudod, sokkal rosszabbul is végződhetett volna.
- Bah!
- Hullámsír, meg minden.
- Tchah! - felelte Lord Emsworth.

Szünet következett. Freddie a szobában ögyelgett, kezébe vett egy széket, egy vázát, egy hajkefét, egy fésűt és egy doboz gyufát, és mindegyikkel babrált kicsit. Majd ellenkező sorrendben ismét megpiszkálta mindegyiket. Végül atyja ágyának lábához érkezett, és úgy tehenkedett rá az ágy korlátjára a szenvedő alany előítéletes szemei előtt, mint egy kerítés fölött átbámuló állat.

- Szóval, főnök.
- Igen, Frederick?
- Hajszálon múlt, ugye tudod?
- Pah!
- Szeretnél köszönetet mondani a megmentődnek? Lord Emsworth belekapaszkodott az ágytakaróba.
- Ha az a fiatalember a közelemben merészkedik - mondta -, nem vállalok felelősséget a következményekért!
- Hm? - nézett csodálkozva Freddie. - Nem kedveled?
- Kedvelni!? Szerintem ő a legvisszataszítóbb egyén, akivel valaha találkoztam!

Amikor az ember ilyen kijelentéseket tesz, hozzá szokás tenni, hogy a jelenlévő kivételével, de Lord Emsworthnek annyira határozott nézetei voltak a kérdésről, hogy elmulasztotta megtenni. Freddie közölte, miszerint megdöbbsent. Ezután elengedte az ágykorlátot, és ismét téblábolni kezdett a szobában. Elbabrált egy fogkefével, egy szappantartóval, egy cipővel, egy virághagymákról szóló könyvvel és egy inggombbal.

- Tudod, főnök...

- Nos, Frederick?

- Ez mind szép meg minden, főnök - mondta a nagym. Freddie, miután visszatért az ágyhoz, mintha az ágykorlátból merítene erkölcsi támogatást -, de azok után, ami történt, szerintem kutya kötelességed áldásodat adni a frigyre, ha érted, mire gondolok.

- Frigyre, te meg miről beszélsz? Miféle frigyről?

- Gertrude és a jó öreg Cupi frigyéről.

- Ki az ördög az a Cupi?

- Ó, elfelejtettem mondani. Ez a Beck Reumes nem is Beck Reumes. Hanem Bingham. A Jó öreg Cupák Bingham. Tudod, a fickó, akihez Georgie néni nem akarja hozzáadni Gertrude-ot.

- Hm?

- Erőltess az agyad! Azért zsupolták le Blandingsbe, hogy távol tartsák tőle. Én találtam ki, hogy ideküldöm a srácot inkognitóban, hogy megkedveltesse magát veled. Az volt a tervem, hogy ha megszereted, adsz neki egy megüresedett parókiát, és így lehetővé teszed, hogy megnősüljön.

Lord Emsworth nem szólt semmit. Nem is annyira a leleplezés okozta sokk némította el, mint inkább az a megdöbbenő felismerés, hogy lehet olyan férfi, aki nőül akarja venni Gertrude-ot, és olyan lány, aki nőül akar menni ehhez a

Reumeshöz. Mint előtte már oly sok gondolkodó, ő is úgy érezte, hogy nincs határa az emberi ízlés szélsőségeinek. A gondolattól is kóvályogni kezdett a feje. De miután csillapodott a kóválygás, a lord rájött, hogy ez csupán a dolgok egyik oldala. Itt állt előtte az ember, aki ráuszította Beck Reumest. Lord Emsworth leginkább Lear királyra emlékeztetett, ahogy lassan felemelkedett párnái közül. Szavak tolultak ajkára, de nem mondta ki őket, mert nem voltak elég erősek, ezért újabb kifejezéseken gondolkozott.

- Tudod, főnök - folytatta Freddie -, semmi akadály, hogy helyesen dönts, és egyesíts két fiatal szívet a szeretet istenének szent kötelékeiben, ha akarod. Úgy értem, öreg Braithwaite-et Much Matchinghamból Dél-Franciaországba rendelte az orvos, úgyhogy a plébániáját oda kell adnod valakinek. Lord Emsworth visszahanyatlott párnái közé.

- Much Matchingham!

- Ó, a pokolba, biztos ismered Much Matchinghamet, főnök. Itt van a sarkon. Ahol a vén Parsloe lakik.

- Much Matchingham!

Lord Emsworthnek pisloghatnékja támadt, mint annak, aki valami elkápráztató fénybe nézett. Mekkora tévedés, gondolta, milyen szörnyű balítélet és hitetlenség volt részéről, amikor könnyelműségében azt mondta magának, hogy a Sors nem nyújt eszközt a bosszúra azoknak, akiknek a kondását meggyőzte az emberiség szégyene, hogy hagyja ott munkaadóját, és szegődjön magasabb bérért máshova. Sir Gregory Parsloe tette megbocsáthatatlannak bizonyult, de a törvény, a maga tökéletlenségében tehetetlen volt a megbüntetésére. És lám, mégis volt rá mód. Ha ez az ifjú Beck Reumes... vagy Bingham... vagy bárhogy is hívják... nem egészen száz méterre fog lakni Sir Gregory Parsloe-Parsloe kapujától, lesz valaha is a vén

kondástolvajnak egyetlen nyugodt perce? Rövid, de velős ismeretsége alapján az ifjú Binghammel... vagy Reumesszel... Lord Emsworth úgy gondolta, nem.

Kegyetlen büntetés, de ki merné azt mondani, hogy Sir Gregory nem érdemli meg?

- Csodálatos ötlet - mondta Lord Emsworth szívélyesen. - Természetesen a barátodnak adom a Much Matchingham-i plébániát.

- Tényleg?

- Feltétlenül.

- Helyes, főnök! - felelte Freddie. - Megvirradott!

[5]

A nagymenő

A nagym. Freddie Threepwood máskor felhőtlen homlokán a nyughatatlan elmét jellemző enyhe, de jól látható ránc jelent meg, miközben a Blandings-kastély kertjeit róttá. Tombolt a nyár, a természet a legszebb formájukat nyújtotta, de úgy tűnt, Freddie nem képes vigaszt meríteni e pompából. A papucsvirágok, melyek atyjából, Lord Emsworthból öreges örömkialtásokat csaltak volna elő, őt hidegen hagyták. Valósággal átnézett a lobéliákon, mintha csak egy nem kívánatos ismerőst próbálna lerázni Ascotban.

A fiatalembert az nyomasztotta, hogy Georgiana néni változatlanul ellenállt a rohamainak. Amióta csak feleségül vette a Donaldson-féle Kutyaekesz - New York, Long Island City - egy szem lányát, Freddie Threepwood szívvel-lélekkel belevetette magát a cég termékeinek népszerűsítésébe. Mint azt már elbeszéltük, amikor hazaküldték Angliába, hogy

lehetséges vevők után kutasson, Georgianában, Lady Alcesterben ideális alanyt látott. Mint négy palotapincsi, két spicc, egy Yorkshire terrier, öt Sealyham terrier, egy orosz agár és egy Airedale gazdája, a derék hölgy nagy becsben állt a kutyaszeretők körében. Óriási diadalnak számítana, ha megszerezné a pártfogását. Igazi profivá, valódi nagymenővé avatná. Az apósa rendkívül elégedett lenne. Márpedig a Donaldson-féle Ebek Öröme tulajdonosa olyan ember volt, aki elégedettségében gejjírként ontotta az ötezer dolláros csekkeket.

Csakhogy eddig Freddie minden igyekezete dacára, figyelmen kívül hagyva a rokon szálakat és az ezzel járó szent kötelességeket, Lady Alcester nem volt hajlandó aláírni a pontozott vonalnál, és inkább valami méltatlan vacakkal mérgezte az ebeit, amit Freddie tudomása szerint Peterson-féle Kutyatápnak hívtak.

Freddie keserűen felhorkant. Horkantása még mindig ott visszhangzott a kertekben, amikor az ifjú rájött, hogy nincs egyedül. Unokahúga, Gertrude csatlakozott hozzá.

- Hahó! - közölte Freddie nyájasan.

Kedvelte Gertrude-ot, és nem hibáztatta, amiért az anyja akkor sem képes felismerni a jó kutyakekszet, amikor az orra elé teszik. Gertrude és ő régi szövetségesei voltak. A lány Freddie-re támaszkodott, amikor a család meg akarta akadályozni, hogy feleségül menjen a jó öreg Cupák Binghamhez. Freddie olyan hathatós segítségnek bizonyult, hogy az eljegyzés immár elfogadott ténynek számított, és minden remekül haladt.

- Freddie - mondta Gertrude -, kölcsönvehetem az autódat?

- Hogyne. Mindenképpen. Átugrasz a jó öreg Cupihoz? - Nem - felelte Gertrude, és egy, a kuzinjánál jobb megfigyelő

némi kényszeredettséget fedezett volna fel a viselkedésében.

- Mr. Watkins azt szeretné, ha bevinném Shrewsburybe.

- Ó? Felőlem menjetek csak. Nem láttad véletlenül az édesanyádat?

- Azt hiszem, a gyepen ül.

- Á? Tényleg? Rendben. Köszí.

Freddie elindult a jelzett irányba, és meg is látta immár rokonát, aki pontosan ott ült, ahol mondták. Az Airedale a lábánál feküdt. Az egyik pincsi az ölét foglalta el. A néni pedig szórakozottan meredt a távolba, mintha unokaöccséhez hasonlóan nyomná valami a lelkét.

Nem is tévedne, aki öladységét látva ezt a következtetést vonná le. Lady Alcester gondterhelt volt.

Egy olyan nőnek, aki tizennégy kutya törvényes gyámja, természetes, hogy akadnak gondjai, de ezúttal nem négy lábú barátai aggasztották Lady Alcestert. A lánya, Gertrude nyughatatlan viselkedése bosszantotta.

Bár Rupert Bingham tiszteletes menyasszonya volt, Gertrude, úgy tűnt, belehabarodott Orlo Watkinsba, a Búgóhangú Tenorba. Ő is azon tehetséges ifjak közé tartozott, akiket Lady Constance Keeble, a Blandings-kastély úrnője előszeretettel hívott meg hosszú látogatásokra a nyáron.

Ami Rupert Bingham tiszteletest illeti, Lady Alcester nézetei gyökeres változáson mentek át az elmúlt időben. Eleinte elszomorította, sőt aggasztotta a lehetőség, hogy az ifjú pap a veje lehet. Ám miután kiderült, hogy Cupák az unokaöccse és jövőző örököse a leggazdagabb hajómágnások egyikének, akik csak valaha megfordultak a liverpooli Adelphi Hotelben, a lady utolsóból első lett Cupák rajongói között. Most már Bingham lelkes pártfogója volt. Állandóan mosolygott rá. Amikor Cupák megkapta a Market

Blandingshez legközelebbi falu, Much Matchingham plébániáját, öladysége lehozta a kastélyba Gertrude-ot, hogy a fiatalok sűrűn meglátogathassák egymást.

De ahelyett, hogy a vőlegényét látogatta volna sűrűn, Gertrude folyton ezzel az Orlo Watkinsszal, ezzel a Búgóhangú Tenorral őgyelgett. Napok óta elválaszthatatlanok voltak.

Márpedig azt mindenki tudta, hogy a Búgóhangú Tenorok veszélyes pokolfajzatok. Ülnek a zongoránál, a lány szemébe néznek, és olyan hangon, mint amikor a gáz szivárog a csőből, arról énekelnek, hogy a Szerelem, a Holdfény és Te. Mielőtt észbe kapsz, a lány ejti az ígéretes lelkészt, akivel jegyben jár, és lelép egy olyan férfiúval, akinek az egyetlen megélhetési forrása egy-egy felkérés a BBC-től.

Ha ez a kilátás se jogosít fel egy anyát arra, hogy megborzongjon, akkor vajon mi jogosít fel egy anyát arra, hogy megborzongjon?

Így hát Lady Alcester borzongani kezdett. Még mindig borzongott, amikor az álmosító nyári békét ádáz morgás törte meg. A pincsi és az Airedale egykutyaként kezdett ugatni. Felpillantva Lady Alcester az unokaöccsét, Fredericket látta közeledni.

Amint a lady megpillantotta Freddie szemében a nagyra törő csillogást, a kutyakekszárus elszántságát, újfent megborzongott.

Ám korábban gyakran tapasztalta, amikor az unkaöccse sarokba szorította, hogy képes elejét venni a támadásnak, ha azonnal másról kezd beszélni.

- Nem láttad Gertrude-ot, Freddie? - kérdezte.

- De. Kölcsönkérte a kocsimat, hogy Shrewsburrybe menjen.

- Egyedül?

- Nem. Watkinsszal. Tudod, a nyávogóssal.

Lady Alcester ismét megborzongott.

- Freddie - mondta -, szörnyen aggódom.

- Aggódsz?

- Gertrude-ért.

Freddie egy legyintéssel elintézte Gertrude-ot.

- Miatta fölösleges aggódnod - jelentette ki. - Inkább a kutyáidért aggódj! Észrevetted, ahogy megugattak? Feszültek. Nagyon feszültek. És mitől? A helytelen táplálkozástól. Amíg ragaszkodsz ahhoz a tévedésedhez, hogy Peterson-féle kutyatápot adsz nekik - amelyből sok alapvető vitamin hiányzik -, mindig meg fognak kergülni, valahányszor embert látnak a láthatáron. Hogy folytassam, amit reggel félbehagytunk, Georgiana néni, szeretnék egy kis szemléltetést...

- Nem célozgatnál neki, Freddie?

- Kinek?

- Gertrude-nak.

- De, végül is célozgatatok. Mire?

- Túl sokat találkozik ezzel a Watkins nevű úrral.

- Ami azt illeti, én is. Sőt mindenki, aki egynél többször találkozik vele.

- Mintha megfeledkezett volna róla, hogy Rupert Bingham jegyese.

- Rupert Binghamet említetted? - kérdezte Freddie hirtelen felélénkülve. - Mondok valamit Rupert Binghamról. Van egy Butykos nevű kutyája, akit kiskorától fogva Donaldson-féle Ebek Örömevel etet. Látnod kéne! Hála a Donaldson-féle Ebek Öröme csonterősítő hatásának, sugárzik róla az egészség. Derék, jóra való kutya, a szemében életöröm csillog, és két lábbal áll a földön. Gazdája becsületére válik.

- Most ne foglalkozz Rupert kutyájával!

- Muszáj foglalkozni Rupert kutyájával. Nem engedheted meg magadnak, hogy figyelmen kívül hagyod. Azzal a kutyával számolni kell! Egy kutya, aki számít. Mindez a Donaldson-féle Ebek Öröme miatt!

- Nem akarok a Donaldson-féle Ebek Örömről beszélni.

- Én igen. Szeretnék egy szemléltetést tartani. Talán nem tudod, Georgiana néni, de Amerikában a következőképpen reklámozzuk ezt a csonterősítő vitaminokban oly gazdag terméket: a szemléltetést végző kollégánkat arra utasítjuk, hogy álljon jól láthatóan a sokfejű szörnyeteg elé, és amikor kellően nagy közönség jött össze, fogjon egy kutyakekszet, törjön le belőle egy darabot, és egye meg. Ezzel azt akarjuk bizonyítani, hogy a Donaldson-féle Ebek Öröme olyan tökéletes, hogy valójában még emberi fogyasztásra is alkalmas. A kollégánk nemcsak megeszi a kutyakekszet, de élvezi is. Megforgatja a szájában. Elmajszolja, nagy cuppogás kíséretében... - Freddie, kérlek!

- Cuppog! - ismételte Freddie határozottan. - Akárcsak a kutya. Megrágja a kekszet. Élvezi. Nagyobb, jobb kutya lesz. Most megeszem egy Donaldson-féle kutyakekszet.

Azzal nénikéje émelygő tekintete előtt megkísérelte végrehajtani ezt a rémes tettet.

Hatásos szemléltetés volt, de egy ponton mégis csorbát szenvedett. Ahhoz, hogy tökéletes legyen, nem lett volna szabad fuldokolnia. A gyakorlatlanság katasztrófát okozott. Sokévnnyi képzés áll a Donaldson-féle Ebek Öröme szemléltetői mögött. Rajzszöggel kezdenek, aztán a pántvason és a reggelizőpelyheken keresztül dolgozzák fel magukat a nagy mutatványig. Freddie kezdő volt. Amikor megpróbálta a falatot körbeforgatni a szájában, az beszökött a légcsövébe.

Az érzést, hogy téгла- és fűrészpor keverékét nyelte le, azonnal hosszas, fájdalmas köhögés követte. Amikor a szenvedő alannak végre kitisztult a szeme, immár nem találkozott emberalakokkal a tekintete. Ott volt a kastély. Ott volt a gyeplő. Ott voltak a kertek. De Lady Alcesternek nyoma veszett.

Csak hogy jól ismert tény, hogy aki mer, az nyer, akárcsak a Donaldson-féle kutyakeksz. Úgy ötven perccel később, amikor Rupert Bingham tiszt. épp a dolgozószobájában ült a matchinghami plébánián, a szobalány látogatót jelentett be. A nagym. Freddie Threepwood csámpázott be elcsigázva.

- Hahó, Cupi! - köszönt. - Csak azért jöttem, hogy megkérdezzem, kölcsönkérhetem Butykoszt?

Lehajolt a kandalló előtti szőnyegen heverő állathoz, és udvariasan hasba bökte. Butykos gyorsan meglibbentette a farkát válaszképpen. Szép kutya volt, bár meghatározhatatlan fajtájú. Anyja népszerű helyi szépség volt, rengeteg szexepillel, de az apaság kérdésére egy családfakutató is csak tanácstalanul széttárná a karját.

- Foglalj helyet - mondta Rupert tiszteletes.

- Inkább a díványt választom - felelte Freddie, és leült. - Kicsit elgyötört vagyok. Gyalog kellett jönnöm.

- Mi történt az autóddal?

- Gertrude kölcsönkérte, hogy elvigye Watkinst Shrewsbury be.

Rupert tiszt. gondolataiba merülve ült egy ideig. Arca, mely nagy volt és vörös, nyúzottnak tűnt. Még erőteljes teste is, mely kis híján kékszalagot nyert evezésben a gazdájának Oxfordban, mintha összement volna. Annyira szembeötlő volt a kétségbeesése, hogy még Freddie-nek is feltűnt.

- Valami baj van, Cupi? - kérdezte Freddie.

Válaszképp Rupert Bingham tiszt. kinyújtotta egyik

sonkaszzerű kezét, amelyben egy levelet tartott. Kesze-kusza, terjengős, lányos kézírás volt.

- Olvasd el.

- Gertrude írta?

- Igen. Ma reggel érkezett. Nos?

Freddie áttanulmányozta, és visszaadta az írományt.

- Kosár - mondta.

- Szerintem is.

- Hosszú - állapította meg Freddie - és zavaros. Tele van olyasmikkel, hogy „Biztosak vagyunk benne?” és „Tudjuk, mit akarunk?” és „Nem lenne jobb talán?” De azt hiszem, kosár.

- Sehogy se értem.

Freddie felegyenesedett heverő állapotából.

- Én igen - felelte. - Most már értem, Georgiana néni miről hadovált. Jogosak voltak a félelmei. Az a kígyó Watkins ellopta tőled Gertrude-ot.

- Szerinted Gertrude szerelmes Watkinsba?

- Igen. Azt is megmondom, miért. Nyávogó, és a lányok mindig belezúgnak a nyávogókba. Vonzza őket a csillogás.

- Sose tűnt fel, hogy Watkins csillogna. Én mindig is egy gebének láttam.

- Gebe vagy sem, Cupi, akkor is érti a dörgést. Nem tudom, miért van így, de van egyfajta tenor hang, ami úgy hat a lányokra, mint macskamenta a macskákra.

Rupert tiszt. erősen zihált.

- Értem - mondta.

- Az a nagy baj, Cupi - folytatta Freddie -, hogy Watkins romantikus, te pedig nem vagy az. A legjobb barátod se mondhatja rád, hogy romantikus vagy. Rengeteg erényed van, igen. De semmi románc.

- Szóval akkor úgy tűnik, nincs mit tenni?

Freddie elgondolkozott.

- Nem tudnád valahogy romantikus fényben feltüntetni magad?

- Hogyan?

- Mondjuk... fogj be egy elszökött lovat.

- Hol a ló?

- Jogos - ismerte el Freddie. - Ez némi nehézséget okoz, igazam van? A ló... hol lehet?

Néhány percig csöndben voltak.

- Nos, valami csak lesz - mondta Freddie. - Kölcsön kérhetem Butykost?

- Minek?

- Szemléltetés céljából. Meg akarom mutatni őt Georgiana néninek, hogy saját szemével lássa, milyen robusztusra nőhet egy kutya, ha szorgosan fogyasztja a Donaldson-féle ebek örömét. Nagyon meggyűlt a bajom azzal a nővel, Cupi. Bevettem az összes kereskedői fortélyt, minden bevált fogást, hiába. De van egy olyan érzésem, hogy ha látná Butykost, megtapogatná a hasát és érezné az erős, izmos húsát, megadná magát. Mindenesetre egy próbát megér. Elviszem, nem baj?

- Jól van.

- Köszönöm. Ami pedig a kis gondodat illeti, teljes figyelmemet az ügynek szentelem. Benézel ma este, vacsora után?

- Gondolom - felelte Rupert tiszt. bánatosan.

Súlyos csapás volt Lady Alcester számára az információ, hogy könnyen befolyásolható lánya csavarogni ment egy kétüléssel kocsiban azzal a veszedelmes Watkinsszal. Aggodalmas szívvel ücsörgött a teraszon körülbelül akkortájt, midőn Freddie elkezdett fáradtságosan hazafelé trappolni a matchinghami plébániáról.

Az Airedale elkóborgott valami magánügyben, de a pincsi az ölében hevert. A Lady irigyelte a kutya higgadt közömbösségét. Úgy vélte, számára a jövő merő halálhörgés, siralom.

Egyetlen örömet talált az ürömben. Az unokaöccse, Frederick felszívódott. A többi jelentős helyi élősök, mint a böglyök és a szúnyogok, jelen voltak, Frederick azonban sehol. A Blandings-kastély körüli birtok teljesen Freddie-mentesnek tűnt.

Ám végül ettől a soványka vigasztól is megfosztották a sebzett szívű asszonyt. A nagymélt. Freddie fordult be az élősövény sarkán. Kicsit bicegett, mint akit nyom a cipője, és nagynénje felé indult. Volt benne valami, ami nagy vonalakban egy kutyára emlékeztetett.

- Hahó, Georgiana néni!

- Igen, Freddie? - sóhajtott Lady Alcester beletörődve. A pincsi egyik szemét kinyitotta, és szemügyre vette a fiatalembert. Úgy tűnt, azon vívódik magában, megéri-e ugatásba kezdeni, de aztán nyilván arra a meggyőződésre jutott, hogy túl meleg van, és ismét elaludt.

- Ő itt Butykos.

- Mi?

- Butykos. A jószág, amiről nem olyan rég említést tettem. Nézd csak, milyen izmos!

- Még sose láttam ilyen rusnya korcsot!

- Nincs a világon se jó, se rossz, gondolkodás teszi azzá - mondta Freddie. - Most nem a kutya pedigéje a lényeg - amely, elismerem, nem éppen felső tízezerbeli -, hanem a fizikuma. Kizárólag Donaldson-féle Ebek Örömen nevelkedett, ezért lett ilyen büszke, derék, félelmet nem ismerő eb. Azt szeretném, amennyiben nem bánod, ha

hátrajönnél az istállóhoz, és megtekintenéd, mit művel a patkányokkal. Úgy te is megértenéd, miről beszélnek.

Tovább beszélt volna, de ebben a percben történt valami, akárcsak az előző eladási kísérlete során, ami jelentősen rontott Freddie beszédének hatásfokán.

Butykos, a kutya a beszélgetés alatt kíváncsian vándorolt ide-oda, mint az szokása az olyan kutyáknak, akik idegen terepen találják magukat. Megszagolta a fákat. Meghempergőzött a gyepen. Most pedig, mikor visszatért az események középpontjába, először vette észre, hogy a székben ülő nő ölében van valami.

Hogy mi lehet az, Butykos nem tudta. Úgy tűnt, él. Leküzdhetetlen vágy fogta el az ebet, hogy megoldja a rejtélyt. Egészen pontosan, megközelítette a széket, ujját kutatóan a valamibe nyomta, és nagy levegőt vett.

A következő pillanatban őszinte csodálkozására a valami megkergült. A földre szökkent és közeledni kezdett felé.

Butykos nem habozott. Mindig is szeretett csetepatéba keveredni a fajtájával. Hogy úgy mondjuk, összefutott tőle a nyál a szájában. De ez más helyzet volt. Még soha nem találkozott palotapincsiivel, és ő csodálkozott volna a legjobban, ha közlik vele, hogy ez a furcsa, bolyhos valami egy kutya. A maga részéről, miután isteni közbeavatkozást látott az eseményekben, teljesen berezelve háromszor körbefutotta a rétet, és megkísérelt felmászni egy fára. Miután próbálkozásait nem koronázta siker, farkát még jobban behúzta, már ha ez lehetséges, és eltűnt a színről.

A nagym. Freddie Threepwood döbbeneténél csak bosszúsága volt nagyobb. Lady Alcester hozzáfogott, hogy kifejtse véleményét az esetről. Nehéz volt elviselni a nagynéni élcélődését, megvetését, leplezetlen gúnyolódását. Mint mondta, amennyiben a Donaldson-féle Ebek Öröme

kuncsaftjait így el tudja kergetni egy palotapincsi, örül, hogy nem engedte magát rábeszélni.

- Szerencse - mondta Lady Alcester a maga kíméletlen, csipkelődő modorában -, hogy Susan nem patkány. Egy patkánytól a korcsod nyilván szívrohamot kapna.

- Butykos - közölte Freddie kímérten - kifejezetten imádja a patkányokat. Szerintem úgy lenne igazságos, ha eljönnél az istállóhoz, és megadnád neki az esélyt, hogy megmutassa az igazi arcát.

- Köszönöm, éppen eleget láttam.

- Nem jössz el az istállókhoz, hogy megnézd, amint elbánik a patkányokkal?

- Nem megyek.

- Ebben az esetben - mondta Freddie komoran - nincs több mondanivalóm. Gondolom, jobb lesz, ha visszaviszem a plébániára.

- Milyen plébániára?

- A macthinghami plébániára.

- Ez Rupert kutyája?

- Természetesen az.

- Akkor találkoztál Ruperttel?

- Természetesen találkoztam.

- Figyelmeztetted? Mr. Watkinsra?

- Késő volt figyelmeztetni. Levelet kapott Gertrude-tól, amelyben kiadta az útját.

- Hogyan?!

- Nos, megkérdezte, hogy Rupert biztos-e benne, és tudják-e, mit akarnak, de szerintem felér egy kikoszarással. De visszatérve Butykoshoz, Georgiana néni, úgy vélem, figyelembe kéne vened azt a tényt, hogy az iménti találkozása során a fent nevezett palotapincsivel teljesen új

élmény érte, és természetes, hogy nem mutatta a legjobb arcát. Ismétlem, hogy látnod kéne a patkányok között.

- Ó, Freddie?

- Igen?

- Hogy vagy képes arról a nyavalyás kutyáról hadoválni, amikor Gertrude jövője a tét? Életbe vágó, hogy valahogy kigyógyítsuk ebből a szörnyű hóbortból...

- Ha akarod, beszélhetek veled, de amennyiben engem kérdezel, nagy ott a baj, megáradt a gonoszság. Watkins benyávopta magát a szívébe. Mindazonáltal igyekszem. Most bocsáss meg, Georgiana néni.

Egy közeli bokorból Butykos őszinte tekintete kukucskált ki. Úgy tűnt, meg akar győződni róla, hogy tiszta a terep.

A vacsora utáni koktélok idején talált Freddie először alkalmat rá, hogy ígéretéhez híven szót váltson Gertrude-dal. Ez az ízig-vérig nagymenő kereskedő ugyanis egy pillanatra se adta fel, és fészülködés közben hirtelen zseniális ötlete támadt, miként vihetne végbe Georgiana néni megtérítését. Vidáman tért be a társalgóba, ahol Gertrude látványa emlékeztette a küldetésére. A lány a zongoránál ült, és ábrándos dallamokat játszott.

- Figyelj - mondta Freddie -, csak egy szóra, Gertrude. Mi ez a susmus, amit hallok rólad és Cupiról?

A lány elpirult.

- Találkoztál Ruperttel?

- Összedugtuk a fejünket ma délután. Mindent elmondott.

- Ó?

- Szörnyen elkenődött.

- Ó?

- Bizony! - erősítette meg Freddie. - Szörnyen elkenődött szegény pára, és nem csodálom. A lány, akivel jegyben jár, belehabarodik holmi tenorocskákba! Ilyet se hallottam még,

az ördögbe is! Mit látsz Watkinsban? Mi benne a vonzó? Nyilván nem a nyakkendői. Azok borzalmasak. Ugyanez vonatkozik a teljes ruházatára. Úgy néz ki, mintha egy használtruha-boltban vásárolta volna a ruháit. Ráadásul, ha mindez nem volna elég, rövid, de feltűnő pofaszakállat visel. Ugye nem akarod azt mondani, hogy lapátra teszel egy olyan remek fickót, mint az öreg Cupi, egy pofaszakállas dalos pacsirtáért?

Szünet következett. Gertrude újabb ábrándos dallamokat játszott.

- Nem beszélek róla - közölte a lány. - Semmi közöd hozzá.

- Már bocsánat! - felelte Freddie. - Elnézést! Ha emlékezetedbe idézed azon időt, amikor Cupi udvarolt neked, talán eszedbe jut, hogy én hoztam össze az egészet. Az én ravaszságom és találékonyságom nélkül te és a vén csataló sose köthetted volna jegyességet. Épp ezért afféle őrangyalotoknak tekintem magam; és mint ilyen, jogom van a dolgok mélyére hatolni. Természetesen - folytatta Freddie -, pontosan tudom, mit érzel. Pontosán tudom, hol követted el a végzetes bakit. Ez a Watkins elvarázsolt a csillogásával, és Cupiban egy romantikától mentes tuskót látsz. De figyelj rám, kislány...

- Ne szólíts „kislánynak”!

- Jól figyelj rám, öreglány - helyesbített Freddie. - Jegyezd meg, amit mondok. Cupi kipróbált, hűséges és megbízható. Egy férfi, akire számíthatsz. Ugyanakkor Watkins, ha hihetek a pofaszakállának, afféle fickó, aki valószínűleg cserbenhagy, ha beüt a krízis. Akkor pedig, amikor már túl késő, majd jössz hozzám sós könnyeket ontva panaszkodni: „Miért nem jöttem rá időben?” Amire azt felelem: „Te szerencsétlen kis tökfej!”

- Ó, menj, és áruld inkább a kutyakekszeidet, Freddie!
Gertrude tovább zongorázott. Szája makacs vonalat formált.
Freddie fejcsóválva nézte.

- A vérvonaladban lehet valami - mondta. - Anyai ágon örökölhetted. Akárcsak az az átokverte édesanyád, képtelen vagy hallgatni a józan észre. Makacsok vagytok mindketten. Azt mondod, áruljam a kutyakekszemet? Ha! Mintha nem tukmáltam volna Georgiana nénire, amíg ki nem cserepesedett a szám! És milyen eredménnyel? Eddig semmilyennel. De várj ma estig!

- Ma este van.

- Úgy értem, később ma este. Figyeld a kis kísérletemet!

- Milyen kis kísérletet?

- Ah!

- Hogy érted azt, hogy „ah”?

- Csak simán „ah!” - közölte Freddie.

A vacsora utáni kávé órája látszólag a béke szigete volt a Blandings-kastélyban. A felületes megfigyelő, ha netán beles a teraszra nyíló franciaablakon keresztül a borostyán társalgóba, azt mondta volna, hogy minden rendben eme dicső angliai fészek lakóival. Lord Emsworth az egyik sarokban ülve belemerült egy kötetbe, mely arról szólt, miként kell gondozni a beteg és egészséges disznókat. Húga, Lady Constance Keeble kézímunkázott. Másik húga, Lady Alcester Gertrude-ot bámulta. Gertrude Orlo Watkinst bámulta. Orlo Watkins pedig a mennyezetet bámulta, és bűgő hangján egy dalt énekelt a rózsákról.

A nagym. Freddie Threepwood nem volt jelen. Márpedig ha valaki olyan nézeteket vall, mint az atyja, Lord Emsworth, annak ez a tény már önmagában is garantálja bármilyen estély sikerét.

Ám mégis, a békés felszín alatt riasztó áramlatok kavarogtak. Lady Alcester Gertrude-ot bámulva a mélabú karmai közt vergődött. Nem tetszett neki, ahogy a lánya Orlo Watkinst bámulja. Gertude-ot a maga részéről, a nagym. Freddie-vel folytatott beszélgetése utáni büntudat és kétségek gyötörték. Lady Constance még mindig feldúlt volt Lady Alcester nővéri őszinteségétől, amellyel megállapította vendéglátónője gyengeelméjűségét, amiért engedi, hogy Búgó Tenorok garázdálkodjanak a kastélyában. Lord Emsworthön pedig durcás elkeseredés hatalmasodott el, ami az olyan álmodozó öregurakra jellemző, akik a disznókról szeretnének olvasni, de a koncentrálsukat rózsákról éneklő hangok zavarják meg.

Csak Orlo Watkins volt boldog. Ám hamarosan ő is csatlakozott a bosszankodók hadához. Ugyanis épphogy elengedte volna magát, hogy megadja a dalnak, ami az efféle daloknak jár, amikor az ajtó túloldaláról lelkes ugatás hallatszott. Kétség nem férhetett hozzá, hogy egy kutya volt. Leszámítva azt a tényt, hogy Watkins utálta a kutyákat és félt tőlük, egyetlen tenor se örül a konkurenciának.

A következő percben kinyílt az ajtó, és a nagym. Freddie Threepwood jelent meg. Egy kis zsákot cipelt, és vele volt Butykos. Az utóbbi modorából feltűnően hiányzott a higgadság.

A nagym. Freddie szemében az a fajta elszántság lakozott, miközben belépett a helyiségbe, amit azokéban lehet általában látni, akik készek megkísérteni a szerencsésüket: mindent vagy semmit. Waterloo-nál a Régi Gárda* tagjai meglehetősen hasonlóan festettek. Freddie ugyanis úgy döntött, hogy mindent egy lapra tesz fel.

* Napóleon seregét hívták így.

Sok fiatalember, akin kifogott a nagynénje és hajthatatlanul visszautasította, hogy az istállóhoz poroszkálva megnézzen egy kutyát, amint helyreállítja a jó hírét, durcásan beismerte volna a vereséget. Csakhogy Freddie-t nemesebb fából faragták!

- Georgiana néni! - mondta felemelve a zsákot, amit Butykos lelkes ugrásokkal próbált elkapni. - Nem voltál hajlandó ma délután eljönni az istállóhoz, hogy megnézd ezt a Donaldson-féle kutyakekszen nevelkedett jószágot akció közben, így nem hagytál más választást nekem, mint hogy a te pályádon rendezzem meg a mérkőzést.

Lord Emsworth felpillantott a könyvéből.

- Frederick, hagyd abba a hadoválást. És vidd ki innen azt a kutyát!

Lady Constance felpillantott a kézimunkából.

- Frederick, ha be akarsz jönni, akkor gyere be, és ülj le. És vidd ki azt a kutyát.

Lady Alcester, felpillantva Gertrude-ról, még hűgánál is kevesebb jelét adta a nagynénitől elvárható szívélyességnek.

- Ó, menj innen, Freddie! Szörnyen bosszantó vagy! Vidd magaddal a kutyádat is!

A nagym. Freddie méltóságteljesen tudomást se vett róluk.

- Hoztam, Georgiana néni - mondta -, néhány közönséges patkányt. Ha volnál szíves kifáradni a teraszra, örömmel tartanék egy kis szemléltetést, ami, azt hiszem, még a te makacs agyadat is meggyőzné.

A bejelentést eltérően fogadták a társaság tagjai. Lady Alcester sikított. Lady Constance a csengőért nyúlt. Lord Emsworth felhorkant. Orlo Watkins elsápadt, és Gertrude mögé bújt. Gertrude pedig, látván Orlót elsápadni és a háta mögé bújni, összeszorította az ajkát. Vidéken nevelkedett

lányként fesztelen viszonyban volt a patkányokkal. Látni, hogy a férfi, akit piederasztálra emelt, így megriadt ezektől a barátságos állatoktól, fölöttébb felkavarta.

Az ajtó kinyílt, és Beach jelent meg. Arra számított, hogy szokásos teendője vár rá: a kávécsészék eltávolítása, de mint kiderült, más feladatot szántak neki.

- Beach! - A hang Lady Constance-hoz tartozott. - Vigye el azokat a patkányokat!

- Patkányokat, öladysége?

- Vegye el a zsákot Mr. Fredericktől!

Beach megértette. Ha meg is lepte a háziak kisebbik fiának jelenléte a borostyán társalgóban, kezében egy zsáknyi patkánnyal, nem adta jelét. Egy elmormolt bocsánatkéréssel magához vette a zsákot, és megkezdte a visszavonulást. Szigorúan véve nem feladata patkányokat vinni, de egy jó komornyik mindig kész engedményeket tenni. Csak így lehet megőrizni egy nagy, vidéki kúria békéjét.

- És nehogy elejtse a nyavalyásokat! - intette Lord Emsworth.

- Igenis, lordságod.

A nagym. Freddie egy székbe vetette magát, és ott ült arcát a tenyerén pihentetve, barátságatlan képpel. Egy igazi nagymenő nehezen emészti meg, ha ilyen zsarnoki húzásokkal gátolják az értékesítésben.

Lord Emsworth tovább olvasott.

Lady Constance tovább kézímunkázott.

Lady Alcester tovább mélézott.

A zongoránál Orlo Watkins megpróbálta kimagyarázni, miért bújt néhány perce oly megfontoltan Gertrude mögé.

- Utálom a patkányokat - mondta. - Idegesítenek.

- Ó? - mondta Gertrude.

- Nem mintha félnék tőlük, természetesen, de irtózom tőlük.

- Ó? - mondta Gertrude.

Különös pillantást vetett Orlóra. Mi járhatott ennek az idealista lánynak a fejében? Talán eszébe jutott az az este, amikor néhány röpke héttel korábban, alkonyatkor, egy vérszomjas denevérral találkoztak, és Rupert Bingham tiszt.-ben szilárd, rettenthetetlen védelmezőre talált? Talán maga elé képzelte Rupert tiszt.-et, ahogy akkor látta - gálánsan, rettenthetetlenül, amint széles gesztusokkal a levegőben kalimpál a papi sapkájával, miközben szavakkal és kézmozdulatokkal bátorítja őt?

Alighanem, mert egy pillanattal később megszólalt.

- Hogy állsz a denevérekkel?

- Micsodákkal?

- Denevérekkel.

- Ó, a denevérekkel?

- Félsz a denevérektől?

- Nem szeretem a denevéreket - ismerte be Orlo Watkins.

Aztán témát váltva visszaült a zongorához, hogy a júniusról és a láthatatlan virágok illatáról daloljon.

A borostyán társalgóban jelenlévő társaság egyetlen tagjáról még nem számoltunk be.

Lévén nem túl gyors észjárású állat, Butykos, a kutya először nem látta, mi történik a zsákkal. Amikor Freddie birtokából átkerült Beachhez, az eb épp egy szék lábának a megszagolásával volt elfoglalva. Csak akkor ébredt rá az őt fenyegető veszteségre, amikor csukódni kezdett az ajtó. Szenvedélyes kiáltással felugrott, de elkésett. Egy hajthatatlan ajtóval találta magát szemben. Amikor vadul kaparni kezdte az ajtót, éles fájdalom nyilallt belé. Egy, a vesetájára kitűnően célzott könyv találta el, amely arról szólt,

miként kell gondozni a beteg és egészséges disznókat. Akkor egy időre, akárcsak pártfogója, a nagym. Freddie Threepwood, lehuppant a hátsójára, és duzzogott.

- Vidd el innen ezt a vad, kibírhatatlan, pokoli kutyát! - kiáltotta Lord Emsworth.

Freddie unottan felállt.

- A jó öreg Cupi kutyája - közölte. - Cupi bármelyik percben itt lehet. Rábízhatjuk az ügy elrendezését.

Gertude összerezzenet.

- Rupert idejön ma este?

- Azt ígérte - válaszolta Freddie, és távozott a színről. Elege volt a húsából és véréből, nem érzett semmi késztetést, hogy tovább maradjon. Le akart szaladni Market Blandingsbe a kétülésessel, hogy sértett érzéseit megpróbálja gyógyítani, már amennyire gyógyíthatók. Be akart nézni a helyi mozgóképszínházba, beugrani az Emsworth Címerbe egy pofa sörre, aztán hazatérni, lefeküdni és felejteni.

Gertrude ábrándozásba merült. Becsületes, ifjú arca elkomorult. Nagyon kényelmetlenül érezte magát. Amikor előző este megírta és postázta a levelét, nem számított rá, hogy Rupert tiszt. ilyen hamar idelátogat.

- Nem is tudtam, hogy Rupert ma este eljön - mondta.

- De el ám - felelte Lady Alcester vidáman.

- Mint egy fülbemászó daha-llam, mely átszővi életem halkan, öhöröhhökké velem marad az a nyári éj a pa-harkban - énekelte Orlo Watkins.

Gertrude pedig, amint rátekinített, először érezte, hogy nem áll teljesen összhangban ezzel az ifjú, pofaszakállas férfival. Azt kívánta, bárcsak abbahagyná az óbégatást. Nem tudott gondolkodni tőle.

Butykos ezalatt folytatta a kutatást. A kutyák filozófusok. Gyorsan felejtenek. Nem pazarolnak időt rá, hogy azon

keseregjenek, mi lett volna. A megváltozott körülményekhez alkalmazkodva barátságos kíváncsisággal járt körbe a helyiségben. Lord Emsworthre nézett, elgondolkozott rajta, hogy kideríti, milyen szagú, de aztán elvetette, és a franciaablak felé indult. Valami zörgött odakint a bokrok között, és úgy vélte, akár utána is nézhet, mi az, és csak aztán szuszog Lady Constance lábára.

Már majdnem elérte a célját, ám ekkor berontott Lady Alcester Airedale-je, aki valamivel korábban távozott a szobából némi csontelásás céljából, és most, dolga végeztével készen állt visszatérni a társasági életbe.

Amikor meglátta Butykost, hirtelen lefékezett.

Mindketten lassan, óvatosan közeledtek egymáshoz. Aztán megálltak. Az orrcimpájuk remegett kicsit. A szemüket forgatták. A jelenlévők füle számára pedig hallhatóvá vált, eleinte csak halkán, akár egy tüdőbajos aggastyán távoli köhögése, egy furcsa torokhang.

A hang hirtelen crescendóvá erősödött. A következő pillanatban pedig kitört a háború.

Lady Alcester hibát követett el, amikor alábecsülte és kigúnyolta Butykos harci erényeit. Habár egy nőstény palotapincsi jelenlétében félénken viselkedett, gyengeségnek semmi jelét nem mutatta ez a derék jószág. Minden kutyát elintézett Much Matchingamben, és mindenütt úgy emlegették - a főúton lévő Kék Vadkantól a felvégi Shrewsbury Roadon székelő Tehén és Hernyóig -, mint a plébánia díszét, aki növeli gazdája reverendájának tekintélyét.

Ebben az esetben ráadásul tovább erősítette az érzés, hogy ezúttal mellette áll a törvény. Ugyanis Butykos, a kastély lakóinak ridegsége és a Disznók tartása okozta sajnás ellenére, immár teljesen meg volt róla győződve, hogy a

társalgó hivatalosan is az otthona. Miután úgy érezte, hogy ezek a derék emberek mind rábízta az érdekeik védelmét, és az idegen felforgató erők távol tartását, vidáman és készségesen fogott hozzá a betolakodó eltávolításához.

Az Airedale-t sem kellett féltetni. Ő sem volt kezdő a ringben. A Hyde Parkban, ahol londoni tartózkodásai idején sétálni szokott, megjelölt minden sarkot, és alaposan bemutatkozott már. A kutyák Mayfairből, Bayswaterből, sőt, olyan messziről is, mint a Brompton Road és Nyugat-Kensington, mind megtapasztalták, milyen fából faragták. Butykos épp egy Pont Street-i állatra emlékeztette, akit egyszer már helyben hagyott a Serpentine folyó partján; így nagy önbizalommal indult csatába.

Egy vidéki házban összegyűlt társaság reakciói mindig megoszlanak a vacsora utáni kutyaviadallokkal kapcsolatban, az egyes jelenlévők vérmérséklete függvényében. Lady Alcester, akit hosszú ismeretsége a fajjal afféle tiszteletbeli kutyává tette, nyugodt maradt. Egykedvű közönnyel figyelte a fejleményeket teknőckeretes lornyonján keresztül. Fő reakciója a csodálkozás volt, amiért Butykos egyértelműen felülkerekedni látszott a nézeteltérésben. Tetszett neki a láb munkája. Kénytelen volt elismerni, hogy ha ilyen harcos lett belőle, akkor mégiscsak lehet valami a Donaldson-féle Ebek Örömeiben.

A társaság többi tagja nem osztozott a lady higgadságában. A két főszereplő azt a különös látszatot keltette, amint az ilyen alkalmakkor szokás, hogy egyszerre mindenhol ott van. Épp ezért a ring körül helyet foglalók őszintén megrémültek. Lady Constance a falhoz hátrált, ahonnan eldobott egy kevésbé hatékony párnát. Lord Emsworth a maga sarkában kétségbeesetten tapogatózott valami muníció után, azt

kívánva, bár ne ejtette volna le a cvikkerét, amely nélkül nem látták sok hasznát krízishelyzetben.

Na és Gertrude? Gertrude Orlo Watkinst bámulta, aki a hozzá hasonlóan fiatal férfiakra nem jellemző helyzetfelismeréssel és lélekjelenléttel felmászott egy porcelánokkal teli, magas szekrény tetejére.

A lába egy magasságban volt a lány szemével, aki látta, hogy ez a láb kocsonyából van.

És ebben a pillanatban, amikor Gertrude épp farkasszemet nézett a kocsonyás lábbal, kinyílt az ajtó. - Mr. Bingham - jelentette be Beach.

A Rupert Bingham természetével rendelkező férfiak többnyire nem gyors észjárásúak. Rupert tiszteletest egészen ifjú korától kezdve inkább az izom hajtotta, semmint az ész. De még a legostobább ember is felismerte volna a küszöböt átlépve, hogy odabent kutyaviadal zajlik. Cupák Bingham egy szempillantás alatt felismerte, és rögtön cselekedett is.

Számos módszer létezik az efféle fájdalmas incidensek befejezésére. Van, aki a vizes slagot pártfogolja, más jobb szeret borsot szórni az ebekre. Jó eredmény érhető el, legalábbis az egyik irányzat szerint, ha égő gyufát tartanak a legközelebb eső orr alá. Cupák Binghamnek azonban nem volt türelme az efféle szöszmötöléshez.

Számára mindez egyáltalán nem jelentett újdonságot. Amióta csak megkapta a parókiáját, ideje felét azzal töltötte - legalábbis neki úgy tűnt -, hogy elcibálja Butykost a nyájába tartozó kutyák torka elől. A gyakorlat kifejlesztette benne a megfelelő technikát. Egyik hatalmas kezét az Airedale nyakára tette, a másikat Butykoséra, és széthúzta őket. Az ebek megadó hangot hallattak, és szétváltak.

- Rupert! - kiáltotta Gertrude.

Cupákra nézve a régmúlt nagy hősei jutottak eszébe. Kevesen tagadhatták volna, hogy különösen hatásos látványt nyújt ez a hatalmas ifjú, amint kidüledt szemekkel egy-egy kapálódzó kutyát tart mindkét kezében. Úgy festett, mint a Jóság szobra, amint diadalmaskodik a Rossz felett. Pontosan nem tudná megfogalmazni, mert rég olvasta a könyvet, de mintha *A zarándok útja** egyik szereplőjére emlékeztetné.

Legalábbis Gertrude így érezte. Mint akinek lehullott szeméről a hályog, mint aki lázálomból ébredt. Valóban ő lett volna, kérdezte magától, aki hátat fordított ennek a nemes ifjúnak egy olyan kedvéért, aki a jelek szerint szép jövő elé néz mint alpin hegymászó, de máskülönben oly megvetésre méltó?

- Rupert! - mondta Gertrude.

Cupák Bingham még nem fejezte be küldetését. Butykost kidobta az ablakon, és becsukta mögötte. Az Airedale-t a szőnyegre ejtette, aki most ott ült, és tűnődve nyalogatta magát. Rupert elővett egy zsebkendőt, és megtörölte rákvörös homlokát.

- Ó, Rupert! - mondta Gertrude, és a férfi karjába vetette magát.

Rupert tiszt. nem szólt semmit. Az efféle helyzetekben egy intelligens lelkész nem vesztegeti a szót.

Orlo Watkins se szólt semmit. Elillant. Talán magaslati pozíciójából meglátta Gertrude szemében azt a pillantást, amelyet ha egy érdeklődő ifjú meglát a lány szemében, automatikusan ana készteni, hogy a szobájába menjen

* *A zarándok útja a jelenvaló világból az eljövendőbe*
John Bunyan 1678-ban írt keresztény allegóriája.

csomagolni, felkészülve a táviratra, amit másnap fog kapni, és ami miatt halaszthatatlanul vissza kell térnie Londonba. Annyi biztos, hogy elillant.

A nagym. Freddie Threepwood csak késő este tért vissza ősei házába. Miközben rosszkedvűen vetkőzni kezdett, csodálkozva hallotta, hogy kopognak az ajtaján.

Georgiana néni lépett be. Arcán az olyan anya félreismerhetetlen tekintete csillogott, akinek a lánya észhez tért, és hamarosan hozzámegy egy lelkészhez, akinek agglegény nagybátyja sokra vitte a hajózási üzletágban.

- Freddie - mondta Lady Alcester -, tudod, az az izé, amiről állandóan hablatyolsz... Elfelejtettem a nevét...

- Donaldson-féle Ebek Öröme - felelte Freddie. - Kapható kis (avagy egy font három pennys) kiszerezésben, hatos csomagokban és fél koronás (avagy nagy) méretben. Minden vásárláshoz garanciát adunk. Egyedülálló egészségmegőrző képessége...

- Indulásnak elég lesz két tonnával - mondta Lady Alcester.

[6]

Lord Emsworth kis barátnője

Meleg, derült idő volt. Varázslatosan sütött a nap, kék volt az ég és csicseregtek a madarak. Bárki, aki ismerte Clarence-t, Emsworth kilencedik grófját és tisztában volt le, mennyire szereti a jó időjárást, azt gondolta volna, hogy ezen a nyári reggelen sugárzó mosollyal és könnyű szívvel sétálgat. Ehelyett a reggelizőasztal fölé görnyedve egy ártatlan, sózott, füstölt heringet bámult olyan intenzíven, hogy a hal majdnem kigyulladt. Ugyanis augusztus első

hétfője volt, ünnepnap, amikor is őlordsága nézetei szerint a Blandings-kastély pokollá változik.

Ezen a napon a parkot és a birtokot ellepik a hinták, ringlispilek, sörsátrak, léggömbök és a staniclik; a parasztok és visító gyermekeik hulláma rombolja szét az ősi békét. Az ünnepnapokon Clarence nem sétálhatott kedvenc kabátjában a kertben, mert fölötte álló erők ilyenkor keménygallérba, cilinderbe kényszerítették és kizavarták azzal az utasítással, hogy legyen közvetlen. Ha pedig a fákon árnyak nőttek este, feltaszították egy emelvényre, ahol beszédet kellett mondania. Ilyen kilátások mellett a szép idő inkább a természet gúnyolódásának tűnt számára.

Húga, Lady Constance Keeble derűsen pillantott rá a kávéscsésze fölött.

- Milyen csodálatos reggel! - mondta.

Lord Emsworth még inkább elkomorodott. Keserűséggel töltötte el, hogy pont ez a nő kérte arra, viselkedjen úgy, mintha mindez a lehetséges világok legeslegjobbika volna. Csak abban bízott, hogy Constance ébersége ellenére el tudja bliccelni a cilindert.

- Felkészültél a beszédedre?

- Igen.

- Ne feledd, idén kívülről kell mondanod a szövegedet, és ne hebegj-habogj, mint tavaly.

Lord Emsworth eltolta a heringes tányért. Elment az étvágya.

- Azt se feledd, hogy délelőtt be kell menned a faluba elbírálni a kerteket.

- Jól van, jól van, jól van - csattant fel őlordsága ingerülten.

- Nem felejtettem el.

- Azt hiszem, elkísérlek a faluba. A londoni Friss Levegő Tábor gyerekei nyaralnak ott, és figyelmeztetni akarom őket,

hogy viselkedjenek rendszeresen a délutáni ünnepségen. Tudod, milyenek a londoni gyerekek. McAllister mondta, hogy a minap rajtakapta az egyiket, amint virágot szedett a kertben.

Az efféle gyalázat máskor mélységesen felháborította volna Lord Emsworthöt. Ám jelen pillanatban annyira elfoglalta az önsajnálata, hogy a szeme sem rebbent. Úgy itta a kávéját, mintha bánná, hogy nem gyilkos bürök van a csészében.

- Erről jut eszembe, McAllister tegnap este megint megemlítette a tiszafasoron átvezető kavicsösvényt. Úgy tűnik, nagyon odavan érte.

- Glugy - felelte Lord Emsworth. Bármelyik pszichológus megmondhatja, hogy ilyen hangot ad ki minden brit főnemes, akinek a lelkébe gázolnak kávézás közben.

Sok mindent összeírtak már Glasgow-ról, a skóciai Lanarkshire megye nagy kereskedelmi és iparvárosáról. Az *Encyclopædia Britannica* például huszonzét oldalon keresztül ömleng róla, mielőtt továbbhalad Glastonburyre, Glatzra és Glauberre. Ám napjaink történetírói számára a legszembeütőbb jellemzője, hogy Glasgow polgárai többnyire hajthatatlan, konok, nyakas, kitartó emberek. Angus McAllister, a Blandings-kastély főkertésze is közéjük tartozott.

Angus McAllister hosszú évekket ezelőtt eltökélte, hogy az ő földi küldetése egy kavicsösvény építése a kastély híres tiszafasorában. A kertész évek óta azon fáradozott, hogy felkeltse megbízója érdeklődését a szóban forgó fejlesztés iránt, és ettől az utóbbi leplezetlen utálata sem tántoríthatta el. Most pedig úgy tűnt, McAllister megint kezdi.

- Kavicsösvény! - morogta Lord Emsworth, és inas teste teljes hosszában megmerevedett.

Az ő véleménye szerint a természet úgy tervezte a tiszafasort, hogy mohaszőnyeg borítsa az alját. Ha pedig a

természet egyszer így döntött, ő nem hagyja, hogy holmi clydside-i akcentussal beszélő, züllött arcú jött-ment kertészek csak úgy tönkretegyék azt a gyönyörű, zöld bársonytakarót.

- Igazán, kavicsösvényt? Miért nem mindjárt aszfaltot? Miért nem rakunk ki hirdetőtáblákat csukamájolajostabletta-reklámokkal, meg egy benzinkutat? Az tetszene csak igazán a fickónak!

Lord Emsworth keserű volt, ilyenkor pedig rettenetesen gúnyos bírt lenni.

- Szerintem pedig remek ötlet - mondta a húga. - Nyirkos időben is lehetne ott sétálni. A nedves moha tönkretekeszi a cipőket.

Lord Emsworth föl pattant. Nem bírta tovább. Elhagyta az asztalt, a helyiséget, a házat, ám mikor rövidesen elérte a tiszafasort, azt tapasztalta, hogy az tele van Angus McAllisterrel. Úgy bámulta a mohát, mint valami ősi vallás főpapja, aki épp ledőfni készül az emberáldozatot.

- Jó reggelt, McAllister - köszönt Lord Emsworth hűvösen.

- Jó reggelt, őlordsága.

Csönd telepedett közéjük. Angus McAllister hegedűtokszerű lábával megtapogatta a mohát. A gesztus üzenete egyértelmű volt. Lekicsinylést, ellenérzést, általános mohaellenes szellemet fejezett ki. Lord Emsworth összerándult, és a cvikkerén keresztül alaposan megnézte magának a férfit. Eltöprengett, hogy ha már a teremtő főkertészeket tervezett, miért kellett még skóttá is tenni őket? Angus McAllister esetében továbbment: miért kellett egyáltalán emberré tennie? Pedig milyen nagyszerű öszvér lett volna belőle! Clarence úgy érezte, nagyon kedvelné Angus McAllistert, ha öszvér lenne.

- Tegnap beszéltem őladységével.

- Igazán?
- A kavicsösvényről. Elmagyaráztam öladységének.
- Igazán?
- Óladységének elnyerte tetszését az elképzelés.
- Valóban? Nohát...

Lord Emsworth arca élénk rózsaszínre változott, és már épp szabadjára engedte volna a benne megfogalmazódott keresetlen szavakat, amikor elkapta a főkertész pillantását, és ettől elnémult. Angus McAllister különös pillantást vetett rá, és a lord rögtön megértette, mire gondol. Egyetlen rossz szó, mondta a főkertész szeme - persze skót akcentussal -, egyetlen rossz szó, és felmondok. Lord Emsworth kissé émelyegve vette tudomásul, hogy alkalmazottja a markában tartja.

Őlordsága kétségbeesetten keresett valami kibúvót, ám tehetetlen volt. A kavicsösvényes mániáját leszámítva Angus McAllister egyedülálló kertésznek számított. Nem veszíthette el. Nem boldogulna nélküle. Ezt sajnos tapasztalatból tudta. Amikor egyszer a Mezőgazdasági Kiállításra úritököt neveltek - amelyik később fölényes győzelmet aratott, és megszerezte a kiállítás első díját -, Lord Emsworth elkövette azt a hibát, hogy ellentmondott Angus McAllisternek. Angus azonnal felmondott, gróf pedig kénytelen volt könyörögni - igen, könyörögni - neki, hogy menjen vissza hozzá. Egyetlen munkáltató sem remélheti, hogy ilyen közjáték után vasmarokkal irányíthat. Gyáva dühvel telve, mely égni ég, de sohasem lángol, Lord Emsworth köhintett egyet, és ez elért a fehér zászlóval.

- Majd... ööö... majd átgondolom, McAllister.
- Mmm.
- Most be kell mennem a faluba.
- Mmm.

- Közben majd - ööö - átgondolom.
- Mmm.

A virágkölteményeket zsűrizni Blandings Parva kertjeiben azon kevés kötelességek egyike volt, amelyeket Lord Emsworth örömmel vállalt. Szerette az ilyen feladatokat. Ám most annak dacára, hogy megszökhett húga, Constance fenyegető jelenlététől, kedveszegetten látott a dologhoz. Mindig kellemetlen egy büszke ember számára azzal szembesülni, hogy többé már nem saját szerencsájének a kovácsa; ha tetszik, ha nem, kiszolgáltatót egy glasgow-i főkertész kényének-kedvének; ebből kifolyólag igen szórakozottan szemlélte meg a kerteket. Már az utolsó kertnél járt, mire valamennyire visszatért a szín az arcába.

A lord a rozoga kerítés fölött átpillantva úgy találta, igen takaros kerteskét lát, amely tüzetesebb tanulmányozásért kiáltott. Kinyitotta a kaput, és belépett. Az esővízgyűjtő hordó mögött szunyókáló kutya kinyitotta az egyik szemét. Amolyan bozontos, beazonosíthatatlan dög volt. Rideg, feszült, gyanakvó tekintettel figyelte Emsworth kilencedik grófját, mint egy tőzsdeügynök, aki szélhámosságot szimatol.

Lord Emsworth nem vette észre az állatot. Egy sárgaviola-ágyáshoz lépett és előregörnyedt, hogy megszagolja.

Igazán ártatlan szippantás volt, de a kutya valamilyen okból főbenjáró bűnként értelmezte. A pillanat törtrésze alatt felébredt benne az öntudatos házőrző. A következő percben kikökölt a világ, Lord Emsworth szórakozottsága pedig azon nyomban szertefoszlott abbéli igyekezetében, hogy megóvja bokáját a támadástól.

Amint azt a Blandings-kastély jelen krónikájában már bemutattuk, Lord Emsworth hadilábon állt az idegen kutyákkal. Azonkívül, hogy felkiáltott, „Hagyjon kérem!”, és korát meghazudtoló elszántsággal szökdécselt ide-oda, kevés előrelépést tett egy átfogó védelmi stratégia kidolgozása felé, amikor is a ház ajtaja kinyílt, és egy lány lépett ki rajta.

- Hé! - kiáltotta.

Abban a szent pillanatban, pusztán a lány hangjától a korcs felhagyott az ellenségeskedéssel, az újonnan érkezethez futott, és hátára hemperedett előtte, lábaival pedig a levegőben kalimpált. Lord Emsworthöt akaratlanul is a saját viselkedésére emlékeztette Angus McAllister jelenlétében.

Clarence a megmentőjére hunyorgott. Meghatározhatatlan korú kislány volt - tizenkét vagy tizennégy éves lehetett, de a londoni ködök és a korai gondok együttesen különös, anyáskodó vonásokat kölcsönöztek az arcának. Ez volt az oka, hogy ölordsgága az első perctől úgy kezelte, mintha egyidősek lennének. Olyan kislány volt, akivel mellékutcákban találkozhatunk, amint majdnem akkora kisbabát cipelnek, mint ők maguk, de még van erejük, hogy kézen fogva vezessék a kisöccsüket, miközben utasításokat kiáltoznak a harmadik, lemaradozó testvérüknek. Arca ragyogott, mert nemrég mosta. Pamutbársony szoknyát viselt, amely kétségtelenül ruhatára díszének számított. Haját, dacolva a kordivattal, rövid lófarokba fonva hordta.

- Ö... köszönöm - mondta Lord Emsworth.

- Köszönöm, uram - felelte a lány.

Ölordsgága sehogy sem értette, mit köszön neki a lány.

Később, ahogy ismeretségük elmélyült, a lord rájött, újdonsült ismerőse berögződött szokása, hogy mindig mindent megköszön. Ám most még meglepte Emsworth urát a sajátos modor. Tovább hunyorgott a lányra a cvikkerén

keresztül. A gyakorlat hiánya miatt Lord Emsworthnek nehezebbre esett beszélgetést folytatnia a másik nem képviselőjével, valami beszédtéma után kutatott a fejében.

- Szép napunk van.

- Igen, uram. Köszönöm, uram.

- Te vagy - Lord Emsworth lopva a listájára pillantott Ebenezer Sprockett lánya? - kérdezte, miközben, mint oly sokszor, most is arra gondolt, milyen borzalmas neve van némelyik kisbérlelőjének.

- Nem, uram. Londonból jöttem, uram.

- Á? Londonból, mi? Biztos jó meleg van ott. Elhallgatott, de aztán eszébe jutott fiatalsága egy kifejezése:

- Ó... még mindig keveredik a szezon a fazonnal?

- Nem, uram.

- Gondolom, mindenki eljött a fővárosból, ugye? London melyik részéből jöttél?

- Drury Line, uram.

- Hogy hívnak? Hogy is?

- Gladys, uram. Köszönöm, uram. Ő pedig Ern.

Egy kisfiú csámpázott elő a házból. A viharedzett típusból való, szeplős kölyök, aki a kezében meglepő módon hatalmas virágcsokrot tartott. Lord Emsworth udvariasan meghajolt. Így, hármában valamivel fesztelenebbül érezte magát.

- Örvendek - köszöntötte a jövevényt. - Milyen szép virágok!

Öccse feltűnésére Gladys féltékenysége is elszállt, és magabiztosan szólalt meg:

- Gyönyörűek, ugye? Odafönn szedtem neki, a nagy háznál. Azta! A vén mókus, akié a kérés, alaposan megkergetett. Rajtakapott, mikor szedtem. Rám kiabált, és

üldözni kezdett, de sípcsonton dobtam egy kővel, úgyhogy megállt dörzsölgetni, én meg eljöttem.

Lord Emsworth szerette volna eloszlatni a kislány azon meggyőződését, miszerint a kastély Angus McAllister tulajdonát képezi, de annyira eltöltötte a nagyrabecsülés és hála, hogy visszatartotta magát. Már-már tiszteletteljesen nézett Gladysre. Ez a szupernő nemcsak hogy egyetlen szóval képes megfékezni egy megvadult kutyát, de kövekkel dobálta Angus McAllistert - amihez neki sosem volt elég bátorsága kilencéves ismeretségük során -, ráadásul sípcsonton találta velük. Lord Emsworth úgy érezte, az újságok mindenféle sületlenséget írnak a mai lányokról. Ha egyáltalán beszélhetünk ilyen típusról, a mai lányok nemük csúcsai.

- Ern - szólalt meg Gladys témát váltva - ma hajolajat kent a hajára.

Lord Emsworth erre magától is rájött a szagból, és gyorsan szélirányba állt a lány utolsó szavai közben.

- A festőbálra - magyarázta Gladys.

- A festőbálra?

A lord nem egészen értette.

- A festőbálra a parkban, ma délután.

- Á, szóval mentek a fesztiválra?

- Igen, uram. Köszönöm, uram.

Lord Emsworthben először merült fel, hogy lehet ebben a rettenetes társasági eseményben valami kellemes is.

- Akkor találkozunk ott - mondta őlordsága szívélyesen. - Megismersz majd? Valószínűleg - nyelt egyet - cylinderben leszek.

- Ern szalmakalapot visel majd, amit most kapott. Lord Emsworth őszinte irigykedéssel nézett a szerencsés flótásra. Szinte biztos volt benne, hogy ismeri azt a szalmakalapot.

Elválaszthatatlan társa volt mintegy hat éven keresztül, amíg húga, Constance el nem ragadta tőle, hogy a tiszteletes feleségének adja a jótékonysági vásárra.

A lord nagyot sóhajtott.

- Akkor minden jót.

- Minden jót, uram. Köszönöm, uram.

Lord Emsworth elgondolkodva sétált ki a kertből. Alig fordult ki a kis utcára, amikor összetalálkozott Lady Constance-szal.

- Á, szóval itt vagy, Clarence!

- Igen - felelte Lord Emsworth, hiszen hiába is tagadta volna.

- Befejezted a kertek értékelését?

- Igen.

- Csak beugrom ebbe az utca végi házba. A tiszteletes mondta, hogy egy londoni kislány nyaral itt. Figyelmeztetni akarom, hogy viselkedjen jól délután. A többiekkel már beszéltem.

Lord Emsworth kihúzta magát. A cvikkere ugyan némileg félrecsúszott, de ezt leszámítva parancsoló, impozáns látványt nyújtott.

- Vigyázz, mit beszélsz! - közölte ellentmondást nem tűrően.

- Felejtsd el a leereszkedő sületlenségeidet, Constance.

- Hogy érted?

- Azt te nagyon jól tudod. Minden tiszteletem az ifjú hölgyé, akiről az imént beszéltél. A közelmúltban figyelemre méltó bátorságról és találékonyságról tett tanúbizonyságot. Kétszer is. Nem hagyom piszkálni. Jobb, ha ezt tudomásul veszed.

A Blandings-kastélyban augusztus első hétfőjén évről évre kitörő orgia hivatalos neve Blandings Prava-i Iskolai Szeretetvendégség. Lord Emsworth sápadtan szemlélte

cilindere árnyékából az eseményeket, és úgy vélte, amennyiben az iskolák számára ez élvezet, akkor olyan messze áll egymástól az értékrendjük, mint Makó Jeruzsálemtől. A Blandings Prava-i Iskolai Szeretevendégséghez hasonló összejövetelek mindig elcsúfították az emberről mint a teremtés koronájáról alkotott elképzelését.

A parkot normális esetben belakó pompás birkákat és szarvasmarhákat ismeretlen helyre terelték, a puha pázsitzőnyeget pedig ellepték a gyermekek, akiknek élénksége a frászt hozta Lord Emsworthre, és a felnőttek, akik szemmel láthatóan félretették minden méltóságukat és az igazi brit polgárookra jellemző más erényeiket. Például ott volt Mrs. Rossiter, John felesége. Rossiter Élelmiszerek, Fűszerek és Házi Lekvárok. Az év bármely más napján Mrs. Rossiter kedves, csöndes, engedelmes asszonyság volt, aki térdet hajtott, ha találkozott a lorddal. Ma azonban kipirult arccal, féloldalra csapott kalapban, teljesen kivetkőzött magából. Ide-oda ténfergett, miközben limonádét ivott egyenesen az üvegből, időnként pedig rettenetes lármát csapott egy papírtrombitával.

Lord Emsworthöt megrázta a helyzet igazságtalansága. Ez az ő saját parkja. Milyen alapon jönnek ide vadidegenek trombitálni? Mit szólna hozzá Mrs. Rossiter, ha őlordsága egy délután hirtelen megszállná szépen gondozott kertjét a Főutcán, föl-le rohangálna a pázsitján, és közben trombitálna?

Ráadásul ezeken az ünnepeken mindig rettentően meleg volt. Július végén akár havazhatott is, ám mihelyt beköszöntött augusztus elseje, és Lord Emsworth keménygallért vett, kisütött a nap, és trópusi forróság köszöntött be.

Persze ölordságának, mint méltányos gondolkodású férfinak, el kellett ismernie, hogy ennek előnye is van. Minél melegebb a nap, annál hamarabb veszíti el keménygallérja a merevségét, és akkor nem vágja a nyakát annyira. Ezen a délutánon például a keménygallér egykettőre olyan lett, mint egy vizes borogatás, és Lord Emsworth súlyos szenvedései közepette némi vigaszt merített abból, hogy legalább ezzel nem kell tovább bajlódnia.

Ellentmondást nem tűrő árnyék jelent meg ölordsága oldalán.

- Clarence!

Lord Emsworth olyan mentális és lelki mélyponton volt, hogy még húga, Constance megjelenése sem tudott tovább rontani kedélyállapotán.

- Clarence, igazán remekül nézel ki!

- Tudom. Ki ne nézne ki remekül az ilyen hacukában? Nem tudom, mi az ördögért ragaszkodsz hozzá állandóan...

- Ne gyerekeskedj, Clarence. Nem értem, miért kell ilyen nagy ügyet csinálni abból, hogy egyszer az életben úgy öltözzöl, ahogy egy mértéktartó, angol úriemberhez illik, nem pedig mint egy csavargó.

- A cylinder az oka. Izgalomba hozza a gyerekeket.

- Mi a túrót értesz azon, hogy izgalomba hozza a gyerekeket?

- Csak azt tudom mondani, hogy amikor az előbb elmentem a futballozók mellett - Futballozni! Ilyen időben! -, egy kisfiú valami illetlenséget kiáltott rám, aztán megdobálta a cylinderemet kókuszdióval.

- Ha felismered a gyereket - mondta Lady Constance hevesen -, gondoskodom róla, hogy szigorúan megbüntessék.

- Hogy a pokolba ismerjem fel azt a gyereket? - kérdezte őrlordsága ugyanolyan hevesen. - Számomra mind egyformának tűnnek. Egyébként is, ha felismerném, kezét ráznék vele. Kókuszdióval dobálni egy cilindert egészséges gondolkozásra vall. Na és a keménygallér...

-Kemény! Pont erről akartam beszélni veled. Tudsz róla, hogy a keménygallérod olyan, mint a rongy? Menj, és azonnal cseréld ki.

- De drága Constance...

- Most rögtön, Clarence! Képtelen vagyok megérteni, hogy lehet egy férfi ennyire igénytelen a megjelenésére. Persze egész életedben ilyen voltál. Emlékszem, mikor gyerekek voltunk...

Lord Emsworth múltja közel sem volt olyan makulátlan, hogy végighallgassa róla egy jó emlékezőtehetséggel megáldott hűg kioktatását.

- Jaj, rendben, rendben, rendben - mondta a lord. - Kicserélem, kicserélem.

- Akkor siess. Mindjárt kezdődik a tea!

Lord Emsworth megremegett.

- Be kell mennem abba a teasátorba?

- Természetesen. Ne légy nevetséges. Ideje, hogy tisztában légy a pozícióddal. Mint a Blandings-kastély ura...

A fenti ironikus jelzővel illetett szegény rabszolga keserű kacaja elnyomta a mondat folytatását.

Lord Emsworth úgy tapasztalta az efféle multságokon, hogy a Blandings-kastélyban rendezett tobzódások egyik mélypontja a nagy sátorban felszolgált tea. Tea után a szenvedés kicsit alábbhagy, hogy ismét felerősödjön, amikor Lord Emsworth kilép az emelvényre, megköszörüli a torkát és megpróbál visszaemlékezni rá, mi az ördögöt akart

mondani az alant bámuló közönségnek. Ha vége, jövő augusztusig fellélegezhet.

Miután a nap egyfolytában tűzött a nagysátorra, teaidőre olyanná vált, hogy ha Sidrák, Misák és Abednegó arra jár, megtudja, milyen egy igazi tüzes kemence. Lord Emsworth, aki öltözéke rendbe hozása miatt a teázás közepére ért csak oda, örömmel konstataálta, hogy második keménygallérja csaknem azonnal engedett valamennyit erős szorításából. Ám ezzel véget is értek számára az örömök. Odabent, a sátorban gyakorlott szeme egyetlen pillantásával felmérte, hogy az idei fesztivál minden eddiginél borzalmasabb.

Blandings Prava fiatalsága inkább volt birkatürelmű, mint lázongó. Persze minden falunak megvan a maga fekete báránya - Blandings Prava esetében Willie Drake és Thomas (Patkányképű) Blenkiron jut az ember eszébe -, ám a helyi gyermekek nem tettek semmi olyat, amit egy káplán ne tudott volna kezelni. A mostani összejövetel a Friss Levegő Alapítvány londoni látogatói jóvoltából emlékeztetett annyira a *sans culottes-ok* nagygyűlésére a francia forradalom közepén. Van a Drury Lane és a Clare Market konzervjein és káposztatorzsáin nevelkedett londoni gyerekekben valami gondatlanság, amely vidéki unokatesóikból hiányzik. A sok feleselés a mérges szülőkkel és rokonokkal kigyógyított belőlük minden szemérmességet, aminek eredményeként, ha kell nekik valami, elveszik. Ha pedig az uralkodó osztály egy tagjának a feltűnését mulatságosnak tartják, gond nélkül hangot adnak érzéseiknek. A káplán sajnálatos kancsalsága máris sok megjegyzést váltott ki a hosszú asztalok mentén, az egyik tanár elülső fogai pedig csaknem ugyanilyen népszerűségnek örvendtek. Lord Emsworth alapján véve nem gyors észjárásáról volt híres, de még ő is felismerte, hogy ajánlatos

volna levennie cilinderét, mielőtt a kis vendégek észreveszik, és meglátják benne a humorforrást.

Ám elhatározását nem kellett véghezvinnie. Épp csak megemelte a kezét, amikor egy teasütemény repült keresztül a levegőn, és leverte a szóban forgó fejfedőt.

Lord Emsworth roppant elégedett volt. Még egy Constance-hoz hasonló, valóságtól elrugaskodott nőszemély sem várhatta el tőle ilyen körülmények között, hogy ott maradjon és fesztelenül bájologjon. Itt minden civilizált törvényt áthágtak, és a nagysátorban kitört az anarchia. A káplán minden tőle telhetőt elkövetett, hogy ideiglenes kormányt alakítson a két tanárral, ám csak egyetlen ember lett volna képes megfelelően megbirkózni a kialakult helyzettel: Heródes király, aki - sajnálatos módon - nem lehetett jelen. Lord Emsworth úgy érezte magát, miközben visszavonult a kijárat felé, mint a bukott rezsim arisztokratája, aki megszökik a vesztőhelyre tartó kordéről.

Kint, a sátor előtt nem volt akkora a lárma, persze csak a bentihez képest. Lord Emsworth magányra vágyott, és az egész parkban egyetlen helyet tudott, ahol minden bizonynyal megtalálhatta. Egy piros zsindegyű pajtában, a kis tó mellett, amely boldogabb időkben a jószágnak szolgált amolyan tartózkodóhelyiségként. A lord odasietett. Már épp kezdett felengedni a hűvös, tehénszagú félhomályban, amikor az egyik sötét sarokból elfojtott szipogást hallott, amitől ijedtében megharapta a nyelvét.

Megfordult. Ez már zaklatás. Az egész, hatalmas parkból miért pont az ő menedékét kellett megszállnia valamelyik pokoli kölyöknek? Hangja mérgesen csattant. Fegyverforgató ősoktól származott, és most feltüzelték harci kedvét.

- Ki az?

- Én, uram. Köszönöm, uram.

Lord Emsworth egyetlen olyan személyt ismert, aki képes megköszönni, hogy ilyen gorombán ráfordultak. A haragja azonnal lelkiismeret-furdalássá változott. Úgy érezte magát, mint aki tévedésből felrúgta a kedvenc kutyáját.

- Szent isten! - kiáltotta. - Te meg mi az ördögöt művelsz egy tehenistállóban?

- Tudja, uram, beküldtek.

- Küldtek? Hogy érted, hogy küldtek? Miért?

- Lopásért, uram.

- Mi? Hogyan? Lopásért? Felfoghatatlan. Mit ö... loptál?

- Két molnárkát, két lekváros kenyeret, két almát és egy szelet tortát.

A kislány kijött a sarokból, és szépen vigyázzba állt. A szokás hatalma miatt ugyanolyan kántáló hangon sorolta az eltulajdonított tételeket, mintha a szorzótáblát mondaná fel az iskolában. Lord Emsworth azonban észrevette rajta, mennyire megrendült. Könnyecseppek csillogtak az arcán, és Lord Emsworth sosem bírta tétlenül figyelni egy nő könnyeit. A kilencedik gróf szemmel láthatóan meghatódott.

- Fújd ki az orrodat - mondta, és segítőkészen felajánlotta a zsebkendőjét.

- Igen, uram. Köszönöm, uram.

- Mit mondtál, mit loptál el? Két molnárkát...

- .. két lekváros kenyeret, két almát és egy szelet tortát.

- Megetted őket?

- Nem, uram. Nem magamnak akartam őket, hanem Ernnek.

- Ernnek? Á, igen. Na persze. Ernnek, ugye?

- Igen, uram.

- De mi a túróért nem tudott Ern, izé, lopni magának? Egy ilyen erős, beleváló fiatalember?

A régimódi Lord Emsworthnek sehogy sem tetszett, hogy egy modern férfi egy nővel végezteti a piszkos munkát.

- Ern nem jöhetett el a fesztiválra, uram.
- Hogy? Nem jöhetett el? Ki tiltotta meg neki?
- A lady, uram.
- Milyen lady?
- Aki közvetlenül ön után érkezett.

Dühödt horkantás robbant ki Lord Emsworthból. Constance! Milyen jogon avatkozott bele Constance a fivére vendéglistájába anélkül, hogy egyáltalán... Szóval Constance? Megint horkantott. Constance előbb-utóbb túl messzire megy.

- Gyalázat! - kiáltotta.
- Igen, uram.
- Zsarnoki önkény! Legalább adott rá magyarázatot?
- A lady nem örült neki, amikor Ern megharapta a lábát.
- Ern megharapta a lábát?
- Igen, uram. Azt játszotta, hogy kutya. A lady mérges lett, Ern nem jöhetett a szeretetvendégségre, én pedig megígértem neki, hogy viszek valami finomat.

Lord Emsworth szaporán vette a levegőt. Nem hitte volna, hogy ezekben a degenerált időkben még léteznek ilyen családok. A lány sípcsonton dobta Angus McAllistert kövekkel, az öccse pedig lábon harapta Constance-t... Mint egy hősök és félistenek dicső tetteit elregélő eposz.

- Azt gondoltam, ha én nem kérek semmit, akkor rendben lesz.

- Semmit? - kérdezte Lord Emsworth. - Azt akarod mondani, hogy nem teáztál?

- Nem, uram. Köszönöm, uram. Azt gondoltam, ha nem kérek semmit, nem baj, ha elviszem Ernnek, amit én ettem volna.

Őlordsága feje - mely sosem volt túl erős - megszedült kicsit. De aztán magához tért, és megértette a lány szándékát.

- Szent isten! - kiáltotta Lord Emsworth. - Még életemben nem hallottam ilyen gyalázatos, megdöbbentő dolgot! Most azonnal velem jössz!

- A lady azt mondta, maradjak itt, uram.

Lord Emsworth akkorát horkantott, mint azon a délutánon még egyszer sem.

- Ördög vigye a ladyt!

- Igen, uram. Köszönöm, uram.

Öt perccel később Beach, a főkomornyik, aki épp a házvezetőnő szobájában sziesztázott, a váratlanul megszólaló csengő hangjára riadt fel. A hívó szónak engedelmeskedve gazdáját a könyvtárban találta, vele pedig egy meglepően fiatal személyt pamutbársony szoknyában, akinek a látványától erős késztetést érzett, hogy összevonja a szemöldökét.

- Beach!

- Lordságod?

- Ez a fiatal hölgy szeretne egy kis teát.

- Ahogy óhajtja, lordságod.

- Aztán molnárkákat. Almát, lekváros kenyeret és tortát, meg ilyesmiket.

- Ahogy óhajtja, lordságod.

- Van egy öccse is, Beach.

- Valóban, lordságod?

- Szeretne vinni neki ezt-azt. - Lord Emsworth a vendégéhez fordult. - Örülne Ernest egy kis csirkének?

- Azta!

- Hogy mondtad?

- Igen, uram. Köszönöm, uram.

- Aztán pár szelet sonkának?

- Igen, uram. Köszönöm, uram.

- Hajlamos a köszvényre?

- Nem, uram. Köszönöm, uram.

- Remek! Akkor hozzon egy üveggel abból az új portóiból, Beach. Valami új cucc, amit elküldtek kipróbálásra - magyarázta őlordsága. - Tudod, nem valami nagy szám - tette hozzá mentegetőzve -, de iható. Kíváncsi lennék az öcséd véleményére. Gondoskodjon róla, Beach, hogy az egészet rakják össze egy csomagba, és hagyják a hallban az asztalon. Kifelé menet majd felvesszük.

Enyhet adó hűvösség telepedett az estére, mire Lord Emsworth és vendége kilépett a kastély főbejáratán. Gladys - egyik keze a vendéglátója kezében, a másik kezében pedig a csomag - elégedetten sóhajtott. Teleette magát a dohányzóasztalnál. Úgy érezte, ennél többet már nem is várhat az élettől.

Lord Emsworth nem osztotta nézetét. Adakozó kedve még mindig nem merült ki.

- Van még valami, aminek örülne Ernest? - kérdezte. -

Ha igen, mondd meg bátran. Beach, van valami ötlete?

A főkomornyik tiszteletteljesen megállt, de nem tudott mit mondani.

- Nem, lordságod. Bátorkodtam hozzátenni - saját felelősségemre, lordságod - a csomaghoz néhány keménytojást és egy üveg lekvárt.

- Nagyszerű! Biztos nincs semmi más?

Hirtelen vágyakozó tekintet ült Gladys arcára.

- Vihetnék neki néhány virgácsot?

- Hogyne - vágta rá Lord Emsworth. - Hogyne, hogyne, hogyne. Minden bizonnyal. Épp mondani akartam. Ööö... Mi az a virgács?

Beach, a nagy nyelvész közbeszólt.

- Azt hiszem, az ifjú hölgy virágokra gondol, lordságod.
- Igen, uram. Köszönöm, uram. Virgácsok.
- Ó? - kérdezte Lord Emsworth. - Ó? Virgácsokat? -
ismételte lassan. - Ó, á, igen. Igen. Értem. Hm...

Őlordsága levette a cvikkerét, alaposan megtörülte, visszarakta, és összeráncolt homlokkal tekintett az előttük elterülő kertre. Virgácsot! Hiába is tagadná, hogy a kert tele van virgáccsal. Cickafark, trombitafa, harangvirág, gyűszűvirág, kutyatej, funkia, fátyolvirág, napraforgó, írisz, díszcsorba, vadmenta, lángvirág, tarkalevelű juhar, szalvia, borkóró, meténg és jukka virított benne. Csakhogy Angus McAllister gutaütést kap, ha leszedik őket. Angus McAllister vigyázó metszőollója Damoklész kardjaként lebegett e földi édenkert bejárata fölött.

Általában a következő procedúrával lehetett virágot szerezni Angus McAllistertől. Az ember kívárta, míg szolgálatkész kedvében találta, akkor finoman a belső dekorációra terelte a beszélgetést, azután a megfelelő pillanatban megkérdezte, tudna-e nélkülözni néhány szál virágot a vázába. Ám arról álmodni sem mert Blandings kilencedik grófja, hogy saját kezűleg virágot szedjen.

- Én , öö... - közölte Lord Emsworth. Elhallgatott. Egy pillanatra teljesen tisztán annak látta magát, ami. Gerinctelen leszármazottja megannyi dicső őznek, akiknek bár megvoltak a maguk hibái, de tudtak bánni az alkalmazottakkal. A „Jer csak, apród!” és a „Mondhatta volna szebben, kislovag!” járta Emsworth letűnt grófjai között. Persze ők előnyösebb helyzetben voltak. Kétségtelenül könnyebb zöld ágra vergődnöd a személyzettel, ha pallosjoggal rendelkezel - magyarul az akadémikus főkertészből a csatabárdod egyetlen csapásával négy főkertészt csinálhatsz, és senki nem kérdez

semmit. De Clarence ezzel együtt is érezte, elei mennyivel dicsőbb férfiúk voltak nála. Tudta, ha Angus McAllistertől való rettegése megakadályozza ezt a csodálatos kislányt és elbűvölő öccsét abban, hogy annyi virághoz jussanak, amennyire csak szükségük van, szégyent hoz a nemzetségére.

Lord Emsworth küszködött az érzéseivel.

- Hogyne, hogyne, hogyne - mondta némi szorongással. - Vigyél, amennyit csak akarsz.

Így esett, hogy Angus McAllisternek, aki úgy húzódott meg melegházában, mint valami veszedelmes fenevad a barlangjában, olyan látványban volt része, amelytől először megfagyott az ereiben a vér, majd az összes az agyába tolult. Szentséges kertjében egy pamutbársony szoknyás lányka szaladgált ide-oda, és letépte a szentséges virágokat. Ráadásul - és ettől még egy lépéssel közelebb került a gutaütéshez - ugyanaz a kislány volt, aki két nappal azelőtt sípcsonton dobta kövel.

A nyári este nyugalmát hatalmas bömbölés rázta meg. Angus McAllister ötven kilométeres sebességgel robogott ki a melegházból.

Gladys nem habozott. Londoni gyerek volt, kiskorától kezdve azt tanulta, hogy bátran védje meg magát, ha rátör a vész, ám ez a vész olyan váratlanul tört rá, hogy egy pillanatra inába szállt a bátorsága tőle. Rémuлт kiáltással menekült oda, ahol Lord Emsworth állt, és mögé bújva belekapaszkodott a zsakettjébe.

- Ajjaj! - mondta Gladys.

Lord Emsworth sem érezte sokkal jobban magát. Néhány perce még úgy képzeltük, erőt merített nemes őseiből és azt mondta magában: „Teszek McAllisterre”. Ám most már be kell vallani, férfias határozottsága annak volt köszönhető,

hogy azt hitte, a főkertész biztos a távolban van, vagy fél kilométerrel odébb, a vásári forgatagban. A bosszúszomjasan, villogó szemekkel, remegő bajusszal felé rohanó férfi látványától őlordsága úgy érezte magát, mint egy angol gyalogos a bannockburni csatában. A térdei remegtek, s szívének kis teste hangtalan vacogott.

Ekkor azonban történt valami, amitől minden megváltozott. Önmagában nagyon is triviális dolog volt, mégis elképesztően stimulálóan hatott Lord Emsworth moráljára. Az történt, hogy a még nagyobb biztonságra vágyó Gladys kis, forró kezét a lord tenyerébe csúsztatta.

Ez a gesztus szóltanul is kifejezte a kislány bizalmát, aminek Lord Emsworth meg akart felelni.

- Jön - suttogta őlordsága kisebbségi komplexusa aggodalmasan.

- Na és? - kérdezett vissza Lord Emsworth keményen.

- Rakd helyre! - búgták őlordsága ősei a fülébe.

- Bízátok csak rám! - felelte Lord Emsworth.

Kihúzta magát, és megigazította a cvikkerét. A helyzet magaslatán volt. Ha a pasas fel akar mondani, hát mondjon fel.

- Igen, McAllister? - kérdezte Lord Emsworth hűvösen.

Levette a cilinderét, és megtörölte a kabátja ujjával.

- Valami baj van, McAllister?

Visszatette a cilinderét.

- Zaklatottnak tűnik, McAllister.

Őlordsága katonásan felszegte a fejét. A cilinder leesett. Nem nyúlt érte. A gyűlöletes tehertől megszabadulva Lord Emsworth erősebbnek érezte magát, mint valaha. Pont erre volt szüksége, hogy csúcsformába lendüljön.

- Ez a fiatal hölgy - közölte Lord Emsworth - tőlem kapott engedélyt, hogy annyi virágot szedjen, amennyit csak óhajt, McAllister. Ha nem ért egyet velem ebben a kérdésben, McAllister, csak szóljon, és megbeszéljük, mit szándékozik tenni. Ezek a kertek, McAllister, az enyéme. Amennyiben nem képes - ööö - méltányolni ezt a tényt, úgy minden bizonnyal talál magának másik munkaadót, aki... izé... jobban egy hullámhosszon van önnel. Nagyra értékelem a szolgálatait, McAllister, de nem hagyom, hogy parancsolgassanak nekem a saját kertemben, McAllister. Ööö... az ördögbe - tette hozzá ölordsa, tönkretéve a hatást.

Nagyon hosszú perc következett, amikor a természet megállt. Megmerevedett a cickafark. A trombitafa is. Akárcsak a harangvirág, a gyűszűvirág, a kutyatej, funkia, a fátyolvirág, a napraforgó, az írisz, a díszcsorba, a vadmenta, a lángvirág, a tarkalevelű juhar, a szalvia, a borkóró, a meténg és a jukka. Messze, a park irányából gyerekek vidám zsvivaja hallatszott, akik alighanem törtek-zúztak, de még ők is mintha elcsöndesedtek volna. Elült az esti szellő.

Angus McAllister mogorván állt. Viselkedése jelentős mértékű meglepettségről tanúskodott. Így érezheti magát a farkas, ha a nagymama váratlanul meg akarja enni. Soha fel sem merült benne, hogy a munkaadója valaha is magától azt fogja ajánlani, keressen másik állást, és most, hogy megtörtént, Angus McAllisternek semmi kedve nem volt hozzá. Imádta a Blandings-kastélyt. Másutt számkivetettnek érezné magát. Megsimította a bajszát, de ettől sem lett jobb a helyzete.

Döntött. Inkább lemond a trónról, semhogy száműzött király legyen.

- Mmm - mondta Angus McAllister.

- Ha... ha már itt tartunk, McAllister - szólt Lord Emsworth -, ami a kavicsösvényt illeti a tiszafasorban. Végiggondoltam a dolgot, és nem akarom. A világ minden kincseért sem. A gyönyörű mohámat rondítsam el egy nyavalyás kavicsösvénnyel? Rontsam el Anglia egyik legszebb, legöregebb kertjét? Szó sem lehet róla. Így döntöttem, és pont. Jusson eszébe, McAllister, amikor a Blandings-kastély kertjeiben dolgozik, hogy ez nem valami glasgow-i iskolaudvar. Ez minden, McAllister. Ö... teringgettét... ez minden.

- Mmm - felelte McAllister.

Sarkon fordult. Elment. Elnyelte a melegház. A természet ismét fellélegzett. Feltámadt a szél. A kert madarai pedig, akik félbehagyták esti dalukat, folytatták az eltervezett műsort.

Lord Emsworth elővette zsebkendőjét, és megtörölte a homlokát. Megtörtnek érezte magát, de újonnan megtalált férfiassága élménye lázba hozta. Hencégésnek tűnhet, de már-már azt kívánta - igen, a fenébe is, majdnem azt kívánta -, bárcsak feltűnne a húga, Constance valami ürüggyel, amíg ilyen jó formában van.

A kívánsága teljesült.

- Clarence!

Igen, ott volt, a kerti ösvényen igyekezett fivére felé. Akárcsak McAllister, ő is zaklatottnak tűnt. Valami járt a fejében.

- Clarence!

- Ne hajtogasd azt, hogy „Clarence!”, mint valami hibbant papagáj! - mondta Lord Emsworth gőgösen. - Mi az ördög bajod van, Constance?

- Bajom? Van róla fogalmad, hány óra? Tudod, hogy mindenki a te beszédedre vár odalent?

Lord Emsworth keményen állta húga pillantását.
- Nem - felelte. - De nem is érdekel. Nem tartok semmiféle beszédet. Ha beszédet akarsz, tartsa meg a tisztelendő úr. Vagy te magad. Beszéd! Ilyen ostobaságot sem hallottam még! - Gladyshez fordult. - Kedves gyermekem, hadd bújjak ki ezekből a förtelmes göncökből, meg ebből a rémes gallérból. Felveszek valami normális ruhát, azután lemegyünk a faluba, és elbeszélgetünk Ernnel.

...ÉS VIDÉKE

I. EGY BOBBIE WICKHAM-TÖRTÉNET

[7]

Idegnyugtató kúra

Mr. John Hamilton Potter, a J. H. Potter nevű, ismert New York-i kiadóvállalat alapítója és tulajdonosa leeresztette a kéziratot, amelyet eddig el-elkalandozó figyelemmel böngészgetett, és fonott székének mélyéből körbejártatta álmos tekintetét a zöld gyepen és a ragyogó virágágyakon, amerre Skeldings Hall sütkérezett a kellemes júniusi napsütésben. Mr. Potter tökéletesen boldognak érezte magát. A kert végében a tavacska ezüstösen csillogott, az enyhe szellő frissen nyírt fű illatát hozta, a galambok úgy turbékoltak a vénséges vén fákon, ahogy a nagykönyvben elő van írva. És ráadásul Clifford Gandle sem került elő reggeli

óta. Öröködik fenn az Úr - gondolta Mr. Potter -, nincsen semmi gond.

És milyen kevésen múlt - emlékezett vissza -, hogy el nem szalasztotta ezt a békebeli nyugalmat. Amikor nem sokkal Angliába érkezése után a Toll és Tinta Klub vacsoráján megismerkedett Lady Wickhammel, aki nemsokára meghívta őt Skeldingsbe, először arra gondolt, hogy visszautasítja. Vendéglátója rendkívül lehangoló személyiség volt, és - tekintve, hogy Mr. Potter nemrég épült föl egy idegösszeomlásból, orvosa pedig tökéletes nyugalmat írt elő számára - Lady Wickham, különösen közlől és hosszú távra, túlzott megterhelést jelenthetett a szervezete számára. Emellett a hölgy még regényeket is írt, s az önfenntartás ösztöne, mely minden könyvkiadóban fokozottan működik, azt súgta Mr. Potternek, hogy a meghívás mögött galád szándék húzódik meg; ezeket a regényeket egyenként föl akarják neki olvasni, hogy rávegyék: adja ki őket Amerikában. Voltaképpen csak azért fogadta el végül a meghívást, mert Skeldings Hall még a Tudorok korában épült, Mr. Potter pedig rajongott a festői régiségekért.

Nem is bánta meg ezt az elhatározását, még akkor sem, amikor Clifford Gandle a politikusok rutinos szószátyárságával az arany árfolyamának alakulását vagy hasonló rendkívül fontos kérdéseket ecsetelt előtte. Ha Mr. Potter visszatekintett életének utóbbi tizennyolc hónapjára, arra az életre, amely csörömpölő telefonok és szerzők, ráadásul többnyire női szerzők poklában telt el, akik szidalmakat zúdítottak rá, mert nem reklámozta a könyvüket annyira, amennyire szerették volna, szinte azt hitte, hogy a paradicsomba csöppent.

A paradicsom persze nem lehet meg angyalok nélkül. Ebben a percben egy lány közeledett Mr. Potter felé - ruganyosan, mintha teste halcsontból és gumiból készült volna. Fiús lány volt, karcsú és bájos, fedetlen fején a vörösesszőke haj szemet gyönyörködtetően csillogott a napon.

- Helló, Mr. Potter - mondta.

A könyvkiadó rámosolygott. A lány Roberta Wickham volt, a ház asszonyának gyermeke, aki két napja érkezett haza északon élő barátaitól. Barátságos ifjú teremtés lévén, Mr. Potter már az első percben elragadónak találta.

- Helló - felelte.

- Ne keljen föl. Mit olvas? - Bobbie Wickham fölvette a kéziratot. - *Az öngyilkosság etikája* - olvasta.

- Vidám dolog legalább?

Mr. Potter szívből felkacagott.

- Valóban különös lehet, hogy egy ilyen napon és ilyen környezetben ezt olvasom, de hát a könyvkiadó sohasem maga ura. A kéziratot New York-i irodám küldte elbírálásra. Látja, még akkor sem hagynak békén, ha szabadságon vagyok.

Roberta Wickham dióbarna szeme elsötétült.

- Sok érvet lehet felhozni az öngyilkosság mellett - mormogta. - Ha sok időt kell Clifford Gandle társasában eltöltenem, azt hiszem, magam is megpróbálkozom vele.

Mr. Potter felkapta a fejét. Mindig kedvelte ezt a gyereket, de sohasem gondolta, hogy ennyire rokonlelkek volnának.

- Nem szereti Mr. Gandle-t?

- Nem én.

- Én sem.

- Senki sem - mondta Roberta -, kivéve a mamát. - A szemé ismét elsötétült. - A mama elragadónak tartja.

- Komolyan?

- Bizony.

- Hát igen... - jelentette ki Mr. Potter.

Bobbie elgondolkozott.

- Tudja, Mr. Gandle képviselő.

- Tudom.

- Azt mondják, bármikor kormánytag is lehet belőle.

- Már ezt is a tudomásomra hozta.

- Az ilyesmi rém rosszat tesz egy embernek, nem gondolja? Úgy értem, ettől olyan szörnyen merev és kimért lesz.

- Pontosan.

- És fennhéjázó.

- Magam is éppen ezt a jelzöt választottam volna - helyeselt Mr. Potter. - A maga megérkezése előtt gyakran beszélgettünk, és ő úgy bánt velem, mintha a választói félkegyelmű küldötte volnék.

- Sokat voltak együtt, mielőtt megjöttem?

- Rengeteget, noha mindent megtettem, hogy elkerüljem a találkozást.

- Mr. Gandle-t nehéz elkerülni.

- Úgy van - nevetett Mr. Potter zavartan. - Elmondjam, mi történt egy-két nappal ezelőtt? Persze ne adja tovább. Valamelyik reggel a dohányzóból jöttem kifelé, mikor észrevettem, hogy Mr. Gandle közeledik a folyosón, így hát visszaugrottam, és... Haha...! Elbújtam egy kis szekrényben!

- Remek ötlet!

- Az ám! Csakhogy sajnos rám nyitotta az ajtót, és fölfedezett. Roppant kínos volt.

- És mit mondott neki?

- Nemigen lehetett mit mondani. Attól tartok, azt hitte rólam, hogy elment az eszem.

- Hát szerintem... Igen, mama! Jövök!

A fiókáját hívogató regényíró nő altja törte meg a nyári délután csendjét. Lady Wickham kint állt a pázsiton. Mr. Potternek úgy tűnt, hogy Bobbie járásából, amint anyja felé haladt, eltűnt az a bizonyos könnyed frissesség. Inkább vonakodva lépkedett.

- Hol voltál, Roberta? - kérdezte Lady Wickham, amint lánya hallótávolságon belül ért. - Már tűvé tettem érted a házat.

- Van valami érdekes, mama?

- Mr. Gandle Hertfordba szeretne menni. Néhány könyvet kell beszereznie. Úgy gondoltam, bevihetnéd a kocsival.

- De mama...!

A fonott székben figyelő Mr. Potter arra lett figyelmes, hogy Lady Wickham arcán sajátos kifejezés jelenik meg. Ha a hölgy angol kiadója lett volna, nem pedig a reménybeli amerikai, jól ismerte volna ezt a kifejezést. Azt jelentette, hogy az író nő latba fogja vetni híres akaraterejét.

- Roberta - szólt Lady Wickham vészjósló hangon -, ragaszkodom hozzá, hogy elidd Mr. Gandle-t Hertfordba.

- De én már megígértem Cruftséknak, hogy átmegegyek teniszezni...!

- Mr. Gandle sokkal jobb társaság a számodra, mint az a semmirekellő Algy Crufts. Szépen át fogsz menni hozzá, és megmondod, hogy ma nem játszatsz.

Néhány perccel ezután csinos kis kétülékes sportkocsi gördült be Cruftsék rezidenciája elé az út túlsó végén, és a volán mögött ülő Bobbie Wickham kieresztette a hangját.

- Algy!

Az egyik ablakban Mr. Algernon Crufts flanelruhás alakja bukkant fel.

- Helló! Egy pillanat, és ott vagyok.

Kisvártatva Mr. Crufts megjelent a kocsifelhajtón.

- Helló! Figyelj, otthon hagytad az ütődöt, te ütődött.

- A tenisz ugrott - közölte Bobbie tömören. - El kell fuvaroznom Clifford Gandle-t Hertfordba. - Elhallgatott.

- Te, Algy, mondhatok valamit?

- Mit?

- De maradjon köztünk.

- Hát persze.

- A mama azt akarja, hogy menjek feleségül Clifford Gandle-hez.

Algy Crufts fuldoklósszerű kiáltást hallatott. Akkora felindulás vett erőt rajta, hogy kis híján lenyelt húsz centit a cigarettaszipkájából.

- Feleségül! Clifford Gandle-hez!

- Igen. Abszolút a fejébe vette. Azt mondja, kiegyensúlyozó hatással lenne rám.

- Ez egy agyrém! Hallgass rám, és gáncsold el ezt a tervet. Együtt jártam a fickóval Oxfordba. Egy szörnyeteg, ez a legjobb, amit el lehet róla mondani. A diáktanács elnöke volt, meg minden ilyesmi.

- De ez annyira kínos. Nem tudom, mit csináljak.

- Húzz be egyet a szeme alá, és mondd, hogy tűnjön a fenébe. Ez a helyes eljárás.

- De olyan nehéz ellentmondani a mamának. Ismered.

- Ismerem - mondta Mr. Crufts, mert ismerte.

- No, mindegy - sóhajtott Bobbie -, sosem lehet tudni. Mindig fennáll a lehetőség, hogy valami miatt megutálja. A mama képes hirtelen megutálni embereket.

- Ez igaz - felelte Mr. Crufts. - Őt például Lady Wickham az első pillanattól fogva utálta.

- Hát bízunk benne, hogy Clifford Gandle-t is meg fogja utálni hirtelen. De komolyan mondom, Algy, pillanatnyilag elég sötét a helyzet.

- Csak fel a fejfel - jelentette ki Mr. Crufts.

- Annak meg mi haszna lenne, te tökfej? - vágta oda Bobbie rosszkedvűen.

Skeldings Hallra szállt az est. Lady Wickham a dolgozószobájába vonult vissza, s azokat a nagy gondolatokat gondolta végig, melyek hamarosan Európa valamennyi nyelvén copyrightolva lesznek, beleértve a skandináv nyelveket is. Roberta kint kószált valahol a kertben: vacsora után sikerült megszöknie Mr. Gandle elől, akit ez a kudarc nem csüggesztett el: magára kapott egy könnyű felöltőt, és nekieredt, hogy felkutassa a lányt.

Mr. Potter pedig egy kis csónakban heverészve élvezte a jótékony egyedüllétet egy fűzfa alatt, a vizesárok partján.

John Hamilton Potter az első pillanattól fogva szerelmes volt a Skeldings Hall-i vizesárokba. Itt, a fűzfa mellett szinte tóvá szélesedett a meder, s a csillagokat visszaverő víztükör meg a fákon álmosan mocorgó madarak valami végtelen nyugalmat árasztottak. A jótékony sötétség betakarta Mr. Pottert, a hűvös esti szellő simogatóan legyezgette a portóitól kissé fölhevült homlokát, olyannyira, hogy a pillanat varázsától elragadva egészen elmerült az ábrándozásban, ahogy azt a könyvkiadók ilyen alkalmakkor szokták.

Elmerengett a könyvborítókön, remittendákon, terjesztési módokatokon, jogdíjakon, hirdetésekön, listákon és árendeményeken. Gondolatai, mint a szállongó tollpihe, éppen a növekvő papírárokhoz érkeztek el, amikor egy hang

szólt meg valahonnan a közelből, visszarántva Mr. Pottert a földre.

- Ó, csak a zovd halál azt ne mondja: elég, mielőtt megleltem, kiévt útva kelek - szólt a hang.

Szerény kívánság, mondhatná az ember, mégis úgy felingerelte Mr. Pottert, mint a szúnyogcsípés. Mert a hang Clifford Gandle hangja volt.

- Vobevta - folytatta a hang, és Mr. Potter föllélegzett. Egészen eddig azt hitte, hogy a másik észrevette, és őhöz szóval beszél. Most már biztos volt benne, hogy jelenléte nem tudódott ki.

- Vobevta - mondta Mr. Gandle -, ugye, nem ment el vakon az érzéseim mellett? Bizonyára észrevette máv, hogy szevelmes vagyok...

Mr. Potter a jeges rémület szilárd tömbjévé dermedt. Fültanújává vált egy szerelmi vallomásnak!

Minden kifinomult ízlésű ember kényelmetlenül érezte magát ilyen helyzetben, és minél kifinomultabb, a kényelmetlensége annál nagyobb. Mr. Potter pedig, mint a könyvkiadók általában, érzékeny volt, akár a mimóza, tehát kis híján elájult. A haja égnek meredt, álla leesett, lábujjai szétnyíltak, mint a legyező.

- Vobevta, szevelmem... - mondta Mr. Gandle.

Mr. Potter görcsösen összerándult. Ettől a mozdulattól a csónak peremén fekvő tolórúd megindult, és beleesett a ladikba, olyan zajt csapva, mint egy géppuska.

Csönd lett. Aztán Mr. Gandle hangja csattant föl élesen.

- Van ott valaki?

Vannak pillanatok, mikor csak egyetlen út marad nyitva egy könyvkiadó számára. Mr. Potter a csónak széléhez araszolt, és nesztelenül a vízbe ereszkedett.

- Ki van ott?

Mr. Potter hatalmas erőfeszítéssel becsukta a száját, amely már kinyílt, hogy a kín ordítását hallassa. Soha életében nem gondolta volna, hogy víz ennyire hideg is lehet. Csöndben gázolni kezdett hát a szemközti part felé. Az egyetlen reménysugarat ebben a sötét pillanatban az a tudat jelentette, hogy a tó - amint a ház asszonya elmondta - nem mélyebb egy méternél.

Csakhogy Lady Wickham elmulasztotta közölni, hogy a mederben egy-két helyen háromméteres gödrök is akadnak, így aztán Mr. Pottert meglepetésként érte, hogy alig tett néhány lépést, lába alatt megnyílt a föld, mintha a zord halál azt mondta volna: elég.

- Jaj! - kiáltotta Mr. Potter.

Clifford Gandle a hirtelen elhatározások embere volt. Meghallotta a kiáltást és a nyomában következő csapkodást, s ebből villámgyors elmemunkával kikövetkeztette, hogy valaki a vízbe esett. Lecsörtetett hát a partra, és megpillantotta a ladikot. Beleugrott a ladikba. Roberta Wickham is beleugrott a ladikba. Mr. Gandle felragadta a rudat, és elindította a csónakot a nyílt vizek végtelenje felé.

- Mevve van? - tudakolta Mr. Gandle.

- Blugy! - kiáltotta Mr. Potter.

- Látom már - szólt Bobbie. - Kicsit balra!

Clifford Gandle kissé balra irányította a mentőcsónakot, és éppen a vízbe taszította a rudat, amikor Mr. Potter harmadszor is fölvetődött a víz felszínére, éppen azon a helyen. Közmondásos, hogy a fuldokló emberek előszeretettel kapkodnak szalmaszálak után, de szorongatott helyzetükben rendszerint kellő rugalmasság van bennük ahhoz, hogy egy kezük ügyébe eső csónaktoló rudat is készségesen megragadjanak. Mr. Potter elkapta a rudat, és jó erősen maga felé rántotta. Clifford Gandle pedig, aki éppen

teljes súlyával a rúdra nehezedett, ennek a protokolláris meghívóval felérő invitálásnak nem tudott ellenállni. Egy pillanat múlva már Mr. Potterrel együtt merült alá a mélybe.

Roberta Wickham kimentette a rudat, amely a hullámok hátán már távozóban volt, és a sötétségbe kémlelt. Odalent szinte forrt a víz. Clifford Gandle belekapaszkodott Mr. Potterbe, Mr. Potter pedig belekapaszkodott Clifford Gandle-be. Robertának a jelenetről egy gyermekkorában látott kép jutott eszébe, amely egymással küzdő aligátorokat ábrázolt a Hugli folyó vizében. Fölemelte hát a rudat, és a legjobb indulattal beledöfte az alant gomolygó embertömegbe.

A kezelés hatásosnak bizonyult. A rúd keményen gyomron találta Clifford Gandle-t, aki ettől meglazította szorítását Mr. Potteren. Mr. Potter pedig, hogy ismét sekély vízben találta magát, nem habozott. Mialatt Clifford Gandle a csónakba kapaszkodott, ő már sikeresen partra szállt, és sebes lépésekkel a ház felé cuppogott.

Távozását csend követte. Majd Mr. Gandle, az utolsó pint vizet is eltávolítva szájából, kimondta az ítéletet.

- Ez az embev övült!

Mivel szájüregében még egy kis vizet fedezett föl, most azt is visszaadta a tónak.

- Vendes, szabályos övült! - ismételte. - Egészen biztos, hogy szándékosan vetette bele magát.

Roberta Wickham belebámult az éjszakába, és ha jobbak a látási viszonyok, kísérője észrevette volna arcán az ihlet elragadtatását.

- Nincs más magyarázat. A csónak ott volt a pavton, ő meg itt a tó centvumában. Máv napok óta érzem, hogy valami nincs vendjén vele. Egyszer egy szekvénybe bújva találtam vá. Ott kupovgott, és olyan vadul csillogott a szeme. És az a

sötét tekintet! Az a fuvcsa, sötét tekintet... Mindig azt látom, valahányszor távsalgok vele.

Roberta végre megszólalt, halkán és komolyan.

- Nem tudta ezt szegény Mr. Potterről?

- Mit?

- Hogy öngyilkossági mániája van.

Clifford Gandle levegő után kapkodott.

- Nem lehet hibáztatni érte - mondta a lány. - Maga például mit érezne, ha egyik nap hazatérve a feleségét, két fivérét és egy unokatestvérét az ebédlőasztal mellett ülve találná - holtan?

- Micsoda?!

- Méregzés. Valami volt a mártásban - borzongott Bobbie. - Ma reggel a kertben találtam rá, éppen *Az öngyilkosság etikája* című könyvet bújta.

Clifford Gandle víztől csöpögő hajába túrt az ujjaival.

- Valamit... tenni kell!

- De hát mit lehet tenni? Ennek nem szabad kitudódnia. Ha szóba hozza előtte, egyszerűen elutazik, a mama pedig dühös lesz, mert szeretné a könyveit kiadatni vele Amerikában.

- Mostantól figyelni fogom a fickót.

- Igen, az lesz a legjobb - helyeselt Roberta.

Kilökte a csónakot a partra. Mr. Gandle, aki már dideregni kezdett, kiugrott a szárazföldre, és a ház felé ügetett, hogy mielőbb átöltözzék. Roberta nyugodtabb tempóban követte, és anyját dolgozószobája előtt találta a folyosón. Lady Wickham viselkedése elárulta, hogy nyugtalanítja valami.

- Roberta!

- Tessék, mama!

- Mi a csoda történt? Pár perce Mr. Potter rohant el az ajtó előtt, és csöpögött róla a víz. Most meg Clifford Gandle ment el itt, ő is bőrig átázva. Mit műveltek ezek?

- Verekedtek a tóban, mama.

- Verekedtek a tóban? Mit beszélsz?

- Mr. Potter beleugrott a vízbe, hogy elmeneküljön Mr. Gandle elől, akkor Mr. Gandle utánaugrott, és elkapta a nyakát, és akkor sokáig dulakodtak a vízben. Azt hiszem, összevesztek valami miatt.

- Mi a csodán veszték volna össze?

- Hát, tudod, milyen erőszakos alak ez a Gandle.

Ez Mr. Gandle jellemének olyan oldala volt, amelyről Lady Wickham eladdig nem szerzett tudomást.

- Clifford Gandle erőszakos?

- Szerintem ő is olyan, aki hirtelen megutál embereket.

- Szamárság!

- Nekem is nagyon különös ez az egész - szólt Roberta.

A beszélgetést követően fölment a lépcsőn, és az első emeletre érve a vendégszobák felé indult. Halkan bekopogott az egyik ajtón. Belülről motoszkalás hallatszott, majd föltárult az ajtó, és Hamilton Potter jelent meg virágos pongyolában.

- Hála az égnek, hogy megmenekült! - mondta Roberta.

Lelkes hangja meghatotta Mr. Pottert. Szíve átmelegedett a kedves gyermek iránt.

- Ha nem lettem volna ott, amikor Mr. Gandle a vízbe akarta fojtani magát...

Mr. Potter összerázkódott.

- Vízbe fojtani? - hebegte.

Roberta felvonta a szemöldökét.

- Hát nem mondta magának... Nem figyelmeztette magát senki? Talán nem is tudja, hogy ez az ember az örült Gandle család sarja?

- Mi... minek a sarja?

- Az örült Gandle-ek. Tudja, milyenek ezek a régi angol családok. Nemzedékekre visszamenőleg minden Gandle örült volt.

- Csak nem... Csak nem... - csukladozott Mr. Potter. - Ugye, nem azt akarja mondani, hogy Mr. Gandle... életveszélyes?

- Általában nem. De néha hirtelen megutál embereket.

- Engem, azt hiszem, kedvel - mondta Mr. Potter idegesen, de reménykedve. - Többször fölkeresett, és kifejtette a nézeteit... izé... különféle dolgokról.

- Ásított maga eközben?

Mr. Potter elfehéredett.

- Azt... azt talán zokon veszi?

- Hogy zokon veszi-e? Jobban tenné, ha ezután bezárná az ajtaját éjszakára, Mr. Potter!

- De hát ez szörnyű!

- Ezen a folyosón van az ő szobája is.

- De miért jár ez az ember szabadon?

- Még nem követett el semmit. Nem zárhatnak be valakit, aki még ártatlan!

- Lady Wickham tud a dologról?

- Az isten szerelmére, egy szót se a mama előtt! Csak fölidegesítené. Minden rendben lesz, ha okosan viselkedik. Igyekezék, hogy ne maradjon egyedül Mr. Gandle-lal.

- Jó - mondta Mr. Potter.

Az örült Gandle-ek utolsó sarja eközben kihámozta magát a víziparádé során elázott öltönyéből, és narancsszínű pizsamába burkolta szikár alakját. Ezután pedig törvényhozásban kiélesedett elméjét az új helyzet elemzésére fordította.

Mr. Gandle magas, sovány fiatalember volt, az orra pedig kissé hajlott. Ez a jelenség még derűsebb pillanataiban is

olyan kifejezést kölcsönzött az arcának, mintha örökösen helytelenítené az éppen fennforgó helyzetet. Az utóbbi óra eseményei pedig nem szolgáltatnak semmi okot, hogy ez a kifejezés enyhüljön az arcán. Meg kell mondanunk, hogy ha egy örült Gandle-nek valaha is oka volt igazán örülni, az éppen ő, Clifford Gandle volt, éppen ebben a percben. Házassági ajánlatát pont a legkényesebb pillanatban durván félbeszakították, azután vízbe rántották magát az ajánlattevőt, és gyomron is taszították egy hatalmas rúddal. Szervezetében elvetette magvait a nátha. Mindamellett az a gyanúja is támadt, hogy a vízi mutatóanyagok során lenyelt egy gőtét. Mindezek a tényezők nem ébresztenek virágos jókedvet az emberben.

Jövőjének kilátásai sem üzhették el homlokáról a borút. Eredetileg azért jött Skeldingsbe, hogy a kimerítő parlamenti ülészek után kipihenje és kissé összeszedje magát; most pedig úgy látszott, ahelyett, hogy Roberta Wickham kellemes társaságában töltené az időt, egy balsorsú könyvkiadó testőréül kell szegődnie.

És nem is igen szívelte a könyvkiadókat. A Prodder és Wiggs céghez, amely harmincnégy példányt adott el az *ő Vigyázó, meddig még az éjszaka?* című esszégyűjteményéből, egyáltalán nem fűzte szívélyes kapcsolatot.

Az utolsó örült Gandle mindazonáltal lelkiismeretes ember volt. Nem hátrált meg a kötelesség előtt. A kérdés: vajon érdemes-e egy könyvkiadót az öngyilkosságtól megmenteni, föl sem merült benne.

Roberta levele ezért hozott ilyen gyors eredményt.

Hogy az üzenet pontosan mikor érkezett, Mr. Gandle nem tudta volna megmondani. Gondolatai messzire ragadták, így az ajtó alatt átcsúsztatott papiros zizegése nem ért el a

tudatáig. Csak amikor huzamosabb idő elteltével fölállt, hogy bebújjék az ágyba, akkor vette észre a földön heverő borítékot.

A levél szövege mindössze ennyi volt:

„*A borotvája!*”

A döbbenet borzongása futott végig a hátgerincén. Borotva! Erről megfélekedett. Egy percig sem tétovázott, azonnal végigsietett a folyosón, és megkocogtatta Mr. Potter ajtaját.

- Ki az?

Clifford Gandle megkönnyebbült. Még idejében érkezett.

- Bejöhetek?

- Ki az?

- Gandle.

- Mit akar?

- Izé... Kölcsönadná a bevetváját?

- A mimet?

- A bevetváját.

A kérdést néma csönd fogadta. Mr. Gandle ismét bekopogott. Ekkor a csöndet sajátos dübörgés törte meg. Súlyos tárgy ütközött az ajtónak. Ha a magyarázat nem lett volna oly valószínűtlen, Mr. Gandle azt mondta volna, hogy ez a különös könyvkiadó az ajtó elé tolt egy fiókos szekrényt.

- Mv. Pottev!

Mély csend.

- Odabent van, Mv. Pottev?

További csend. Mr. Gandle, elunva a hasztalan virrasztást, földalta a küzdelmet, és visszatért szobájába.

Új tervet kovácsolt. Vár egy darabig, azután az ablakok előtt húzódó balkonon át megközelíti Mr. Potter szobáját, behatol, s míg a másik alszik, elragadja a veszélyes fegyvert vagy fegyvereket.

Az órájára nézett. Nem sok hiányzott az éjféelhez. Úgy döntött, hogy két óráig időt ad Mr. Potternek az elalvásra.

Clifford Gandle leült és várt.

Mr. Potternek, miután a távozó lépések elárulták, hogy látogatója visszavonult, első dolga volt az ágy melletti dobozkából kivenni és lenyelni két idegcsillapítót. Amióta eljött Amerikából, orvosa utasítása szerint naponta háromszor elvégezte ezt a szertartást: fél órával reggeli előtt, fél órával ebéd előtt, majd harmadszor, mielőtt nyugovóra tért volna.

Most azonban, annak ellenére, hogy beszede a tablettákat, Mr. Potter nemigen látszott olyan könyvkiadónak, aki hamarosan nyugovóra tér. Az örült Clifford Gandle tébolyult indulatának legutóbbi, hátborzongató megnyilvánulása kétségessé tette, hogy képes lesz-e egyáltalán elszenderedni ma éjjel. A rémisztő gondolat, hogy ez a vérszomjas ember lopva az ajtaja elé oson, és borotvát emleget, csontja velejéig megdermesztette az egyébként is megviselt idegzetű Hamilton Pottert.

Ennek ellenére lekattintotta a villanyt, és lehuny szemmel dűnnyögni kezdte a kis mondókát, amely gyakran hatásosnak bizonyult már.

- Minden nappal - dűnnyögte Mr. Potter -, minden szempontból egyre jobban és jobban vagyok. Minden nappal, minden szempontból egyre jobban és jobban vagyok...

A szobájában ásítózó Clifford Gandle alkalmasint megrökönyödve hallgatta volna az optimizmus illetén megnyilatkozását Mr. Potter ajkáról.

- Minden nappal, minden szempontból egyre jobban és jobban vagyok.

Mr. Potter gondolatai szerencsétlen fordulatot vettek. Valósággal belezsibbadt. És ha csakugyan egyre jobban és

jobban lesz, mi haszna belőle? Mi értelme az egésznek, ha egyszer csak felbukkanhat egy örült Gandle, és borotvát ragadva véget vethet neki?

Erőszakkal elszakította magát ettől a kellemetlen gondolattól. Összeszorította a fogát, és némi daccal sziszegte a varázsigt:

- Minden nappal, minden szempontból egyre jobban és jobban vagyok. Minden nappal, minden szempontból...

Kellemes álmoság kerítette hatalmába Mr. Pottert.

- Minden nappal - motyogta -, minden szempontból egyre jobban és jobban vagyok. Minden lappal, minden szempól egyre jobbak és jobbak vagyok. Menjen nappal, menjen szemből, egyen jobban és lobbán nagyot. Menten szappan...

Mr. Potter elaludt.

Az istállók fölött az óra elkongatta az éjféli utáni két órát, és Clifford Gandle kilépett a balkonra.

Számos gondolkodó hangoztatja, helyesen, hogy sosem lehetünk biztosak abban, vajon az emberi dolgok folyásában nem borítja-e fel valamilyen jelentéktelen apróság a legjobban kidolgozott tervet is. A francia lovasságot a Hougoumont melletti sáros út döntötte romlásba Waterloonál, és nagyon hasonló dolog hiúsította meg Clifford Gandle elképzelését is. Nevezetesen egy kancsó víz, melyet a szobalány, aki felhozta Mr. Potter ágymelegítőjét, éppen az ablak alá rakott. Clifford Gandle, a legnagyobb óvatossággal bemászva az ablakon, érezte, hogy lába valami szilárdat érint. Konstatálta, hogy földet ért, és teljes testsúlyát erre a lábára helyezte. Közvetlenül ezután a világ hatalmas robaj és vízözön közepette összeomlott. A szobában fény gyúlt, s előtűnt Mr. Potter, amint hunyorogva ül az ágyban. Mr. Potter és Clifford Gandle egymásra meredtek.

- Ööö.. helló! - mondta Mr. Gandle. Mr. Potter mély, furcsa hangot hallatott, mint a macska, ha szálka akad a torkán.

- E... éééppen csak benéztem - folytatta Mr. Gandle. Mr. Potter megismételte az előbbi hangot, csakhogy most valamivel nagyobb macskára emlékeztetett, valamivel nagyobb szálkával.

- A bevetváévt jöttem - szólt Clifford Gandle. - Aha, itt is van! - tette hozzá, és az öltözőasztalkához ugorva birtokba vette a szerszámot.

Mr. Potter kiszökött az ágyból, és körülnézett valami fegyver után. Csakhogy távol s közel nem látott mást, mint *Az öngyilkosság etikája* című munka gépelt kéziratát. Az pedig, noha legyek ellen hathatós eszköznek számíthatott, az adott esetben igencsak erőtlenné lett volna a válsághelyzet megoldására. Mindent összevetve Mr. Potter úgy értékelte, hogy kutyaszorítóba került.

- Jó éjt - szólt Clifford Gandle.

Mr. Potter meglepetésére látogatója az ablak felé indult. Mr. Potter nem akart hinni a szemének. Egy percig még az is megfordult a fejében, vajon Roberta Wickham nem ismerte-e félre ezt az embert. A beható viselkedése egyértelműen fegyelmezettnek volt mondható.

Közben Clifford Gandle odaért az ablakhoz, hátranézett, elmosolyodott, és ez újból felélesztette Mr. Potter rettegését.

Clifford Gandle a mosolyt kedvesnek és megnyugtatónak nevezte volna - olyannak, amely a legsötétebb mélabúban szenvedőt is felderíti. A boldogtalan kiadó azonban eszelős vigyort látott Clifford Gandle arcán - pontosan olyat, amilyenre ettől az alaktól számítani lehetett.

- Jó éjt - ismételte Clifford Gandle.

Újból rámosolygott Mr. Potterre, és távozott. Mr. Potter pedig, miután földbe gyökerezett lábbal állt néhány percig, végül az ablakhoz lépett, és becsukta. Azután be is reteszelte. Észrevette a zsalugátert, bezárta azt is. Majd az ablaknak tolt a mosdóállványt, ezt követően két széket és egy kis könyvszekrényt helyezett el közvetlenül a mosdóállvány elé. Mindezek után ismét ágyba bújt, de a lámpát ezúttal égve hagyta.

- Minden nappal - mondta Mr. Potter -, minden szempontból egyre jobban és jobban vagyok...

De hangjában nem csengett őszinte meggyőződés.

Másnap reggel a spalettán átszűrődő fény és a borostyán levelei között tevékenykedő madarak csivitelése korán fölébresztette Mr. Pottert, de eltelt egy kis idő, amíg rá tudta venni magát, hogy kikászálódjék az ágyból és egy újabb napba belekezdjen. Nyugtalan éjszakája letargikussá tette. Amikor végül mégis összegyűjtött magában annyi energiát, hogy fölkeljen és lebontsa a barikádot az ablak előtt, a táblákat kinyitva azt tapasztalta, hogy gyönyörű, napsugaras reggel köszöntött a világra. A napsugárból csak némi termékminta szűrődött be a fatáblák résein át, halványan jelezve, milyen aranyos ragyogás van odakint.

Mr. Potter szívét nem töltötte el ilyen pazar verőfény. Testileg és lelkileg egyaránt elgyötörtnek érezte magát. Minél tovább gondolkodott az eseményeken, annál kevésbé tetszettek neki. Tépelődő hangulatban ment reggelizni.

Skeldingsben a reggeli minden kötöttség nélkül zajlott le, a vendégek akkor ülhettek asztalhoz, amikor nekik tetszett, tekintet nélkül a háziasszonyra, aki későn szokott fölkelni. Az ebédlőben Mr. Potter nem talált mást, mint a házikisasszonyt.

Roberta a reggeli lapot olvasta, s az újság fölött biccentéssel üdvözölte Mr. Pottert.

- Jó reggelt, Mr. Potter. Remélem, jól aludt.

Mr. Potter megborzongott.

- Miss Wickham - mondta -, megdöbbenő dolog történt az éjszaka.

Roberta csodálkozva nézett rá.

- Csak nem... Mr. Gandle?

- De igen.

- Ó, Mr. Potter, mi történt?

- Éppen lefeküdni készültem, amikor bekopogott az ajtómon, és kölcsönkérte a bevet... vagyis a borotvám.

- Csak nem adta oda neki?

- Dehogyan - jelentette ki Mr. Potter nyomatékosan -, eltorlaszoltam az ajtót!

- Nagyon okosan tette.

- Erre éjjel kettőkor bemászott az ablakomon!

- Szent ég!

- Elvitte a borotvám. Hogy miért nem támadt rám, nem tudom. De amikor magához vette a borotvát, hátborzongatóan elvigyorodott, és kiment.

Hallgattak.

- Vegyen a tojásból - szólalt meg végül Roberta fojtott hangon.

- Köszönöm, talán inkább egy kis sonkát - suttogta Mr. Potter.

Megint hallgattak.

- Attól félek - törte meg a csendet Roberta -, el kell innen mennie.

- Én is azt hiszem.

- Most már bizonyos, hogy Mr. Gandle valami megmagyarázhatatlan okból nem kedveli önt.

- Így van.

- Úgy gondolom, csöndben kellene távoznia, anélkül, hogy valakinek is szólna, így Mr. Gandle nem tudja üldözőbe venni. Azután a mamának levélben megírhatná, hogy Mr. Gandle kellemetlenkedései miatt kényszerült erre.

- Pontosan.

- Az örültségére nem is kell kitérnie. A mama ismeri az ügyet. Csak azt mondja el, hogy vízbe akarta fojtani magát, meg hogy éjjel kettőkor bemászott az ablakán és pofákat vágott. A mama érteni fogja.

- Igen. Én...

- Csitt!

Clifford Gandle lépett a szobába.

- Jó reggelt - szólt Roberta.

- Jó reggelt - szólt Clifford Gandle.

Leült az asztalhoz, vett magának a keménytojásból, és ránézett Mr. Potterre. Némi aggodalommal észlelte, milyen sápadt és komor az ábrázata. Ha valakiről el lehetett hinni, hogy rövidesen mindennel leszámol, az John Hamilton Potter volt, személyesen.

Clifford Gandle maga sem volt valami emelkedett hangulatban. Azok közé tartozott ugyanis, akiknek közérzete nagy mértékben függ a nyolc órai nyugodt alvástól, de azért igyekezett, hogy vidám és optimista benyomást keltsen.

- Micsoda gyönyörű veggel - trillázta.

- Az - felelte Mr. Potter.

- Ilyen időben övömöt és elvagadtatást évez az embev.

- Igen - mondta Mr. Potter kétkedően.

- Ki is gondolhatna olyasmive, hogy itt hagyjon egy ilyen vagyogó világot, mikor csak úgy mosolyog kövülötte az egész tevmészet?

- Például George Philibert Cricklewoodból, Akácfa utca harminckettő - szolt közbe Roberta, befejezván az újság tanulmányozását.

- He? - érdeklődött Mr. Gandle.

- George Philibert, Cricklewood, Akácfa utca harminckettő szám alatti lakost tegnap bíróság elé állították öngyilkossági kísérlet büntette miatt. A vádlott előadta...

Mr. Gandle szemrehányó pillantást lövellt feléje. Mindig úgy tudta, hogy Roberta Wickham rendkívül intelligens lány, mint a nők általában, most viszont úgy látta, túlbecsülte Roberta értelmi képességeit. Megpróbálta tőle telhetően jóvátenni a lány balfogását.

- Előfodulhat - mondta -, hogy valami meghatározott, vendkivüli okból...

- Nem tudom megérteni - mondta Mr. Potter, mintegy transzból ébredve -, miből ered az a hiedelem, hogy az öngyilkosság bűn.

Különös nyomatékkal beszélt. *Az öngyilkosság etikája* című munka szerzője kiválóan értelt, Mr. Potter tehát határozott nézeteket vallott e kérdésben. És ha nem vallotta volna őket korábban is, mostani hangulata bizonyára ilyen nézeteket ébresztett volna benne.

- Egy nagyon érdekes könyvet fogok nemsokára megjelentetni - folytatta -, melynek szerzője kimutatja, hogy csakis a monoteista vallások hívei tekintik bűnnek az öngyilkosságot.

- Igen - vetette közbe Mr. Gandle -, de...

- A szerző rámutat: azt a tényt, hogy a büntető törvénykönyv szankcionálja az öngyilkosságot, az egyház nem tekintheti érvényes indoknak. És különben is nevetséges ez a tilalom. Milyen büntetés rettenthet el olyan embert, aki már a haláltól sem fél?

- George Philibert tizennégy napi elzárást kapott - mondta Roberta.

- Igen, de... - próbálkozott ismét Mr. Gandle.

- Az ókorban távolról sem a mai szemlélettel tekintettek a kérdésre. Massiliában és Kósz szigetén például annak, aki elfogadhatóan megindokolta, hogy miért akarja eldobni az életét, az elöljárók egy kupa bürökfőzetet nyújtottak át, még hozzá nyilvánosan.

- Igen, de...

- Az sem fér a fejembe, miért tartják az öngyilkosságot gyávaaságnak. Ha valakinek nincs acélidegzete...

Itt Mr. Potter félbehagyta mondókáját. Az utolsó szavak visszhangot keltettek emlékezetében. Eszébe jutott, hogy már félig elfogyasztotta a reggelit, és még nem vette be az Acél-Idegzet nevezetű tablettát, amely az orvos szigorú előírása szerint fél órával a napi első étkezés előtt lett volna esedékes.

- Igen - mondta Mr. Gandle. Leeresztette csészéjét, és átnézett az asztal szemközti oldalára. - De...

Elnémult. A szeme elé táruuló látványtól elállt a szava rémületében. Mr. Potter különös, vad tekintettel éppen egy gyanús fehér labdacsot emelt ajkához. A boldogtalan ember ajkai összezárultak a szörnyű szer mögött; ádámcsutkájának erőteljes mozgása elárulta, hogy a tett elvégeztetett.

- Szóval - mondta Mr. Potter -, ha valakinek nincs acél...

Úgy látszik, a végzet rendkívül fontosnak tartotta, hogy e mondatot Mr. Potter aznap reggel ne tudja befejezni. Alig kezdett bele, amikor Clifford Gandle megragadta a mustáros csészét, tébolyult üvöltéssel felugrott, és eszelős tekintettel, az asztalt megkerülve a megdőbönt könyvkiadó felé rohant.

Lady Wickham lejött szobájából, és az ebédlő felé vitorlázott. A társaság többi tagjával ellentétben ő kivételesen vidámnak érezte magát ezen a reggelen. A szép idő mindig jó kedvre hangolta, márpedig az idő aznap bámulatosan szép volt. Ezenkívül azt is eldöntötte már magában, hogy reggeli után félrevonja majd Mr. Pottert, és lehengerlő személyiségének minden erejét latba vetve valami szerződésfélét próbál kicsikarni belőle.

Eleinte, gondolta, nem követel sokat. Ha Mr. Potter beleegyezik, hogy megjelenteti Amerikában az *Agatha fogadalma*, az *Egy erős férfi szerelme* és - esetleg - az *Ember csak azért is* című regényt, akkor talán hajlandó lesz későbbre halasztani a *Legyezőfű*, *A sors béklyója* és a többi mű kiadását célzó tárgyalásokat. Ha viszont Mr. Potter úgy képzelné, hogy a ház kenyérét-sóját elfogadja, de kitér az *Agatha fogadalma* kiadása elől, akkor súlyosan alábecsüli, mire képes egy hideg, szürke szempár, ha Lady Wickham az állatvilág könyvkiadó néven ismert tagjait akarja leigázni.

Ezért aztán boldog mosoly ült Lady Wickham arcán. Éppen csak hogy dalra nem fakadt, amikor belépett az ebédlőbe. Meglepve tapasztalta azonban, hogy lányát, Robertát leszámítva a szoba üres.

- Jó reggelt, mama - köszönt Roberta illedelmesen.
- Szervusz, kislányom. Mr. Potter befejezte már a reggelit?
- Nem tudom, hogy valójában befejezte-e - mondta. - De nem úgy láttam, mintha kérne még valamiből.
- És hol van most?
- Ezt nem tudom, mama.
- Mikor ment el?
- Csak épp az imént.
- Nem találkoztam vele.
- Mert az ablakon ugrott ki.

A vidámság lehervadt Lady Wickham arcáról.

- Az ablakon? Miért?

- Azt hiszem, azért, mert Clifford Gandle elállta az utat az ajtó felé.

- Hogy érted ezt? Hol van Clifford Gandle?

- Ezt sem tudom, mama. Ő is az ablakon át távozott. Amikor utoljára láttam őket, mindketten a kocsifelhajtón szaladtak. - Roberta arca tűnődő kifejezést öltött. - Mama, én elgondolkoztam azon, amit mondtál. Komolyan azt gondolod, hogy Clifford Gandle kiegyensúlyozó hatással volna rám? Én úgy veszem észre, hogy ő is épp eléggé szélsőséges.

- Egy szavadat sem értem!

- Igen, mama, szélsőséges. Mr. Potter elmondta, hogy Mr. Gandle éjszaka bemászott az ablakán, pofákat vágott rá, és megint kimászott. Most meg...

- Pofákat vágott Mr. Potterre?

- Igen, mama. Most meg Mr. Potter éppen békésen reggelizett, amikor Clifford Gandle hirtelen felordított, és nekirontott. Mr. Potter kiugrott az ablakon, Clifford Gandle meg utána, és végigkergette a kocsifelhajtón. Azt hiszem, Mr. Potter a korához képest nagyon jól fut, de az ilyesmi nem tehet jót neki, ráadásul a reggeli kellős közepén.

Lady Wickham egy székbe roskadt.

- Hát mindenki megőrült ebben a házban?

- Szerintem Clifford Gandle mindenképpen. Tudod, sokan, akik az egyetemen nagyszerű dolgokat művelnek, később váratlanul összeomlanak. Épp tegnap olvastam egy amerikaiáról, aki a Harvard Egyetemen minden lehetséges díjat összeszedett, aztán, amikor már mindenki a legszebb jövőt jósolta neki, se szó, se beszéd, megharapta a nagynénjét. Azt...

- Eredj, és kerítsd elő Mr. Pottert! - vágott közbe Lady Wickham. - Beszélnem kell veled.

- Megpróbálhatom, de nem lesz könnyű. Azt hiszem, elutazott.

Lady Wickham olyan kiáltást hallatott, mint az anyatigris, ha elrántják előle a koccot.

- Elutazott?

- Említette nekem, hogy el akar menni. Azt mondta, nem állhatja tovább Clifford Gandle zaklatásait. Ez közvetlenül reggeli előtt történt, és nem hinném, hogy azóta meggondolta volna magát. Még egy darabig biztosan szaladni fog.

Lady Wickham sóhaja úgy hangzott, mintha egy összetört szív repedésein át süvítene a szél.

- Mama - szólalt meg Roberta -, el kell mondanom neked valamit. Tegnap este Clifford Gandle megkérte a kezemet. Nem volt időm válaszolni, mert közvetlenül utána beugrott a tóba, hogy belefojtsa Mr. Pottert, de ha valóban úgy gondolod, hogy jó hatással lenne rám...

Lady Wickham elgyötörten felhördült.

- Álmodban se gondolhatsz arra az emberre! Megtiltom!

- Igenis, mama - felelte Roberta, ahogy tisztelettudó, jól nevelt leányhoz illik. Aztán felállt, és a tálalóasztalhoz lépett.

- Kérsz egy tojást, mama?

- Nem!

- Egy kis sonkát?

- Nem!

- Hát jó. - Roberta megállt az ajtóban. - Nem gondolod, hogy jó lenne, ha megkeresném Clifford Gandle-t, és szólnék neki, hogy csomagoljon össze, aztán menjen el? Biztos vagyok benne, hogy ezután nem szívesen látod őt vendégül.

Lady Wickham szeme lángokat lövellt.

- Ha az az ember vissza mer jönni, én... Én... Jó, mondd meg neki, hogy tűnjön el, és többet a szemem elé ne kerüljön!

- Igenis, mama - felelte Roberta engedelmesen.

(Révbíró Tamás fordítása)

II. A HOLLYWOODI MULLINEREK

[8]

Majomparádé

Egy Kupa Barnasör épp összenyomta a népszerű csaposlány, Miss Postlethwaite karján mászó darazsat, és a Horgásztanya söntésében a bátorságra terelődött a szó.

A Kupa maga igyekezte kisebbíteni az incidenst, szerényen azt bizonygatva, hogy lévén gyümölcstermesztő, a foglalkozása miatt talán előnyben van felebarátaival szemben, ha darazsakkal kell elbánni.

- Képzeldék, néha a szüreti idényben - mondta a Kupa - hatosával állnak a szilvákon, szúrósan néznek rám, és heccelnek, hogy merjek csak közelebb menni. Mr. Mulliner felnézett a citromos whiskyből.

- Na és ha gorillák lennének? - kérdezte. A Kupa fontolóra vette a dolgot.

- Nem férnének el - érvelt -, legalábbis egy hagyományos méretű szilván semmiképp.

- Gorillák? - kérdezte egy Gyenge Bass Ale csodálkozva.

- Biztos vagyok benne, hogy ha gorilla lett volna, Mr. Bunyan akkor is ugyanígy szétlapítja! - közölte Miss Postlethwaite, és szívből jövő csodálattal nézett a Kupára.

Mr. Mulliner kedvesen elmosolyodott.

- Furcsa - mondta -, hogy még ezekben a rendes, civilizált időkben is mennyire csodálják a nők a hősiességet a férfiakban. Kínálj nekik vagyont, eszet, külsőt, szeretetet, légy ügyes kártyás vagy ukulelés... ha nem társul mindehhez testi kurázsi, fanyalogva elfordulnak.

- Miért gorillák? - kérdezte a Gyenge Bass, aki szeretett a dolgok végére járni.

- Egy távoli unokatestvérem jutott eszembe, akinek egy időre nagyon megnehezítette az életét egy efféle állat. Sőt, Montrose Mulliner kis híján elveszítette Rosalie Beamish kezét, amikor ez a gorilla keresztezte az útját.

A Gyenge Bass még mindig értetlenkedett.

- Nem gondoltam volna, hogy *bárkinek* keresztezheti az útját egy gorilla. Negyvenöt leszek, de még soha nem láttam gorillát.

- Lehet, hogy Mr. Mulliner unokatestvére vadász volt - vélte egy Gin Fizz.

- Nem - válaszolta Mr. Mulliner. - Rendezőasszisztens volt a Hollywoodi Perfecto-Zizzbaum Mozgóképfilm Vállalatnál, a szóban forgó gorilla pedig a *Fekete Afrika* című superprodukció szereplője volt. Egy celluloid eposz az elemi szenvedélyek összecsapásáról a kontinensen, ahol az erősebb győz, és az ököl a törvény. Azt mondják, a gorilla elfogása a lakóhelyeül szolgáló őserdőben az expedíció hétszer fél tucat tagjának életébe került, és történetünk kezdetekor egy vaskos ketrecbe volt zárva a Perfecto-Zizzbaum területén heti hétszázötven dolláros fizetésért, kikötve, hogy a nevét nem írhatják kisebb

betűkkel, mint Edmund Wighamét és Luella Bensteadét, akik a film sztárjai voltak.

Normális körülmények között (mondta Mr. Mulliner) ez a gorilla a távoli unokatestvérem, Montrose számára csupán egy lett volna a több ezer munkatársból. Ha valaki megkérdezi, minden bizonnyal azt mondja, hogy sok sikert kíván az állatnak a választott hivatásában, de ennyi. Minimális esélye volt, hogy valaha is találkoznak, két úszó dinnyehéj Hollywood sodrásában. Tény és való, aligha veszi a fáradságot, hogy odamenjen a majom ketrecéhez, és belenézzen, ha Rosalie Beamish meg nem kéri rá. Ahogy ő fogalmazott, ha egy ember a munkájából kifolyólag folyamatos kapcsolatban áll Mr. Schnellenhamerrel, a vállalat elnökével, mi értelme gorillákra pazarolni az idejét? *A blazírt* szó megfelelően foglalja össze a hozzáállását.

Rosalie azonban a *Fekete Afrika* egyik statisztája volt, így természetes érdeklődést táplált művésztársa iránt. Miután pedig ő és Montrose jegyben jártak, a szava természetesen parancs volt. Montrose aznap délután dámázni akart a barátjával, George Pybusszal a sajtóosztályról, de volt oly kedves, hogy lemondja a találkozót, és elkíserte Rosalie-t az állat lakosztályához.

Aznap a szokásosnál is készségesebbnek mutatkozott, hogy engedelmeskedjen a lánynak, nemrég ugyanis kicsit összezördültek. Rosalie nógatta, hogy kérjen Mr. Schnellenhamertől fizetésemelést. De Montrose, aki nagyon félénk természetű volt, nem nagyon akart. Volt valami a pénzkérésben, ami mindig a legrosszabbat hozta ki a vállalat fejéből.

Amikor Montrose találkozott jegyesével az étkezde előtt, megkönnyebbülve látta, hogy szívélyesebb hangulatban van,

mint az utóbbi időben. Vidáman csacsogott erről is és arról is, miközben sétáltak, és az unokatestvérem már gratulált magának, amiért eltűntek a felhők az égről, amikor a ketrechez érve ott találták Jack Fosdyke kapitányt, amint a gorillát bökdösi egy sétatálcával.

Ez a Jack Fosdyke kapitány híres felfedező volt, akit kineveztek a *Fekete Afrika* produkciós vezetőjének. A tény, hogy Rosalie a munkaköri kötelességei miatt meglehetősen közeli kapcsolatban áll vele, nem kevés nyugtalanságot okozott Montrose-nak. Nem mintha nem bízott volna a lányban, de a szerelem féltékeny teszt egy férfit, és tudta, milyen vonzó a vadonnak ez a szikár, barna, viharedzett kalandora.

Ahogy közeledtek, a felfedező megfordult, és Montrose-nak nem tetszett az a bizalmas pillantás, amit a lányra vetett. Ha már itt tartunk, a másik sugárzó mosolya se tetszett neki. Annak is örült volna, ha Fosdyke kapitány Rosalie megszólításakor nem biggyesztené oda minden mondandója elé, hogy „A, itt van, kislány.”

- Á, itt van, kislány - mondta a Kapitány. - Eljött megnézni a majmot?

Rosalie tátott szájjal bámult a rácsokon keresztül.

- Ugye, milyen félelmetes! - kiáltotta. Jack Fosdyke vidáman felnevetett.

- Tchah! - közölte, és sétatálcája hegyével ismét az állat bordáit vette célba. - Ha maga is olyan kemény, rideg, küzdelmes, emberpróbáló életet folytatott volna, mint én, nem félné a gorilláktól. Szavamra, emlékszem, egyszer, Egyenlítői Afrikában épp az elefántölömmel és húséges bennszülött hordárommal, 'Mlongival sétáltam, amikor néhány ilyen brutális példány elénk ugrott a fákról, és elkezdtek hőzöngeni, mintha övék lenne a dzsungel. De

mondhatom, hamar véget vetettem a dolognak. Bumm, bumm, balra és jobbra, és újabb két bőr a gyűjteményembe. A gorillákkal keményen kell bánni. Van már terve vacsorára, kislány?

- Mr. Mullinerrel vacsorázom a Brown Derbyben.

- Mr. kivel?

- Ő itt Mr. Mulliner.

- Ó, ez? - kérdezte Fosdyke kapitány, és olyan dölyfösen mérte végig Montrose-t, mintha most ugrott volna a Kapitány elé egy fáról. - Akkor majd máskor, jó?

Azzal még egy utolsót bökött a gorillán, és elballagott.

Rosalie a visszaút nagy részén csöndben volt. Amikor végre megszólalt, Montrose fölöttébb aggasztónak találta a mondanivalóját.

- Ugye, milyen csodálatos? - susogta a lány. - Már mint Fosdyke kapitány.

- Igen? - kérdezte Montrose hűvösen.

- Szerintem csodálatos. Olyan erős, olyan elszánt! Kértél már emelést Mr. Schnellenhamertől?

- Ő... nem - vallotta be Montrose. - Én... hogy is ondjam...? Kivárom a megfelelő időt. Újabb csönd következett.

- Fosdyke kapitány nem fél Mr. Schnellenhamertől - jegyezte meg Rosalie tépelődve. - Hátha vágja.

- Én sem félek Mr. Schnellenhamertől - válaszolta Montrose megbántva. - Én magam is hátra vágnám, ha látnám értelmét. Csupán azért késlekedek a fizetésemelés-kéréssel, mert az ilyen pénzügyekben szükség van bizonyos tapintatra és finomságra. Mr. Schnellenhamer elfoglalt ember, és van annyi belátásom, hogy ne terheljem a magánjellegű problémáimmal, amikor más ügyekkel van elfoglalva.

- Értem - felelte Rosalie, és ejtette a témát. De Montrose nyugtalan maradt. A lány szeme úgy csillogott, és olyan elragadtatott tekintettel nézett Fosdyke kapitányra, amíg beszélt hozzá, hogy ez aggodalommal töltötte el a fiút. Lehetséges volna, kérdezte magától, hogy Rosalie behódol a kapitány tagadhatatlan vonzerejének? Úgy döntött, megvitatja a helyzetet barátjával, George Pybusszal, a sajtóosztályról. George intelligens fiatalember, egészen biztosan lesz majd valami építő ötlete.

George Pybus érdeklődéssel hallgatta unokatestvérem történetét, és azt mondta, egy régi szerelmére emlékezteti, akit az iowai Des Moines-ben vesztett el.

- Dobott egy hivatásos bokszoló kedvéért - mondta George. - Tagadhatatlan, hogy a lányokat lenyűgözik az erős, kemény férfiak.

Montrose elszontyolodott.

- Csak nem gondolod komolyan... ?

-Nehéz megmondani. Nem tudhatjuk, mennyire komoly az ügy. De abban biztos vagyok, hogy haladéktalanul ki kell ötlenünk valami tervet, hogyan tehetnél szert némi dicsfényre, ami ellensúlyozza Fosdyke hatását. Alaposan végiggondolom az ügyet.

Másnap délután pedig, amint az étkezdében ült Rosalie-val, és épp marhahúsos pudingot fogyasztottak Marlene Dietrich módra, Montrose észrevette, hogy rendkívüli izgatottság lett úrrá a lányon.

- Monty - kiáltotta, alighogy nekifogott az evésnek -, tudod, mit mondott Fosdyke kapitány ma reggel?

Montrose félrenyelt.

- Ha az a tróger sértegetett - kiáltotta -, én... Én szörnyen mérges leszek - szögezte le indulatosan.

-Ne butáskodj! Nem hozzám beszélt. Luella Bensteaddal beszélgetett. Mint tudod, nemsokára férjhez megy. Megint...

- Furcsa, hogy nem tud leszokni róla.

- ...és Fosdyke kapitány megkérdezte, miért nem esküszik a gorillaketrecben. A reklám kedvéért.

- Tényleg?

Montrose teljes szívből nevetett. Mulatságos ötlet. Egyszersmind bizarr.

- Azt felelte, esze ágában sincs. De ekkor Mr. Pybusnak, aki véletlenül épp a közelben volt, hirtelen csodálatos ötlete támadt. Odajött hozzám, és megkérdezte, mi lenne, ha te és én esküdnénk meg a gorillaketrecben?

Montrose abbahagyta a nevetést.

- Te és én?

- Igen.

- Ezt George Pybus javasolta?

- Igen.

Montrose megrendült lelke háborgott. Azt mondta magának, számíthatott volna rá, hogy ilyesmit eredményez, ha arra ösztökéli a sajtóosztály képviselőjét, hogy erőltesse meg az agyát. A filmstúdiók sajtósainak az agya olyan, mint a leves egy olcsó étteremben. Jobb nem felkavarni.

- Gondolj bele, micsoda szenzáció lenne! Azután nem lennék többé statiszta! Szerepeket kapnék, ráadásul jókat! Semmire nem jut egy lány ebben az iparban reklám nélkül.

Montrose megnyalta az ajkát. Nagyon kiszáradt. Mogorván gondolt George Pybusre. A George Pybuséhoz hasonló meggondolatlan fecsegés okozza a világon a bajok felét, gondolta.

- Nem gondolod - mondta -, hogy van valami lealacsonyító a reklámban? Nézetem szerint egy igazi művésznek felül kell emelkednie rajta. Ráadásul azt hiszem, nem szabad

figyelman kívül hagynod egy másik, létfontosságú nézőpontot az ügyben. Arra a káros hatásra gondolok, amit a Pybus által javasolt mutatóanyag gyakorolna az újságolvasókra. Ami engem illet - folytatta Montrose -, mi sem tenne boldogabbá, mint egy csöndes esküvő a gorillaketrecben. De vajon jogában áll bárkinek kiszolgáltatni a szenzációéhes közönség morbid ízlését? Nem gyakran beszélek ilyen mély dolgokról... Nem vitás, a felszínen gondtalannak és könnyelműnek tűnhetek... de nagyon határozott nézeteim vannak arról, mi a polgárok kötelessége ezekben a lázas, modern időkben. Úgy vélem, mindannyiunk kötelessége minden tőlünk telhetőt elkövetni azért, hogy harcoljunk a közízlésnek a morbiditás és az izgalomhajtás felé történő elhajlása ellen! Őszintén úgy érzem, hogy országunk szervezete sose lehet egészséges, amíg fennmarad a szenzációéhsége. Ha nem akarjuk, hogy Amerika Babilon és Róma sorsára jusson, vissza kell térnünk a normalitáshoz és a józan megfontoláshoz. Az én szerény pozíciómban persze nem sokat tehet az ember, hogy újtát állja az áradatnak, de legalább nem öntök olajat a tűzre azzal, hogy egy gorilla ketrecében nősülök meg. Rosalie hitetlenkedve nézett rá.

- Csak nem azt mondd, hogy nem teszed meg?

- Nem volna helyes.

- Szerintem félsz.

- Szó sincs róla! Ez pusztán polgári öntudat kérdése.

-Te félsz! Ha belegondolok - mondta Rosalie indulatosan -, hogy összekötöttem volna a sorsom egy férfival, aki fél egy icipici gorillától!

Montrose ezt nem hagyhatta szó nélkül.

- Egyáltalán nem icipici gorilla. Az állat izmainak fejlettségét jóval átlag felettiként jellemezném.

-Az idomár ott lenne a ketrecen kívül, egy hegyes bottal.

-A ketrecen *kívül*? - kérdezte Montrose aggodalmasan.

Rosalie egy hirtelen indulattól vezérelve talpra szökkent.

- Isten veled!

- De még nem fejezted be a pudingodat!

-Isten veled! - ismételte a lány. - Most már látom, mennyit ér az állítólagos szerelmed. Ha már házasság előtt is megtagadod minden apró kérésemet, mi lesz utána? Örülök, hogy időben kiismertem az igazi jellemedet! A jegyességünknek vége!

Montrose-nak még az ajkai is elfehéredtek, de próbált a lány lelkére beszélni.

- De Rosalie - érvelt egy lánynak olyan esküvő kell, amire egész életében emlékszik - hogy álmodozón mosolygó ajkakkal idézze fel, miközben apró ruhákat köt, vagy vacsorát főz az imádott férjének. Fel kell tudnia idézni, és újra átélni az ünnepélyes csöndet a templomban, ismét érezni a gyöngyvirágok finom illatát, hallani az orgona hullámozó futamait és a szertartást végző lelkész síri hangját. Milyen emlékeid lennének, ha megvalósítanád az általad javasolt tervet? Egyetlenegy - egy bűdös majom. Gondoltál már erre, Rosalie?

De a lány hajthatatlan volt.

-Vagy a gorillaketrecben veszel el, vagy sehogy! Mr. Pybus szerint biztosan címlapra kerül, fényképekkel, és talán még egy rövid vezércikkkel arról, hogy a modern lánynak a látszólagos könnyelműsége ellenére helyén van a szíve.

- Másképp fogod érezni este, drágám, amikor együtt vacsorázunk.

- Nem vacsorázunk együtt. Ha érdekel, közlöm, hogy Fosdyke kapitány meghívott vacsorázni, és el akarok menni.

- Rosalie!

- Ő, látod, igazi férfi! Ha találkozik egy gorillával, az arcába kacag.

- Tuskó.

- Egymillió gorilla se ijesztené meg. Isten önnel, Mr. Mulliner. Meg kell mondanom a kapitánynak, hogy tévedtem, amikor azt mondtam, nem érek rá ma este.

Elviharzott, Montrose pedig úgy ette tovább a pudingot, mintha egy rossz álomban lenne.

Lehetséges (folytatta Mr. Mulliner, miközben szomorúan kortyolt egyet a meleg citromos whiskyjéből, és figyelmesen szemügyre vette a társaságot), hogy az elmondottak alapján kétes véleményt formáltak távoli unokatestvéremről, Montrose-ról. Nem lep meg, ha így van. Nálam jobban senki sincs tisztában vele, hogy az általam leírt jelenetből nem jött ki valami jól. Sekélyes ellenérveit nézve éppúgy átlátunk rajtuk, akárcsak Rosalie, és akárcsak Rosalie mi is rájövünk, hogy nyúlszíve volt, és abból is a gyengébbik fajta.

De viselkedésére szeretném enyhítő körülményként említeni, hogy Montrose Mulliner, talán valami fogyatékoságból kifolyólag, például a hormonok elégtelensége miatt, gyerekkorától fogva borzasztóan félénk volt. A rendezőasszisztensi munka pedig még jelentősen növelte is ezt a veleszületett pipogyaságot.

A rendezőasszisztensi munkakör hátránya, hogy lényegében minden, ami történik vele, olyan jellegű, ami kisebbségi komplexust fejleszt ki - vagy ha már eleve létezik, akkor súlyosbítja azt. Rendszeresen úgy szólították meg, hogy „Hé, maga!” és egyes szám harmadik személyben úgy utaltak rá, hogy „az a tökfej”. Ha bármi balul ütött ki a forgatáson, akkor őt hibáztatták, és nemcsak a producer és a rendező utasította rendre, hanem az összes fontosabb

közreműködő is. Végezetül olyan sok embernek kellett hajbókolnia, hogy nem csoda, ha egy különösen gyáva és meghunyászkodó nyúlfajtára emlékeztetett. Ötévnyi rendezőasszisztensség teljesen megtörte Montrose *morálját*. Az utóbbi időben gyakran kapta magát azon, hogy éjjel felriad álmából bocsánatot kérni.

Így hát minden bizonnyal Rosalie Beamish iránti hatalmas szerelmének a bizonyítéka, hogy amikor néhány nappal később találkozott Jack Fosdyke kapitánnyal, keserű szidalmakkal rohanta meg. Csakis a szerelem vehette rá, hogy a természetétől ilyen idegenül viselkedjen.

Igazság szerint a kapitányt okolta mindenért, ami történt. Úgy gondolta, szándékosan bizonytalanította el Rosalie-t, azzal a feltett szándékkal bolondította meg a fejét, hogy elégedetlenné tegye a férfival, akinek a kezét készült nyújtani.

- Ha maga nincs - zárta beszédét hevesen -, biztos vagyok benne, hogy le tudom beszélni erről a kislányos szeszélyről. De maga megbolondította, és most mi lesz velem?

A kapitány fesztelenül pödörgette a bajszát. -Ne engem hibáztasson, fiam. Egész életemben cipelnem kellett ennek a végzetes vonzerőnek a keresztjét. Szegény kis pillangók, itt rebegetik a szárnyukat a személyiségem sugárzó fényénél. Majd szóljon, hogy egyszer meséljek el egy érdekes történetet, ami 'Mbongos királyának háremében történt. Van bennem valami... hogy is mondjam...? Hipnotikus. Nem én tehetek róla, hogy ez a lány összehasonlított minket. Ha pedig ősz-szehasonlított, mit látott? Egyfelől egy acélos lelkű férfit, aki a gorilla szemébe néz, és visszahozatja vele a labdát. Másfelől - és higgye el, a lehető legkedvesebb értelemben használom a szót - egy csúszómászó férget. Isten vele, fiam, örülök, hogy eldiskuráltunk - közölte Fosdyke

kapitány. - Szeretem, amikor a fiatalok megkeresnek a problémáikkal.

Miután a kapitány távozott, Montrose mozdulatlanul állt néhány percig, miközben az összes elmés beszólás, amellyel visszavághatott volna, nagy csinnadrattával végigvonult az agyában. Ezután a gondolatai ismét a gorillák kérdésköréhez fordultak.

Elképzelhető, hogy Fosdyke kapitány gúnyos szavai ébresztettek fel benne valamit, ami legalább nagy vonalakban emlékeztetett a bátorságra. Az biztos, hogy egészen eddig a beszélgetésig esze ágában se volt visszatérni a gorilla ketrecéhez. Bőven elég volt számára egyszer látni a lakóját. De a másik becsmérő szavaitól megbántva úgy döntött, hogy visszamegy, és vet még egy pillantást a bestiára. Hátha alaposabb tanulmányozás után má nem tűnik annyira félelmetesnek. Történt már ilyen. Pél dául, amikor először találkozott Mr. Schnellenhamerrel rátört egy roham, amelyet nagyapáink még úgy neveztek: „hisztéria”. Manapság viszont már képes volt leg alább fesztelenséget színlelni a jelenlétében.

Elment tehát a ketrechez, és most egymást nézték a teremtménnyel a rácsokon keresztül.

Ha a megszokás hatalmában bízott, keservesen csalódnia kellett abban a pillanatban, ahogy a fenevad sze mébe nézett. Azok a vicsorgó fogak, az az ocsmány tor zonborzság (kicsit olyan volt, mint egy tőzsdei bróker, aki szőrmebundában autózik Brighton felé) ugyanúgy a frászt hozták rá. Hátratántorodott, és azzal a homályos elképzeléssel, hogy valahogy összeszedje magát, elővett egy banánt a csomagból, amelyet az étkezdében vásárolt, hogy átvészelje a hosszú délutánt. Ám közben hirtelen bevillant az agyába egy régi mondás, amit gyermekkorában hallott: a

gorilla sose felejt. Más szavakkal, ha rendes vagy a gorillákkal, ők is rendesek lesznek veled.

A szíve nagyot ugrott. Szívélyes mosollyal átdugta a banánt a rácson, és örömmel látta, hogy készségesen elfogadták. Gyors egymásutánban odaadta a többit is. Mindennap egy banán, s a gorilla nem bánt, gondolta ujjongva. Azzal győzködtte magát, hogy ha a költségekkel mit sem törődve finomsággal tömi ezt az állatot, any-nyira megkedvelteti magát vele, hogy a ketrecében tartandó esküvő teljesen veszélytelen, sőt kellemes lesz. Ám csak akkor jött rá, hogy tévedett, amikor vendége az utolsó gyümölcsöt is elfogyasztotta. Okfejtése, mely téves premisszán alapult, semmivé foszlott. Egy nulla, nem létezik.

Az elefánt az, aki sose felejt - nem a gorilla. Most már eszébe jutott. Immár teljesen biztos volt benne, hogy a gorillát soha senki nem említette az emlékezet témájában. Sőt, amennyire tudja, az sem kizárt, hogy ezek a teremtmények kimondottan a rövid eszűkről híresek -ami azt eredményezheti, hogy mikor később csíkos nadrágban és cylinderben megpróbál belépni a ketrecébe Rosalie-val a karján, miközben a stúdió zenekara a Nász-indulót játssza, addigra a banánosztogatás emléke teljesen kimegy a fejéből, és a jószág egyáltalán nem ismeri fel jötevőjét.

Montrose szomorúan összegyűrte a csomagot, és elfordult. Úgy érezte, itt a vég.

Érző szívű vagyok (mondta Mr. Mulliner), épp ezért nem szívesen csámcsogok a végzet vaspatája alatt görnyedező ember látványán. Úgy érzem, az efféle morbid kárörvendést hagyjuk meg az oroszoknak. Ezért megkímélem önöket attól, hogy részletekbe menően elemezzem távoli unokatestvérem, Montrose érzelmeit, miközben eltelt az a hosszú nap. Legyen elég annyi, hogy pár perccel öt óra előtt már csak árnyéka

volt önmagának. Sötétedéskor céltalanul őgyelgett a stúdió területén, és úgy érezte, hogy az est növekvő árnyai azt a felhőt jelképezik, amely az életére telepedett.

Mélázásából az zökkentette ki, hogy egy robusztus testnek ütközött. Amikor összeszedte magát, felfedezte, hogy régi barátján, a sajtóosztályon dolgozó George Pybuson próbált keresztülgyalogolni. George az autója mellett állt, nyilván épp távozni készült.

Montrose Mulliner nemes lelkét mutatja, hogy nem szidta meg George Pybust sorsrontó szerepéért. Csupán csodálkozva annyit mondott:

- Helló. Elmész?

George Pybus beszállt az autójába, és beindította.

- Igen - mondta -, és azt is megmondom, miért. Emlékszel a gorillára?

Montrose nem tudta elfojtani a borzongását, miközben azt felelte: igen, emlékszik a gorillára.

- Mondok valamit - közölte George Pybus. - Az ügynöke panaszkodott, hogy az összes publicitás Luella Bensteadre és Edmund Wighamre összpontosul. Úgyhogy a főnök azonnal felhívott, és gyors megoldást követelt. Mondtam neki, hogy te és Rosalie Beamish úgy tervezitek, hogy a ketrecben esküdtök meg, de találkoztam Rosalie-val, aki elmondta, hogy berezeltél. Nem ezt a hozzáállást vártam tőled, Montrose!

Montrose minden tőle telhetőt elkövetett, hogy méltóságot tükrözzön, bármilyen távol is állt tőle.

- Az embernek legyenek elvei - mondta. - Az ember nem szereti kiszolgáltatni a szenzációéhes morbid...

-Mindegy, nincs jelentősége - vágott közbe George Pybus -, mert támadt egy új ötletem, méghozzá sokkal jobb. Ez egyszerűen isteni. Ma este, helyi idő szerint nyolckor a

gorillát kiengedik a ketrecéből, és százakat fog lemészárolni. Ha ez sem garantálja neki a címoldalt, akkor...

Montrose megdöbbsent.

- Ezt nem teheted! - ámuldozott. - Ha az a szörnyű fenevad kiszabadul a ketrecéből, cafatokra tépi az embereket!

George Pybus megnyugtatta.

- Senki fontosat. A főszereplőket értesítettük, és már elhagyták a helyszínt. Akárcsak a rendezők. Az igazgatók is, kivéve Mr. Schnellendamert, aki az irodában dolgozik. Ott természetesen tökéletes biztonságra lesz. Senki se juthat be Mr. Schnellendamert irodájába négyórányi előszobázás nélkül. Mennem kell - közölte George Pybus. - Át kell öltöznöm, Malibuban vacsorázom.

Azzal rátaaposott a gázpedálra, és sebesen eltűnt a félhomályban.

Néhány perccel később Montrose, akinek földbe gyökerezett a lába, a távolból felfordulás zaját hallotta. Az órájára nézve rájött, hogy pontosan nyolc óra van.

Az a hely, ahol Montrose állt földbe gyökerezett lábbal, a stúdió egy távoli zuga volt, ahol kültéri díszletek álltak folyamatosan azért, hogy ha egy rendezőnek - tegyük fel - egy londoni utcai jelenetet kellett forgatnia, szabadon válogathasson az algériai sikátorok, középkori kastélyok és párizsi boulevard-ok között - amelyek közül egyikre se volt szüksége, de legalább érezte, hogy a stúdió szeretne segíteni.

Ameddig csak Montrose ellátott, spanyol belsőudvarok, zsúpfedeles nyaralók, bérkaszányák, kávéházak, keleti bazárok, kaffer kralok és New York-i nagymenők fényűző hajlékai emelkedtek az esti égbolt felé. Azért választotta az egyik bérkaszányát menedékkül, mert ez volt a legmagasabb, és egyben a legközelebbi is.

Mint minden kültéri díszlet, ennek is volt egy valódi homlokzata, akárcsak az igazi épületeknek, de hátul csupán lépcsőkből és emelvényekből állt. Ezeken a lépcsőkön rohant fel, és a legfelső emelvényen leült. Még mindig képtelen volt kimondottan összefüggően gondolkodni, de a maga kába módján fölöttébb büszke volt rátermettségére és ravaszágára. Úgy érezte, jól kezelt egy súlyos krízist. Nem tudta, mi a lépcsőmászás hivatalos rekordja, a közelben elszabadult gorillával nehezítve, de nagyon meglepte volna, ha közlik vele, hogy nem döntötte meg.

A hangzavar, amely oly ösztönzőleg hatott rá, most erősödött, aztán mintha furcsán megszűnt volna. Kikukucsált a bérkaszárnya ablakán, és döbbsen látta, hogy alatta sűrű tömeg verődött össze. De ami a legjobban megdöbbsentette a tömegben, hogy mozdulatlanul állt és fölfelé nézett.

Nem valami okos viselkedés, gondolta Montrose, egy olyan tömegtől, amelyet egy vad gorilla kerget.

Összevissza kiabáltak, de egyetlen szót se tudott kihámozni belőle. Egy hölgy, aki az első sorban állt, különösen izgatottnak tűnt. Meglehetősen ingerülten integetett egy esernyővel.

Mint mondtam, az egész igencsak meglepte Montrose-t. Nem tudta volna megmondani, mi ütött ezekbe az emberekbe. Még mindig ezen töprengett, amikor zajt hallott.

Egy kisbaba sírt.

Amilyen népszerűek manapság az anyai szeretetről szóló filmek, egyáltalán nem számít különlegesnek egy kisbaba jelenléte a stúdióban. Nem is anya az Hollywoodban, aki abban a percben, hogy ő is és a baba is jól van, nem teszi a gyerkőcot babakocsiba, és tolja el a legközelebbi szereplőválogatásra, abban a reményben, hogy nagyot

kaszálhat. Amióta csak Montrose a Perfecto-Zizzbaumnál dolgozott, szünet nélkül özönlöttek a porontyok, akik próbáltak betörni az iparágba. Tehát nem az lepte meg, hogy egy baba van a helyszínen. Ami csodálkozással töltötte el, hogy úgy tűnt, ez a szóban fogó bébi rendkívül közel van hozzá. Hacsak nem az akusztika játszott vele, a kisbaba ugyanazt a búvóhelyet választotta, mint ő. Montrose-t annyira elképesztette a gondolat, miként képes egy pólyától és cumisüvegtől hátráltatott kisbaba felmászni ugyanazokon a lépcsőkön, hogy elhatározta, a végére jár.

Három lépést se tett, amikor elképedve megállt. Szőrös hátát Montrose felé fordítva ott állt a gorilla, és egy földön fekvő valami fölé görnyedt. Egy újabb bömbölés azt súgta unokatestvéremnek, hogy a valami maga.

Montrose azonnal átlátta, mi történhetett. Ha van valami, amit megtanult a különböző magazinokból, hogy ha egy baba gorilla elszabadul, az első dolga kilopni egy babát a babakocsiból, és a legközelebbi magas pontra mászni vele. Rutineljárás.

Ebben a helyzetben találta magát távoli unokatestvérem, Montrose nyolc perccel nyolc után ezen a különös estén. Olyan helyzetben, amely a legbátrabbakat is próbára tenné.

Sokszor elmondták már, hogy az olyan ideges, feszült embereknél, mint Montrose Mulliner, egy váratlan, férfias kihívás elég lehet hozzá, hogy forradalmi változást idézzen elő jellemükben. A pszichológusok gyakran elmélkednek erről. Hajlamosak vagyunk egyszerűen gyávának tekinteni azokat, akiknek csupán egy súlyos vészhelyzetre van szüksége ahhoz, hogy előcsalogassa tudat alatti hősiességét. A krízis jön, és a gyáva nyuszi varázsütésre lovaggá változik.

Csak hogy Montrose esetében nem így történt. Azok közül, akik ismerik, százból kilencvenkilencen kinevetnék a

gondolatot is, hogy barátunk szembeszáll egy gorillával, hogy megmentse a kisbabát, és igazuk is lenne. Montrose Mullinernek csupán egy pillanat műve volt visszatartott lélegzettel, halkán elhátrálni. De éppen a gyorsasága miatt dőlt dugába a terve. A sarka beleakadt egy kilazult deszkába, és nagy dörrenéssel hátrazuhan. Amikor végre eltűntek a csillagok a szeme előtt, azon kapta magát, hogy egyenesen a gorilla félelmetes képébe bámul.

Amikor legutóbb találkoztak, vasrácsok választották el őket. De Montrose még abban a biztonságos pozícióban is hátrahőkölt a teremtmény gonosz pillantásától. Most, hogy társasági körülmények közt történt a viszontlátás, olyan rémület fogta el, ami felülmúlta a legrosszabb rémálmát is. Behunyta a szemét, és azt találgatta, melyik porcikájával fogja kezdeni a fenevad, amikor cafatokra tépi.

Egyvalamiben azonban biztos volt: hogy a műtétet egy félelmetes bömböléssel kezdi. De amikor a következő hang, ami eljutott a füléig, egy zavart köhintés volt, annyira megdöbbsent, hogy nem bírta csukva tartani a szemét. Amikor kinyitotta, azt látta, hogy a gorilla furcsán, szinte bocsánatkérően néz rá.

- Elnézést, uram - így a gorilla -, de ön családos ember?

Egy pillanatra Montrose még jobban megdöbbsent a kérdéstől. Aztán rájött, mi történhetett. Nyilván anélkül, hogy észrevette volna, cafatokra tépték, és most a mennyországban van. Bár ez a magyarázat sem elégítette ki teljes mértékben, mert nem gondolta volna, hogy a mennyországban vannak gorillák.

Az állat most váratlanul összerezsent.

- Nahát, maga az? Először meg se ismertem. Mielőtt elfelejteném, szeretném megköszönni a banánt. Nagyon finom volt. Egy délutáni nassolás felvidítja az embert, ugye?

Montrose pislogott. Még mindig hallotta a tömeg morajlását letről. Rémülete nőttön-nőtt.

- Gorilla létére nagyon jól beszél angolul - csak ennyit bírt kinyögni. És valóban, a gorilla kiejtése feltűnően tiszta volt.

A gorilla csak szerényen legyintett a bókra.

- Ó, nos, tudja, Balliol. A jó öreg Balliol, Oxfordban. Az ember nem felejt el egykönnyen, amit az Alma Materben tanult, nem gondolja? Ön véletlenül nem Oxfordban végzett?

- Nem.

- '26-ban végeztem. Sokáig csak ténferegtem. Aztán egy barátom a cirkuszszakmából tanácsolta, hogy a gorillapiac még nincs túltelítve. Ahogy ő fogalmazott, bőven van még hely a csúcson. Meg kell mondanom - tette hozzá a gorilla -, nagyon szépen kerestem vele. Persze a kezdőtőke magas... nem adnak ingyen egy ilyen bőrt... viszont lényegében nulla a kiadásom. Na persze ahhoz, hogy főszereplő legyél egy nagyfilmben, ahogy én, szükséged van egy jó ügynökre. Az enyém, örömmel mondhatom, óriási üzletember. Nem tűri a filmmágnások pac-kázását.

Montrose-nak nem járt különösebben gyorsan az agya, de szép fokozatosan alkalmazkodott a tényekhez.

- Tehát akkor ön nem is gorilla?

- Nem, nem. Műszőr az egész.

- Senkit nem fog cafatokra tépni?

- Drága barátom! Az én kedvenc időtöltésem letelepedni egy jó könyvvel. A könyvek közt érzem magam a legjobban.

Montrose utolsó kételyei is elillantak. Barátságosan kezét nyújtott.

- Nagyon örvendek, Mr....

- Waddesley-Davenport. Cyril Waddesley-Davenport. Én is borzasztóan örvendek, Mr...

- Mulliner. Montrose Mulliner.

Szívélyesen kezét ráztak. Lentről felhallatszott a tömeg rekedtes moraja. A gorilla összerezzent.

- Azért kérdeztem, családos ember-e - magyarázta -, mert azt reméltem, meg tudja mondani, mi a legjobb eljárás egy síró babánál. Már belátom, hogy sose lett volna szabad kilopnom a babakocsiból. Ha tudni akarja, mi a legnagyobb hibám, hogy mindenem a művészetem. Muszáj volt ellopnom azt a babát. így álmodtam meg a jelenetet. *Ereztem...* Éreztem, *itt* - mondta a gorilla a bal mellkasára ütve. - De hogyan tovább?

Montrose elgondolkozott.

- Miért nem viszi vissza?

- Az anyjához?

- Persze.

- De... - A gorilla kételkedve húzogatta az alsó ajkát. -Látta a tömeget. Észrevette, hogy egy nő áll az első sorban az ernyőjét lengetve?

- Az anya?

- Pontosan. Maga is éppolyan jól tudja, mint én, mire képes egy dühös nő az ernyőjével.

Montrose ismét töprengésbe merült.

- Semmi baj - mondta. - Adja ide. Miért nem surran le a hátsó lépcsőkön? Senki se látja meg. A tömeg elöl áll, és majdnem teljesen sötét van.

A gorilla szeme felragyogott. Hálásan vállon veregette Montrose-t.

- Drága barátom! Ez a megoldás! De ami a babát illeti...

- Visszaszolgáltatom.

- Óriási! Nem tudom, hogy köszönjem meg, drága barátom - mondta a gorilla. - Szavamra, most aztán megtanultam, hogy ne engedjem szabadjára a művész éneket. El se tudja képzelni, hogy félttem attól az ernyőtől! Ha nem találkoznánk

többet itt, ne feledje, hogy ha New Yorkban tartózkodom, a Lotos Klubban megtalál. Ugorjon be bármikor, ha a környéken jár. Harapunk valamit, és beszélgetünk egy jót.

Na és mi történt ezalatt Rosalie-val? Rosalie ott állt a gyermekétől megfosztott anya mellett, és minden bűv-erejével próbálta rávenni Jack Fosdyke kapitányt, hogy siessen a segítségére, de a Kapitány mindenféle technikai problémákra hivatkozott.

- Az ördögbe - mondta -, ha velem lenne az elefántölőm és húséges bennszülött hordárom, 'Mlongi, rögtön tudnám a megoldást. De így hátrányban vagyok.

- De hisz tegnap azt mondta, sokszor fojtott meg gorillákat a pusztá kezével!

-Nem gorillákat, hölgyem. Porillákat. Az egy délamerikai wombat-féle, és nagyon finom elkészítve.

-Maga fél!

- Félni? Jack Fosdyke fél? Mekkora nevetnének most a Zambesi alsó folyásánál, ha hallanák!

- Pedig fél! Azt tanácsolta, hagyjam el a férfit, akit szeretek, mert puhány és félnék.

Jack Fosdyke kapitány a bajszát pödörte.

- Sehol se látom - gúnyolódott -, hogy a barátja... - Elhallgatott, és tátva maradt a szája. Montrose Mulliner fordult be a sarkon. Peckesen járt, sőt, fesztelenül, és karján hozta a babát. Egy pillanatra megállt, hogy a buzgón dolgozó fényképezőgépek ráfókuszálhassanak, majd a megdöbbsent anyához lépett, és karjába nyomta a gyermeket.

-Így ni - mondta könnyedén, és leporolta a kezét. - Ugyan, ugyan - folytatta. - Semmiség.

Az anya ugyanis előtte térdelt, és igyekezett kezet csókolni neki. Nem pusztán az anyai szeretet ösztönözte erre. Aznap reggel szerződtette le a gyereket heti hetvenöt dollárért egy

készülő film, az *Apró ujjacskák* forgatására, és ezekben a hosszú, izgalmas percekben már nagyon úgy tűnt, hogy kútba esik az egész szerződés.

Rosalie sírva Montrose karjaiba vetette magát.

- Ó, Monty!

- Ugyan, ugyan.

- Mennyire félreismertelek!

- Mind követünk el hibákat.

- Csakhogy én óriási bakot lőttem, amikor hallgattam arra az emberre! - mondta Rosalie, és megvető pillanást vetett Jack Fosdyke kapitányra. - Hinnéd, hogy annyi hengegés után egy lépést sem tett szegény gyermek megmentéséért?

- Egy lépést sem?

- Egyetlenegy se!

- Ez csúnya, Fosdyke - jegyezte meg Montrose. - Nagyon csúnya. Nem valami egyenes dolog, mi?

-Tchah! - bökte ki zavarában a kapitány, sarkon fordult, és eltrappolt. Még mindig a bajsztát pödörte, de gondterhelten tűnt.

Rosalie valósággal csüngött Montrose-on.

- Nem sérültél meg? Félelmetes küzdelem volt?

- Küzdelem? - nevetett Montrose. - Ó, dehogy! Szó se volt küzdelemről. Hamar megmutattam a bestiának, hogy nem packázhat velem. Általában úgy tapasztaltam a gorilláknál, hogy nem kell más, mint az emberi szem ereje. Egyébként átgondoltam a dolgot, és arra jutottam, hogy talán egy kicsit elvettem a sulykot az ötleteddel kapcsolatban. Még mindig szívesebben nőszülnek valami szép, csöndes templomban, de ha te azt szeretnéd, hogy a szertartásra egy állat ketrecében kerüljön sor, a legnagyobb örömmel.

A lány megborzongott.

- Képtelen lennék rá. Félnék.

Montrose megértően mosolygott.

- Jól van - felelte. - Voltaképp nem csoda, ha egy válogatósan étkező hölgy nincs olyan kemény anyagból, mint egy keményebb férfi. Akkor mehetünk? Be szeretnék nézni Mr. Schnellenhamerhez, hogy elintézzem az emelésemet. Hajlandó vagy várni, amíg benézek az irodájába?

- Én hősöm! - súgta Rosalie.

[9]

A bólogató

A *kisbaba* című szuperfilm bemutatása a Főutcán működő Álomvarázs filmszínházban parázsló eszmecsere forrása lett a Horgásztanya ivójában. A filmbemutatók rendszeres látogatói közül számos prominens személy nézett be egy jól megérdemelt frissítőre a vetítés után, és a beszélgetés a mozikban szereplő gyereksztárookra terelődött.

- Úgy tudom, valójában mind törpék - mondta egy Rumos Tej.

- Én is ezt hallottam - csatlakozott egy Szódás Whisky. - Valaki mondta, hogy Hollywoodban minden stúdiónak van egy különleges embere, akinek nincs más dolga, mint járni az országot, átfésülni a cirkuszokat, és ha talál egy jó törpét, leszerződteti.

Szinte automatikusan Mr. Mullinerre néztünk, mintha a tudás eme feneketlen kútfejétől várnánk valami mérvadó kinyilatkoztatást ebben a bonyolult kérdésben. Az ivó korelnöke merengő csöndben kortyolta a citromos whiskyjét.

- A kérdés, ami felmerült - szólt végül -, azóta foglalkoztatja a gondolkodó embereket, hogy ezek a kis göröcsök először népszerűvé váltak a mozivásznnon. Van, aki állítja, hogy valódi gyerekek nem lehetnek ilyen gyűlöletesek. Mások fenntartják, hogy épeszű törpe nem süllyedne odáig, amit némelyik gyereksztár művel. De fel kell tennünk a kérdést: épeszűek a törpék? Nagyon zavaros az egész.

- Vegyük ezt a kölyköt, akit ma este láttunk - mondta a Rumos Tej. - Ezt a Johnny Bingley-t, Senki nem meséli be nekem, hogy csak nyolcéves.

- Ami Johnny Bingley-t illeti - ismerte el Mr. Mulliner -, nem csapták be a megérzéseit. Azt hiszem, a negyvenes éveit elején jár. Véletlenül tudok róla mindent, mivel fontos szerepet játszott távoli rokonom, Wilmot életében.

- A távoli rokona Wilmot, a törpe?

- Nem. Bólogató volt.

- Micsoda?

Mr. Mulliner elmosolyodott.

- Nem könnyű elmagyarázni a laikusok számára a hollywoodi mozgófilm-szervezet bonyolult személyzeti felépítését. Annyira egyszerűen fogalmazva, ahogy csak lehet: egy Bólogató olyan, mint egy Helyeslő, csak alacsonyabban áll a társadalmi ranglétrán. Egy Helyeslőnek el kell mennie az értekezletre, ahol azt mondja: „Igen.” Egy Bólogató dolga, mint azt a neve is mutatja, bólogatni. Az igazgató megfogalmaz egy állítást vagy véleményt, és várakozva körülnéz. Ez a jel a rangidős Helyeslőnek, hogy igent mondjon. Őt követi a ranglistán a Másodhelyeslő - néha Alhelyeslőnek is hívják - és a Segédhelyeslő. Csak ha az összes Helyeslő helyeselt, akkor következnek a Bólogatók. Bólogatnak.

Egy Pint Világos és Barna Sör Keveréke azt mondta, ez nem hangzik valami nagy számnak.

- Nem túl fennkölt - ismerte el Mr. Mulliner. - Nagyjából úgy mondhatnánk, hogy a társadalmi ranglétrán ez a pozíció a szélgépkézelt és a dialógusíró között van. Van egy érinthetetlen kaszt is, a Bólogatóasszisztensek, akikkel tulajdonképpen fölösleges önöket terhelnem. Akkor, amikor történetem kezdődik, távoli rokonom, Wilmot főállású Bólogató volt. Mégis, kétség sem fér hozzá, hogy kicsit magasra ácsingózott, amikor meg akarta szerezni Mabel Potter kezét, aki a Perfecto-Zizzbaum Vállalat igazgatója, Mr. Schnellenhamer titkárnője volt.

Tény és való, hogy egy ilyen magas rangú lány és a távoli rokonom pozíciójában lévő férfi között normális esetben nem is lehet több baráti viszony. Wilmot két tény kombinációjának köszönheti, hogy a lány mégis a kegyeibe fogadta. Egy: hogy ifjúkorában egy farmon nevelkedett, ezért ismerte a madarak szokásait és viselkedését. Kettő: mielőtt Hollywoodba került, Miss Potter madárhang-utánzó volt a varietében.

Az irodalom túlságosan mostohán bánik a varieték madárhang-utánzóival és művészetük iránti elkötelezettségükkel, de mindenki ismeri a mondást: aki egyszer madárhang-utánzó volt, mindig madárhang-utánzó marad. Lehet, hogy napjaink Mabel Potterjei csupán csinos gépek, akik jegyzetelnek és legépelik a főnökük leveleit, de őbenne még mindig égett a soha ki nem hunyó tűz, ami az olyan lányokat élteti, akik ahhoz voltak szokva, hogy telt ház előtt utánozzák a kakukk, a kecskefejő és más, mindannyiunk számára ismerős madár dallamos trilláit.

Mindez akkor vált nyilvánvalóvá Wilmot számára, amikor reggel az egyik félreeső díszlet mellett elhaladva

kiabálást hallott, és imádottja ezüstös hangját felismerve megállt hallgatózni. Mabel Potter, úgy tűnt, egy rendezővel vitatkozik.

- Figyelembe véve - magyarázta -, hogy csak szívességből csináltam, és semmilyen szempontból nem tartozik a munkaköri kötelességeim közé, amikért a fizetésemet kapom, meg kell mondanom...

- Jól van, jól van - mondta a rendező.

- ...szemtelenség, hogy van mersze szembeszállni velem a kakukkok témakörében. Elárulhatom, Mr. Murgatroyd, hogy egész életemben a kakukkokat tanulmányoztam, a kisujjamban vannak. A Föld minden táján utánoztam már kakukkokat. Nem is szólva a sürgető felkérésekről Angliából, Ausztráliából és...

- Tudom, tudom - mondta a rendező.

- ...Dél-Afrikából, amiket el kellett utasítanom, mert drága anyám, aki akkor még élt, nem szerette a tengeri utazást. Világhírű a kakukkom! Csak várjon, míg hazamegyek, és elhozok egy kivágott cikket a *St. Louis Post-Democrat*ból, ahol azt írták...

- Tudom, tudom, tudom - mondta a rendező -, de akkor is, azt hiszem, hívok inkább olyat, aki úgy csinálja, ahogy én akarom.

A következő pillanatban Mabel Potter tűnt fel, és Wilmot tiszteletteljes gyöngédséggel szólította meg:

- Valami baj van, Miss Potter? Segíthetek?

Mabel Pottert rázta a könnytelen zokogás. Az önbecsülését csúnyán megsértették.

- Ezt hallgassa - kezdte. - Megkérem, hogy szívességből jöjjek ide, és utánozzam a kakukkszót az új filmben, és amikor megteszem, Mr. Murgatroyd azt mondja, rosszul csinálom.

- A galád! - lihegte Wilmot.
- Szerinte a kakukk úgy csinál, „kakukk, kakukk”, pedig bárki, aki tanulmányozta a kérdést, tudja, hogy valójában azt mondja, „vukú, vukú”.
- Persze. Kétség sem fér hozzá. Jól hallható a „v” hang.
- Mintha valami baja lenne a szájpaddlásának.
- Vagy súlyos orrpolipja lenne.
- Vukú, vukú... Pont így.
- Pontosan így! - helyeselt Wilmot.

A lány sokkal barátságosabban nézett rá.

- Lefogadom, hogy rengeteg kakukkot hallott már.
- Több milliót. Egy farmon nevelkedtem.
- Ezek az okostojás rendezők az agyamra mennek!
- Nekem is - felelte Wilmot, majd úgy döntött, az egész sorsát felteszi egy lapra. - Arra gondoltam, Miss Potter, hogy volna-e kedve beugrani velem az étkezdébe egy gyors kávéra?

A lány hálásan elfogadta a meghívást, és mondhatjuk, hogy ekkor kezdődött a bizalmas kapcsolatuk. A következő hetekben mindennap, amikor csak a munkájuk engedte, láthatták volna őket együtt ülni az étkezdében vagy egy közel-keleti palota lépcsőin valahol a stúdió területén. Wilmot némán nézte a lány arcát; Miss Potter pedig, gyönyörű szemében a művész lelkesedésével, a narancstrupiál dallamos trilláival vagy az afrikai egerészölyv metszőbb vijjogásával töltötte meg a levegőt. Na, és persze a fiú kérésére minden alkalommal megfeszítette a gégefőt, és „vukú-vukú”-zott.

De amikor végre Wilmot felbátorodott és megkérte, hogy legyen a felesége, a lány a fejét rázta.

- Nem - mondta. - Kedvellek, Wilmot. Néha már-már azt hiszem, szeretlek. De nem mehetek hozzá egy pórhoz.

- Egy micsodához?

- Egy pórhoz. Egy páriához. Egy férfihoz, aki abból él, hogy bólogat Mr. Schnellenernek. Egy Helyeslő is elég rossz lenne, na de egy Bólogató!

Rövid szünetet tartott. Wilmot pedig merő megszokásból bölintott.

- Én ambiciózus vagyok - folytatta Mabel. - A férfi, akihez hozzámegyek, legyen a férfiak királya... De legalábbis osztályvezető. Inkább éheznek az árokparton, mint hogy egy Bólogató felesége legyek!

A megfelelő ellenérv természetesen az lett volna, hogy miután egész évben olyan jó az idő, Hollywoodban nincsenek vizes árkok. De Wilmot túlságosan kétségbeesett ahhoz, hogy rámutasson erre. Fájdalmas kiáltást hallatott, mely emlékeztetett az alaszkai vadkacsa párhívására, és könyörögni kezdett. De a lány hajthatatlan volt.

- Mindig is barátok leszünk - mondta -, de kizárt, hogy hozzámenjek egy Bólogatóhoz.

Azzal egy gyors „vukú”-val sarkon fordult.

Igazán nem kínálgatik túl sok megoldás az olyan férfi számára, akinek összetörték a szívét, és a kezdődő románc csak reménytelen ábrándnak bizonyult. Lényegében két választása van. Elmehet nyugatra új életet kezdeni, vagy itálba fojthatja a bánatát. Wilmot esetében az első lehetőséget kizárta a tény, hogy már eleve nyugaton tartózkodott. Nem csoda hát, hogy amint aznap este magányosan ücsörgött lakásában, a gondolatai mindinkább a második megoldás felé kalandoztak.

Ahogy az összes Mulliner, távoli rokonom, Wilmot is lelkiismeretesen mértékletes ember volt. Amennyiben a szerelmi élete olajozottan halad, valószínűleg megelégszik egy fagyaltkehelyel vagy egy tejturmixszal az átdolgozott

nap végén. De most, amikor a vigasztalanság nézett vele farkasszemet, leküzdhetetlen vágyat érzett valami erősebb iránt.

Tudta, hogy körülbelül a Hollywood Boulevard közepén van egy hely, ahol ha kettőt kopogsz, és elfütyülsz azt, hogy „Tarka lepkék”, kinyílik egy rács, és egy bajuszos arc jelenik meg. Az arc azt kérdezi: „Na?” Mire azt feleled: „Szolgálunk és védünk”. Az ajtó kinyílik, és meglátod magad előtt az élvezetek rózsás, ám teljes pusztulásba vezető útjait. Miután pedig Wilmut a jelenlegi hangulatában pont erre vágyott, talán megértik, miként lehetséges, hogy úgy fél órával később már a nevezett intézmény egyik asztalánál poharazott, és sokkal jobban érezte magát.

Mennyi idő után vette észre, hogy az asztalánál még valaki ül? Nem tudta megmondani. Ám eljött egy pillanat, amikor a poharát felemelve azon kapta magát, hogy egy apródjelmezt viselő kisgyermek szemébe néz, akiben magát a kis Johnny Bingley-t, az amerikai anyák bálványát, *A kisbaba* című film sztárját ismerte fel. Ez az a film, amelyet önök, uraim, épp az imént tekintettek meg az Álomvarázsban, a Főúton.

Túlzás lenne azt mondani, hogy Wilmot megdöbbsen, amiért ilyen környezetben látja ezt a gyermeket. Ha egyszer a kuncsaft eltölt fél órát ebben a második otthonban, nincs olyan állapotban, hogy bármin is megdöbbsenjen - még egy golfruhás gumigyanta-elefánton se csodálkozna. Annyira azonban mégiscsak felkeltette az érdeklődését a dolog, hogy odabökje:

- Hello!

- Hello! - válaszolt a gyermek. - Figyelj - folytatta, miközben egy jégkockát tett a poharába -, meg ne mondd a vén Schnellenernek, hogy itt láttál! A szerződésben van egy erkölcsi záradék.

- Kinek ne mondjam meg? - kérdezte Wilmot.
 - Schnellenhamernek.
 - Hogy kell írni?
 - Fogalmam sincs.
 - Nekem sincs - felelte Wilmot. - Nem baj, legyen, ahogy lennie kell - folytatta, és lelkesen kezét nyújtott. - Tőlem sose tudja meg!
 - Ki nem? - kérdezte a gyermek.
 - Ó nem - vágta rá Wilmot.
 - Mit nem? - tudakolta a gyermek.
 - Tudja meg tőlem - szögezte le Wilmot.
 - De mit? - csodálkozott a gyermek.
 - Elfelejtettem - mondta Wilmot.
- Egy ideig némán ültek, mindketten elmerültek a saját gondolataikban.
- Te Johnny Bingley vagy, ugye? - kérdezte Wilmot.
 - Kicsoda? - érdeklődött a gyermek.
 - Te.
 - Ki vagytok?
 - Figyelj - mondta Wilmot. - Az én nevem Mulliner. Ez van. Mulliner. Ezt kell szeretni.
 - Kinek?
 - Azt nem tudom - ismerte el Wilmot.
- Szeretettel nézett a másokra. Kicsit nehéz volt rá összpontosítani, mert mindig vibrált, de azért Wilmot össze tudta rakni a nagy egészet. Ha az ember szíve jó helyen dobog, gondolta, mit számít, ha a teste vibrál?
- Jó fej vagy, Bingley.
 - Te is Mulliner.
 - Mindketten jó fejek vagyunk?
 - Mindketten jó fejek vagyunk.

- Összesen ketten vagyunk? - kérdezte Wilmot, mert nem akart hibázni a kérdésben.

- Én annyit számoltam.

- Igen, ketten - helyeselt Wilmot, miután az ujjain ellenőrizte. - Sőt, mondhatnánk úgy is, hogy két úriember.

- Két úriember, pontosan.

- Akkor lássuk, hogy is állunk. Igen - folytatta Wilmot, miután letette a tollat, amivel számokat firkált a terítőre. - Számításaim szerint ez a végeredmény. Két jó fej, két úriember. Mégis - tette hozzá csodálkozva, és a homlokát ráncolta -, ez négynek tűnik, mi pedig csak ketten vagyunk itt. Nem baj - folytatta -, ne is törődjünk vele. Mellékes. Nem fontos a tárgy szempontjából. A tény, amivel szembe kell néznünk, Bingley, hogy nehéz a szívem.

- Ne mondd!

- De mondom. Nehéz, Szivi. Nehéz a bingem.

- Mi a baj?

Wilmot úgy döntött, bizalmába avatja ezt a szokatlanul szimpatikus gyermeket. Úgy érezte, még soha egy gyereket se kedvelt jobban.

- Így állunk.

- Hogyan?

- Hát így.

- Hogy így?

- Elmondom. A lány, akit szeretek, nem jön hozzám.

- Nem megy?

- Azt mondja.

- Ejnye, ejnye - mondta a gyermek együtt érzően. - Nagy kár. Elutasította a szerelmed, ugye?

- A fején találtad a szöveget, elutasította! - felelte Wilmot. - Elutasította, hogy attól koldulsz. Szép kis elutasítás!

- Így megy ez - állapította meg a gyermeksztár. - Micsoda világ!

- Igazad van, micsoda világ!

- Nem csodálom, hogy nehéz tőle a szíved.

- Mi az, hogy nehéz a szívem! - erősítette meg Wilmot szípozva. A terítő szélével megtörölte a szemét. - Hogy szabaduljak meg ettől a szörnyű depressziótól? - kérdezte.

A gyermeksztár megértő volt.

- Megmondom én - közölte. - Tudok ennél egy sokkal jobb helyet. Tegyük vele egy próbát.

- Ártani nem árthat - vélte Wilmot.

- És van még egy, lent, Santa Monicában.

- Oda is elmegyünk! - helyeselt Wilmot. - Az benne a legjobb, hogy folyton mozgásban vagyunk, új helyeket és arcokat látunk.

- Velencében mindig annyi kedves arcot látni!

- Akkor menjünk! - közölte Wilmot.

Másnap délelőtt tizenegy órakor történt, hogy Mr. Schnellenhamer rátört igazgatótársára, Mr. Levitskyre. Rendkívül kifejező arca maga volt az aggodalom élő szobra. Remegett a szájában a szivar.

- Figyelj! - mondta. - Tudod, mi történt?

- Figyelj! - mondta Mr. Levitsky. - Nem.

- Johnny Bingley az imént nálam járt.

- Ha fizetésemelést akar, hivatkozz a gazdasági válságra!

- Fizetésemelést? Engem az aggaszt, meddig éri meg a fizetést, amit kap.

- Meddig éri meg? - csodálkozott Mr. Levitsky. - Johnny Bingley? A Gyermekek, a Könnyecsepp a Mosoly Mögött? Az Amerikai Anyák Bálványa?

- Azt mondd meg, meddig lesz az Amerikai Anyák Bálványa, ha az Amerikai Anyák rájönnek, hogy Johnny egy törpe Connolly Cirkuszából, ráadásul egy korosodó, szőrös szívű törpe?

- Senki se tudja rajtunk kívül.

- Valóban? - kérdezte Mr. Schnellenhamer. - Akkor tudd meg, kérlek, hogy tegnap éjjel együtt dorbézolt az egyik Bólogatómmal. Ma reggel pedig közölte velem, nem merne megesküdni rá, hogy elmondta a pasasnak, hogy törpe, de mindent összevetve hajlik rá, hogy elmondta. Azt mondja, aközött, hogy kidobták őket Mike csehójából, és hogy leszúrta a pincért a szedővillával, úr tátong az emlékei között, minden homályos. Úgy véli, akkor mondhatta el, mert addigra nagyon bensőséges kapcsolatba kerültek, és nem voltak titkai előtte.

Mr. Levitsky könnyedsége egy csapásra eltűnt.

- De ha ez a fickó... hogy is hívják?

- Mulliner.

- Ha ez a Mulliner nevű fickó elmondja a sztorit a sajtónak, Johnny Bingley egy huncut garast sem ér többé.

A szerződése szerint pedig még két filmet forgatunk vele, darabját kétszázötvenezer dollárért.

- Így van.

- Akkor mit tegyünk?

- Mondd meg te!

Mr. Levitsky elgondolkodott.

- Először is - mondta -, meg kell tudnunk, mit tud ez a Mulliner.

- Nem kérdezhetjük meg.

- Nem, de kiderül a viselkedéséből. Valaki, aki a markában tartja a vállalatot, képtelen ugyanúgy viselkedni, mint azelőtt. Miféle fickó ez?

- Az ideális Bólogató - felelte Schnellenhamer szomorúan.
- Nem is tudom, mikor láttam nála jobbat. Remekül figyel a végzavaira. Sose próbál kibújni azzal, hogy beállt a nyaka. Csöndes... Tisztelettudó... Mi az a szó, ami „h”-val kezdődik?

- Hólyag?

- Hódolatteljes. Na és mi az a szó, ami „o”-val?

- Osztriga?

- Odaadó. Ez ő. Csöndes, tisztelettudó, hódolatteljes és odaadó - ez Mullnier.

- Akkor könnyen kiderül. Ha azt látjuk, hogy hirtelen nem olyan, mint amilyennek leírtad... ha hirtelen nagyszájú és hözöngő lesz, érted, hogy gondolom... akkor tudjuk, hogy tudja, hogy a kis Johnny Bingley egy törpe.

- És akkor?

- Akkor le kell kenyereznünk. Mégpedig alaposan. Semmi félmunka.

Mr. Schnellenhamer a haját tépte. Csalódottnak tűnt, amiért nem talál csomót a kákán.

- Igen - helyeselt, miután elmúlt a kis rohama. - Azt hiszem, ez az egyedüli megoldás. Délben értekezlet lesz az irodámban, ő is ott lesz, hogy bólogasson.

- Úgy kell figyelünk, mint a szervál!

- Hogyan?

- Mint a szervál. Az egy vadmacskaféle. Figyeli a dolgokat.

- Á - mondta Mr. Schnellenhamer -, értem már. Hirtelen azt hittem, teniszezni akarsz.

Ha sejtette volna a két mágnás, hogy aggodalmuk alaptalan! Ha Wilmot Mulliner értesült is a végzetes titokról, másnap reggel akkor se emlékezett rá. Zavaros fejjel ébredt, azzal a halvány tudattal, hogy valami emberpróbáló élményben volt része, de a részleteket illetően minden

homályos volt. Egyetlen gondolat kóválygott a fejében, miközben belépett Mr. Schnellenhamer irodájába az értekezletre, ez pedig abban a meggyőződésben gyökerezett, hogy ha nem tartja a fejét tökéletesen mozdulatlanul, középen kettéhasad a koponyája.

Ám Mr. Schnellenhamer, aki csak úgy leste a nagy jelentőségű, baljós jeleket, izgatottan megrángatta Mr. Levitsky zakója ujját.

- Nézd!

- Eh?

- Láttad ezt?

- Micsodát?

- Ez a Mulliner. Összerezdült, amikor a szemébe néztem, mint aki rosszmájúan nevet belül.

- Tényleg?

- Nekem úgy tűnt, igen.

Valójában csupán annyi történt, hogy Wilmot, amikor hirtelen meglátta munkaadóját, nem bírta elfojtani a hirtelen rátörő borzongást. Úgy tűnt neki, hogy valaki befestette Mr. Schnellenhamert sárgára. A Perfecto-Zizzbaum elnökét legjobb formájában se nevezhattük szemrevalónak. Az pedig, hogy a körvonalai vibráltak, ő maga pedig matt narancssárga színt öltött, derült égből villámcsapásként érte Wilmotot, és összerándult tőle, mint a szózott csiga.

Mr. Levitsky elgondolkodva vizsgálta a fiatalembert.

- A szeme se áll jól! - mondta.

- Szerintem se! - felelte Mr. Schnellenhamer.

- Van valami kellemetlen kárörvendés a viselkedésében.

- Nekem is feltűnt.

- Látod, ahogy kezébe temette az arcát, mintha éppen szörnyű terveket ötlönné ki?

- Szerintem tud mindent.

- Nem lepne meg, ha igazad volna. Kezdjük el az értekezletet, és lássuk, mit csinál, amikor bólogatnia kellene. Ha valamikor, hát akkor fogja kimutatni a foga fehérjét.

Wilmot általában ezeket az értekezleteket szerette legjobban a munkájában. A saját feladat nem volt túlságosan megterhelő, és amint azt gyakran mondogatta, annyi érdekes emberrel találkozhatott.

Ma azonban, bár a stúdió tizenegy legfurcsább írója volt jelen, akik mindannyian többet érdemelnek némi felületes szemlélődésnél, azon kapta magát, hogy képtelen legyőzni azt a tompa türelmetlenséget, ami azóta tartott, amikor aznap reggel először ment a hűtőhöz, hogy jeget tegyen a homlokára. Ahogy a költő, Keats fogalmaz az *Óda egy csalogányhoz* című versében, „Feje fáj, s minden íze zsibbatag”. Mabel Potter látványa pedig felidézte azokat az álmokat, melyeket gyáva földi álmok sose tár, és amelyek sose válhattak valóra, ezért csak még mélyebb reménytelenségbe taszították. Ha Wilmot történetesen egy orosz regény szereplője, kimegy a csűrbe, és felakasztja magát. Ám jelen esetben csak bámult maga elé, és tökéletesen mozdulatlan maradt.

A legtöbb embert egy többnapos vízihullára emlékeztette volna, ha látja. Mr. Schnellenhamer szerint viszont ugrásra kész párducra hasonlított, és ezt halkán szóvá is tette Mr. Levitskynek.

- Hajolj ide. Suttogni akarok.
- Mi a baj?
- Szerintem úgy néz ki, mint egy gubbasztó párduc.
- Bocsásson meg - mondta Mabel Potter, aki a főnöke mellett ült, hogy kötelességének megfelelően lejegyezze az elhangzottakat. - Azt mondta, „gubbasztó párduc”, vagy „puffasztó lábdúc?”

Mr. Schnellenhamer összerendezte. Elfelejtette, hogy netán kihallgathatják. Úgy érezte, óvatlan volt.

- Ezt ne írja le - mondta. - Nem tartozik ide. Jól van, rajta, rajta! - folytatta, de csak árnyéka volt önmagának, hiába próbálta a tőle megszokott nyerseséggel vezetni az értekezletet. - Kezdhetjük. Hol is hagytuk abba tegnap, Miss Potter?

Mabel a jegyzeteibe nézett.

- Cabot Delancy, egy bostoni család sarja, tengeralattjárón próbálja elérni az Északi-sarkot. Egy jéghegyen van, és a szeme előtt leperregnek ifjúsága képei.

- Milyen képek?

- A képeket nem részletezte.

- Akkor ezzel kezdjük - mondta Mr. Schnellenhamer. - Milyen képek perregnek le a fickó szeme előtt?

Az egyik szerző, egy cingár, szemüveges fiatalember, aki azért jött Hollywoodba, hogy Szuvenír Palotát nyisson, de a stúdió vontatóhálójába akadt, és akarata ellenére író csináltak belőle, azt mondta, miért ne lehetne egy olyan kép, ahol Cabot Delancy látja magát, amint Kewpie-babákkal és jegyzetpapírral rendezi be a kirakatát.

- Miért Kewpie-babákkal? - kérdezte Mr. Schnellenhamer.

A szerző azt felelte, népszerű termék.

- Nézze! - közölte Mr. Schnellenhamer nyersen. - Ez a Delancy soha életében nem adott el semmit. Milliomos. Valami romantikusát akarunk.

Egy félénk, idős úriember pólómérkőzést javasolt.

- Nem jó - mondta Mr. Schnellenhamer. - Kit érdekel a póló? Amikor filmet csinálunk, a közép-nyugati, kisvárosi lakosságra kell gondolnunk. Igazam van?

- Igen - mondta a Rangidős Helyeslő.

- Igen - mondta a Helyettes Helyeslő.

- Igen - mondta a Segéd Helyeslő.

És az összes Bólogató bólogatott. Wilmot, aki hirtelen rádöbbsent, hogy szólítja a kötelesség, gyorsan meghajtott a lüktető fejét. A mozdulattól úgy érezte, mintha egy vörösen izzó lándzsát szúrtak volna belé, és összerezsent. Mr. Levitsky meghúzta Mr. Schnellenhamer zakójának ujját.

- Fintorgott!

- Szerintem is fintorgott!

- Már-már gyűlölködve.

- Nekem is olybá tűnt. Figyeljük tovább!

Az értekezlet folytatódott. Minden szerző javasolt valamit, de Mr. Schnellenhamerre maradt, hogy megoldja az egyre inkább megoldhatatlannak tűnő kérdést.

- Tudom már! - közölte Mr. Schnellenhamer. - Ül a jéghegyen, és látja önmagát... Tudják, mindig is sportember volt... Látja, amint megszerzi a győztes gölt egy ilyen pólómérkőzésen. Manapság mindenkit érdekel a póló, igazam van?

- Igen - mondta a Rangidős Helyeslő.

- Igen - mondta a Helyettes Helyeslő.

- Igen - mondta a Segéd Helyeslő.

Wilmot ezúttal túl gyors volt. Mint öntudatos alkalmazott, nem akarta, hogy holmi testi fájdalom megakadályozza a kötelességteljesítésben. Gyorsan bólított, majd ismét „készenléti” állapotba helyezkedett, csodálkozva, hogy a feje még mindig a helyén van. Meg volt róla győződve, hogy ezúttal le fog esni.

Ez a csendes, tiszteletteljes, hódolatteljes és odaadó bólogatás nagy hatást tett Mr. Schnellenhamerre. Szeméből eltűnt a kétségbeesés. Most már meg volt róla győződve, hogy Wilmot nem tud semmit. A mágnás önbizalma az

egekig emelkedett. Lendületesen folytatta. A hangja ismét magabiztosan csengett.

- Nos - szólt ismét -, akkor ez jó lesz az egyik látomásnak. Mi kettőt akarunk, a másiknak olyannak kell lennie, ami tetszik a nőknek. Valami megható, kedves, gyöngéd.

A szemüveges, ifjú író úgy vélte, megható, kedves és gyöngéd lenne, ha Cabot Delancynek eszébe jutna az, amikor egy Szuvenir Palotában dolgozott. Bejött egy szép lány, és találkozott a tekintetük, miközben Cabot becsomagolta a lánynak az indián gyöngyfűzért, amit kért.

Mr. Schnellenhamer az asztalra csapott. - Mi ez a zagyvaság Szuvenir Palotákról és indián gyöngyfűzerekről? Talán nem megmondtam, hogy a fickó tiszteletreméltó klubtag? Hogy kerülne egy Szuvenir Palotába? Jelenjen meg egy lány, igen - ennyiben helyes, amit mond. De nem egy Szuvenir Palotában. Legyen valami szép, nyugalmas, békebeli külső helyszín, ahol méhek zümmögnek, galambok búgnak, és fák lengedeznek a szélben. Figyeljenek! - mondta Mr. Schnellenhamer. - Tavasz van, tudják, körben a gyönyörű természet csillog a felkelő napban. A hullámozó fű... A fákon nyílnak a... mi az, ami a fán nyílik?

- Rügy? - javasolta Mr. Levitsky.

- Két szótagú! - felelte Mr. Schnellenhamer kissé önérzetesen, mert büszke volt rá, hogy ismert két szótagú szavakat is.

- Bimbó? - kockáztatta meg a szerző, aki úgy nézett ki, mint egy idomított főka.

- Már bocsánat - szólt közbe Mabel Potter. - A bimbó nem egy tehénfajta?

- Nem, a Bimbó csak a tehén neve szokott lenni - felelte a szerző.

- Bocsássanak meg - szabadkozott Mabel. - A tehenekhez nem értek. A madarak a szakterületem.

- Lesznek madarak is - nyugtatta meg Mr. Schnellenhamer kedvesen. - Amennyi madarat csak óhajt. Főleg kakukk. Azt is megmondom, miért. Ad a sztorihoz egy kis humort. A fickó ott van a lánnyal ebben a békebeli kertben, ahol minden bimbózik... és amikor azt mondom, bimbózik, úgy is értem, hogy bimbózik. A bimbózásnak jónak kell lennie, különben valaki repül... Szorosan átölelik egymást. Olyan sokáig ölelik egymást, ameddig csak a philadelphiai cenzorok hagyják, és ekkor jön egy kedves, humoros húzás. Miközben a két fiatal csókolózik, és a világon semmi másra nem gondolnak, megszólal a közelben egy kakukk: „Kakukk! Kakukk!” Azt jelezve, mennyire boldogok. Ez jó poén. Ugye?

- Igen - mondta a Rangidős Helyeslő.

- Igen - mondta a Helyettes Helyeslő.

- Igen - mondta a Segéd Helyeslő.

Ám ekkor, miközben a Bólogatók feje - köztük Wilmoté - ismétlődően lefelé hajladozott a nyelén, hirtelen megszólalt egy tiszta női hang. Mabel Potter hangja volt az. A legközelebb ülők látták, hogy arca kipirult, a szemében pedig csaknem fanatikus fény csillogott. Hirtelen feléledt benne a madárhang-utánzó.

- Már megbocsásson, Mr. Schnellenhamer, de téved. Halálos csönd telepedett a szobára. Tizenegy író ült megbabonázva a székében, mint akik nem akarnak hinni huszonkét fülüknek. Mr. Schnellenhamer apró nyögést hallatott. Hosszú pályafutása során még soha nem történt vele ilyesmi.

- Mit mondott? - kérdezte hitetlenkedve. - Azt mondta, hogy én... Én... tévedek?

Mabel állta a tekintetét. Jeanne D'Arc állhatott így vallatói előtt.

- A kakukk - mondta a lány - nem azt mondja, „Kakukk, kakukk”... Azt mondja, „vukó, vukó”. Jól hallható „v” hanggal.

A szobában mindenkinek leesett az álla a lány vakmerőségétől. A jelenlévők közül soknak a szemében megjelent valami, ami erősen könnycsepre emlékeztetett. Olyan fiatal és törékeny!

Mr. Schnellenhamer kedvessége semmivé foszlott. Hangosan fújtatott az orrán át. Szemmel láthatóan nagy önuralommal sikerült csak türtőztetnie magát.

- Szóval nem tudom, hogy szól a kakukk?

- Vukúúú - helyesbített Mabel.

- Kakukk!

- Vukúú!

- Ki van rúgva - közölte Mr. Schnellenhamer.

Mabel a haja tövéig elvörösödött.

- Ez igazságtalan és jogtalan! - kiáltotta. - Nekem van igazam, és bárki, aki tanulmányozta a kakukkokat, megmondhatja, hogy igazam van. A bimbó kérdésében tévedtem, elismertem, hogy tévedtem, és bocsánatot kértem. De ha a kakukkokról van szó, hadd közöljem, hogy olyan emberrel beszél, aki az oregoni Portlandben található Palace-tól kezdve a maine-i Sumquamsetben üzemelő Hippodromig mindenütt utánozta már őket, és minden egyes alkalommal kétszer visszatapsolták! Bizony, uram, én ismerem a kakukkokat! Ha nekem nem hisz, Mr. Mullinert kérdezem, aki egy farmon született és nevelkedett, és több kakukkot hallott, mint amennyi magának a meleg vacsorája! Mr. Mulliner, mit szól hozzá? Azt mondja a kakukk, hogy „kakukk”?

Wilmot Mulliner már talpon volt, és szerelemtől csillogó szemekkel nézett a lányra. A szeretett lény látványa, aki bajban van és hozzá fordul segítségért, olyan hirtelen hozta elő távoli rokonom jobbik énjét, mint akit túsúrás ért. Egy pillanatra fontolóra vette, hogy a biztonságot választja, és gyáván a hatalom oldalára áll. Örülten szereti Mabel Pottert, kétségbeesetten, mondta magának abban a rövid, émeletítő, pipogya pillanatban, de Mr. Schnellenhamer írja alá a csekkeket. Meglehetősen aggasztotta a gondolat, hogy felbosszantsa őt, és ezáltal kirúgassa magát. Mert nincs szörnyűbb lelki gyötrelem, mint azé az emberé, aki megszokta, hogy minden szombat reggel kinyitja a ropogós borítékot, ám egy nap hiába nyúl érte, nincs ott. A gondolat, hogy a Perfecto-Zizzbaum pénztárosa megszűnik aranyat tojó tyúk lenni, és ő is csupán egy harcsabajszú férfi lesz a sok közül, kocsonyássá tette Wilmot gerincét. Mint mondtuk, egy pillanatra már-már elárulta e kedves teremtés bizalmát.

De most, hogy a lány szemébe nézett, ismét erős lett. Jöjjön, aminek jönnie kell: a végsőig mellette áll.

- Nem! - mennydörögte, és hangja úgy visszhangzott a szobában, mint a trombitaszó. - Nem, nem azt mondja, hogy „kakukk.” Ön egy közkeletű tévedés rabja, Mr. Schnellenhamer. A madár vúkol, és szavamra, sose fogok más mondani, mint hogy vúkol, akármilyen üzleti érdekeket is sértek meg ezzel. Teljes szívemből, kérlelhetetlenül osztom Miss Potter nézeteit. A kakukk nem kakukkol. Vúkkol! Ez van, ezt kell szeretni!

Hirtelen valami susogás hallatszott. Mabel Potter volt az, aki a férfi karjaiba repült.

- Ó, Wilmot! - kiáltotta.

Wilmot a lány mögött álló mágnásra förmedt.

- Vukú, vukú! - kiáltotta már-már eszelősen.

Meglepődve látta, hogy Mr. Schnellenhamer és Mr. Levitsky sietve kiürítik a helyiséget. A szerzők habzó árként özönlöttek ki a teremből. Végül ő és Mabel magukra maradtak a Perfecto-Zizzbaum Vállalat sorsást igazgató urakkal. Mr. Levitsky gondosan becsukta az ajtót, miközben Mr. Schnellenhamer megnyerő, jóllehet, ideges mosollyal közeledett Wilmuthoz.

- Ugyan, ugyan, Mr. Mulliner - mondta.

- Ugyan, ugyan - mondta Mr. Levitsky is. - Megértem, hogy ingerült, Mulliner – bizonygatta Mr. Schnellenhamer. - Nincs bosszantóbb az olyasvalaki számára, aki sokat tud, mint ha az emberek ilyen buta hibákat vétének. A határozott kiállását a vállalat iránti lojalitása ékes bizonyítékának tekintem.

- Én is! - tette hozzá Mr. Levitsky. - Én is nagyra értékelem.

- Mert tudom, hogy ön lojális a vállalathoz, Mulliner. Ugye nem tenne semmit, ami árt a vállalat érdekeinek?

- Dehogyan tenne! - kontrázott Mr. Levitsky.

- Nem fedné fel a vállalat kis titkait, hogy riadalmat és csalódást okozzon, ugye, Mulliner?

- Dehogyan fedné! - vélte Mr. Levitsky. - Főleg most, hogy kinevezzük az igazgatótanácsba.

- Az igazgatótanácsba? - kérdezte Mr. Schnellenhamer döbbenten.

- Az igazgatótanácsba - ismételte Mr. Levitsky hajthatatlanul. - Méghozzá mint címzetes sógort!

Mr. Schnellenhamer egy pillanatra elhallgatott. Úgy tűnt, nehezeére esik megbarátkozni ezzel a rendkívül drasztikus lépéssel. De józan gondolkodású férfiú volt, aki tudta, hogy időnként csakis a nagyszabású gesztusok elegendőek.

- Így van - mondta. - Azonnal szólok a jogi osztálynak, és megfogalmaztatom a szerződést.

- Ez elfogadható önnek, Mulliner? - tudakolta Mr. Levitsky feszengve. - Hajlandó igazgató lenni?

Wilmot Mulliner kihúzta magát. Ez volt az ő perce. A feje még mindig fájt, és a legkevésbé sem állíthatta, hogy tudja, mi ez az egész. De egyvalamit tudott - Mabel ott pihent a karjában, és a jövőjét bebiztosította.

- Én...

Ám cserbenhagyták a szavak, inkább csak bólintott.

[10]

Egy narancs leve

Egy macska rohant be váratlanul a Horgásztanya ivójának ajtaján. Az olyan macskák csalhatatlan levegője vette körül, akikbe épp akkor rúgott bele egy erős láb. Ugyanekkor egy erős ember dühkitörésének összetéveszthetetlen hangjai szűrődtek be kintről: miután felismertük Ernest Biggs, a kocsma népszerű tulajdonosa hangját, csodálkozva néztünk egymásra. Ernest ugyanis mindig is a végtelen kedvességéről volt ismert. Azt gondoltuk, ő lenne az utolsó, aki negyvennégyes lábat emel egy hűséges barátira és jó egerészőre.

Egy jól informált Rumos Tej világított rá a rejtélyre.

- Diétázik - mondta a Rumos Tej. - A köszvénye miatt. Mr. Mulliner felsóhajtott.

- Milyen kár - mondta -, hogy a diétázás, bár pusztán egészségügyi szempontból nagyszerű, ilyen sajnálatos

hatással van a vérmérsékletre. Úgy tűnik, a legszívósabbak önuralmát is kikezdi.

- Pontosan - felelte a Rumos Tej. - Henry bácsikám igazán szívós volt...

- Mégis - folytatta Mr. Mulliner -, hallottam már olyanról, hogy a diétázás nagy boldogsághoz vezetett. Vegyük például a távoli rokonom, Wilmot esetét.

- Ugyanaz a Wilmot, akiről a múltkor is mesélt?

- A múltkor meséltem távoli rokonomról, Wilmotról?

- Akire én gondolok, Bólogató volt Hollywoodban, de rájött, hogy a vállalat gyereksztárja, a kis Johnny Bingley egy törpe. Hogy befogják a száját, igazgatóvá léptették elő, és feleségül vett egy Mabel Potter nevű lányt.

- Igen, ő az a Wilmot. Ám téved, amikor azt hiszi, hogy annak a történetnek a folyományaként vette feleségül Mabel Pottert.

- De hisz kifejezetten azt mondta, hogy a fiú karjába repült!

- Sok lány repült már férfiak karjába - közölte Mr. Mulliner gyászosan -, csak hogy valamivel később kiszabaduljon belőle.

Wilmotot tehát, ahogy nagyon helyesen mondja (mesélte Mr. Mulliner), igen kellemes helyzetben hagytuk magára. Az egyetlen felhő, amely közénk férközhetett, ha felidézi, az volt, hogy a lánynak nem tetszett Wilmot odaadó és hódolateljes viselkedése Mr. Schnellenhamerrel, a vállalat vezetőjével szemben. Derogált neki, hogy a rokonom egy Bólogató. Aztán kinevezték igazgatónak, így hát kibékült a lánnyal, akit szeret, és rendkívül csinosnak mondható fizetést húzott. Nem csoda, ha úgy érezte, hogy eljött a happy end.

Az újsütetű boldogság egyik hatása az volt távoli rokonomra, Wilmotra, hogy eltöltötte az emberiség iránti

jóézés és segítőkészség. Sugárzó mosolyáról beszélt az egész stúdió, és még Luealla Parson rovatában is szenteltek neki pár sort a *Los Angeles Examinerben*. A szerelem, úgy hiszem, gyakran hat így a fiatalemberekre. Úgy járt-kelt, hogy valósággal kereste, hol tehetne valami jót felebarátaiért. Amikor egy reggel Mr. Schnellenhamer az irodájába hívta, Wilmot másra se tudott gondolni, mint hogy reméli, a mágnás valami apró szívességet kér tőle, amit nagy öröme szolgálna megtenni.

A Perfecto-Zizzbaum Vállalat fejét síri hangulatban találta.

- Nehéz időket élünk, Mulliner - mondta Mr. Schnellenhamer.

- Ugyanakkor - felelte Wilmot vidáman - még mindig van öröm a világban, a gyermekek boldogan kacagnak, a madarak csicseregnek.

- Ami a madarakat illeti, igaza van - hagyta rá Mr. Schnellenhamer -, de meg kell nyirbálnunk a kiadásainkat. Szükség lesz némi fizetéscsökkentésre.

Wilmotot aggodalom töltötte el. Morbid ötletnek tartotta.

- Ne is álmodjon arról, hogy csökkenti a fizetését, főnök - győzködte a mogult. - Minden centjét megérdemli! Gondoljon csak bele! Ha csökkenti a saját fizetését, azzal riadalmat okoz. Az emberek még azt hiszik, valami baj van. Az ön köz iránti kötelessége, hogy férfi legyen. Nyelje le a keserű pirulát, és bármennyire is nehezebbre esik, ragaszkodjon az évi nyolcszázezer dolláros fizetéséhez, mint a ragasztó!

- Nem kimondottan a saját fizetésem csökkentésére gondoltam - mondta Mr. Schnellenhamer. - Inkább a magáéra, ha érti, mire gondolok.

- Ó, az enyémmre? - kiáltotta Wilmot felélénkülve. - Á, az más. Az egészen más. Igen, ebben van valami. Ha úgy gondolja, hogy az segít megnyugtatni a drága pofákat a P-F

stúdióban, akkor csökkentse csak a fizetésemet! Mégis, mennyire gondolt?

- Heti ezeröttszáz dollárt kap.

- Tudom, tudom - mondta Wilmot. - Rengeteg pénz. - Arra gondoltam, mit szólna mostantól hétszázötvenhez...

- Furcsa egy összeg - felelte Wilmot tűnődve. - Nem kerek, ha érti. Én azt javaslom, legyen ötszáz.

- Vagy négy?

- Ha úgy tetszik, legyen négy.

- Rendben van - egyezett bele Mr. Schnellenhamer. - Akkor mostantól háromszázat írunk a könyvekbe. Kényelmesebb összeg, mint a négy - magyarázta. - Kevesebb könyvelést igényel.

- Hogyne - szögezte le Wilmot. - Hogyne. Ugye, milyen szép napunk van? Azon gondolkodtam, miközben idejöttem, hogy még sose láttam szikrázóbbnak a napot. Az ember másra se vágyik, mint útra kelni és jót tenni, ahol csak lehet. Örülök, ha a magam szerény módján megkönnyíthetem a dolgát, főnök. Igazán öröm volt.

Azzal egy vidám „Tralá”-val elhagyta a szobát, és az étkezdébe indult, ahová közös ebédet beszélt meg Mabel Poterrel.

A lány késett néhány percet, és Wilmot feltételezte, hogy biztos Mr. Schnellenhamer miatt késlekedik, akinek, mint emlékezhetnek, a titkárnője volt. Amikor Mabel megérkezett, távoli kuzinom aggódva látta, hogy bájos arca borús, és az ifjú épp mondani akart valamit a madarokról, amikor szíve hölgye hirtelen megszólalt.

- Mit hallok Mr. Schnellenhamertől?

- Nem egészen értelek - vallotta be Wilmot.

- A fizetéscsökkentéséről.

- Ja, arról. Értem. Gondolom, lediktálta neked az új szerződést, hogy vidd le a jogi osztályra. Igen - folytatta Wilmot. - Mr. Schnellenhamer ma reggel hívatott, és nagy gyötrelmek közt találtam szegény fickóra. Az egész világon pénzhiány van jelen pillanatban, tudod, és az iparág is akadozik. Nagyon zaklatott volt emiatt. De átbeszéltük a dolgokat, és szerencsére találtunk megoldást. Csökkentettem a fizetésemet. Így minden könnyebb lesz. Mabel arca fagyos volt.

- Tényleg? - kérdezte keserűen. - Hadd mondjam meg, hogy ami engem illet, egyáltalán nem így látom. Cserbenhagytál, Wilmot. Eljátszottad a megbecsülésemet. Bebizonyítottad, hogy még mindig ugyanaz a hidegspárga-gerincű féreg vagy, aki Mr. Schnellenhamer előtt vonaglik. Amikor igazgató lettél, azt hittem, egy igazgató lelkülete is lakik benned. De rájöttem, hogy a szíved mélyén még mindig Bólogató vagy. Az az ember, akinek tartottalak - álmaim erős, domináns férfiája -, a csökkentés pusztá említésére is közölte volna Mr. Schnellenhamerrel, hogy akassza fel magát. Ó, igen, mekkorát csalódtam benned! Azt hiszem, jobb, ha a jegyességünket lezártnak tekintjük. Wilmot megszédült.

- Nem élsz az opcióddal? - hüledezett.

- Nem. Nyugodtan köss üzletet mással. Én sose megyek hozzá egy pipogyához!

- De Mabel...

- Nem! Komolyan gondolom! Na persze - folytatta gyöngédebben -, ha egy nap méltónak mutatkoznál a szerelmemre, az egészen más tészta. Bizonyítsd be, hogy a férfiak krémje vagy. Akkor nem mondom. De addig a felállás az, amit az imént vázoltam.

Azzal rideg, elfordított arccal, egyedül lépett be az étkezdébe.

El lehet képzelni, milyen hatással volt ez a mennykőcsapás Wilmot Mullinerre. Eszébe se jutott, hogy Mabel így fogadhatja azt, amit ő pusztán emberbaráti gesztusnak vélt. Rosszat tett talán? - kérdezte magától. Nyilvánvalóan nem bűn visszavarázsolni egy filmmogul szemébe a boldog csillogást. Mabel mégis másképp gondolta, és szélnek eresztette őt. Wilmot úgy érezte, hogy az élet nagyon nehéz.

Néhány percig eljászott a gondolattal, hogy visszamegy a munkaadójához, és közli: meggondolta magát. De nem, azt nem tehetette. Olyan volt, mint elvenni a csokoládét egy gyerektől, aki már összecsovizta magát. Wilmot Mulliner úgy látta, nem tehet semmit. Van az úgy. Bement az étkezdébe, leült egyedül egy asztalhoz, kellő távolságban a gögös lánytól, magyar gulyást rendelt, salátát, kétféle süteményt, fagylaltot, sajtot és kávé. Ugyanis világéletében jó evő volt, és a bánat csak növelte az étvágyát.

Ez így is maradt a következő napokban. Azon kapta magát, hogy sokkal többet eszik, mint máskor, mert úgy tűnt, az étel csillapítja a fájdalmat a szívében. Sajnos azonban eközben újabb fájdalmat okozott a gyomrában.

Minden orvos azt tanácsolja a szerelmi csalódásban szenvedőknek, hogy étkezzenek könnyen. Ha nem így teszel, a végeredmény éppoly elkerülhetetlen, mint egy görög tragédiában a katarzis. Nincs ember, légyen megáldva bármily nagyszerű gyomoredvekkkel, aki képes egyszerre bánkódni az elvesztett szerelem fölött, és megúszni a keményítőben gazdag étkeket. Nem kellett sok idő, hogy emésztési zavarok lépjenek fel Wilmotnál, és jóformán először életében kénytelen volt felkeresni egy orvost. Az, akit választott, igen drasztikus nézeteket vallott.

- Ébredéskor - mondta Wilmotnak - igya meg egy narancs levét. Ebédre egy narancs levét. Vacsorára pedig - egy pillanatra elhallgatott, mielőtt előállt a nagy meglepetéssel - egy narancs levét. Ami a többit illeti, nem vagyok nagy híve az étkezések közti fogyasztásnak, de azt kell mondjam, ha nap közben megéhezne... vagy esetleg éjszaka... semmi baja nem lesz, ha bekap egy kis... Nos, igen, nem látom be, miért nem kaphatna be... mondjuk egy kevés... narancslevet. Wilmot rámeredt. Viselkedése igencsak emlékeztetett egy farkasra az orosz sztyeppéken, akit paraszt helyett nápolyival kínálnak.

- Nem felejtett ki valamit?

- Hogy mondja?

- Mi van a steakkal?

- Szigorúan tilos a steak.

- Hamburger?

- A hamburger ki van zárva.

- De ha jól értelmezem... és kérem, figyeljen, hátha tévedek... ön azt javasolja, hogy csak és kizárólag narancslén éljek.

- Egy narancs levén - helyesbített az orvos. - Pontosan. Vegyen egy narancsot. Vágja két, egyforma részre. Facsarja ki egy facsarón. Töltse egy pohárba... vagy csészébe - tette hozzá, mert nem akarta, hogy kukacoskodónak tartsák -, és igya meg.

Így elmondva jó, sőt, szórakoztató trükknek tűnt, de Wilmot szomorú szívvel hagyta el a rendelőt. Olyan fiatalember volt, aki egész életében ahhoz szokott, hogy kellő komolysággal fogjon hozzá az étkezéseihez. Megevett mindent, amit lehetett, és ha elfogyott, vajjal és kétszersülttel lakott jól. Az élet, amelyet a doktor tárt fel előtte, meglehetősen kopárnak tűnt, és ha nem kezdett volna ebben

a pillanatban két vadmacska verekedni a gyomrában, valószínűleg hagyja is az egészet.

Ám a macskák döntésre sarkallták. Megállt a legközelebbi piacon, és rendelt egy láda narancsot a címére. Aztán vásárolt egy facsarót, és immár készen állt rá, hogy új életet kezdjen.

Úgy négy nappal később történhetett, hogy Mr. Schnellenhamert, aki épp mogultársával, Mr. Levitskyvel értekezett - ezek a szorgalmas emberek ugyanis, ha nem volt más, akivel értekezhetek, hát egymással értekeztek -, értesítették, miszerint Mr. Eustiss Vanderleigh kíván beszélni vele. Ez a Vanderleigh egy színdarabíró volt a kísérletiszínház-irányzatból, akit egy pezsgősládába zárva hoztak Hollywoodba.

- Mit akar? - kérdezte Mr. Schnellenhamer.

- Biztos valami panasza van - mondta Mr. Levitsky. - Ezek a színdarabírók kifárasztanak. Időnként visszasírom a némafilmeket!

- Á! - sóhajtott vágyakozva Mr. Schnellenhamer. - Akkor küldje be, kérem.

Eustiss Vanderleigh méltóságteljes fiatalember volt, teknőckeretes szemüveggel és hosszú, hullámos hajjal. Hangja magasan, ámde gyászosan csengett.

- Nézze - kezdte a mágnás ridegen. Eustiss Vanderleigh felemelte karcsú kezét.

- Nem azért jöttem, hogy panaszkodjak arról, ahogy a művészetemmel bánnak. Ezzel kapcsolatban már elmondtam a nézeteimet. Bár sikerült némi hírnevet szereznem mint színdarabíró, immár nem panaszkodom, amiért a legegységibb jeleneteimet nem tartják filmvászonra valóknak. Továbbá nem vitatom el a rendezőnek azt a jöllehet téves, jogát, hogy kifinomult soraimat - az ő szlengjét használva -

„gázosnak" bélyegezze. Mindezt elfogadom, mint a hollywoodi élet velejáróját. De van egy határ, és hadd kérdezzem meg, Mr. Schnellenhamer: túrnöm kell, hogy fejbe verjenek egy zsömlével?

- Ki verte fejbe zsömlével?

- Az egyik igazgatójuk. Egy Mulliner nevű fickó. Az incidens, amire célzok, ma történt, ebédidőben, az étkezdében. Egy barátomat láttam vendégül ebédre, és miután úgy tűnt, nem tudja eldönteni, pontosan milyen táplálékot is vegyen magához, hangosan elkezdtem felolvasni neki az étlapon található tételeket. Épp csak megemlítettem a sertéssültet főtt krumplival és káposztával, és áttértem volna a birkapörköltre Joan Clarkson módra, amikor erős ütlegetést éreztem a fejemben. Megfordulván ott találtam ezt a Mullinert, kezében egy szétlapított zsemmlével, arcán egy szenvedő lélek tekintetével. Amikor az indítékai felől kérdeztem, csupán motyogott valamit, amit úgy értettem, „Maga és a sertéssültje!", és tovább kortyolgatta a narancslevét - mely italt, úgy tűnik, rendkívül kedvel, mert láttam már többször az étkezdében, és úgy tűnik, nem fogyaszt semmi mást. Ez azonban teljesen lényegtelen. A kérdés, amelyre választ óhajtok kapni: meddig mehet ez még? Számítsak rá, hogy valahányszor belépek a stúdió táplálkozásra kijelölt helyiségébe, dühös zsemletámadásnak leszek kitéve, vagy készen áll élni a hatalmával, és megakadályozza az epizód megismétlődését?

Mr. Schnellenhamer nyugtalanul fészkelődött.

- Utánanézek.

- Óhajtja megtapogatni a dudort vagy a kék foltokat...?

- Nem, távozhat. Most Mr. Levitskyvel kell beszélnem. A színdarabíró visszavonult, és Mr. Schnellenhamer elgondolkozva ráncolta a homlokát.

- Csinálnom kell valamit ezzel a Mullinerrel - állapította meg. - Nem tetszik a viselkedése. Megfigyelted ma az értekezleten?

- Nem kimondottan. Mit csinált?

- Ezt hallgasd! - mesélte Mr. Schnellenhamer - Nem tette rám a szolgálatkészség és az önzetlen együttműködés benyomását. Valahányszor mondtam valamit, úgy tűnt, valami vicceset csinál a szája sarkával. Felvonta, és elhúzta. Olyan izé volt... Milyen szó is kezdődik „sz”-szel?

- Szarkasztikus?

- Nem, a szarkasztikus az, aki kényszeresen lopkod.

- Á, tudom már. Szardinikus. Valahányszor beszéltem, szardinikusnak tűnt. * Mr. Levitsky kezdte kapiskálni.

- Úgy érted, mint egy szardínia?

- Nem, nem mint egy szardínia. Ez afféle rideg megvetés, mint Glutzé a Medulla-Obloganta stúdióból, amikor a minap a golfpályán megkérdezte, hány ütéssel jutottam ki a bozótból, és azt feleltem, eggyel.

- Talán viszkedett az orra.

- Nem azért fizetem a személyzetemet, hogy munkaidőben viszkessen az orruk! Ha viszkető orrot akarnak, legyen nekik munkaidő után! Egyébként se erről volt szó, mert megvakarta volna. Nem, én úgy látom, ez a Mulliner kezd a fejünkre nőni, és süt róla a lázadás. Ma délután megint lesz

* Schnellenhamer figurájában Wodehouse több korabeli hollywoodi filmmogult figurázott ki. Schnellenhamer hatalmas fizetése Louis B. Mayerre utal, aki 1937-46 között Amerika legnagyobb fizetésű embere volt. A szavak összecserélése viszont Sámuel Goldwyn sajátossága volt, aki szándékosan rá is játszott erre. Írókat fizetett, hogy találjanak ki neki új „Goldwynizmusokat”, amiket aztán a sajtó felkaphat, (a ford.)

- egy írói értekezéslet. Figyelj alaposan, és megérted, mire gondolok. Olyan marconán és csúnyán néz, mint egy gengszterfilm szereplője.

- Értelek. Szardinikus.

- Ez a jó szó - erősítette meg Mr. Schenllenhamer. - Ha így megy tovább, tudni fogom a dolgom. Nincs hely ebben a vállalatban olyanoknak, akik csak ülnek elhúzott szájjal, és szardinikusan néznek!

- Vagy zsemlével ütök a színdarabírókat.

- Ne ess túlzásokba - torkolta le Mr. Schnellenhamer. - A színdarabírókat muszáj zsömlével ütni.

Eközben, nem is sejtve, hogy veszélyben forog a kenyere - pontosabban szólva, a narancsleve -, Wilmot Mulliner az étkezde egyik sarkában ült, morcosan meredt a pohárra, amely az ebédjét tartalmazta. Merengésbe süllyedt. Azokra a történelmi személyekre gondolt, akiket a leginkább tisztelt... Dzsingisz Kán... hasfelmetsző Jack... Atilla, a hun...

Az aztán beleváló fickó volt, gondolta. Ez az Attila. Kitépte az emberek szemgolyóját, és csinos halomba rakta. Wilmot úgy vélte, ez a legkellemesebb mód egy délután eltöltésére. Sajnálta, hogy Attila már nincs köztünk. Remek barátok lennének.

Nyilván felismerik az imént leírt pillanat jelentőségét. A diéta távoli rokonomat, Wilmotot, röpke négy nap alatt a kedvesség élő szobrából keserű mizantróppá változtatta.

Néha olybá tűnik nekem (folytatta Mr. Mulliner, és elmélázva kortyolta a citromos whiskyjét), hogy a modern diétaláz az oka a világ összes bújának-bajának. Természetesen a nők a fő ludasak. Belevágnak ezekbe a karcsúsító kúrákba, kedves természetük elsorvad, és az így felgyülemlett mérget a férjükön élik ki. A férfiak persze keresnek valakit, akin levezethetik a dühüket, és a

szomszédos ország férfitársa esik a választásuk, akik maguk is bunyóra vágnak, mert az ő feleségeik is diétáznak. Mire észbe kapunk, kitör a háború, a maga összes járulékos borzalmával.

Ez történt Kína és Japán esetében Mandzsúriában. Erről volt szó a danzigi korridor kapcsán történt kellemetlenségeknél. Vagy nézzék meg Indiát. Miért vannak lázongások Indiában? Mert a lakói csupán néhanapján esznek, akkor is csak egy marék rizst. Aznap, amikor Mahatma Ghandi leül egy jó, szaftos steakhez, amelyet Roly-poly puding és egy darabka Stilton sajt követ, véget ér ez a polgári engedetlenségi butaság.

Addig viszont csak baj és felfordulás vár ránk... röviden, káosz.

Ám ez túl messzire vinne. Térjünk vissza távoli rokonomhoz, Wilmothoz.

Az orvos rövid beszédében, melyet akkor tartott, midőn felírta a narancslédiétát Wilmothnak, kihangsúlyozta, milyen lelki felemelkedés várható tőle. Egy narancs leve, szerinte, nemcsak hogy dúskál az alapvető vitaminokban, de mindenféle rejtélyes tulajdonságokkal bír, melyek erősítik és felnagyítják a lelket. Mi tagadás, a kép, amit a csípőre tett kézzel álló, mellkasát kidüllesztő lélekről festett, eleinte nagymértékben csillapította Wilmoth kínjait, amikor megkezdte a büntetését.

Elvégre, gondolta az ifjú, bármilyen kellemetlen is átélni egy éhező pítón szenvedéseit, vigasztaló a tudat, hogy az ember afféle modern Assisi Szent Ferencéé változik.

De mint láttuk, pontosan az ellenkezője következett be. Most, hogy arra utasították, változzon át pusztán narancsleves hordóvá, Wilmoth Mulliner gyűlölettel kezdett nézni embertársaira. Ajkán azelőtt mindig mosoly bujkált, most

szúrósan lefelé biggyedt. Ami a szemét illeti, mely egykor oly kedves volt, most nyugodtan rárajzolhatnák egy emberevő cápa fejére, és senki nem kérdezősködné.

A pincérnő közeledése, aki azért jött, hogy elvigye a poharát, és a felfedezés, hogy egyedül van a kihalt étkezdében, ráébresztette Wilmotot, hogy eltelt az idő. Két órakor Mr. Schnellenhamer irodájában volt jelenése, hogy részt vegyen az írói értekezleten, amelyről a főnöke az imént beszélt Mr. Levitskynek. Az órájára nézett, és látta, hogy ideje sietnie.

Legbelül vadul lázadozott. Undorodva gondolt Mr. Schellenhamerre. Úgy érezte, hogy ha Mr. Schnellenhamer elkezd fontoskodni, akkor ő, Wilmot Mulliner tudni fogja, mit kell tennie.

Jelen körülmények között a tény, hogy Mr. Schnellenhamer kihagyta az ebédet, mert olyan sokan keresték, és rendelt egy tálnyi szendvicset az asztalára, nem kis mértékben járult hozzá a drámai eseményekhez. Ha egy forgatókönyvíró értesül az esetről, kétségtelenül eljátszik a gondolattal, hogy azokban a szendvicsekben a Sors Szendvicseit lássa.

Wilmot nem vette észre rögtön a gyűlöletes tárgyakat. Néhány percig csak az írói értekezlet megszokott tényezői érték el a tudatáig. Mr. Schnellenhamer kritizált valamit, ami az épp tárgyalt jelenet kapcsán merült fel.

- Ahogy én látom, ez a fickó - mondta a történet hőisére utalva - nagy csávában van. Látta a feleségét csókolózni egy pasassal, és nem tudván, hogy valójában a nő bátyja, elment Afrikába nagyvadakat löni, és elkapta ez az oroszlan, és kezdi szétmárcangolni. Belenéz félelmetes szemébe, hallja ijesztő bömbölését, és tudja, hogy közel a vég. Abban azonban tévedsz szerintem, Levitsky, hogy ez a megfelelő hely a nagy kabaréjelenetnek.

- Egy látomás - magyarázta Mr. Levitsky.

- Semmi baj a látomásokkal. Nem hinném, hogy akad a szakmában valaki, aki nálam jobban támogatja a látomásokat. De csak a megfelelő helyükön. Szerintem itt az kell, hogy megérkezzen az Egyesült Államok tengerészgyalogsága. Nincs igazam?

Elhallgatott és körbenézett, mint a házigazda, aki szemgolyókat gyűjt a vacsorán. A Helyeslők helyeseltek. A Bólogatók feje úgy hajladozott, mint jegenye a szélben.

- Még szép - mondta Mr. Schnellenhamer. - Jegyezze fel, Miss Potter.

Azzal elégedetten kinyúlt, és enni kezdett egy szendvicset.

Tudni kell, hogy a Perfecto-Zizzbaum Mozgófilmvállalat vezetője nem tartozott azon emberek közé, akik képesek diszkréten szendvicset enni, hogy úgymond, lopva. Ha ő szendvicset evett, nem volt semmiféle eltussolás, álcázás. Le se tagadhatta, minden szem láthatta, minden fül hallhatta, hogy ő egy szendvicset evő ember. Volt valami élénkség, lendület az előadásában, ami megfosztotta minden álcától. Zászlóként lobogott előtte a szendvicse.

Wilmot Mullinerre gyakorolt hatása elképesztő volt. Mint mondtam, nem vette észre, hogy a jelenlévők között szendvicsek is tartózkodnak, és a váratlan ropogtatás úgy érte, mint egy késdöfés.

A költők sok fontos, pompázatos hangról írtak már oly szemléletesen... a suttogó szellő a fák közt; a csermely halk zúgása; a galambok turbékolása az ősi szilfák közt; a csalogány éneke. De egyik sem érinti meg oly mélyen a lelket, mint egy marhahúsos szendvics egyenletes harsogása, ha a hallgatóság olyan ember, aki négy napja csupán narancslén él.

Wilmot Mullinerben a szendvicsek hangja mintha kioldott volna egy rugót, szabadjára engedve minden benne rejlő sötét erőt. Szeme felvillant, mint egy tigrisé, és mérgesen kihúzta magát a székében.

A következő pillanatban a jelenlévők riadtan látták, hogy talpra szökken, arca pedig eszelősen rángatózik.

- Abbahagyni!

Mr. Schnellenhamer megremegett. Leesett az álla, és vele együtt a szendvicse is. Elkapta Mr. Levitsky tekintetét. Mr. Levitsky álla is leesett.

- Abbahagyni, ha mondom! - mennydörögte Wilmot. - Azonnal hagyja abba a szendvicsevést!

Elhallgatott. Zihált az indulattól. Mr. Schnellenhamer felállt, és baljósan előreszegezte mutatóujját. Halálos csönd ejtette foglyul a szobát.

Ám ekkor váratlanul belehasított a csöndbe egy visító, élesen vijjogó sziréna. A mágnás ott állt megbabonázva, a „Ki van rúgva” szavak az ajkára fagytak. Tudta, mit jelent ez a hang.

Többek között azért sorolják a filmgyártást a veszélyes tevékenységek közé, mert lehetetlennek bizonyul mellőzni a hisztis női sztárt. A közönség akarja őt, és a közönség szava parancs. Ennek következményeképp azonban minden stúdióban találsz legalább egy tehetséges művészt, akinek a neve pusztán említésére a legerősebbek szíve is reszket, mint a nyárfalevél. A Perfecto-Zizzbaum Stúdióban ezt a pozíciót Hortensia Burwash töltötte be, a fortyogó szenvedély királynője.

A temperamentum kétélű fegyver. Egyfelől pénzt hoz, másfelől viszont olyan dühkitöréseket vált ki a temperamentum tulajdonosából, amilyenek Malajzia lakói közt oly általánosak. Minden Hortensia Burwash-film

ötmilliót hozott, de a forgatások során a művésznő rendkívüli hajlamot mutatott az ámokfutásra, ha a legkisebb mértékben is ellentmondtak neki. Ilyenkor nem kímélt senkit, korra és nemre való tekintet nélkül.

Épp ezért a háború légitámadásai alatt életbe léptetett intézkedésekhez hasonló óvintézkedéseket tettek. Az első jelre, hogy Miss Burwash nem bírja tovább a stresszt, megszólalt egy sziréna, mely figyelmeztette a stúdió dolgozóit, hogy vonuljanak fedezékbe. Később a kürtös „Pihenj”-t fújta, hogy tudassa a veszélyzónában tartózkodókkal: a sztár cuppanós csókot nyomott a rendező orcájára, és folytatják a munkát a forgatáson.

Ez a sziréna szakította félbe az általam leírt feszült jelenetet.

Miután az utolsó hang is elhalt, egy ideig úgy tűnt, diadalmaskodik a tökéletes fegyelem, amelyre a Perfecto-Zizzbaum szervezet oly büszke. Néhányan az égre néztek, és itt-ott erős zihálás hallatszott, de senki sem mozdult. Aztán kintről futó lépések zaja hallatszott, kivágódott az ajtó, és egy nyúzott, ifjú rendezőasszisztens tűnt fel véres arccal.

- Mindenki fedezékbe! - kiáltotta.

Kényelmetlen fészkelődés támadt.

- Erre tart!

Újabb fészkelődés. Mr. Schnellenhamer keményen az asztalra csapott.

- Uraim! Csak nem félnek egy fegyvertelen asszonytól?

A rendezőasszisztens köhintett.

- Nem egészen fegyvertelen - helyesbített. - Kard van nála.

- Kard?

- Az egyik római katonától vette kölcsön az *Ave Caesarból*. Úgy tűnt, terve van vele. Isten önökkel! - mondta a rendezőasszisztens.

Kitört a pánik. A menekülést egy ifjú Bólogató kezdte, bár az igazsághoz hozzátartozik, hogy Miss Burwash egyszer lábon szúrta egy kalaptűvel, amikor elégedetlen volt valamivel a *Lángoló szívek* forgatásakor. Minden szabályra és szokásjogra fittyet hányva, némán kisietett az ablakon. Az összes jelenlévő követte a példáját, és néhány percen belül nem maradt más a helyiségben, csak Wilmot, aki karba tett kézzel fortyogott, Mabel Potter, aki az iratszekrény tetején kucorgott és maga Mr. Schnellenhamer, aki, lévén túl kövér ahhoz, hogy kiférjen az ablakon, bemászott egy tágas szekrénybe, és halkán magára húzta az ajtót.

Wilmot Mulliner nem igazán figyelt az imént kibontakozott jelenetre. Elméjét teljes mértékben lefoglalta az éhség, amely belülről emésztette, és az a furcsa gyűlölet az emberi nem iránt, amely az utóbbi időben olyannyira jellemezte. Továbbra is ott állt, ahol addig, mint aki valami sötét transzba esett.

Ebből a transzból egy kisminkelt arcú, római kardot lengető nő viharos belépése zökkentette ki.

- Ááááá! - sikította a nő.

Wilmot rá se bagózott. Épp csak felvonta a szemöldökét és vicsorgott egyet, majd tovább medítált.

Hortensia Burwash nem szokott hozzá az ilyen fogadtatáshoz. Egy pillanatra tétovázva megállt, aztán magasba emelte a kardját, és lesújtott egy takaros tintatartóra, amelyet Mr. Schnellenhamer kapott néhány tisztelőjétől a Perfecto-Zizzbaum alapítása alkalmából.

- Ááááá! - sikította ismét.

Wilmotnak elege volt ebből a botorságból. Mint minden Mulliner, egészen a közelmúltig ő is csodálattal és makulátlan udvariassággal övezte a nőket. De négy napnyi narancslével a pocakjában bolond lesz hagyni, hogy így viselkedjenek holmi nőcskék a jelenlétében. Jelentős mennyiségű tinta ömlött a nadrágjára, és most dühtől sápadtan nézett szembe Hortensia Burwashsal.

- Mit jelentsen ez? - kérdezte hevesen. - Mi ütött magába? Hagyja abba rögtön, és adja ide azt a kardot!

A temperamentumos sztár újabb „Ááááá!”-t hallatott, de már csak félgözzel. Megtört a lendület. Hagyta, hogy a fegyvert kivegyék a kezéből. Wilmot szemébe nézett. Hirtelen, ahogy belebámult azokba az acélos gömbökbe, kihunytt benne a tűz, és csupán egy gyenge nő maradt hátra, szemtől szemben egy hamisítatlan ősemberrel. A nőnek úgy tűnt, miközben Wilmotot nézte, mintha egy pillanatra meglátta volna az ősgonoszt. Vagy legalábbis egy eszelőst, aki mindjárt baltát ragad, és lemészárol néhány embert.

Valójában Wilmot csupán úgy viselkedett, ahogy bármely férfi tenné, aki négy napja minden reggel fog egy narancsot, két egyenlő darabra vágja, kifacsarja a facsarón, pohárba vagy csészébe tölti, és megissza; aki narancslevet kortyolgat a sülték és fasírtok közt dőzsölő ebédelők tengerében; és aki alkonyatkor hazatérően szerény hajlékába ismét munkához lát a facsaróval. De Hortensia Burwash megremegett előtte. A lelkét megtörték.

- Mit butáskodik a tintával! - morgott Wilmot a lábát törölgetve egy itató papírral. - Ilyen csacsakaság!

A sztár ajka megremegett. Szomorúnak tűnt.

- Nem kell úgy haragudni! - pityergett.

- Haragudni! - mennydörögte Wilmot. Dühösen az alsó végtagjaira mutatott. - A legjobb tízdolláros nadrág egész Hollywoodban!

- Nagyon sajnálom.

- Ajánlom is. Minek csinálta?

- Nem tudom. Valahogy minden elsötétült.

- Akárcsak a nadrágom.

- Sajnálom a nadrágját - szipogta a színésznő kétségbeesetten. - Nem lenne ilyen goromba, ha tudná, milyen volt.

- Már micsoda?

- Ez a diéta. Tizenöt nap, kizárólag narancslén.

Ezek a szavak döbbenetes hatással voltak Wilmotra. Azonnal elpárolgott az ellenségeskedése. Összerezzen. Jeges tekintete megolvadt, és gyöngéd együttérzéssel nézett a nőre, némi büntudattal, amiért ilyen keményen bánt egy sorstársával.

- Azt akarja mondani, hogy diétázik?

- Igen.

Wilmotot ez mélyen fölkaparta. Mintha ismét visszaváltozott volna a régi, kedves, gyöngéd Wilmottá, akit mindenki szeret.

- Szegény kicsikém! Nem csoda, hogy tintatartókat aprít! Tizenöt nap! Istenem!

- De a film is felzaklatott.

- Milyen film?

- Az új filmem. Nem tetszik a történet.

- Milyen kár!

- Nem élethű.

- Milyen bosszantó! Mesélje el! Gyerünk, mesélje el Wilmotnak!

- A következőről van szó. Elvileg egy padlásszobában éhezem, és azt akarják, hogy az utolsó erőmmel írjak egy levelet a férjemnek, hogy megbocsátok neki, és még mindig szeretem. Az az elképzelés, hogy az éhségben megtisztultam. De szerintem ez butaság.

- Butaság? - kiáltott Wilmot. - Mi az, hogy butaság! Még soha életemben nem hallottam ekkora dőreséget! Egy éhező nő szíve nem lágyul meg. Ami pedig azt illeti, hogy az éhezés megtisztít, megtisztít egy túrót! Egyetlen okból ragadna tollat egy nő ebben a helyzetben, hogy írjon a férjének, mégpedig akkor, ha kellően válogatott otrombaságok jutnak eszébe, hogy megérje az erőfeszítést.

- Pontosan így érzem én is!

- Az igazat megvallva, csak egy féleszű nő gondolna ilyenkor a férjére. Inkább sertéssültre gondolna...

- ...és steakre...

- .. és hamburgerre...

- ...és csirkepörköltre...

- .. és vesepecsenyére...

- ... és currys birkára....

- ...és fánkra...

- ...és tortára...

- ...és barackos pitére, húsos pitére, almás pitére, vaníliás pitére és fagylaltos pitére - sorolta Wilmot. - Egyszerűen mindenre, csak narancslére nem. Mondja, ki volt az a félnótás, aki jóváhagyta ezt az ember lélektanától tökéletesen idegen történetet?

- Mr. Schnellener. Azért jöttem, hogy beszéljek vele.

- Lesz egy pár szavam Mr. Schnellenerhez. Nemsokára helyrehozzuk azt a történetet. De mi az ördögért diétázik?

- Nem akarok. De van egy súlyzáradék a szerződésemben. Az áll benne, nem nyomhatok többet negyvenöt kilónál. Mr. Schnellenhamer ragaszkodott hozzá.

Wilmot arca elsötétült.

- Már megint Schnellenhamer, mi? Majd én elintézem!

Odalépett a szekrényhez, és kitérta az ajtaját. A mágnás négykézláb mászott ki. Wilmot kurtán az asztalához parancsolta.

- Fogjon papírt és tintát, Schnellenhamer, és írjon a hölgynek új szerződést, súlyzáradék nélkül.

- Figyeljen...

- Ez az ön kardja, hölgyem, ha nem tévedek - mondta Wilmot, és átnyújtotta a fegyvert.

- Jól van - vágta rá gyorsan Mr. Schnellenhamer. - Jól van. Jól van.

- És ha már úgyis benne van - mondta Wilmot -, én is kérek egyet, amiben visszaállítja a régi fizetésemet.

- Mennyi volt a régi fizetése? - kérdezte Hortensia Burwash.

- Ezeröttszáz.

- Megduplázom! Évek óta keresek egy ilyen menedzsert! Azt hittem, manapság már nem gyártják őket. Olyan kemény! Olyan határozott! Olyan bátor! Olyan erős! Maga álmaim menedzsere!

Wilmot pillantását, mely a szobában vándorolt, valami mozgás ragadta meg az iktatószekrény tetején. Felnézett, és a szeme találkozott Mabel Potterével. A lány bálványozó tekintettel meredt rá, amelyben a fiúnak nem esett nehezére felismerni a szerelem fényét. Wilmot Hortensia Burwashhoz fordult.

- Jut eszembe, a menyasszonyom, Miss Potter.

- Hogy van? - kérdezte Hortensia Burwash.

- Nagyon örvendek - felelte Mabel.
- Miért ment oda föl? - érdeklődött Miss Burwash csodálkozva.
- Csak egy hirtelen ötlet - mondta Mabel.
- Wilmot, aki a tettek emberévé vált, kurtán, hivatalos hangon szólalt meg.
- Miss Burwash le kíván szerződtetni a menedzserének - mondta. - Diktálok, Miss Potter.
- Igen, uram! - felelte Mabel.
- Az íróasztalnál Mr. Schnellenhamer egy pillanatra félbehagyta az írást. Nem jutott eszébe, hogy kell írni a szót, amit akar: „száradék” vagy „sáradék”.

[11]

Minna Nordstrom felemelkedése

A legújabb Minna Nordstrom-filmet adták az Álomvarázsban, a Főutcán, és Miss Postlethwaite, érző szívű pultosunk, aki részt vett a bemutatón, még mindig teljesen a hatása alatt állt. Jól hallhatóan szipogott, miközben a poharakat törölgette.

- Tényleg olyan jó? - kérdeztük, mert a Horgásztanya ivójában nagymértékben adtunk Miss Postlethwaite véleményére, ha a vetítővászonról volt szó. Az ő szaván múlhatott a siker vagy a bukás.

- Csudálatos! - biztosított minket. - Leplezetlenül a nézők elé tárja egy nő lelkét, aki mindent kockára tett a szerelemért. Szívbe markoló és felemelő dráma napjaink életéről, mely száналommal és rémülettel nemesíti meg az érzelmeket.

Egy Rumos Tej azt mondta, nem tudja, tényleg olyan jó-e, de a maga részéről nem kockáztat meg kilenc pennyt rá. Egy

Sherry és Bitters elmerengett, vajon mennyit fizethetnek egy olyan nőnek, mint Minna Nordstrom. Egy Portói felpezsdítette a már-már egyhangúságba süllyedő beszélgetést, amikor azon kezdett töprengeni, hogy lesznek a filmsztárok sztárok.

- Úgy értem - magyarázta a Portói -, egy stúdió szándékosan úgy fog hozzá, hogy csinál egy sztárt? Vagy egyszer csak azt mondja magának: „Nahát, itt egy sztár, hahó!”?

Egy afféle cinikus Száraz Martini, aki mindig mindent tud, úgy vélte, minden összeköttetés kérdése.

- Ha utánajárnánk, biztos kiderülne, hogy ez a Nordstrom-lány valamelyik főnök felesége.

Mr. Mulliner, aki meglehetősen szórakozottan kortyolgatta citromos whiskyjét, felnézett.

- Valaki Minna Nordstrom nevét említette?

- Arról vitatkoztunk, hogyan lett sztár. Én azt mondtam, biztos volt valami hátszele.

- Bizonyos értelemben - felelte Mr. Mulliner - igaza van. Valóban volt neki. De azt kizárólag a saját talpraesettségének és leleményességének köszönhetette. Vannak rokonaim és összeköttetésem Hollywoodban, és mint tudják, ezeken a csatornákon értesülök a stúdióvilág belső történéseiről. Véletlenül tudom, hogy Minna Nordstrom vállalkozókedvének és eltökéltségének köszönhetően emelkedett arra a rangra, ahol most van. Ha Miss Postlethwaite kever még egy forró whiskyt citrommal, ezúttal nagyobb hangsúlyt fektetve a Scotchra, szívesen elmesélem maguknak a teljes történetet.

Amikor az emberek izgatottan összesúgnak Hollywoodban - és az olyan hely, ahol sosincs hiány az összesúgásból -, általában úgy fogják tapasztalni (kezdte Mulliner), hogy a

beszélgetésük tárgya Jacob Z. Schnellenhamer, a Perfecto-Zizzbaum Vállalat népszerű elnöke. Kevés nevet tiszteltek annyira, mint ennek a napóleoni férfiúnak a nevét.

Kérdezzenek például az üzleti érzékéről, és rajongói azonnal rámutatnak a nagy fúzióra, amit levezényelt - arról a fúzióról van szó, amely során egybeolvasztotta saját cégét, a Colossal-Exquisite-et két másik nagy konzernnel, a Perfecto-Fishbeinnel és a Zizzbaum-Celluloiddal. Követeljenek bizonyítékot művészi zsenijére, hogy milyen *finesze* van a csiszolatlan tehetségek felismerésére, és azonnal megkapják. Ő fedezte fel Minna Nordstromot.

Manapság, ha a riporterek szóba hozzák a világsztár nevét Mr. Schnellenhamer előtt, ő csak szerényen elmosolyodik.

- Régóta feltűnt nekem a kislány - mondja -, de különböző okok miatt nem éreztem elérkezettnek az időt a *debütálásához*. Ám aztán összehoztam azt, amit önök vannak olyan kedvesek az eposzi fúziónak nevezni, és megtehettem a döntő lépést. A kollégáim kétségbe vonták, mennyire bölcs lépés egy teljesen ismeretlen lányt a sztárságba emelni, én viszont hajthatatlan voltam. Láttam, hogy nincs más lehetőségünk.

- Volt egy látomása?

- Volt egy látomásom.

Ám történetünk kezdetén Mr. Schnellenhamernek nem volt eyebe, mint egy fejfájása. Miközben egy átdolgozott nap után hazatért a stúdióból, és fáradtan belesüppedt a fotelba Beverly Hills-i luxusotthonának nappalijában, úgy érezte, hogy a filmvállalat elnökének lenni olyan életet jelent, amit sose kényszerítene rá egy olyan kutyára, amely kedves a szívének.

Morbid gondolatok, kétségtelen, de nem igaztalanok. Az egyik nagy hátránya annak, ha egy nagy stúdiót vezetsz,

hogy mindenki, akivel találkozol, játszani próbál neked. Hollywoodot ellepik azok, akik szeretnének bekerülni a filmekbe, és érthetően azt tartják céljuk elérésére a legjobb módszernek, hogy felhívják magukra a főnök figyelmét, és előadják magukat.

Mióta aznap reggel elindult otthonról, lényegében folyamatosan játszottak Mr. Schnellenhamernek. Először a stúdió portása, aki, miután kinyitotta a kaput, hogy beengedje a kocsiját, előadott egy kis jelenetet, hogy megmutassa, mire lenne képes egy komoly szerepben. Aztán jött a titkárnője, két könyvügynök, a pincérnő, aki az ebédjét hozta, egy biztosítási ügynök, egy filmes magazin képviselője és a borbély. Este pedig zárásként ismét a portás következett, ezúttal egy furcsa komédiával.

Nem csoda, hogy mire hazaért, a mágnásnak már lüktetett a homloka, és leküzdhetetlen szükségét érezte egy kis szíverősítőnek.

Hogy hozzájusson, csöngetett, és a szobalánya, Vera Prebble lépett be. A mágnás egy pillanatra elcsodálkozott, hogy nem a komornyikja az. De aztán eszébe jutott, hogy reggeli után kirúgta, mert a *Gunga Dint* szavalta Kiplingtől meglehetősen célzatosan, miközben felszolgált a szalonnás tojást.

- Csöngetett, uram?
- Egy italt kérek.
- Igenis, uram.

A lány visszavonult, hogy néhány perccel később egy dekanter és egy szifon társaságában térjen vissza. Mr. Schnellenhamer némileg felderült a látványtól. Jogosan volt büszke a pincéjére, és tudta, hogy a dekanter folyékony balzsamot tartalmaz. Egy hirtelen gyöngédségi rohamban

elismerően végigmérte az ital hozóját, és arra gondolt, milyen derék lánynak tűnik.

Eddig soha nem vette szemügyre Vera Prebbel külsejét, sőt, nem is igen gondolt rá. Amikor néhány napja jelentkezett a szolgálatába, természetesen észrevette, hogy afféle földöntúli szépség; de persze Hollywoodban minden lány vagy földöntúli szépség, vagy csibészesen bájos, vagy sötét, álmatag arca van, amely szunnyadó szenvedélyt sugall.

- Tegye csak le a kisasztalra - kérte Mr. Schnellenhamer, és megnyalta a száját.

A lány engedelmeskedett. Aztán kiegyenesedett, hirtelen hátravetette a fejét, és két kézzel megragadta, mint akit reménytelen kín mardos.

- Ó! Ó! Ó! - kiáltotta.

- He? - kérdezte Mr. Schnellenhamer.

- Á! Á! Á!

- Nem tudom követni! - mondta Mr. Schnellenhamer. A lány nagy, kétségbeesett szemmel nézett rá.

- Ha tudná, mennyire elegendem van az egészből! Fáraszt... Fáraszt... Fáraszt. A reflektorfény... a csillogás... a mulatozás... Olyan sekélyes, olyan értelmetlen! Meg akarok szabadulni tőle, ha-ha-ha-ha-ha!

Mr. Schnellenhamer a dívány mögé bújt. Ebben a nevetésben volt valami kiegyensúlyozatlan. Nem tetszett neki. Már épp folytatta volna a visszavonulást az ajtó irányába, amikor a lány, aki épp lehunyt szemmel ringatózott előre-hátra, mintha valami belső fájdalomtól szenvedne, megnyugodott.

- Csak egy apróság, amit összedobtam, hogy megmutathassam magam drámai szerepben - mondta. - Figyeljen! Érzelmeket fogok kifejezni!

A lány mosolygott.

- Öröm.

Összezárta a száját.

- Bánat.

Megmozgatta a fülét.

- Réműlet.

Felhúzta a szemöldökét.

- Gyűlölet.

Aztán felvett egy kis csomagot a tálcáról.

- Tessék - mondta -, ha volna szíves megnézni, néhány fotó rólam. Ezen békés az arckifejezésem. Úgy hívom, „Merengő”... Ez én vagyok fürdőruhában... lovagolok... sétálok... boldogan olvasok... kedves vagyok a kutyákkal. Íme egy, amiről a barátaim voltak oly kedvesek ódákat zengeni. Mint Kleopátra, Egyiptom harcos királynője, a pasadenai gázszerelők bálján. Látszik rajta, amit mindenki a legerősebb oldalának tart - az orrom, profilból.

Ezen megjegyzések alatt Mr. Schnellener erősen zihálva állt. A felismerés, hogy ez a szobalány, akiről épp az imént olyan szépeket gondolt, csupán egy újabb róka a tyúkólban, belefojtotta a szót. De most elmúlt a beszédzavar.

- Tűnjön el! - kiáltotta.

- Hogyan? - kérdezte a lány.

- Tűnjön el most rögtön! Ki van rúgva!

Csönd telepedett rájuk. Vera Prebble összezárta a száját, mozgatta a fülét és felvonta a szemöldökét. Nyilvánvaló volt, hogy szomorú, réműlt, és mind nagyobb gyűlölet hatalmasodik el rajta.

- Mi a bajuk maguknak, filmmoguloknak? - kérdezte végül hevesen. - Nincs szívük? Nincs magukban együttérzés? Nincs magukban részvét? Nincs magukban megértés? Nincs semmi, ami megérintené magukat a vérrel-verítékből élők ambícióiból?

- Nincs - felelte Mr. Schnellenhamer egyszerre mind az öt kérdésre.

Vera Prebbel keserűen felnevetett.

- Tényleg nincs - mondta. - Hónapokig kilincseltem a szereposztó rendezőknél. Nem válogattak be. Aztán azt gondoltam, ha sikerül beférköznöm az otthonukba, akkor sikerülhet, ami korábban nem. Szobalány lettem Mr. Fishbeinnél a Perfecto-Fishbeinből. Rudyard Kipling *Csizmák* című verse közepén gorombán kihajított. Hasonló állást szereztem Mr. Zizzbaumnál, a Zizzbaum-Celluloidtól. Alig hagyták el *A Hesperus roncsai* nyitó sorai a számat, ő már fönt volt a szobámban, hogy segítsen csomagolni. Most pedig ön is összetöri az álmaimat. Ez kegyetlen... kegyetlen... Ó, ha-ha-ha-ha-ha!

Előre-hátra rázkódott kinyíltában. Aztán úgy tűnt, eszébe jutott valami.

- Mondja, hajlandó volna megnézni könnyed vígjátékban...? Nem...? Ó, jól van.

A szemhéja gyors leeresztésével és arcizmai néhány rándításával sértett arcot vágott.

- Ahogy akarja - mondta. Ezután megremegett az orrcimpája, és kivillantotta bal szemfogát, hogy baljós legyen. - Csak egy utolsó szó. Várjon!

- Hogy érti azt, hogy várjak?

- Csak várjon. Ez minden.

Egy pillanatra kellemetlen érzés fogta el Mr. Schnellenhamert. Mint minden filmmogulnak, neki is legalább negyvenhét bűnös titka volt, melyek közül sokat papírra jegyeztek. Lehetséges, hogy...

Aztán fellélegzett. Minden személyes irata biztonságban van egy magánszéfben. Abszurd a feltételezés, hogy ez a lány bármit tudhat róla.

Megkönnyebbülve lehevert a díványra, és átadta magát a merengésnek. Nemsokára eszébe jutott, hogy aznap reggel nyélbe ütött egy üzletet, ami lehetővé tette, hogy jó sok pénzt vasaljon be kétszázhetvenhárom moztulajdonostól. Ajka elégedett mosolyra görbült, és el is felejtette Vera Prebble-t.

A hollywoodi élet egyik előnye, hogy a szolgálók nem jelenthetnek gondot. Jóval nagyobb a kínálat, mint a kereslet. Tíz perccel azután, hogy kidobtál egy komornyikot a hátsó ajtón, már meg is jelenik sportautón az utódja. Ugyanez igaz a szobalányokra is. Másnap délutánra ismét rendben működött a Schnellenhamer-háztartás gépezete.

Új komornyik pucolta az ezüstöt, és új szobalány csinálta azt, amit a szobalányok csinálnak, ami nem valami sok. Béke költözött az otthonba.

De a második este, amikor Mr. Schnellenhamer, az aznapi teendők végeztével belépett a nappalijába, nem gondolva semmi másra, csak a vacsorára, egy emberi forgószél fogadta. Ő volt Mrs. Schnellenhamer. Mrs. Schnellenhamert, a némafilmkorszak sztárját a maga idején a Viharos Érzelmek Királynőjeként ismerték, és időnként gondoskodott róla, hogy emlékeztesse erre a férjét.

- Most megnézheted! - kiáltotta Mrs. Schnellenhamer.

Mr. Schnellenhamer nem értette.

- Valami baj van? - kérdezte aggodalmasan.

- Miért rúgtad ki azt a lányt, Vera Prebble-t?

- Leha-ha-ha-ha-házott.

- Van róla fogalmad, mit művelt? Értesítette a rendőrséget, hogy a törvény tilalma ellenére alkoholt tartunk az ingatlanban. Ma délután jött egy teherautó, és elvitte mindet.

Mr. Schnellenhamer megtántorodott.

- Ugye nem mindet? - kiáltotta szinte rimánkodva.

- Mindet.

- A Scotcot?
- Minden üveget.
- A gint?
- Minden cseppet.

Mr. Schnellenhamer a díványnak támaszkodott.

- De a pezsgőt nem? - suttogta.
- Minden ládát. Mi pedig itt állunk, százötven embert várunk ma estére, köztük a herceget.

Az asszony Wigan hercegére utalt, aki oly sok brit herceghez hasonlóan ekkortájt Hollywoodban tengette az idejét.

- Tudod, milyen érzékenyek a hercegek - folytatta Mr. Schnellenhamer. - Azt mesélték, hogy Lulubelle Mahaffyék tavaly meghívták Kircudbrightshire herceget víkendre, és miután ott töltött két hónapot, egyszer csak szedte a sátorfáját, mert elfogyott a barna sherry.

Egy filmmogulnak gyorsan kell gondolkodnia. Míg egy tehetségtelenebb ember arra vesztegette volna az időt, hogy Miss Prebble-t kígyónak nevezze, akit pedig minden hajlandósága megvolt a keblén ringatni, Mr. Schnellenhamer hatalmas agya minden energiáját arra a létfontosságú problémára összpontosította, hogyan tehetné jóvá a romlást, amit a nő a fejükre hozott.

- Figyelj - mondta. - Semmi baj. Felhívom a csempészetet, és seperc alatt ismét feltankolunk.

De megfélemedezett róla, hogy van valami a hollywoodi levegőben, ami minden lakóját ellenállhatatlanul vonzza a filmek felé. Amikor felhívta a csempészt, kiderült, hogy az életmentő kereskedő nincs otthon. Egy jelenetet forgattak a *Megtört szívekhez* a Kimagasló Filmkedvencek stúdióban, és a csempész keményen dolgozott. Egy anglikán püspök

szerepét játszotta. A titkárnője azt mondta, nem lehet zavarni, mert dühíti, ha munka közben piszkálják.

Mr. Schnellenhamer megpróbált egy másik csempészt is, majd még egyet. Mind forgattak.

És jöve fejére kétségbeesés, midőn eszébe juta felebarátja, Isadore Fishbein, és reménysugár világíta az sötétségben. A jó sors kegyelme úgy hozá, hogy ő és a Perfecto-Fishbein stúdió elnöke épp remek viszonyban valának. Hetek óta egyik se próbálá átverni az másikat. S hogy jósorsát tetézzé, Mr. Fishbeinnek éppolyan jól felszerelt pincéje vala, mint bárkinek Kaliforniában. Semmiből nem álla átmenni hozzá, és kölcsönkérni, amire az ínségben szükség vala.

A mágnás megpaskolta Mrs. Schnellenhamer kezét, megmondta, hogy a madarak még mindig dalolnak a napsütésben, az autójához szaladt, és bepattant.

Isadore Fishbein rezidenciája csupán pár száz méterre volt, és Mr. Schnellenhamer hamarosan beviharzott az ajtaján. A barátja épp a falat verte ökölrel, és halkán nyögött magában.

- Valami baj van? - kérdezte meglepve.

- Van ám! - felelte Mr. Fishbein, majd kiválasztott egy új pontot a tapétás falon, és kezdte beleverni a fejét. - Ma délután eljött a rendőrség, és elvitte mindenemet.

- Mindenedet?

- Nos, Mrs. Fishbein kivételével - helyesbített a másik némi sajnálkozással a hangjában. - Odafejt fekszik a hálószobában, nyolc jégkockával teli vászonzsákkal a homlokán. De azon kívül minden kortyot elvittek. Az a nő egy kígyó!

- Mrs. Fishbein?

- Nem Mrs. Fishbein. A szobalány. Az a Vera Prebble. Csak mert félbeszakítottam, amikor ott tartott, hogy „Csizmák, csizmák, csizmák, csizmák menetelnek

Afrikában", feldobott a rendőrségnek. Ráadásul Mrs. Fishbein száznyolcvan vendéget vár ma este, köztük Ruritánia volt királyát!

Azzal átviharzott a szobán, és verni kezdte a fejét a Mozgófilmipart Inspiráló Génusz szobrába.

A jóérzésű ember mindig megdöbben, ha azt kénytelen látni, milyen mélyre süllyedhet az emberi lélek. Mr. Schnellenhamer első reakciója egykori szobalánya újabb szörnyű tettére egyfajta páni félelem volt. Ám az agy, amely felépítette a Colossal-Exquisite-et, ismét dolgozni kezdett.

- Akkor csak egyet tehetünk - mondta. - Átmegyünk Ben Zizzbaumhoz, és kölcsönkérünk egy kicsit a készletéből. Milyen viszonyban vagy Bennel?

- Bennel remekül vagyok - vidult fel Mr. Fishbein. - Hallottam róla valamit a múlt héten, amiről biztosan nem szeretné, hogy híre menjen.

- Hol lakik?

- Camden Drive.

- Akkor hegyibe! - adta ki a parancsot Mr. Schnellenhamer, aki egyszer forgatott egy nyolc felvonásos filmet két erős férfiről, akik egy nő szerelméért harcolnak Anglia vadászati területén.

Hamarosan Mr. Zizzbaum címére értek. A nappaliba érve döbbenten látták, hogy egy alak forog körbe a padlón, kezével a fejét fogja. Gyorsan haladt, de mégse annyira, hogy ne ismerték volna fel a Zizzbaum-Celluloid Vállalat elnök-vezérigazgatóját. Amikor a tizenegyedik körnél megállították és magyarázatot kértek, Mr. Zizzbaum elárulta, hogy nem is olyan régi szobalánya, név szerint Vera Prebble, miután elbocsátotta Mrs. Hemans munkáinak előre megfontoltan, különös kegyetlenséggel elkövetett idézése miatt, értesítette a rendőrséget a bor- és

égetettszesz-készletéről, s ez utóbbi körülbelül fél órája távozott az egészszel.

- És ne hangoskodjatok - tette hozzá a lesújtott férfiú -, mert felébresztitek Mrs. Zizzbaumot. Lefeküdt, jéggel a homlokán.

- Hány kocka? - kérdezte Mr. Fishbein.

- Hat.

- Mrs. Fishbeinnek nyolcra volt szüksége! - közölte a nevezett hölgy férje némi büszkeséggel.

Ez a helyzet alighanem legyőzte volna a legállhatatosabb mozgófilm-igazgatót is, és kevés állhatatosabb mozgófilm-igazgató volt, mint Jacob Schnellenhamer.

De mindig is az jellemezte ezt az embert, hogy a legkényesebb szituációk hozták ki agyából a legtöbbet. Mrs. Schnellenhamerre gondolt, aki odahaza várja, és mintha elektromos áram rázta volna meg.

- Tudom már - mondta. - Menjünk Glutzhoz a Medulla-Oblongata stúdióból. Sose voltunk különösebben barátok, de ha kölcsönadod neki Stella Sveltét, én kölcsönadom neki Orlando Bynget, Fishbein pedig kölcsönadja neki Oscart, a csodapudlit, szerintem hajlandó lesz kölcsönadni annyit, hogy kihúzzuk. Felhívom telefonon.

Beletelt néhány percbe, amíg Mr. Schnellenhamer visszatért a telefonfülkéből. Miután megtette, társai meglepődve látták, milyen vidám.

- Fiúk - mondta -, Glutz elutazott a családjával hétvégére. A komornyik és a többi személyzet sétakocsikázni ment. Csak egy szobalány van a házban. Beszéltem vele. Végül is oda se kell adnunk azokat a sztárokat. Csak átszaladunk kocsin néhány baltával, és kiszolgáljuk magunkat. Nem kerül száz dollárnál többbe, hogy megkenjük a lányt. Mondhatja Glutznak, hogy az emeleten volt, amikor a betörők jöttek, és

nem hallott semmit. Megkapjuk a cuccot, amire szükségünk van, és a szobalányt illető kiadáson túl nem kerül egy fillérünkbe se.

Tiszteletteljes csönd következett.

- Mrs. Fishbein elégedett lesz.

- Mrs. Zizzbaum elégedett lesz.

- És Mrs. Schnellenhamer is elégedett lesz - mondta az expedíció vezetője. - Hol tartod a baltáidat, Zizzbaum?

- A pincében.

- Hozd őket! - adta ki az utasítást Mr. Schnellenhamer olyan hangon, amelyet egy keresztes lovag használhatott, amikor a pogányok ellen vezényelt.

Eközben Sigismund Glutz díszes rezidenciáján Vera Prebble, aki aznap reggel állt szolgálatba a Medulla-Oblongata fejénél, és máris a felmondását töltötte, miután megfelelő gesztusokkal tudatta gazdájával, hogy a fiúk tombolnak a Malamut szalonban, neveket írt egy papírra. Úgy vélte, ezek közül lesz valamelyik a művészneve, amint beindul a filmes karrierje.

Mert ez a leányzó alapjában véve optimista volt, és még a sok elszenvedett visszautasítás se olthatta ki benne az ambíció tüzeit.

Nyelvét mozgatta, miközben a betűket kanyarította, és ezeket írta:

Ursuline Delmaine Theodora

Trix Uvula Gladwyn

Egyik se volt teljesen az, amire vágyott. Tépelődött. Talán valami külföldi, egzotikus...

Greta Garbo

Nem, azt már használják...

És akkor hirtelen megszállta az ihlet. Az érzelmektől remegve leírt a papírra egy nevet, amely teljes mértékben, minden kétséget kizáróan jó volt.

Minna Nordstrom

Minél tovább nézegette, annál jobban tetszett neki. Még mindig büszkén nézegette, amikor odakint megállt egy autó, és néhány pillanat múlva Mr. Schnellenhamer, Mr. Zizzbaum és Mr. Fishbein sétált be. Mind széles karimájú kalapot viseltek, és balta volt náluk.

Vera Prebble kihúzta magát.

- Minden árut hátul kell behozni - kezdte dölyfösen, de akkor felismerte korábbi munkaadóit, és csodálkozva elhallgatott.

A felismerés kölcsönös volt. Mr. Fishbein összerezett. Akárcsak Mr. Zizzbaum.

- Kígyó! - mondta Mr. Fishbein.

- Vipera! - mondta Mr. Zizzbaum.

Mr. Schnellenhamer diplomatikusabb volt, Bár épp annyira megrendítette az áruló látványa, mint kollégáit, felismerte, hogy most nincs idő a szitkozódásra.

- Lám, lám, lám - fuvolázta olyan nyájassággal, amit őszintének és lefegyverzőnek szánt. - Nem hittem volna, hogy önnel beszéltem a telefonban, kedvesem. Ez mindjárt sokkal kellemesebbé és simábbá tesz mindent... miután mindannyian, mondhatnók, régi barátok vagyunk.

- Barátok? - kérdezett vissza Vera Prebble. - Tudja meg...

- Tudom, tudom. Hogyne, hogyne. De figyeljen, nekem szükségem van némi italra ma este...

- Hogy érted azt, hogy *neked* van szükséged? - kérdezte Mr. Fishbein.

- Jól van, jól van - csitítgatta Mr. Schnellenhamer. - Most akartam rátérni. Nem feledkeztem meg rólatok. Együtt

vagyunk benne. A jó öreg csapatszellem. Tudja, kedvesem - folytatta -, az a kis tréfa, amit velünk üzött... ó, nem hibáztatom. Én nevettem rajta a legjobban...

- Igen, jót nevettek ők is - tette hozzá Mr. Fishbein, aki végre megértette, hogy meg kell nyerniük a lányt -, és én is.

- Ahogy én is - tódította Mr. Zizzbaum.

- Mind nagyon jót neveltünk - bizonygatta Mr. Schnellenhamer. - Hallania kellett volna! Belevaló lány, mondtuk egymásnak. Csakhogy ez a kis huncutság mégis nehéz helyzetbe hozott, és száz dollárt kereshet, kedvesem, ha lesz szíves felmenni az emeletre, és vattát dug a fülébe, amíg mi nekiesünk Mr. Glutz pinceajtájának a barátainkkal. Vera Prebble felvonta a szemöldökét.

- Minek törnék be a pince ajtaját? Tudom a zárkombinációt.

- Tudja? - kérdezte Mr. Schnellenhamer vidáman.

- Visszaszívom a „kígyó” kifejezést - jelentette ki Mr. Fishbein.

- Amikor azt mondtam, „vipera” - mondta Mr. Zizzbaum -, meggondolatlanul fejeztem ki magam.

- El is árulom - folytatta Vera Prebble -, de ára van. Hátrahúzta a fejét, kinyújtotta a kezét, és mozgatta az ujjait. Nyilván ki akart fejezni valamit, de nem tudták megfejteni, mit.

- Egy feltétellel árulom el Mr. Glutz pincéjének a zárkombinációját, ez pedig a következő: valamelyiküknek sztárszerződést kell kötnie velem öt évre.

A mágnások hátrahőköltek.

- Figyeljen - mondta Mr. Zizzbaum -, nem akar maga sztár lenni!

- Nem tetszene magának - helyeselt Mr. Fishbein.

- Dehogyan tetszene! - csatlakozott Mr. Schnellener. - Rosszul állna önnek a sztárság... Egy magafajta tapasztalatlan lánynak. Ha egy kisebb szerepet kérne...

- Sztár.

- Vagy mellékszerep...

- Sztár.

A három férfi két-három lépést hátrált, és összedugta a fejét.

- Komolyan gondolja - mondta Mr. Fishbein.

- A szeme - állapította meg Mr. Zizzbaum -, mint a kő.

- Vagy tucatszor ejthettem volna valami nehezre a lány fejére, a lépcsőfordulóról, de nem tettem - sajnálkozott Mr. Schnellener.

Mr. Fishbein égnek emelte a kezét. - Hiába minden. Állandóan Mrs. Fishbein képe lebeg előttem, nyolc jégkockával a fején. Sztárt csinálok a lányból.

- Még hogy *te*? - méltatlankodott Mr. Zizzbaum. - És megszerezned az árut? Engem meg hagynál hazamenni Mrs. Zizzbaumhoz, hogy megmondjam, ma este nem lesz mit innia a száztizenegy vendégének a partin, köztük Svájc alelnökének? Nem, uram! *Én* csinálom sztárt belőle!

- Felüllicitállok.

- *Engem* nem tudsz felüllicitálni. Addig nem, amíg azt nem hallom, hogy Mrs. Zizzbaum elvesztette a hangját.

- Figyelj! - mondta a másik feszülten. - Ha a hangszálak használatáról van szó, Mrs. Fishbein ott kezd, ahol Mrs. Zizzbaum abbahagyja!

A higgadt Mr. Schnellener látta a rájuk leselkedő veszélyt.

- Fiúk! - mondta. - Ha elkezdenk egymás ellen licitálni, nincs megállás. Csak egy dolgot tehetünk. Fuzionáljunk.

Az ő erőteljes személyisége mentette meg a napot. Néhány perccel később az újonnan alakult Perfecto-Zizzbaum Vállalat elnöke lépett a lányhoz.

- Beleegyezőnk.

Miközben beszélt, odakintről egy nagyméretű jármű fékezése hallatszott. Vera Prebble rémülten felkiáltott.

- Hogy én mekkora buta liba vagyok! - kiáltotta eszelősen. - Most jut eszembe, hogy egy órával ezelőtt felhívtam a rendőrséget, és értesítettem őket Mr. Glutz pincéjéről. Most pedig itt vannak!

Mr. Fishbein felkiáltott, és körülnézett, hogy mibe verhetné bele a fejét. Mr. Zizzbaum a padlóra ereszkedett. Mr. Schnellenhamert azonban keményebb fából faragták.

- Szedjétek össze magatokat, fiúk - bátorította őket. - Bízzátok csak rám. Minden rendben lesz. Az lenne mindennek a teteje - folytatta egyszerű, de annál hatásosabb méltósággal -, ha egy szabadnak született amerikai polgár nem tudná megvesztegetni szülőházaja rendőreit.

- Igaz - ismerte el Mr. Fishbein, akinek a feje csak negyed centire állt meg egy szép keleti vázától.

- Igaz, igaz - mondta Mr. Zizzbaum, majd felkelt és leporolta a térdét.

- Bízzátok rám az egész ügyet - kérte Mr. Schnellenhamer. - Á, fiúk! - folytatta szívélyesen.

Három rendőr lépett a szobába - egy őrmester, egy járőr és még egy járőr. Az arcukon merev, kérélyhetetlen kifejezés ült.

- Mr. Glutz? - kérdezte az őrmester.

- Mr. Schnellenhamer - javította ki a nagy ember. - De önnek Jacob, kedves barátom.

Az őrmester semmi jelét nem adta, hogy megenyhült volna a barátságos hangnemtől.

- Prebble, Vera? - kérdezte a lányhoz fordulva.

- Nordstrom, Minna - felelte a lány.

- Akkor rosszul értettük a nevét. Mindenesetre ön telefonált, hogy alkohol található az ingatlanban?

Mr. Schnellenhamer jóízűen nevetett.

- Nem szabad elhinnie semmit, amit a lány mond, őrmester. Nagy mókamester. Mindig is az volt. Ha azt mondta, ez is csak az egyik tréfája volt. Ismerem Glutzot. Ismerem a nézeteit. Számtalanszor hallottam tőle, hogy az ország törvényei neki épp elég jók, és megvetné magát, ha nem tartaná be őket. Itt nem találnak semmit, őrmester.

- Nos, azért teszünk egy próbát - felelte a másik. - Mutassa az utat a pincéhez! - tette hozzá, Vera Prebble-hez fordulva.

Mr. Schnellenhamer lefegyverző mosolyt villantott.

- Figyeljen! Most jutott eszembe, hogy tévedtem. Buta kis tévedés a részemről, nem tudom, hogy is tehettem. *Tényleg* van egy kis pia a házban, de biztos vagyok benne, drága barátaim, hogy nem akarnak kellemetlenséget okozni. Maguk széles látókörűek. Figyeljen. Magát Murphynek hívják, ugye?

- Donahue.

- Gondoltam. Jót fog nevetni. Épp ma reggel mondtam Mrs. Schnellenhamernek, hogy most már tényleg be kell ugranom a rendőrsre, hogy megadjam az én jó öreg Donahue barátomnak a tíz dollárt, amivel tartozom neki.

- Milyen tíz dollár?

- Nem tízet mondtam. Százat mondtam. Száz dollár, Donny, öregem, és nem mondom, hogy az itt látható két úrnak ne jutna semmi. Mit szól hozzá?

Az őrmester kihúzta magát. Tekintetében semmi jele nem volt az enyhülésnek.

- Jacob Schnellenhamer - mondta a rendőr fagyosan -, engem nem tud megkenni! Amikor múlt tavasszal jelentkeztem egy állásra a Colossal-Exquisite-nél, elküldtek azért, mert maga azt mondta, nincs szexepilem.

Az első járőr, aki eleddig nem vett részt a beszélgetésben, hátrahőkölt.

- Ezt mondták, főnök?

- Ezt bizony! Hogy nincs szexepilem!

- Hallottak már ilyet! - mondta az első járőr. - Amikor én akartam bejutni a Colossal-Exquisite-hez, azt mondták, nem jó a hangom.

- Nekem - szólt hozzá a második járőr, miközben keserűen nézett Mr. Schnellenhamerre - volt merszük leszólni a bal profilomat. Nézzétek, fiúk! - fordult társai felé. - Láttok bármi rosszat ezen a bal profilon?

Kollégái alaposan szemügyre vették. Az őrmester felemelte a kezét, átkukucskált az ujjai között, a fejét hátrahajtotta, egyik szemét becsukta.

- Egyáltalán semmit - közölte.

- De hisz ez egy gyönyörű profil, Basil! - mondta az első járőr.

- Így megy ez - állapította meg szomorúan a második járőr. Az őrmester visszatért a saját panaszára.

- Nincs szexepilem! - ismételte harsogó nevetéssel. - Mikor direkt felvettem a szexepil kurzust a Kelet-Iowai Filmszínészeti Egyetemen!

- Ki merészezi azt mondani, hogy nem jó a hangom, mi? - kérdezte az első járőr. - Ezt hallgassátok! Mi-mi-mi-mi-mi.

- Szárnyaló - állapította meg az őrmester.

- Mint a csalogány vagy valami - tette hozzá a második járőr.

Az őrmester megfeszítette az izmait.

- Mehet, fiúk?

- Okés, főnök!

- Várjanak! - kiáltotta Mr. Schnellenhamer. - Várjanak! Adjanak még egy esélyt! Biztos vagyok benne, hogy mindannyiuknak találok szerepet!

Az őrmester a fejét rázta.

- Nem. Már késő. Feldühített minket! Nem tiszteli a művészi érzékenységet. Így van, fiúk?

- Tökéletesen igazad van, nem tiszteli - helyeselt az első járőr.

- Most már nem dolgoznék a Colossal-Exquisite-nek - szögezte le a második járőr sértett vállrándítással. - Akkor se, ha azt akarnák, hogy Rómeót játsszam Jean Harlow oldalán!

- Akkor menjünk! - mondta az őrmester. - Jöjjön, hölgyem, mutassa meg, hol az a pince!

Miután a törvény őrei Vera Prebble vezetésével távoztak, néhány percig nem hallatszott más a nappaliban, mint Mr. Fishbein fejének kopogása a falon, és a súrlódó zaj, ahogy Mr. Zizzbaum pörög a földön. Mr. Schnellenhamer bánatosan ült, arcát a kezére támasztva, és épp csak a lábát mozdította odébb egy kicsit, valahányszor Mr. Zizzbaum odaért. Diplomáciai erőfeszítéseinek kudarcra megbénította.

Lelki szemei előtt megjelent Mrs. Schnellenhamer, amint a napsütötte udvaron várja hazatértét. Olyan kristálytisztán látta maga előtt, mintha csak ott állna, ahogy az asszony megtántorodik, beesik az aranyhalas medencébe, és fejből buborékok buggyannak elő a víz alól. Azt kérdezte magától, mi a helyesebb ilyenkor: gyöngéden kiemelni, vagy hagyni, hogy a természet végezze a dolgát.

Még mindig ezzel a nehéz kérdéssel birkózott, amikor könnyed léptek ütötték meg a fülét. Vera Prebble állt az ajtóban.

- Mr. Schnellenhamer.

A mágnás erőtlenül elhessegette.

- Hagyjon - kérte. - Gondolkodom.

- Gondoltam, szeretné tudni - folytatta Vera Prebble -, hogy épp most zártam be azokat a zsarukat a szenespincébe.

A hiper-szuper film záró képsoraiban az arcok felvidulnak, mert megérkezik az Egyesült Államok tengerészgyalogsága. Ugyanígy villanyozódott fel Mr. Schnellenhamer, Mr. Fishbein és Mr. Zizzbaum, mintha valami varázsszert ittak volna.

- A szenespincébe? - ámuldozott Mr. Schnellenhamer.

- A szenespincébe.

- Akkor ha gyorsak vagyunk...

Vera Prebble köhintett.

- Egy pillanat - mondta. - Csak egy pillanat. Mielőtt elmennek, írtam egy kis levelet az iménti egyezségünkről. Talán ha mindhárman aláírnák...

Mr. Schnellenhamer türelmetlenül csettintett a nyelvével.

- Erre most nincs időnk. Jöjjön be holnap az irodámba. Most hova megy? - kérdezte, mivel a lány távozni készült.

- Csak a szenespincébe - válaszolta Vera Prebble. - Azt hiszem, azok a fickók szeretnék kijönni.

Mr. Schnellenhamer felsóhajtott. Persze egy próbát megért, de sose hitt benne igazán.

- Adja! - mondta lemondóan.

A lány nézte, ahogy a három férfi odabiggyeszi az aláírását. Elvette az írást, és gondosan összehajtogatta.

- Volna kedvük valamelyiküknek meghallgatni, ahogy *A harangokat* szavalom Edgár Allan Poe-tól? - kérdezte.

- Nem! - mondta Mr. Fishbein.

- Nem! - mondta Mr. Zizzbaum.

- Nem! - mondta Mr. Schnellenhamer. - Nem óhajtjuk hallani, ahogy *A harangokat* szavalja, Miss Prebble.

A lány szeme dölyfösen villant.

- Miss Nordstrom - helyesbített. - Úgyhogy ezért most *A könnyűlovasság támadását* mondom el Tennysontól, maguk pedig élvezni fogják!

[12]

Hajótöröttek

A hétfő este a Horgásztanya ivójában többnyire a könyvklubé. Ez annak köszönhető, hogy Miss Postlethwaite, irodalomkedvelő pultosunk vasárnap délutánoként általában visszavonul a szobájába egy doboz karamellával és a helyi könyvtárból kivett újabb regényével, ledobja a cipőjét, hanyatt fekszik az ágyon és, saját szavaival élve, elmerül egy jó könyvben. Másnap este pedig élénk tárja felfedezéseit, és a véleményünket kéri.

Ezen a hétvégén egy lakatlan szigetes történet keltette fel az érdeklődését.

- Van benne ez a hajó, amely a Csendes-óceánt szeli - magyarázta Miss Postlethwaite -, zátonyra fut, és az egyedüli túlélők Cyril Tervelyan és Eunice Westleigh. Egy deszkába kapaszkodva sodródnak partra ezen a lakatlan szigeten. Lassan rájönnek, hogy a kitaszítottság és, ha úgy tetszik, a magány különös módon egymáshoz vonzza őket. A tizenkilencedik fejezetben, ahol most tartok, épp egymás karjába omlottak. Körülöttük csak a hullámok morajlása és a tengeri madarak rikoltozása. De nem igazán tudom, mi lesz

ennek a vége - mondta Miss Postlethwaite -, mert nem igazán kedvelik egymást, sőt, Eunice egy prominens bankár menyasszonya New Yorkban, Cyril pedig Rotherhithe hercegének fia. Jó nagy kátyvasznak tűnik nekem.

Egy Sherry és Bitters a fejét rázta.

- Erőltetett - mondta elítélően. - Ilyesmi soha nem történik.

- Épp ellenkezőleg! - szólt Mr. Mulliner. - Szinte szóról szóra ugyanez történt Genevieve Bootle-lel és a bátyám kisebbik fiával, Bulstrode-dal.

- Partra sodródtak egy lakatlan szigeten?

- Lényegében - felelte Mr. Mulliner. - Hollywoodban voltak, és dialógusokat írtak a filmekhez.

Miss Postlethwaite, aki büszke volt rá, hogy betéve ismeri az angol irodalmat, összevonta íves szemöldökét.

- Bulstrode Mulliner? Genevieve Bootle? - motyogta. - Sose olvastam semmit tőlük. Mit írtak?

- Az unokaöcsém - magyarázta Mr. Mulliner sietve - nem volt író. Sem Miss Bootle. A filmdialógus-írók közül szinte senki sem az. A stúdiók vezetői lecsapnak bárkire, akivel találkoznak, és aláíratják velük a szerződést. Azoknak a rejtélyes eltűnéseknek, amelyekről olvashatunk, a jelentős része ennek tulajdonítható. A minap találtak rá egy vízvezeték-szerelőre, akinek évek óta nyoma veszett. Egész idő alatt dialógokat írt a Mishkin testvéreknek. Senki sincs biztonságban, aki Los Angelesben jár.

- Olyan, mint a kényszersorozók - vélte a Sherry és Bitters.

- Pont, mint a kényszersorozók - helyeselt Mr. Mulliner.

Az unokaöcsém, Bulstrode (kezde Mr. Mulliner), mint oly sok angol kisebbik gyerek, elhagyta szülőhazáját, hogy külföldön próbáljon szerencsét. Amikor történetünk kezdődik, New Yorkban élt, ahol nemrég eljegyzett egy Mabelle Ridgway nevű bájos lányt.

Bár természetesen alig várták, hogy egybekeljenek, az ifjú pár nem siette el a dolgot. Egyetértettek abban, hogy mielőtt egy ilyen komoly lépést tesznek, össze kell gyűjteniük egy kis tőkét. Miután átbeszélték, arra jutottak, az lesz a legjobb, ha Bulstrode elmegy Kaliforniába olajat keresni.

Így hát Bulstrode lelkesen elindult Los Angelesbe. A legelső, ami történt vele, az volt, hogy valaki elvitte az új kalapját, amelyet Mabelle-től kapott búcsúajándékba, és egy Fedorát hagyott a helyén a szalonkocsiban, amely viszont túl kicsi volt neki.

A vonat épp beért az állomásra, amikor felfedezte a kárt, és sietősen próbálta végigpásztázni utastársait. Fel is bukkant egy megtermett fickó olyan arccal, mint egy keselyű, ami teleette magát hullákkal. Az ő fején volt az eltűnt kalap.

Am épp amikor Bulstrode számon kérte volna a nagydarab fickón a kalapját, a pasast egy csomó fotós rohanta meg, és különböző pózokban lefotózták. Mielőtt Bulstrode megszólíthatta volna, a fickó beszállt egy kanárisárga autóba, amelynek ajtaján bíborszín betűkkel ez állt: „Jacob Z. Schnellenhamer, a Perfecto-Zizzbaum Filmvállalat elnöke”.

Minden Mulliner indulatos ember. Bulstrode sem akarta szó nélkül hagyni, hogy a kalapját ellopták, bármilyen nagykutya is legyen az illető. Másnap reggel felkereste a Perfecto-Zizzbaum központját, és néhány órányi várakozás után Mr. Schnellenhamer elé bocsátották.

A filmmogul röviden végigmérte Bulstrode-ot, aztán papírt és tollat tett elé.

- Itt írja alá! - utasította.

Nyilván átvételi elismervény a kalapról, gondolta Bulstrode. Az írás aljára firkantotta a nevét, mire Mr. Schnellenhamer megnyomott egy csengőt.

- Miss Stern - mondta a titkárnőjének. - Hol van üres irodánk?

- A40-es szoba, a Lepratelepen.

- Azt hittem, ott egy dalszerző van.

- Kedden elhunyt.

- A holttestet eltávolították?

- Igen, uram.

- Akkor máától Mr. Mulliner foglalja el a szobát. Most írta alá a szerződést, hogy dialógusokat fog írni nekünk.

Bulstrode beszélni akart, de Mr. Schnellenhamer egy kézmozdulattal elhallgattatta.

- Ki dolgozik jelenleg a *Jószágú bűnösökön*? - kérdezte.

A titkárnő ellenőrizte egy listán.

- Mr. Doakes, Mr. Noakes, Miss Faversham, Miss Wilson, Mr. Fotheringay, Mr. Medneslohn, Mr. Markey, Mrs. Cooper, Mr. Lennox és Mr. Dabney.

- Ennyi?

- Volt egy misszionárius, aki csütörtökön érkezett, hogy megtérítse a statisztalányokat. Elkezdett egy treatmentet, de Kanadába szökött.

- Tchah! - bosszankodott Mr. Schnellenhamer. - Nagyobb szigorra van szükségünk, nagyobb szigorra. Adjon Mr. Mullinemek egy példányt a *Jószágú bűnösök* forgatókönyvéből, mielőtt elmegy.

A titkárnő távozott. A mágnás Bulstrode-hoz fordult.

- Látta valaha a *Jószágú bűnösöket*!

Bulstrode azt felelte, hogy nem.

- Megrázó dráma a jazzőrült, ginőrült „Fiatalkor Generáció” életéről, akinek sekélyes nevetése csupán sajtó szíve álarca - mondta Mr. Schnellenhamer. - Egy hétig ment New Yorkban, és százezer dollár veszteséget termelt, úgyhogy

megvásároltuk. Benne van egy jó sztori csírája. Nézze meg, mire megy vele.

- De én nem akarok filmeket írni! - közölte Bulstrode.

- Muszáj filmeket írnia - felelte Mr. Schnellenhamer. - Aláírta a szerződést.

- A kalapomat akarom!

- A Perfecto-Zizzbaum Filmvállalatnál - közölte Mr. Schnellenhamer hűvösen - mottónk a csapatmunka, nem pedig a kalapok!

A Lepratelep, ahová Bulstrode-ot irányították, egy hosszú, alacsony épületet takart. Bent apró cellák nyíltak egy keskeny folyosóról. Azért építették, hogy elhelyezhessék a stúdiót előzőnlő írókat, akiknek a többsége az úgynevezett Ohio Állami Börtönben volt található. Bulstrode elfoglalta a 40-es szobát, és hozzáfogott, hogy meglássa, mire megy a *Jószagú bűnösökkel*.

Nem volt boldogtalan. Sokat írtak a filmesek nehéz életéről, de örömmel mondhatom, hogy ezek erősen túloznak. Az igazság az, hogy az írókat egyáltalán nem, vagy csak alig éri bántalmazás. Bulstrode-ot egyedül a magány zavarta.

Akik nem tapasztalták, nehezen tudják elképzelni egy filmstúdió kísérteties magányosságát. Az emberi érintkezés jóformán ismeretlen. Írók vesznek körül, mindenki a saját kis kuckójában ül, de ha megpróbálsz kommunikálni velük, minden ajtón egy táblát találsz: „Dolgozom. Ne zavarj.” Ha mégis kinyitasz egy ilyen ajtót, olyan állatias, ádáz morgással fogadnak, hogy gyorsan visszavonulsz, nehogy vér folyjon.

A világ nagyon távolinak tűnik. Odakint a nap tűz a betonra, és néha látsz egy-egy embert, amint ingujjra vetkőzve teherautót vezet valami távoli helyszínre.

Néha-néha egy-egy scriptes velőtrázó sikolya töri meg a mozdulatlanságot. De többnyire néma csönd honol.

Így tehát a körülmények csaknem olyanok voltak, mint azon a lakatlan szigeten, amelyet Miss Postlethwaite festett le nekünk az imént. Ilyen körülmények között egy társ váratlan érkezése, különösen, ha az ellenkező nem képviselője, aligha maradhat hatás nélkül egy fiatalemberre, aki társas lény. Amint egy reggel az irodájába lépve egy lányt talált benne, Bulstrode Mulliner hasonló érzelmeket élt át, mint Robinson Crusoe, amikor találkozott Péntekkel. Nem túlzás azt állítani, hogy sokkolta.

Nem volt szép lány. Magas, szeplős, szögletes. Némileg emlékeztetett egy lapos halra. De Bulstrode-nak valósággal olyan volt, mint egy látomás.

- A nevem Bootle - mondta a lány. - Genevieve Bootle.

- Az enyém Mulliner. Bulstrode Mulliner.

- Azt mondták, jöjjen ide.

- Hogy kérdezzem valamit?

- Hogy dolgozzak magával a *Jószagú bűnösökön*. Épp most írtam alá a szerződést, hogy dialógusokat fogok írni a vállalatnak.

- Tud dialógust írni? - kérdezte Bulstrode. Ostoba kérdés, hiszen ha tudna, a Perfecto-Zizzbaum Vállalat aligha szerződte le.

- Nem - felelte a lány csüggedten. - Ed levelein kívül sose írtam semmit.

- Ed?

- Mr. Murgatroyd, a vőlegényem. Szeszcsempész Chicagóban, azért jöttem ide, hogy megpróbáljak összeköttetéseket találni neki a nyugati parton. Azért mentem Mr. Schnellenhamerhez, hogy megkérdezzem, szeretne-e néhány láda garantáltan háború előtti Scotcot, de

alig kezdtem beszélni, amikor azt mondta, „írja alá.” Úgyhogy aláírtam, és most addig nem mehetek el, amíg ezt a *Jószagú bűnösök* nevű valamit be nem fejezzük.

- Én pontosan ugyanebben a helyzetben vagyok - mondta Bulstrode. - Neki kell veselkednünk, és gyors munkát végezni. Nem bánja, ha időről időre megfogom a kezét? Szerintem segít az alkotásban.

- De mit szól hozzá Ed?

- Ed nem tudja meg.

- Nem, ez igaz - ismerte el a lány.

- Ráadásul, ha elmondom, hogy én magam is jegyben járok egy gyönyörű New York-i lánnyal - mutatott rá Bulstrode -, igazán beláthatja, hogy amit javaslok, tisztán és mindössze egy eszköz, hogy a forgatókönyvünk a lehető legjobb legyen.

- Na persze, ha így nézi...

- Így nézem - szögezte le Bulstrode, azzal fogta a lány kezét, és megpaskolta.

A kéz megfogása az agy kreatív képességeinek serkentésére igazán szót se érdemel. Minden alkotótárs él vele. A baj csak az, hogy nagyon sokszor ez csupán az első lépés egyéb dolgok felé. Fokozatosan, apránként, ahogy telnek a hosszú napok, a közelség és a magány megteszi a hatását. Bulstrode sem tagadhatta önmaga előtt, hogy furcsa vonzalmat érez a Bootle nevű lány iránt. Akkor sem élhettek volna nagyobb közelségben, ha egyazon Csendes-óceáni szigeten halásztak volna teknőcökre. Valóságos mennykőcsapásként nyilallt belé a felismerés, hogy szereti - még hozzá lázasan. Semmiből nem állna, mondta magában, ha nem lenne Mulliner és úriember, hogy karjaival magához préselje, és perzselő csókokkal borítsa az arcát.

Ráadásul apró jelekből azt is tudta, hogy szerelme viszonzásra lelt. Egy elkapott, gyors pillantás... egy pironkodva felajánlott banán... a hangja remegése, amint a lány megkérdezte, kölcsönkérheti-e a ceruzahegyezőt... Apróságok ezek, de köteteket mesélnek. Ha Genevieve Bootle nem szerelmes belé, megeszi a kalapját - pontosabban, Mr. Schnellenhamer kalapját.

Bulstrode megütközött, és megrémült. Minden Mulliner becsületes lélek, és ha Mabelle Ridgwayre gondolt, aki bizodalommal várta őt New Yorkban, Bulstrode-ot büntudat és szánakozás gyötörte. Abban a reményben, hogy elkerülheti a katasztrófát, friss energialökettel látott hozzá a *Jószagú bűnösök* filmre alkalmazásához.

Végzetes lépés volt. Ez csupán azt eredményezte, hogy Genevieve Bootle-nek is keményebben kellett dolgoznia. Márpedig a *Jószagú bűnösök* nem az a produkció, amire koncentrálni képes egy törékeny lány abban a nagy hőségben anélkül, hogy valami eltörne benne. Eljött egy nap, amikor a hőmérséklet a harmincas tartományban járt, és amikor Bullstrode Mr. Noakes treatmentjéhez fordult, hogy ellenőrizzen valamit, hirtelen éles horkantást hallott. Felpillantva meglátta, hogy Genevieve lázas léptekkel róni kezdi a szobát, ujjait hajába fúrva. Aztán, miközben az ifjú aggodalmasan nézte a lányt, ez utóbbi zokogva egy székbe vetette magát, és kezébe temette az arcát.

Látván, ahogy ott sír, Bulstrode nem bírta tovább visszafogni magát. Valami elpattant benne. A gallérgombja. A nyaka, mely általában harminckilences volt, az irányíthatatlan érzelmek hatására hirtelen negyvenhámasra dagadt. Egy pillanatig csak állt és érthetetlenül gurgulázott, mint egy kiskutyta, aminek torkán akadt a csirkecsont, aztán gyorsan a lányhoz sietett, karjába zárta, és fülébe suttogeta

mindazokat a szerelmes szavakat, amelyeket eladdig a szívében rejtegetett.

Ékesszólóan beszélt, és elég sokáig, de mégse olyan sokáig, mint eltervezte. Ugyanis körülbelül kettő és negyed perc elmúltával közvetlenül a háta mögött éles sikítás hasított bele a levegőbe. Megfordulván az ajtóban ott látta Mabelle Ridgwayt, a jegyesét. Vele volt egy sötét, olajos hajú, komor ábrázatú fiatalember, aki pont úgy nézett ki, mint akikre a rendőrség igyekszik kivetni a hálóját a Nyolcadik utcai Schoenstein Bon Ton Delikatesz-boltban nemrég elkövetett rablás kapcsán.

Csönd támadt. Ilyen alkalmakkor sosem könnyű megtalálni a megfelelő szavakat. Bulstrode amellet, hogy zavarban volt, halálra is rémült. Azt hitte, Mabelle ötezer kilométerre van.

- Ó, helló! - mondta, miután kibontakozott Genevieve Bootle-ből.

A sötét fiatalember a zsebébe nyúlt, de Mabelle egy mozdulattal leállította.

- Megoldom, köszönöm, Mr. Murgatroyd. Semmi szükség lefűrészelt csövű puskákra.

A fiatalember előhúzta a fegyverét, és vágyakozva nézett rá.

- Szerintem nincs igaza, hölgyem - mondta tétovázva. - Van róla fogalma, ki az, akit ez a taperoló taperoló? - kérdezte vádlón Genevieve Bootle-re mutatva, aki a tintatartó mögé bújtt. - A barátnőm. Személyesen. Nem csak egy fénykép. Mabelle elámult.

- Nem mondja!

- De mondom.

- Milyen kicsi a világ - állapította meg Mabelle. - Bizony, uram, kicsi a világ, nem mondhatja, hogy nem az. De akkor

is, úgy vélem, jobb, ha nem lövünk le senkit. Ez nem Chicago. Megszólnának miatta.

- Talán igaza van - ismerte el Ed Murgatroyd. Ráfújt a puskájára, rosszkedvűen megtörölgette a zakója ujjával, és visszatette a zsebébe. - De megmondom neki a magamét! - közölte gyilkos tekintetét vetve Genevieve-re, aki most a falhoz hátrált, és szánalmas kísérletként, hogy megvédje magát a bosszútól, maga elé tartott egy belső körüzenetet, melyben értesítik az írókat, hogy a „Polák pofa” kifejezést többé nem használhatják a dialógusokban.

- Én pedig Mr. Mullinernek mondom meg a magamét! - közölte Mabelle. - Maga maradjon itt, és csevegjen el Miss Bootle-lel, én pedig elbeszélgetek a hősszerelmessel a folyosón.

Odakint, a folyosón Mabelle összezárt ajkakkal nézett szembe Bulstrode-dal. Egy kis ideig csönd volt, amit csak a különböző kuckókban kopogó írógépek törtek meg, és olykor egy-egy író kétségbeesett kiáltása, amint hasztalan keresi a megfelelő melléknevet.

- Nahát, micsoda meglepetés! - mondta Bulstrode émelyítő mosollyal. - Hogy az ördögbe kerülsz ide, drágám?

- Neked csak Miss Ridgway! - felelte Mabelle villámló szemekkel. - Megmondom! Még mindig New Yorkban lennék, ha ígéretedhez híven írtál volna. De amióta elmentél, csupán egyetlen nyamvadt képeslapot kaptam a Grand Canyonról.

Bulstrode döbönt volt.

- Úgy érted, mindössze egyszer írtam neked?

- Mindössze egyszer. Miután három hétig vártam, úgy döntöttem, idejövök, és megnézem, mi a baj. A vonaton ismerkedtem meg Mr. Murgatroyddal. Beszélgetni kezdtünk, és kiderült, hogy egy cipőben járunk. A menyasszonya eltűnt

a hollywoodi senkiföldjén, és egyáltalán nem is írt neki. Az ő ötlete volt, hogy nézzünk szét a stúdiók körül. Az elmúlt két napban hetet kerestünk fel, és ma, amikor benéztünk a Perfecto-Zizzbaumba, megláttuk, hogy kijössz egy épületből...

- Az étkezdéből. Ittam egy kis hideg tejturmixot. Kicsit rosszul éreztem magam.

- Leszel te még rosszabbul is - ígérte Mabelle, és hangja hidegebb volt Kalifornia összes turmixánál -, mire végzek veled. Szóval ilyen ember vagy, Bulstrode Mulliner! Egy áruházi és egy feslett alak!

Az irodából a lány sikoltozása hallatszott, amelybe a szemrehányó szeszcsempész mélyebb hangszíne vegyült, továbbá Mr. Dabney és Mr. Mendelsohn gépelése, akik próbáltak a *Jószagú bűnösökre*, összpontosítani. A Chicagóban eltöltött élet megtanította Mr. Murgatroydot velős, kíméletlen angolsággal kifejezni magát, és némelyik szó, amit használt, még az ajtón átszűrődve is felért egy kézigránáttal.

- Egy kétszínű tróger, egy kúszónövény! - közölte Mabelle, és megvető szemével valósággal átdőfte Bulstrode-ot.

Egy küldönc érkezett körüzenettel a központi irodából, melyben értesítenek minden író, hogy nem dohányozhatnak a Tornaudvaron. Bulstrode szórakozottan olvasta el. A közbiztonság időről időre adott neki, hogy összeszedje a gondolatait.

- De ezt nem érted - mondta. - Fogalmad sincs, milyen zátonyra futni egy filmstúdióban. Nem veszed figyelembe, milyen szörnyű vágyakozás fog el a társaság iránt. Ott ülsz hétről hétre, egyedül a nagy csöndben, aztán hirtelen egy lányt találsz az irodában, akit odasodort a dagály, és mi történik? Ösztönösen azon kapod magad, hogy közeledsz hozzá. Lehet, hogy valójában nem is tetszik, de mégis... hogy

is mondjam...? A külvilágot szimbolizálja. Elismerem, hogy megöleltem Miss Bootle-t. Nem tagadom, hogy megcsókoltam. De nem jelentett semmit. Nincs semmi jelentősége. Annyi, mintha a tömlőben ülve barátságos lennék egy kisegérrel. Biztos nem lennél olyan mérges, ha azon kapsz, hogy egy kisegérrel játszom. A Miss Bootle-re záporozó csókok ellenére legbelül végig hűséges voltam hozzád. Csak az a szörnyű magány... A halálos közelség... Vegyünk például - folytatta Bulstrode - egy tutajon hánykolódó párt a Karib-tengeren...

Mabelle ridegsége egy jöttányit sem enyhült.

- Nem érdekel a Karib-tenger! - szólt közbe. - Semmi mondanivalóm nincs a Karib-tengerről, kivéve, hogy azt kívánom, bárcsak behajítana valaki téged, egy jó nagy téglával a nyakadban! Ennyi, Bulstrode Mulliner! Végeztem veled! Ha összetalálkoznánk az utcán, ne fáradj vele, hogy megemeld a kalapod!

- Ez Mr. Schnellenhamer kalapja.

- Akkor ne fáradj vele, hogy megemeld Mr. Schnellenhamer kalapját, mert átnézek rajtad. Többé nem ismerlek! - Azzal elnézett mellette Ed Murgatroydra, aki elégedett arccal lépett ki az irodából. - Végzett, Mr. Murgatroyd?

- Minden elintézve - mondta a szeszcsempész. - Szép, tiszta munka.

- Akkor talán kikísérhetne ebből a szerelmi fészekből.

- Oké, hölgyem.

Mabelle hűvös megvetéssel végigmérte Bulstrode-ot, aki kétségbeesetten kapaszkodott belé.

- Valami belecsimpaszkodott a szoknyámba, Mr. Murgatroyd - mondta a lány. - Volna szíves leseperni?

Egy erős kéz megragadta Bulstrode vállát. Egy erős láb ülepen rúgta. Berepült az iroda nyitott ajtaján, és átesett Genevieve Bootle-n, aki épp a földön vonaglott.

Sok közeli és távoli rokonom találta már magát (folytatta Mr. Mulliner, miután elgondolkodva kortyolt egyet a citromos whiskyből) kellemetlen szituációban, de hajlok rá, hogy egyikük se került még akkora csávába, mint amiben Bulstrode unokaöcsém találta magát. Mintha hirtelen azon modern, lélektani regények közepébe csöppent volna, ahol a főhős lelkét már a 21. oldalon gúzsba kötik, és soha több nem bogozzák ki.

Már az is épp elég rossz, ha elveszíted a lányt, akit imádsz. De amikor az ember ráadásul összegabalyodott egy másik lánnyal, aki iránt egyenlő mértékben érez elsöprő szenvedélyt és enyhe viszolygást... és ráadásul együtt kell töltenie vele az idejét egy olyan történeten dolgozva, mint a *Jószagú bűnösök*... Akkor kezd ráébredni, hogy milyen sötét, baljós is lehet az élet.

Epekedett Mabelle Ridgway után. De epekedett Genevieve Bootle után is. Ám mégis, miközben Genevieve Bootle után epekedett, valami belső hang azt súgta, ha volt valaha bosszantó nő, akkor ő az. Néha a sürgető vágy, hogy a karjába zárja, és a sürgető vágy, hogy ellökje és orra vágja az itatóssal, annyira közel járt egymáshoz, hogy csupán a véletlenül múlt, melyik győzött.

Aztán egy délután, amikor benézett az étkezdébe egy kis hideg tejturmixért, megbotlott egy lány lábában, aki egyedül ült a sötét sarokban.

- Bocsásson meg - mondta Bulstrode udvariasan, mert egy Mulliner még összetört szívvel sem feledkezik meg a jó modorról.

- Szóra se érdemes, Bulstrode - mondta a lány.

Bulstrode döbbenten felkiáltott.

- Te!

Némán meredt a lányra. Szemében nem volt más, csak csodálkozás, de Mabelle Ridgway szemében gyöngéd, barátságos fény csillogott.

- Hogy vagy, Bulstrode? - kérdezte Mabelle. Bulstrode még mindig nem tudta leküzdeni megdöbbenését.

- De hát mit csinálsz itt? - kiáltotta.

- A *Jószagú bűnösökön* dolgozom. Mr. Murgatroyddal közösen írunk egy treatmentet. Nagyon egyszerű magyarázta Mabelle. - Aznap, amikor elhagytalak, elindultunk a stúdió kapuja felé, és történetesen Mr. Schnellenhamer pont kinézett az ablakán, amikor elmentünk alatta. Néhány perccel később a titkárnője jött szaladva, hogy a főnöke látni akar minket. Felmentünk az irodájába, ahol elénk tolt egy szerződést, hogy írjuk alá. Azt hiszem, egyedülálló személyes vonzereje van - mondta Mabelle elmélázva. - Ugyanis mindketten azonnal aláírtuk, pedig mi sem állt távolabb a terveinktől, mint hogy csatlakozzunk a Perfecto-Zizzbaum írói csapatához. Én vissza akartam menni New Yorkba, Mr. Murgatroyd pedig arról panaszkodott, hogy a szeszcsempész-üzlet teljesen szétesik nélküle. Úgy tűnik, az is azon ágazatok közé tartozik, ahol fontos a személyes ráhatás.

- Szünetet tartott. - Mi a véleményed Mr. Murgatroydról, Bulstrode?

- Mélységesen utálok.

- Nem gondolod, hogy van benne valami furcsa, különös vonzerő?

- Nem.

- Talán igazad van - hagyta rá Mabelle meggyőződés nélkül. - El kell ismernem, igazad volt, amikor a stúdió

magányáról beszéltél. Attól félek, kicsit mérges voltam, Bulstrode, amikor utoljára találkozunk. Most már megértem. Tényleg nem gondolod, hogy van valami érdekes, megfoghatatlan sármja Mr. Murgatroydnak?

- Nem gondolom.

- Talán igazad van. Isten veled, Bulstrode. Mennem kell. Már így is túlléptem a hét perc tizenöt másodpercet, amit a Központi Iroda engedélyez az íróknak a mogyorófogylalt-fogyasztásra. ..

- De biztos fogunk még találkozni!

Mabell megrázta a fejét.

- A Központi Iroda épp most küldött egy körlevelet minden íróknak, amelyben megtiltják az Ohio Állami Börtön dolgozóinak, hogy érintkezzenek a Lepratelepbeliekkel. Úgy gondolják, felizgatja őket. Szóval, hacsak nem futunk össze ismét az étkezdében... Nos, isten veled, Bulstrode.

Hirtelen fájdalmasan az ajkába harapott, és elment.

Úgy tíz nappal később került sor a találkozásra, amelyre Mabelle utalt. Vihar tépázta lelke súlya ismét az étkezdébe csalta Bulstrode-ot egy tejturmixra. Épp ott játszott egy Gloria Swanson meglepetéssütivel és egy Maurice Chevalier sajtos szendviccsel Mabelle Ridgway és Ed Murgatroyd. Néma szenvedéllyel néztek egymás szemébe, amelyben a megfigyelő az ellenszenv és a gyűlölet furcsa keverékét ismerhette fel.

Mabelle felnézett, amikor Bulstrode az asztalhoz ért.

- Szép napot - mondta szívélyes mosollyal. - Ugye ismered a vőlegényemet, Mr. Murgatroydot?

Bulstrode megtántorodott.

- Mit mondtál, a micsodád? - kiáltotta.

- Eljegyeztük egymást - közölte Mr. Murgatroyd komoran.

- Ma reggel - tette hozzá Mabelle. - Egész pontosan tizenegy után hat perccel találtuk magunkat szoros ölelésben.

Bulstrode-nak sikerült leküzdenie a kétségbeesését.

- Remélem, boldogok lesztek! - közölte.

- Nem valószínű! - állapította meg Mr. Murgatroyd. - Nem mondom, hogy ez a kis mákvirág nem gyakorol rám valami furcsa vonzerőt, de úgy érzem, úgy tisztességes, ha itt rögtön közlöm veled... tanúk előtt... hogy ugyanakkor a pusztán látványától is rosszul vagyok.

- Én ugyanígy vagyok - felelte Mabelle. - Mr. Murgatroyd jelenlétében úgy érzem magam, mint egy nő, aki démonkedvesét siratja, de kiráz a hideg attól a rémes valamitől, amit a hajára ken.

- A legjobb hajolaj Chicagóban! - méltatlankodott Mr. Murgatroyd.

- Mintha valami szörnyű, hipnotikus erő vett volna rá, hogy önmagamot meghazudtolva szeressem Mr. Murgatroydot - magyarázta Mabelle.

- A számból vette ki, szívi - mondta a szeszcsempész. - Én is így vagyok.

- Pontosán - kiáltotta Bulstrode -, ahogy én érzek az én menyasszonyom, Miss Bootle iránt.

- Eljegyezte azt a tyúkot? - kérdezte Mr. Murgatroyd.

- El én.

Mr. Murgatroyd elsápadt, és lenyelt egy nagy falatnyi sajtos szendvicset. Egy ideig csönd volt.

- Már mindent értek - szólalt meg Mabelle. - Ennek a borzalmas helynek a varázsa alá kerültünk. Pontosán úgy van, ahogy mondtad, Bulstrode, amikor azt akartad, hogy vegyek egy párt, akik egy tutajon sodródnak a Karib-tengeren. Van valami a Perfecto-Zizzbaum Stúdió

levegőjében, ami legyűr mindenkit, aki a hatókörébe kerül. Tessék, itt vagyok én, és a kezemet ígértem egy olyan Kvazimódonak, mint Mr. Murgatroyd.

- Na és mi a helyzet velem? - kérdezte a szeszcsempész. - Azt hiszik, én élvezem, hogy összeálltam egy libával, aki azt se tudja, hogy kell kibélelni a sört? Szép kis társa lesz egy férfinak az én üzletágamban!

- Na és velem mi lesz? - kiáltotta Bulstrode szenvedélyesen. - Felforr a vérem Genevieve Bootle látványától, pedig tudván tudom, hogy ő a természet egyik balfogása. A gondolatától is rosszul vagyok, hogy feleségül vegyem. Arról nem is beszélve, hogy imádlak, Mabelle, minden egyes rostommal.

- Én is imádlak, Bulstrode.

- Én is így érzek Genevieve iránt - közölte Mr. Murgatroyd. Ismét csönd lett.

- Csak egyféleképpen szabadulhatunk ki ebből a lehetetlen helyzetből - mondta Mabelle. - Fel kell mennünk Mr. Schnellenhamerhez, hogy felmondjunk. Ha kiszabadulunk ebből a szörnyű környezetből, minden szépen helyrejön.

Mégsem álltak azonnal Mr. Schnellenhamer elé, mert ez senki emberfiának nem adatik meg. De miután eltöltöttek röpke két órát az előszobájában, végre elé járulhattak. Előadták az esetüket.

A Perfecto-Zizsbaum Vállalat elnökére elképesztő hatással volt a kérésük, hogy bocsássa el őket. Az sem zaklatta volna fel jobban, ha történetesen kozákok, akik azért néztek be az irodába, hogy pogromot kezdjenek. A szeme kidülledt, az orra pedig lekonyult, mint egy elefánt ormánya, akitől megtagadták a mogyorót.

- Nem lehetséges - közölte kurtán. Benyúlt az íróasztalába, elövelt néhány írást, és kérlelhetetlen határozottsággal eléjük

csapta őket. - Itt vannak a szerződések, szépen aláírva, amely szerint addig a Perfecto-Zizzbaum Vállalat alkalmazásában maradnak, amíg el nem készül a *Jószagú bűnösök* című film. Megnézték a 6. bekezdést, ahol a szerződésszegés következményeit sorolja fel? Ne olvassa el! - mondta, amikor Mabelle a szerződésért nyúlt. - Nem tudna aludni. De nekem elhiheti, hogy súlyos következmények. Előfordult már, hogy írók el akartak menekülni tőlünk, ezért biztonsági intézkedéseket tettünk.

- Elvisznek minket kocsikázni? - kérdezte Mr. Murgatroyd nyugtalanul.

Mr. Schnellenhamer csöndben elmosolyodott, de nem felelt. Visszatette a szerződéseket a fiókba, és a modora megenyhült. Barátságosabb lett. Ez az ember nagyon jól tudta, mikor csapjon le vasökölrel, és mikor húzzon bársonykesztyűt.

- Különben is - folytatta immár csaknem atyáskodva -, nem akarhatnak kilépni, amíg kész nincs a film. Persze hogy nem. Három ilyen kedves, becsületes képű ember, mint maguk. Az nem lenne helyes. Az nem lenne tisztességes. Az nem lenne csapatszellem. Tudják, mit jelent a *Jószagú bűnösök* a vállalatnak. Ez a legnagyobb vállalkozásunk. Az egész programunk e köré épül. Bízunk benne, hogy ez lesz a nagy dobásunk. Egy hordó pénzbe került, hogy megvegyük a filmet, és természetesen vissza akarjuk nyerni.

Felemelkedett a székéből, és könny szökött a szemébe. Mintha egy érzelgős amerikaifutball-edző beszélne a kedveszegett csapathoz.

- Kitartás! - bizonygatta. - Kitartás, emberek! Képesek rá, ha akarják! Menjenek vissza, és küzdjenek! Gondoljanak a fiúkra a Központi Irodában, akik drukkolnak maguknak, számítanak önökre! Cserbenhagynák őket? Nem, nem,

maguk nem! Cserbenhagynának engem? Természetesen nem. Akkor vissza a pályára és győzzenek... győzzenek... győzzenek... a jó öreg Perfecto-Zizzbaumért és értem.

Lehuppant a székére, és esdeklően nézett rájuk.

- Elolvashatnám a 6. bekezdést? - kérdezte Mr. Murgatroyd némi szünet után.

- Nem, ne olvassa el a 6. bekezdést - bizonygatta Mr. Schnellenhamer. - Sokkal-sokkal jobb, ha nem olvassa el a 6. bekezdést.

Mabelle remény vesztve nézett Bulstrode-ra.

- Gyere - mondta. - Fölösleges itt maradnunk.

Ólmos léptekkel hagyták el az irodát. Mr. Schnellenhamer gyászos képpel csöngetett a titkárnőjének.

- Nem tetszik a dolgok állása, Miss Stern - mondta. - Zúgolódás támadt a *Jószagú bűnösök* brancs soraiban. Most voltak itt hárman, ki akartak lépni. Nem lepne meg, ha lázadás készülne. Mondja csak, ugye senki nem bántotta őket? - kérdezte aggodalmasan.

- Már a feltételezés is, Mr. Schnellenhamer!

- Úgy tűnt, mintha kiáltásokat hallottam volna tegnap az épületükből.

- Az Mr. Doakes volt. A treatmentjén dolgozott, és rohamot kapott. Habzott a szája, és folyton azt kiabálta: „Nem, nem! Lehetetlen!” Ha engem kérdez - jegyezte meg Miss Stern -, csak a meleg teszi. Szinte mindig elveszítünk néhány íróat ebben az időszakban.

Mr. Schnellenhamer a fejét rázta.

- Ez nem a szokásos írói elmebaj. Valami mélyebb. Az elégedetlenkedés, a lázadás szelleme fortyog a mélyben, vagy valami ilyesmi. Mit csinálók öt órákor?

- Értekezlete lesz Mr. Levitskyvel.

- Mondja le. Írjon körüzenetet a *Jószagú bűnösök* összes írójának, hogy találkozzunk a négyes színpadon. Lelket öntök beléjük.

Néhány perccel öt előtt a Lepratelep és az Ohio Állami Börtön írók válogatott gyülekezetét bocsátotta ki magából. Voltak köztük fiatal írók, középkorú írók, írók ősz szakállal, amit idegesen rángattak, írók szarukeretes szemüvegben, akik motyogtak magukban, írók, akik üres tekintettel bámultak maguk elé vagy hunyorogtak a szokatlan fényben. A *Jószagú bűnösök* mindannyiukra rányomta a bélyegét. Nyugtalanul csoszogtak, amíg el nem értek a négyes színpadhoz, ahol leültek a fapadokra, és várták Mr. Schnellenhamert.

Bulstrode Mabelle Ridgway mellett talált helyet. A lány arca nyúzott, megviselt volt.

- Edward újfajta hajolajat próbál ki az esküvőre - mondta némi hallgatás után. Bulstrode megborzongott.

- Genevieve - válaszolta - vásárolt egy szemöldökszedővel kombinált tojáskeverőt. A hirdetés szerint egy menyasszony sem nélkülözheti. Mabelle zihálva vette a levegőt.

- Semmit sem tehetünk? - kérdezte Bulstrode.

- Semmit - felelte Mabelle fásultan. - Addig nem mehetünk el, amíg a *Jószagú bűnösök* kész nincs, és soha nem készül el... soha... soha... soha. - Fennkölt arca eltorzult egy pillanatra. - Úgy hallottam, vannak írók, akik már évek óta dolgoznak rajta. Az az ősz szakállú úr amott, aki szívószálakat dug a hajába - mondta odamutatva -, ő Mr. Markey. Övé a mellettünk lévő iroda, és néha bejön panaszkodni, hogy pókok másznak a falán. Ő fiatalokora óta ír treatmenteket a *Jószagú bűnösökhöz*.

Ebben a feszült pillanatban, miközben gyászos, reménytelen szemekkel néztek egymásra, beviharzott Mr.

Schnellenhamer, és felment a színpadra. Szigorúan nézett végig az egybegyűlteken, aztán megköszönte a torkát, és beszélni kezdett.

Szolgálatról beszélt, meg Ideákról, Együttműködésről és a Győzelemre Vivő, Sikeréhes Lelkületről. Épp rátért volna a dél-kaliforniai klíma erényeire, amikor szivarfüst zavarta meg a megbeszélést, és megszólalt egy hang.

- Hé!

Minden szem a betolakodó irányába fordult. Mr. Isidore Levitsky állt ott, a fő üzletkötő, akivel Mr. Schnellenhamernek találkozója lett volna.

- Mit jelentsen ez? - kérdezte Mr. Levitsky. - Találkozónk van az irodámban!

Mr. Schnellenhamer lesietett a színpadról, és félrevonta Mr. Levitskyt.

- Sajnálom, Isidore, öreg haver - mondta. - Le kellett mondanom a megbeszélést. Kitört az elégedetlenség a *Jószagú bűnösök* brancsban, és gondoltam, jobb lesz, ha beszélek velük. Emlékszel, mi volt öt éve, amikor ki kellett hívnunk az állami hadsereget.

Mr. Levitsky csodálkozva nézett.

- Milyen brancs?

- Az írók, akik a *Jószagú bűnösök* treatmentjeit és dialógusait írják nekünk. Tudod, a *Jószagú bűnösök*, amit megvettünk.

- Nem vettük meg - mondta Mr. Levitsky.

- Nem? - kérdezte Mr. Schnellenhamer csodálkozva.

- Dehogyan vettük! Nem emlékszel, hogy a Medulla-Oblongata-Glutz ránk ígért?

Mr. Schnellenhamer tünődve állt egy ideig.

- Igazad van - mondta végül. - Ránk ígérték, mi?

- Ránk bizony.

- Akkor a történet nem is a miénk?
- Semmiképpen. Az M-O-G tulajdona, legalább tizenegy éve.

Mr. Schnellenhamer a homlokára csapott.

- Hát persze! Most már emlékszem. Kiment a fejemből. Ismét fölment a színpadra.

- Hölgyeim és uraim - mondta -, a *Jószagú bűnösök* összes munkálatát azonnal leállítjuk. A stúdió rájött, hogy nem is az övé.

Fél órával később boldog társaság verődött össze a Perfecto-Zizzbaum Stúdió étkezdéjében. Genevieve Bottle felbontotta az eljegyzését Bulstrode-dal, és kéz a kézben ült Ed Murgatroyddal. Mabelle Ridgway felbontotta az eljegyzését Ed Murgatroyddal, és Bulstrode karját simogatta. Nehéz lett volna négy boldogabb embert találni, kivéve persze, ha az ember kimegy az étkezdéből a felszabadult írók közé, akik vidám táncot roptak a cipőpucoló stand körül.

- Most mihez kezdtek, drága barátaim? - kérdezte Ed Murgatroyd, és szeretetteljesen nézett Bulstrode-ra és Mabelle-re. - Vannak már terveitek?

- Azért jöttem ide, hogy olajat keressek - mondta Bulstrode.
- Most majd belevágok.

Vidáman felemelte a kezét, és kedvesen megpaskolta a szeszcsempész csillogó fejét.

- Haha! - nevetett Bulstrode.

- Haha! - nevetett Mr. Murgatroyd.

- Haha! - kuncogott Mabelle és Genevieve.

Tökéletes bajtársiasság alakult ki négyük között, öröm volt rájuk nézni.

- De most komolyan - mondta Mr. Murgatroyd, miközben kitörölte a könnyeket a szeméből. - Jól el vagytok eresztve? Van elég dohányotok, hogy összeházasodjatok?

Mabelle Bulstrode-ra nézett. Bulstrode Mabelle-re nézett. Először vetült árnyék a boldogságukra.

- Nincs - vallotta be Bulstrode kényszeredetten. Ed Murgatroyd vállon veregette.

- Akkor gyere, és csatlakozz a kis szervezetemhez! - kérte vidáman. - Mindig van hely egy jó barátnak! Jövő hónapban egyébként is befurakodunk az észak söriparba, és szükségem lesz segítőkre.

Bulstrode mélyen meghatódva ragadta meg Murgatroyd kezét.

- Ed - kiáltotta -, ez irtó rendes tőled! Holnap veszek egy géppisztolyt!

Másik kezével Mabelle kezét kereste, és megszorította. Odakint a tömeg kacagása ovációvá erősödött. Öröm-tüzet raktak, amelyet Mr. Doakes, Mr. Noakes, Miss Faversham, Miss Wilson, Mr. Fotheringay, Mr. Mendelsohn, Mr. Markey és a többiek a *Jószagú bűnösök* példányaival táplált.

A Központi Irodában Mr. Schnellenhamer és Mr. Levitsky egy pillanatra félbeszakították a hétszáznegyvenegyedik értekezletüket, és hallgatták a felfordulást.

- Valósággal Lincolnnak érzed magad tőle, nem? - kérdezte Mr. Levitsky.

- Á! - mondta Mr. Schnellenhamer.

Szentimentálisan mosolyogtak. Érző szívű emberek voltak, akik örültek, ha a lányok és fiúk boldogok.